Baptista lelkészi szakfolyóirat

Szolgatárs

1996. május-június V. évfolyam 3. szám

A TARTALOMBÓL

- A Szentlélek ereje
- Tanulmány a gyülekezet növekedéséről
- Mi a baj a lelkésszel?
- A gyakorlati istentiszteletről
- A felnőttek vasárnapi iskolája – A teljes gyülekezet oktatása
- A tiszta hit titkairól
- A vegyesházasság – vegyes házasság?
- Isten rendelése a család
- Az ébredés titkai
- A "Zöld karénekes"
- A mormonok állítása a fémhasználatról
- A múlt eseményei – id. Udvarnoki Andrásné szemével
- Nők – hithősök

Aki bízik az Úrban, azt Ő szeretettel veszi körül. Zsolt 32:10

TARTALOMJEGYZÉK

A SZERKESZTŐK ROVATA
Lukács Tamás: A holnapok missziójáért alapozzuk 1

HIRDESD AZ IGÉT!
Joseph Tracy: A New England-i nagy ébredés 6. 2
Nemeshegyi Zoltán: Az újszövetségi gyülekezet 7

BIBLIATANULMÁNY
Charles R. Grasham: A Szentlélek egyesítő ereje 9

A SZOLGÁLAT ÚTJÁN
Stanley Baxter: Mi a baj a lelkésszel? 11
Révész László: A gyakorlati istentisztelet 13
Háló Gyula: A gyülekezet összoktatásának vázlata 14

TANULMÁNYI SZEMLE
Jim Elliff: Az eltékozolt hit 16

ISTEN NÉPE A GYÜLEKEZETBEN
Hegyi András: A gyülekezet növekedése 4. (Befejező rész) 25
Újváriné Szabó Anikó: A minden korosztályra kiterjedő bibliatanulmányozás megszervezése 33
Lewis A. Drummond: Isten csodálatos munkája 35

ISTEN NÉPE A CSALÁDBAN
Győri Kornél: A vegyes házasság 39
Dobner Béla: Isten rendelése a család 41

ÉNEK-ZENE A GYÜLEKEZETBEN
A "Zöld karénekes" 44

"...SOKAN ÉLNEK MÁSKÉPPEN..."
Fémhasználat a Mormon könyvében 46

MISSZIÓTÖRTÉNETI SZEMELVÉNYEK
Interjú id. Udvarnoki Andrásnéval 48

SZEMELVÉNYEK A SZÁZADELŐ BAPTISTA SAJTÓJÁBÓL

SAJTÓFIGYELŐ 54

SZOLGATÁRS-NÉ
Gerő Sándorné: Nők a hithősök sorában 55

ILLUSZTRÁCIÓK GYŰJTEMÉNYE 56

Baptista lelkészi szakfolyóirat

Szolgatárs

A Magyarországi Baptista Egyház kiadványa

Szerkeszti: **Kolozs Nagy János**
Lukács Tamás

Felelős kiadó: **a Szövetségi Tanács**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
1062 Budapest, Aradi u. 48.
☎ 132-23-32, 132-79-85;
Fax: 131-01-91

Nyomás: O pont. Felelős vezető: Győri Énók
☎ (06-) 291-46-92

A folyóirat önköltségi áron megvásárolható
és előfizethető a Baptista Kiadónál
Egy szám ára: 300- Ft,
egy éves előfizetési díj: 1800- Ft.
Megjelenik: kéthavonta
ISSN 1218-425X

A SZERKESZTŐK ROVATA

A holnapok missziójáért alapozzuk

Itt élünk, ahol a múlt és jövő találkozik. Néha előre, máskor visszafele vetünk egy pillantást, hogy jól tájékozódjunk, hogy a múlt értékeinek hordozói legyünk, és a jövő értékeit megalapozzuk.
Ezért aktuális az igei felhívás:
„Emlékezzél vissza az egész útra, amelyen vezetett Istened, az Úr..."
/5Móz 8:2/.

1996-ban, az emlékezés esztendejében járunk. Több helyszínen is jubileumi események keretében tekinthetünk vissza arra az útra, melyen Istenünk vezeti magyarországi baptista hívő népünket, immár 150 esztendeje. Elemző módon vizsgáljuk a múlt eseményeit, a hősies helytállást és a kudarcot is. Választ keresünk számtalan kérdésünkre. Ilyenekre: Miként viszonyul missziós múltunkhoz jelenkori szolgálatunk? Vajon milyen mélyen gyökerezik a múltban a mai megtorpanás és bizonyos missziói pangás? Lehet-e egy nem kielégítően megválaszolt – századeleji karizmatikus – kérdésnek napjainkig gyűrűző hatása? Jó volna tárgyilagosan meglátnunk, megőríztük-e az azonosságot azzal a népi ébredési mozgalommal, mely forrása volt, sőt meghatározó jelzője a hazai baptista missziónak? Ebből ered a másik kérdés: mennyire azonos a mi baptista hitünk az elődök hitével, és mennyire azonos a világ baptistáiéval? Egyáltalán kell-e, és ha igen, milyen mélységig kell ez az azonosság? Ha eltértünk ezektől, hitben állíthatjuk-e, nem torzulás ez, hanem Isten vezet új utakon? Mondhatjuk-e: a látható másság nem egyéb, mint az adott magyarországi viszonyok között megfogalmazódó helyes és szükséges missziói válaszunk?

Történészeink kutatják az elmúlt idők sajátosságait. Munkájuk nyomán elénk tárul a századelő missziói stratégiája, gyülekezeti-, közösségi szolgálatunk sajátossága, a vezetők ténykedése. Elgondolkodtat minket, hogy mindezek mellett és mindezek ellenére soha nem látott missziói expanzió jellemezte a 20-as éveket. A sokféle seb, a Trianon utáni apatikus időszak ellenére – körzetek, missziói kapcsolatok szakadtak szét – Európa, sőt talán túlzás nélkül állíthatjuk, a világ baptistáinak szeme kísérte a magyar csodát: az apostoli korra jellemző megtérési hullámot. Elmúltak azok az idők, de visszatérhetnek-e? Van-e esély az ismétlődésre, vagy itt is igazolódik a régi tapasztalat, amely szerint egy-egy ébredés után több generációra kiterjedő hanyatlás következik?

Mindennapi dolgaim végzése miatt gyakran utazom át Budapesten a Batthyány téren, ahol Kölcsey Ferenc szobra áll, talpazatán Huszt című versének utolsó két sorával:

Messze jövendővel komolyan vess
őszve jelenkort;
Hass, alkoss, gyarapíts: s a haza
fényre derül!

Kimondhatatlanul nagy hatással van rám ez a két sor, amikor csak olvasom, egész nap vissza-visszatér, és akaratlanul is ismételgetem magamban. Érdekes „véletlen", hogy a háborús kárt szenvedett Margit rakparti teológiai szeminárium épülete egészen közel állt e szobor mostani helyéhez. Talán ezzel is magyarázhatom, miért kap missziói hangsúlyt bennem Kölcsey verse. Nekem úgy tűnik, hogy nem csupán a honért érzett aggodalom, hanem gondolkodási rend, életforma, a jövőért érzett felelősség fogalmazódik meg e sorokban. Ez pedig baptista missziónknak is nélkülözhetetlen része.

Többen közülünk már mint 5-6. generációs baptista hívők szolgálnak a gyülekezetekben. A régi ébredési jelleget felváltotta egy szintenmaradási-, életbenmaradási küzdelem. És küzdünk, mert élni akarunk. Hiszünk az Úr igéreteiben, de az akadályok is nagyok. Új korszak új jelenségei vesznek körül. Teljesen más korunk embere. Új vallási jelenségek, modern kísértések teszik próbára az Úr népét. A sikeres régiek, úttörő nagyjaink válaszai a mai kor kérdéseiben már nem lehetnek irányadók. Nekünk, magunknak kell megtalálnunk a hiteles válaszokat korunk kérdéseire, és azt a nyevezetet, amellyel világosan hirdethetjük az örömhírt vallástalan, vagy éppen felújított ősi vallások bűvöletébe került, reményvesztette embertársainknak.

Úgy állunk itt, missziónk mai mezején, mint a költő tette ezt 165 évvel ezelőtt, lélekben megállva Huszt romjai felett. Nem hiszem, hogy Kölcsey szavait használva, „bús düledék"-et és „romvár"-at kellene mondanom, amikor a missziónkról szólok, de azt igenis vallom, hogy a jelen missziós tevékenysége csak úgy válhat értelmessé és hasznossá, ha az nem pillanatnyi vitatható előnyöket és érdekeket szolgál, hanem „messze jövendő" céljaira tekint.

A múltba révedő pillantás után nézzünk komolyan a jövő felé, mert nagy felelősség van rajtunk. Gyermekeink és távoli utódaink gyülekezeteit kell megalapoznunk és építenünk. Ha erős alapot vetünk, jó esélyt adunk a felépítmény szilárdságának is.

Lukács Tamás

HIRDESD AZ IGÉT!

Joseph Tracy

A New England-i nagy ébredés – 6.

A hajó érintette Gibraltárt, és egy ideig ott horgonyzott. Whitefield prédikációját azon a helyen is szokatlan eredmények követték. Ezt mondja: „Akik teljesen vakok voltak, azok közül sokan visszanyerték látásukat, ... megtértek és ismét az Úrhoz fordultak. Akik korábban szégyellték Krisztust nyiltan megvallani, felbátorodtak, és a szentek közül sokak szíve kibeszélhetetlen örömmel és teljes dicsőséggel telt meg." Amikor ezt közölték Angliában, akkor megjegyzéseket fűztek hozzá, ami mutatja az akkori állapotokat. Ami a vakok látásának helyreállítását illeti, egyik kritikusa csöndesen erre következtett: „Ez valószínűleg hamisítvány", és Whitefield csak azért mondta el a történetet, „hogy a világ azt gondolja, hogy Isten vitte véghez a csodát az ő nevében". A kritikus zavarba jött azon, amit mondott, hogy az isteni jelenlétet tapasztalták meg egyszer és másszor, és azt gondolta, hogy ez a hitetlenkedés az isteni mindenhatóság tagadását érzékelteti. Következtetésként a kritikus azt ajánlotta, hogy „vissza kell mennünk keresztségünkhöz, újjászületésünk időpontja érdekében".

A hosszú utazás után, amely alatt a befolyása igen megerősödött a társai között, Whitefield 1738 május hónapban érkezett Savannahba. Szívélyesen fogadták, de a helyzetet szomorúnak találta és elbátortalanodott a kilátásokon. A Wesley testvérek és társaik teljes energiájukkal fáradoztak a jó érdekében, de megfontoltság nélkül és rossz következményekkel. A gyarmatosítók hangulata nem olyan volt, mint lennie kellett volna. Egyesek azonban megtértek, és Whitefield „igazán boldog" volt közöttük. Charles Wesley ajánlotta neki, hogy tervezzen árvaházat, amivel már foglalkozott Oglethorpe tábornokkal együtt. Whitefield teljes szívével csatlakozott a tervhez, és szükségesnek tartották, hogy visszautazzon Angliába a létesítményhez szükséges pénzalap megteremtése érdekében, és hogy lelkipásztorrá avassák. Augusztusban elment a dél-karolinai Charlestonba, hogy hajóra szálljon. Alexander Garden lelkész, a St. Philip's Church igazgatójának „megbízottja" vagy a londoni püspök dél-karolinai helyettese volt, mert e gyarmatok episzkopális gyülekezetei ekkor annak a püspöknek az egyházközségéhez tartoztak. Garden nagyon szívélyesen fogadta, és Whitefield vasárnap délelőtt és este prédikált a St. Philip's Church templomában. Garden hálás volt a prédikációkért. Tájékoztatta őt arról a rossz bánásmódról, amivel John Wesley találkozott Georgia államban, és megígérte, hogy ha ugyanazokat az önkényes módszereket alkalmaznák vele szemben, akkor megvédené őt még az élete és a vagyona árán is. September 6-án hajóra szállt, és viszontagságos utazás után december 8-án megérkezett Londonba.

Az utazás célkitűzését teljesítette. Több mint 1000 fontot gyűjtött az árvaháznak. De még fontosabb befolyása is volt. A vitatott nagy alapelvek hangoztatására fordította idejének további részét, és kitartott azok mellett az összeütközés árán is. A papság kezdte észrevenni, hogy vagy az ő tanítása, vagy pedig az újjászületéssel és a bűnösök Isten előtti megigazulásának módjával kapcsolatos saját tanításuk nem állja meg a helyét. Erőteljesen szembeszálltak szokatlanságaival, de azok a szokatlanságok legnagyobbrészt az alapelvek konfliktusából fejlődtek ki. A püspökök hidegen fogadták. Két napon belül öt templomot nem nyitottak meg használatára. A lelkészség ellenállása növekedett azzal együtt, hogy a nép igyekezett meghallgatni, és a hallgatni vágyó tömegek növelték a lelkészek ellenállását. Füzeteket nyomtattak az újjászületésről szóló prédikációja ellen, és beszédeket mondtak tanításának, személyének és módszereinek lejáratása érdekében. De ő nagyon elfoglalta magát az imaösszejöveteleken való részvétellel, és néhány gyülekezetben való prédikálással, amelyek továbbra is megnyíltak előtte, és a felébredések és megtérések megsokszorozódtak.

Bristolban eleinte használhatta a templomokat, de rövid idő múlva mindegyik bezárult előtte. Még Londonban is, miután látta, hogy tömegek állnak az ajtók és az ablakok körül, és nem képesek meghallgatni, arra gondolt, hogy a szabadban prédikál nekik, de a barátaival együtt tétovázva vállalta ezt a bátor lépést. Bristolban mégis próbálkozott ezzel. Sok bányász élt a környéken, akik durvák és tudatlanok voltak. Gyakran a város rémületére éltek, és olykor veszélyes volt közéjük menni. Whitefield elment az egyik napon a Hannam Mountra, és prédikált körülbelül száz bányásznak. Ezt mondta: „Úgy vélem, hogy ezt Teremtőm szolgálatára teszem, aki a hegyet tette szószékévé és az egeket hangvisszaverő falává, és aki, amikor a zsidók visszautasították az evangéliumot, elküldte szolgáit az utakra és a sövényekhez." A hír rohamosan terjedt a bányászok között, és hallgatósága hamarosan húszezerre növekedett. Az evangélium valóban „örömhír" volt nekik, mert addig sohasem hallottak prédikációt. „Mivel nem volt saját igazságuk, amit meg kellett volna taganiuk, boldogan hallgatták Jézust, a vámszedők barátját, aki nem azért jött, hogy az igazakat, hanem hogy a bűnösöket hívja a megtérésre. Az első látható hatás az volt, hogy könnyeik bő patakja fehér utat mosott fekete ábrázatukon, amint kijöttek a szénbánya tárnáiból. Közülük sok százan mélységes bűnbánathoz jutottak, ami abban végződött, hogy egészséges és alapos megtérést éltek át. A változást mindenki megláthatta, jóllehet számosan másként magyarázták azt, mint Isten ujjának a bizonyságát."

A bányászokon kívül másfajta emberek tömegei is odamentek Bristolból, hogy meghallgassák. „A fölöttem levő nyílt ég, a körülöttünk levő földeken elém táruló látvány, ahol ezrek és ezrek voltak jelen, némelyek kocsikon, mások lóháton és sokan a fákon, és olykor annyira az ige hatása alá kerültek, hogy patakzottak a könnyeik, amit néha még erősített az este közeledésének ünnepélyessége is. Ez csaknem túl sok volt nekem, és elég nagy hatással volt rám." Némelyik hallgatójának meghívására prédikált a város nagy, gyepes tekepályáin. Idejének sok részét magán-

beszélgetésekre fordította, amikor aggódó érdeklődőkkel foglalkozott. Miután Bristolban bemutatta Wesleyt a hallgatóinak, végigutazott Walesben és Anglia közbeeső részén egészen Londonig. Itt is bezárultak előtte a templomok, és ő a szabadban prédikált. Moorfields, Kennington legelője és Blackheath ismételten tanúja volt annak a diadalnak, amit tíz, tizenöt, húsz és harminc ezer hallgatója fölött aratott. A környező vidékre történt gyakori kirándulásain hasonló eredmények születtek.

Végül az egyház méltóságai színvallásra kényszerültek. Augusztus 1-én London püspöke kiadott „egy pásztori levelet egyházközsége népének, hogy óvjon egyrészt a lágymelegségtől, másrészt a túlzott lelkesedéstől". Whitefield augusztus 13-án válaszolt rá. A lágymelegségről szólva a püspök azt írta, hogy „eddig megelégedett azzal, hogy csupán testileg vegyen részt a nyilvános istentiszteleten, és más napokon végezze napi foglalkozását, tartózkodva a bűn súlyosabb és hirhedtebb cselekedeteitől, és nem okozva bántást vagy sértést a felebarátjának, és végül megnyugodott azon, hogy a keresztyénség ezeket kívánja tőle. De nagyon tökéletlen állapotban, vagy más szóval, a lágymelegség helyzetében élt." Beszélt másokról, akik "nagyobb tökéletességre tettek szert a keresztyén életben, mint ezek a személyek. Whitefield azt válaszolta, hogy egy ilyen személy „egyáltalán nincs a keresztyénség »állapotában«, hanem nyomorult – és jelenleg nincs is az üdvösség helyzetében."

A püspök lelkesedéssel kijelentette, hogy a Szentlélek általános ajándékai "máskülönben nem figyelhetők meg, mint gyümölcseikről és hatásaikról, ahogy ezek feltűnnek a kersztyének életében". Whitefield elismerte, hogy ezeket másként nem fedezhetik fel az emberek, de állította, hogy az ember érezheti némelyiket, mint a szeretet, öröm, béke gyümölcsét, amikor nincs lehetőség arra, hogy ezt mások is fölfedezzék. Ez lényeges volt, mert magában foglalta azt a kérdést, hogy az igazi keresztyénnek van-e belső tapasztalata egy olyan beszámoló alapján, amelyet mások hallgatnak az ő kegyességéről alkotott vélemény formálására. A püspök kifejezte reményét, hogy amikor a papok a hit általi megigazulást prédikálják, akkor „nem hagyhatnak kétséget arról, hogy a jó cselekedetek szükséges feltételei az Isten szeme előtti megigazulásnak". Whitefield bemutatta a Biblia és az egyház hitcikkelyei alapján, hogy a jó cselekedetek nem feltételek, hanem csupán szükséges következményei a megigazulásnak. Ez lényeges és gyakorlati különbség volt köztük. A püspök tanítása elküldte az aggódó bűnösöket a jó cselekedetek gyakorlására, mint ami feltétele a megigazulásnak. Whitefield tanítása odaküldte őket közvetlenül Istenhez bűnbocsánatért és azért az irgalomért, hogy igazi jó cselekedeteket gyakorolhassanak. A püspök hadakozott az azonnali újjászületés tanítása ellen, és idézte Whitefield megjegyzését barátjának, Sewardnak a megtéréséről, majd felkiáltott: „Hogyan lehetséges az, hogy egy hitvalló keresztyén, aki állandóan élt a kegyelem eszközeivel, és végezte kötelezettségeit, az egész idő alatt nem ismerte Jézus Krisztust, ez túl van fölfogó-képességemen, és nem tudom megérteni, hogy mi »Jézus Krisztus megváltó, tapasztalati ismerete«, aminek hiányában őt csak a pogányok és hitetlenek közé lehet sorolni." Whitefieldnek és ellenfeleinek a nézetei most már eléggé kirajzolódtak és összeütköztek egymással, ezért el kellett dönteniük, hogy megengedhetik-e az igazi lelki alapon álló vallást az anglikán egyházon belül.

A tanbeli és gyakorlati vallásnak ezekkel a lényeges pontjaival kapcsolatban Whitefield együttérzésre talált a szakadárok körében. Kellemes interjúi voltak Wattsszal, Doddridge-dzsel és más vezető kongregacionalistákkal, de mivel inkább szeretett abban az egyházban élni, dolgozni, amelyhez tartozott, és mivel féltek, hogy ez a lelkesedés és a rendellenességek végül kárt okozhatnak, ezért nem volt nyilvános együttműködés köztük. Watts figyelmeztette arra, hogy ne figyeljen föl a „benyomásokra", amik feltételezetten, de nem bizonyítottan a Szentlélektől erednek. Figyelmeztette őt a csalódás és értelmetlenség veszélyére, és elismerte őszinteségét és lelkesedését, de kétségbe vonta „rendkívüli elhívását viselkedésének egyes területein". Doddridge nagyon őszinte, de gyenge embernek nevezte, aki „egy kicsit megittasult a népszerűségtől". A Wesley testvérekkel és más metodistákkal való szövetsége alapján, akik a szakadár gyülekezeteket „összeverbuvált formalisták csapatainak" bélyegezték, valószínűleg még inkább hagyták, hogy tegyen jót a maga módján anélkül, hogy felelős lenne értük.

Nem szabad azt feltételeznünk, hogy Whitefield ezekben az ellentmondásokban és fáradozásokban bármilyen nagy tervet követett volna, amit előre lefektetett, hogy nagyszerű tetteket vigyen véghez. Csak akkor adódó kötelességét teljesítette, ahogy a körülmények mindennap megkövetelték. Angliába ment, hogy pappá avassák és pénzt gyűjtsön árvaházának. Egy embargó, amit a Spanyolországgal kitört háború okozott, váratlanul visszatartotta, de nem tehette meg, hogy lustálkodjék. Külön teremben prédikált néhány hallgatónak vagy harmincezernek a Kennington parkban. Részt vett kis imaösszejöveteleken, tanácsokat adott az aggódó bűnösöknek, hallgatott Watts és Doddridge jó tanácsaira, vagy belekeveredett a London püspökével való vitába, ahogy ezt az egyik alkalom után a másik megkövetelte. Miután az embargót megszüntették, és a bányászok gondjai és más ügyek Wesley vállára kerültek át, akit arra ösztönzött, hogy kezdjen szabadtéri prédikálásba, a kis georgiai egyházközség prédikátora 1739. augusztus 14-én hajóra kelt Philadelphia felé, hogy visszatérjen megbízóihoz.

Whitefield fáradozásai, prédikálása és sikerei Philadelphiában, New Yorkban, meg a középső és déli gyarmatokon

Whitefield 1739. november elején érkezett Philadelphiába. Gillies azt mondja, hogy „azonnal prédikálni hívták a gyülekezetekbe, ahova valamennyi felekezet tagjai tömegesen tódultak, akárcsak Angliában." Hírneve megelőzte érkezését, és olyan tömegek gyülekeztek össze meghallgatására, hogy egyetlen épület sem volt elég nagy a befogadásukra. Ezért gyakran prédikált esténként a Market utcai bírósági épület erkélyéről. Minden szavát világosan hallhatták a rakparton levő egyik dereglyén, százötven méter távolságban, és a közbeeső terület tele volt hallgatókkal. Nagyon sokan fölébredtek lelkileg, nemcsak a felekezetekhez tartozó névleges keresztyének közül, hanem azok is, akik teljesen elhanyagolták a vallást. New Yorkba ment Noble úr meghívására, akit egyedül ismert a városban. Az episzkopális püspöki helynök nem engedte meg templomának használatát. Pemberton úr, a presbiteriánus egyház lelkésze volt az egyedüli lelkipásztor, aki átengedte neki a szószéket. Pemberton úr Bostonból származott, és túlságosan puritán volt ahhoz, hogy megrémüljön Whitefieldnek az újjászületésről szóló tanításától. Mivel az istentiszteleti hely nem fogadhatta be mindazokat, akik hallgatni akarták Whitefieldet, több alkalommal a szabadban prédikált. New Yorkban azonban a szolgálatát

nem kísérte nagyon kiemelkedő eredmény egészen 1764-es látogatásáig, jóllehet ez alkalommal is növekedett az egyháztagok létszáma.

Amikor New Yorkban tartózkodott, november 16-án ezt írta: „Ha Isten segít, akkor reménységem szerint körülbelül hét hónapon belül meglátogatom New England vidékét, amint visszatérek Európába. Nagy ajtó nyílt meg előttem, és nem csoda, hogy sok az ellenség is. Hamarosan szenvedni fogok drága Mesteremért." Miután visszatért Philadelphiába, november 28-án ezt írta P. lelkésznek: „Sokat gondoltam önre, amióta találkoztunk, attól tartva, hogy nem leszek olyan alázatos ön előtt, mint ahogy elvárható egy Krisztusban csecsemőtől az apa jelenlétében; de tudja, lelkész úr, milyen nehéz a siker idején őrizkedni a felfuvalkodottságtól. Ezért, ha ilyesmit fedezne föl a viselkedésemben, könyörgöm és imádkozom az Úrhoz, hogy gyógyítson meg büszkeségemből. Csak annyit mondhatok, hogy meg akarom tanulni Jézus Krisztustól az alázatosságot és a szívbeli szelídséget. De annyira megromlottam, és a munkám annyira veszélyes, hogy olykor félek."

A New Yorkba és onnan visszafelé tartó utazásáról Gillies ezt a tájékoztatást küldte: „Prédikált Elizabethtown, Maidenhead, Abington, Neshaminy, Burlington és New Brunswick népének New Jersey-ben, ahol számos helyről ezrek jöttek össze, és közülük sokan felébredtek Felinghuysen, holland lelkipásztor, valamint a Tennent testvérek, Blair és Rowland lelkészek közreműködésére. Megvolt az a kiváltsága is, hogy találkozhatott a tiszteletre méltó Tennent úrral és fiaival, Dickinson úrral együtt. Nagyon különös és örvendetes volt neki, hogy idegen földön látott ilyen összejöveteleket. A lelkészek és az emberek könnyeket hullattak, a bűnösöket elfogta a félelem, és akik nagyon lecsúsztak és megvetettek voltak, beteltek örömmel."

Az utazás egyik legfontosabb esete az volt, hogy Whitefield találkozott Gilbert Tennent lelkésszel. Két hatalmas prédikátort nem lehet egymással összehasonlítani. Mindkettejüknek megvannak az erős pontjaik, talán éppen azon a területen, ahol a másik hiányt szenved. Egyszer Whitefield megérezte és le is írta új barátjának felsőbbrendűségét, miután hallotta Tennent prédikálását. „Még sohasem hallottam ezelőtt ilyen átható prédikációt. Valóban a bensőmbe hatolt, és nem végzett félmunkát. Egyre jobban meggyőzött arról, hogy nem prédikálhatjuk annál jobban Krisztus evangéliumát, mint amennyire megtapasztaltuk erejét a szívünkben. Rájöttem, hogy mennyire csecsemő és kezdő voltam még az isteni dolgokban." Ezek a férfiak csupán egyszer találkoztak, mégis barátokká és szövetségesekké váltak egy egész életre, és szövetségüket ezrek és ezrek megérezték.

Philadelphiában és New Yorkban a nyomdászok prédikációkat kértek Whitefieldtől, hogy kinyomtathassák azokat; és kettőt ki is adtak. Aztán Whitefieldnek volt oka arra, hogy örvendezzék a prédikációk hatásának. Abban az időben Philadelphiában a vallásos művek vezető nyomdásza valószínűleg „B. Franklin" volt. 1741-ben kiadta Gilbert Tennent prédikációit a „Megigazulás"-ról, aminek végén hirdette a később nyomtatásra és terjesztésre kerülő következő munkákat: Raph Erskine: „Evangéliumi szonettek", Finley prédikációja: „Krisztus diadala a Sátán tombolása", Whitefield „New England-i újság", „Tiltakozás a philadelphiai zsinatnál", amelyhez csatlakoztak a Tennents testvérek és mások, és „Nagy szakadást" okoztak; Gilbert Tennent „Megjegyzések" a tiltakozásról; Watts „Zsoltárok", és Alliene „Riadó a megtéretleneknek". Kiadta Blair „Önigazolás" című munkáját is, amelyben a tiltakozásban való részvétel vádjaitól védelmezte saját magát és másokat, ami miatt kirekesztették őket a zsinatból. Röpiratait precízséggel és pontossággal nyomtatták ki, ami szokatlan volt kortársainál. Franklin nagyon bölcs volt abban, hogy nem szalasztotta el a pénzszerzés lehetőségét olyan munkák kinyomtatásával, amelyekre igényt tartottak az emberek. Kiadványainak listája mutatja, hogy miként ítélte meg a nagyközönség gondolkodását.

Whitefield eltökélte magában, hogy továbbra is fenntartja árvaházát, ezért elhatározta, hogy szárazföldi úton Savannahba utazik, miközben az élelmiszereket és a családját vitorlás hajón szállítja tovább, amit éppen erre a célra vásárolt. Seward nevű barátjával és csaknem húsz férfival együtt lóháton hagyta el Philadelphiát Chester irányában. Érkezése előtt még kétszázan találkoztak vele. Chesterben éppen a bírósági tárgyalást akarták megnyitni, de a bírák üzentek neki, hogy várnak a prédikáció befejezéséig, amit majd ott fog elmondani. Csaknem ezren mentek át Philadelphiából, hogy meghallgassák. A hallgatóság óriási volt, és az arra az alkalomra készített emelvényről prédikált. Whiteclay Creeken megismerkedett William Tennenttel, akit különleges elragadtatásáról ismertek. Filozófiailag szólva továbbra is ugyanígy élt és gondolkodott, de amint mások érzelmei lecsillapodtak, a külvilágra nem sok hatást gyakoroltak a gondolatai. Elméje ugyan az isteni befolyás hatása alatt volt, amit minden jó ember megtapasztalhat az egészségében, magának elképzeléseket formált a mennyországról és annak lakóiról és örömeiről, amelyek jelenlevő valóságoknak tűntek elragadtatott állapotában, amelyben élt. Nem ésszerűtlen azt feltételeznünk, hogy az elképzelései elevenebbek voltak, mint amiket mások kialakíthattak, miközben a testi érzékszervek befolyása és a földi látványok és hangok elterelő hatásai érvényesültek. Ezek azt mutatták be gyakorlati módon, hogy az emberi értelem természete milyen állapotokon megy át, ha eloldódik a testtől.

Charlestonban Whitefield nem kapott bebocsátást a St. Philip templomba. A püspöki helynök nem volt odahaza, és távollétében a segédlelkész nem nyitotta meg az ajtót. De Josiah Smith, a kongregacionalista gyülekezet lelkésze átadta szószékét, és tagsága áldásban részesült. Ugyanez történt a francia gyülekezetben is. 1740. január 11-én megérkezett Savannahba.

Márciusban megint meglátogatta Charlestont. A püspöki helynök most határozottan ellenségévé lett. Levelet küldött Whitefieldnek március 17-én, és levelében támadta a megigazulás tanát. Ugyanakkor felszólította, hogy védje meg azt, amit mondott London püspökéről és papságáról. Whitefield ezt mondta prédikációjában: „Figyeljétek, drága testvéreim, e hitcikkely szavait [az anglikán egyház 12. cikkelye]; »a jó cselekedetek a hit gyümölcsei«, és »a megigazulást követik«. Akkor miként előzhetik meg, vagy bármi módon miként okozhatják azt? Egyáltalán nem. Személyiségünknek meg kell igazulnia, mielőtt a cselekedeteink elfogadhatókká válnának." Garden püspöki helynök válaszában erre sürgette: „Ha a jó cselekedetek nem szükségszerűen fakadnak az igazi és élő hitből, és az igazi és élő hit szükségszerűen megelőzi a megigazulást, a következmény világos, hogy a jó cselekedeteknek nemcsak követniük kell, hanem meg is kell előzniük a megigazulást." Whitefield másnap így válaszolt e szavakra: „Azt veszem észre, hogy ön túlzottan haragszik. Ha valaha hajlamos lettem volna a vitatkozásra, itt maradnék alkonyatig. Levele egyre jobban megerősít abban, hogy a lelkészség elleni vádam jogos és ésszerű. Nem lenne vége, ha ilyen magánvitát folytatnánk, lelkész úr, amire ön nagyon kész-

ségesnek tűnik. Olvasta a prédikációmat, kérem, legyen szíves ismét elolvasni, és ha bármi van benne, ami ellenkezik az egészséges tanítással, vagy az anglikán egyház hitcikkelyeivel, kérem, tájékoztassa arról a nagy közönséget a sajtóban, és aztán a világ ítélje meg, hogy ön vagy a lelkészek nem elhamarkodottan rágalmaztak-e." Ezt Garden nagyon is jogosan megérdemelte, de nem nagyon volt békülékeny, nem nagyon volt illedelmes, amikor az anglikán egyháznak egy fiatal lelkésze figyelmeztette egyházi feletteseit. Garden hat levelet írt és adott ki Whitefield ellen. Az év vége felé Andrew Croswell lelkész válaszolt ezekre a levelekre megszokott, maró stílusában. Bostonban nyomtatták ki, ugyanilyen maró függelékkel, amit Croswell egy bostoni lelkésznek tulajdonít, valószínűleg Joshue Gee lelkészt értve ezen. Garden hangoztatta, hogy a jó cselekedetek, bár nem érdemszerzők, mégis feltételei és eszközei megigazulásunknak. Croswell kimutatja, hogy ha ez igaz, akkor bizonyos mennyiségű jó cselekedetnek kell lennie, ami szükséges minden ember megigazulásához, és mivel a pontos mennyiséget sehol sem jegyezték föl, talán nem ugyanaz minden esetben, és senki sem tudja meg sohasem, hogy megigazult-e vagy nem. Aztán e terv szerint „az ember megszerezhet egy fél, kétharmad, háromnegyed, vagy kilencvenkilenc századnyi megigazulást" és megkérdezi: „mi lesz azzal a szegény bűnössel, aki ilyen boldogtalan állapotban távozik a földről, amikor a megigazulás már csaknem megvalósult, hogy már csak egy jó kívánságot akart, hogy teljessé legyen: Uram, légy irgalmas nekem még egy jó cselekedet erejéig. Vajon az ember örökre nyomorúságba kerül e miatt a hiány miatt? Vagy pedig úgy tekintenek rá mint megigazultra, jóllehet nem vitte véghez teljesen a saját megigazulását? Vagy végül, egy időre purgatóriumra kárhoztatják, hogy kielégítsék e hiányát, és ezáltal elnyerhesse a fénybe jutott szentek örökségét? Utoljára megkérdezném, mi lesz azok jó cselekedeteivel, akiknek többletük van, miután az ember már megigazult? És vajon nem ebből a tanításból származik, ahogy a római papok tanítják, hogy egyeseknek több jó cselekedetük van, mint amennyi szükséges, és egy kicsit megtakaríthatnak azoknak, akiknek hiányzik?" E kor lelkészei mosolyognak Garden érvelésén, ami azon a feltételezésen nyugodott, hogy az ember nem igazul meg, amikor hithez jut, hanem csak miután elég sokáig volt hite ahhoz, hogy bizonyos vagy inkább talán bizonytalan mennyiségű jó cselekedetet hajtson végre.

Míg a püspöki helynök ezeket a leveleket írta és ennek megfelelően prédikált, Whitefield visszatért Savannahba, és március 25-én letette árvaházának első tégláját, és az intézményt Betesdának, a Kegyelem házának nevezte el.

Másnap, vagyis március 26-án, Josiah Smith elmondta ünnepi beszédét a „George Whitefield lelkész úr jelleme és prédikálása stb." címmel. Erről Philip ezt mondta: „Nem tudok semmit az azóta írottakról, amelyek jobban meghatározzák és védelmezik Whitefield jellemét." Smith a prédikáció egy példányát elküldte barátainak, dr. Colman és Cooper úrnak Bostonba, aki kiadta egy ajánló bevezetéssel, 1740. június 7-i dátummal. Az előszó azzal zárul, hogy kéri a Krisztus Jézusban hűségesek imádságait nemcsak Whitefield megőrzéséért és általános eredményeiért, hanem „nagyon különös módon azért, hogy tervezett jövetelét kísérje Krisztus evangéliumának teljes áldása, ahogy más helyeken is megtapasztalták, és még annál is sokkal bőségesebben, Isten akaratából." Valószínűleg, e prédikáció kinyomtatása vezetett a megigazulással kapcsolatos ellentmondáshoz a dél-karolinai újságban, amelynek töredékeit őrzik az egyik amerikai könyvtárban. Úgy tűnik, e prédikációt Smith és Garden püspöki helynök írta.

Whitefieldnek el kellett indulnia, hogy pénzalapot gyűjtsön árvaházának. Philip elmondja, hogy Philadelphia volt az első hely, ahol feltárta kérését, miután ismertette a munkát. Ez így van, de korábban már gyűjtést rendezett Smith összejöveteli helyén, Charlestonban, és értékes adományokat kapott New Yorkban és Philadelphiában. Most elindult adománygyűjtő útjára. Az újságok közölték utazásait, és csaknem teljes részletességgel ismertették mostani kirándulását. A gondolkodó olvasó szereti látni, hogy munkája, jelleme és befolyása mikként kerül időnként a nyilvánosság elé.

A New England-i hetilap 1740. április 29-i számában voltak másolatok az április 17-i philadelphiai újságból:

„A múlt hónap közepén Whitefield lelkész Charlestonban volt, ahol ötször prédikált, és 70 font sterlinget gyűjtött össze Georgiában levő árvaháza javára. A múlt vasárnap, Georgiától tíz napi utazásra, Newcastleban állt meg, ahol reggel és este prédikált. Hétfőn reggel mintegy háromezer embernek prédikált Wilmingtonban, és este érkezett e városba. Kedden este körülbelül nyolcezer embernek prédikált a Társulati helyen, és ugyanott prédikált tegnap délelőtt és este." Aztán figyeljük meg a következő beosztását április 29-ig, mi alatt prédikált a következő helyeken: Whitemarsh, Germantown, Philadelphia, Salem, N.J., Neshamony, Skippack, Frederick Townshnip, Amwell, New Brunswick, Elizabethtown és New York. Május 6-án az újság lemásolt egy április 24-i philadelphiai megjegyzést arról, hogy az előző vasárnap tizenötezer hallgató előtt prédikált, majd hétfőn Greenwichben és Gloucesterben, és visszatért Georgiába, mielőtt látogatást tenne New Englandban.

A május 20-i lap tartalmazza Whitefield egyik angliai barátjához írt levelét, amelyet április 27-én küldött New Brunswickból. Charlestonban tett látogatásáról ezt mondja: „Dicsőséges mű kezdődött el az itt lakók szívében, és sokan felkiáltottak: »Mit kell cselekednünk, hogy üdvözüljünk?" Két héttel ezelőtt, egy tíz napos rövid utazás után, megálltam Pennsylvaniában, és abban a kiváltságban részesültem, hogy láthattam és hallhattam, hogy Krisztus királyságát támogató szegényes erőfeszítéseim legutóbbi ittlétem óta nem voltak mindenestől hiába az Úrban. Nem mondhatom el nektek, hogy hányan jöttek oda hozzánk a legnagyobb bűntudat gyötrelme alatt, és láthatóan igazán vágyakoztak nyugalmat találni Jézus Krisztusban. Számosan ténylegesen befogadták őt hit által a szívükbe, és nemcsak igazságot és békességet, hanem a Szentlélek örömét is megnyerték. Röviden, az ige hangzik és megdicsőül, és sok néger is otthont talál Istennél. El akarom mondani, hogy e megvetett nemzedék fiatal tagjai közül sokan énekelnek és magasztalják szívükben az Urat az ő kegyelemért."

„Eredményes ajtó nyílt az örökkévaló evangélium prédikálásra, és naponta újabb és zaklató meghívásokat kapok a prédikálásra a környék minden megyéjéből. Istennek úgy tetszett, hogy nagy áldást ad nyomtatott prédikációimra. Ezeken a területeken már ezrek kezében vannak, és eszközül szolgálnak a megvilágosodásra és sokak felépítésére a legszentségesebb hitben. A papság, vagyis az anglikán egyház vezetői, a leginkább támadnak. A philadelphiai püspöki helynök, amikor ott voltam, levetette az álarcát, megtagadta tőlem a szószéket, és a múlt vasárnap prédikált a történelmi hitről és a cselekedetek általi megigazulásról. De az emberek csak annál jobban tódulnak az evangélium hallgatására. Isten hatalma most sokkal inkább látható gyülekezeteinkben, mint bármikor ezelőtt, és

egyre többen győződnek meg arról, hogy Jézus Krisztus tanítását hirdetem. Egyes bigott, önigazult kvékerek is kezdik köpdösni kígyómérgüket. Nem tudják elviselni az eredendő bűn tanát és az átruházott igazság tanát, ami az alapja annak, hogy Isten elfogad minket. A szakadárok részéről még nem találkoztam túl sok ellenállással. De ha odamegyek és megmondom nekik, a lelkészeknek és a népnek egyaránt, hogy az igazsághoz nem helyesen ragaszkodnak, és hogy csak beszélnek és prédikálnak a hit általi megigazulásról, de még sohasem érezték át a szívükben; aztán amint meggyőzök közülük sokakat erről, akkor kétségtelenül kilövik keserű szavaik nyilait."

Két héttel ezután az újság megrendelői ezt olvasták: „New Castle, május 15. Ma este Whitefield úr hajóra száll e helyen, hogy Georgiába vitorlázzon. Vasárnap kétszer prédikált Philadelphiában, és este, amikor búcsúbeszédét mondta, a feltevések szerint húszezren hallgatták. Hétfőn prédikált Darbyban és Chesterben; kedden Wilmingtonban és Whiteclay Creeken, szerdán kétszer Nottinghamben, csütörtökön Fog's Manorban és Newcastleben. A gyülekezetek nagyon megnövekedtek azóta, hogy itt volt utoljára. Isten jelenléte szemmel látható volt a gyülekezetekben, különösen Nottinghamben és Fog's Manorban, ahol az emberek annyira nyomorultnak érezték magukat a lelkükben, hogy csaknem fuldokló hangon kiáltoztak. Whitefield e helyen és a környező tartományokban körülbelül 450 fontot gyűjtött Georgiában levő árváinak."

„Savannahba június 5-én érkezett, és közvetlenül ezután az árvák közti munkája szolgált sokak felébredésének és megtérésének eszközéül. Itt van egy június 5-i philadelphiai levél kivonata.

„A szabadtéri prédikálás itt annyira magával ragadott sok egyszerű embert, hogy az iparkodás, a becsületes munka és a családjukról való gondoskodás sokaknál bűnösnek tűnik, mivel emiatt elhanyagolják lelkük üdvösségét. Whitefield úr és az őt támogató lelkészek lázba hozták [a tömegeket] az újjászületés, az ingyen kegyelem, a megtérés stb. tanokkal, az ő különös gondolkodásmódjuk szerint, mint amik lényeges hitcikkelyek az üdvösség szempontjából, jóllehet nincsenek összefüggésben az igazi vallással, a természetessel vagy a kinyilatkoztatottal, mert aláás minden szabályt és illendőséget, és visszataszító a józan észnek. Naponta találkozunk e prédikációk melankolikus gyümölcseivel. Sokan, természetesen a félénkek és gyenge értelműek, halálra rémülnek az örökké tartó boszszúállással való fenyegetés miatt. Egyesek szenvedélyesen annak az érzésüknek a befolyása alá kerültek, hogy boldogság látomásuk volt, és közvetlenül beszélgettek azzal, aki láthatatlan. Erről már tájékoztattalak, mert Whitefield úr Bostonba szándékozik menni az ősz folyamán, ahol tudomásom szerint türelmetlenül várnak rá. Azt kívánom, hogy ottani szolgálatát ne kísérjék ugyanolyan rossz hatások, mint itt, és ne tévessze és ne zavarja meg a dolgozó embereket, akik rendszerint túlságosan hajlanak az újdonságokra, különösen a vallás kérdésében. Jobban kell védekeznünk ellene, mert biztosítlak téged, hogy képes arra, hogy eltérítse és kezében tartsa a tömegek érzéseit."

E levél szerzője talán Whitefield egyik presbiteriánus ellenfele lehetett, de valószínűbb, hogy episzkopális volt, és a legvalószínűbb, hogy nyilvánvaló teológiai tudatlansága alapján, valamelyik büszke, gőgös laikus írhatta.

Egyes levelekben és a másnapi újságban is egy másik megjegyzést olvashattak, amely szokatlan érdeklődést keltett bizonyos fontos eseményekkel való kapcsolata miatt:

„Philadelphia, június 12. A presbiteriánus zsinat ülései alatt, amely a múlt hónap 28-án kezdődött, nem kevesebb, mint tizennégy prédikáció hangzott el egy nagy hallgatóság előtt a Társulati teremben Tennenték, Davenport, Rowland és Blair lelkészek ajkáról, ezokon kívül, amiket a presbiteriánus és baptista összejöveteleken mondtak, sőt magánházakban is folytattak igemagyarázatokkal és buzdításokkal. A vallás itteni ábrázatának egyetemes megváltozása meglepő. Az emberek sohasem tanúsítottak ilyen nagy készséget a prédikációk hallgatására, és a prédikátorok ennél nagyobb lelkesedéssel és szorgalommal még nem teljesítették feladataikat. A vallás a legtöbb beszélgetés témájává lett. Nem keresnek más könyveket, csak a kegyességgel kapcsolatosakat, és az üres dalok és nóták helyett az emberek mindenütt zsoltárokat, dicséreteket és lelki énekeket énekelnek. Mindez Isten segítsége alapján Whitefield lelkész sikeres fáradozásaihoz vezethető vissza."

„A múlt vasárnap Gilbert Tennent lelkész négyszer prédikált, reggel hétkor a Társulati teremben, tízkor a presbiteriánus összejöveteli helyen, délután háromkor a baptista összejöveteli helyen és este ismét a Társulati teremben, ahol az utolsó prédikáció alatt mintegy nyolcezer ember volt jelen."

Ahhoz, hogy megértsük e jelentés tartalmát, valamivel részletesebben is meg kell vizsgálnunk a presbiteriánus egyház akkori állapotát.

/Folytatás következik/

A legcsodálatosabb a teremtésben

„Micsoda a halandó... hogy törődsz vele, és az emberfia, hogy gondod van rá?"
(Zsolt 8:5)

Ahogy a külvilágot látjuk – teljes mértékben idegrendszerünktől függ. Ez Isten teremtő művészetének a csodája. Például a szépségnek, a színeknek, a hangnak a létezése számunkra, teljes egészében idegrendszerünknek köszönhető. Ha szememet becsukom, nincs szín számomra, ha süket vagyok, nincs hang, ha alszom, nincsenek érzékeim. Ha akarod tudni, mi a legcsodálatosabb az egész teremtésben, nem az ég, a hold és a csillagok, hanem – „mi az ember, hogy megemlékezel róla? Hatalmat adtál neki kezed műve fölött". Az egész teremtés az emberért lett és Isten az embert a föld, a levegő és a tenger urává tette. A bűn az oka, hogy az ember nem úr ezek felett, de még azzá lesz (ld. Róm 8:19-22). Pál magányosságunk súlyos problémáját a bűnben jelöli meg, mégis igaz marad az, hogy idegrendszerünk nem betegség fészke, hanem Isten tervezte, hogy a Szentlélek temploma legyen.

(O. Chambers)

Az újszövetségi gyülekezet

Apostolok cselekedetei 2:37-47

Pünkösd van. A keresztyén gyülekezet születésnapja. Szeretném, ha e napon a megadott igeszakasz alapján együtt végiggondolnánk az első gyülekezet néhány jellemzőjét, és ezzel együtt azt is, hogy milyennek kellene lenniük a mai keresztyén gyülekezeteknek. Hiszen nyilvánvaló, hogy az első gyülekezet a minta, s ezért nem egymáshoz, hanem a legelsőhöz kell igazodni. Annál is inkább, mert ezt nem emberek, hanem maga Isten alapította a Szentlélek által.

Amiként Isten annakidején látta, hogy *„nem jó az embernek egyedül lenni"*, és teremtett neki hozzáillő segítőtársat, épp így Isten gondoskodó szeretetét látjuk abban is, hogy létrehozta a gyülekezetet. Ő tudja, hogy a hívő életet nem jó egyedül élni. Egyenként sokkal gyengébbek vagyunk, másrészt a közösség lehetőséget ad arra, hogy legyenek körülöttünk olyanok, akik szeretetükkel vagy ha kell, szeretetteljes kritikájukkal továbbsegítnek minket a hitélet útján. Isten ajándéka tehát az első gyülekezet éppúgy, mint az elmúlt kétezer év alatt létrejött és működő valamennyi igazi közösség.

Természetesen az egyháztörténelem során nagyon sok kísértéssel küzdött a gyülekezet. Az egyik – talán legnagyobb – kísértés éppen az volt, hogy megmaradjon-e az eredeti modell mellett, hiszen olyan sok jó szándékú, de helytelen vélemény alakult ki az idők folyamán. Isten azonban ilyenkor reformátorokat adott népének, akik igyekeztek visszaállítani a gyülekezetnek nem elsősorban a formáját, hanem, amennyire lehetett, annak lényegét.

Most pedig, annyi idő és annyi kísérletezés után ki kell mondanunk, hogy ma sem tudunk jobbat, eredményesebbet annál, amit Isten Szentlelke által létrehozott az első pünkösd ünnepén. Ha pedig így van, akkor méltó a jeruzsálemi gyülekezet arra, hogy alaposabban megvizsgáljuk, mit végzett el benne és általa Isten Szentlelke, és méltó arra, hogy kövessük példáját, hiszen ez által Isten a mai gyülekezeteknek is hasonló áldásokat adhat, mint akkor ott, Jeruzsálemben.

1. Az újszövetségi gyülekezet egyik jellemzője, hogy tanuló gyülekezet. Ezt olvastuk a második rész 42. versében: *„Ezek pedig kitartóan részt vettek az apostoli tanításban"*. Engedték, hogy tanítsák őket az apostolok. Óriási kincs a taníthatóság. Vannak ugyanis, akik nem ismernek maguknál okosabbat, s ezért megmaradnak a maguk szintjén. A közmondás úgy tartja, hogy a jó pap holtig tanul, mindazáltal a jó gyülekezet is tanuló gyülekezet. Erre látunk jó példát a megjelölt igeszakaszban. A keresztyén hívő és keresztyén gyülekezet nem lehet tanulásellenes. Sem az úgynevezett evilági sem az isteni tudománnyal kapcsolatban. Hit és tudomány nem ellenségek. A hit ellensége a hitetlenség, a tudomány ellensége a tudatlanság.

Isten adta az embernek az értelmet és a bölcsességet, hogy „felfedezze" azokat a fizikai, kémiai és biológiai összefüggéseket, melyeket Ő alkotott. Az ember ezeket megismerve élhet velük, maga és embertársai javára, de sajnos – a világba jött gonosz miatt – kárára is. A tudás tehát nem ellensége Istennek és a világnak, csak a rosszra használt és hiányos tudás van ellenére, és a teremtett világ kárára. Megdöbbentő, hogy az ember az új felfedezéseket mindig előbb a pusztítás eszközeiül használta, s csak később állította az élet szolgálatába. Isten nem akarja tudatlanságban tartani teremtményét, hanem azt szeretné, ha az ember felelősségteljesen élne a tudással.

A hitélet területén is így van ez. Isten nem akarja tudatlanságban tartani övéit, sőt egyik legnagyobb ígérete, hogy az övéi *„mindnyájan Istentől tanítottak lesznek"*. János 6:45-ben az Úr Jézus maga idézi az ezzel kapcsolatos prófétai igéket. Ézsaiás 54:13-ban ezt olvashatjuk: *„Fiaid mind az Úr tanítványai lesznek"* Jer 31:33-34-ben pedig: *„Akkor nem tanítja többé egyik ember a másikat, hogy ismerje meg az Urat, mert mindnyájan ismerni fognak engem, kicsinytől nagyig."* Addig azonban még sokat kell tanulnunk. S ezt nagyon jól tudták az első gyülekezet tagjai, azok a hitelődeink, akik közül némelyek azért tanultak meg olvasni, hogy maguk is olvashassák a Bibliát. Hiszem, hogy Isten mai népe sem felejti el, hogy elvész a nép tudomány nélkül. Péter apostol levelében ezt mondja: *„A ti hitetek mellé ragasszatok tudományt..."* (2Pt 1:5).

A jeruzsálemi gyülekezet tagjai kitartóan részt vettek az apostoli tanításban. Nem gondolták, hogy már eleget tudnak, sőt egyre inkább érezték, hogy milyen kevés az ismeretük, ezért nem hagyták abba, hanem kitartottak a tanulásban. Nagyon fontos az ő példaadásuk ma is, hiszen sokan vannak, akik lelkesen elkezdenek valamit, akár a hitélet területén, de idő múlásával a lelkesedésük is elmúlik.

2. Az újszövetségi gyülekezet második jellemzője, hogy gondoskodik tagjairól. Ez pedig csak úgy lehetséges, ha ismerik egymást. *„Ezek pedig kitartóan részt vettek... a közösségben"* (42.v.) A keresztyén közösségben senki sem élhet önmagának, hanem mindenki másokért is. Sőt ideális esetben előbb a másik, a közösség, s csak utána én. A jeruzsálemi hívők igazi közösségben éltek. Gyakran találkoztak (naponként), közel voltak egymáshoz, s így észrevették, ha valakinek szüksége volt valamire, akár lelki, akár anyagi természetű volt is a szükséglet.

Tudom, hogy felvetődik bennünk a kérdés: Csak az első gyülekezetben valósulhatott ez meg, vagy lehetséges ma is? Hívő életünk tapasztalatai bizonyítják, hogy nem csak lehetséges, hanem szükséges ma is ez a fajta közösség, mert enélkül a keresztyénség lényegét hagynánk elsikkadni. Természetesen ez ma sem megy áldozatok nélkül. Ma sem könnyebb, de nem is nehezebb magunkat megtagadni és önző életmód helyett az önzetlen életformát választani.

Aki ezt megpróbálja, az megtapasztalja, hogy miközben másokkal törődünk, magunk sem leszünk szegényebbek. Példabeszédek 11:25-ben ezt olvassuk:
„Az ajándékozó bővelkedik, és aki másokat felüdít, maga is felüdül".

Igen, ma is igaz, hogy a megosztott teher fél teher, és a megosztott öröm kétszeres öröm. A közösségben mindenki adott és mindenki kapott. Az igazi keresztyén ezért ma sem azt nézi, hogy mit kaphat egy közösségben, hanem hogy mit adhat, azaz mennyire van ott szükség rá. Az Úr Jézus ugyanis arra tanított minket, hogy *jobb adni, mint kapni* (ApCsel 20:35). Itt értjük meg az első hívők tulajdonhoz való viszonyát is. Nem arról van szó, hogy tilos a magántulajdon a keresztyének számára, hanem arról, hogy tanuljunk meg jól bánni az anyagi eszközökkel, akár kevés van belőle, akár sok. Anániás és Szafira bűne nem az volt, hogy anyagiakkal rendelkeztek, hanem az, hogy hazudtak, eltitkolták jövedelmüket. De Istent nem lehet becsapni (ApCsel 5.).

3. Az újszövetségi gyülekezet harmadik jellemzője, hogy imádkozó. *„Ezek pedig kitartóan részt vettek a kenyér megtörésében és az imádkozásban"* (42. v.). A közös étkezésekről most nem akarok részletesebben szólni, hiszen mindannyian tapasztaltuk már a szeretetvendégségek áldását. A hangsúlyt most a közös imádságra szeretném tenni, mert ennek áldásosságáról talán nem mindenki van meggyőződve. Kezdjük az alapoknál. Az imádság: beszélgetés Istennel. Ahol valakiknek nincs idejük vagy kedvük az egymással való beszélgetésre, elidegenednek egymástól. Akik pedig szeretik egymást, azoknak mindig van szavuk egymáshoz. Így van ez az Istennel való beszélgetéssel is. Aki nem imádkozik, annak kapcsolata megszakad Istennel. Ez annyira fokozódhat, hogy az Istennel való közösség meghal. Ha pedig a gyülekezetben néma emberek vannak, akkor formálissá, hideggé válik az istentisztelet, sőt előbb-utóbb képmutatóvá. Akkor lehet, hogy így tanítja az apa a fiát. „Fiam, amikor bemegyünk a templomba, úgy teszünk, mintha imádkoznánk" (Mások is így tesznek). Az ilyenfajta istentisztelet azonban, „ahol úgy teszünk mintha...", egyre kevésbé érdekli fiataljainkat, de a kívülvalókat is. Tanítsuk meg gyermekeinket imádkozni, de ne úgy, hogy csak biztatjuk őket, hanem úgy, hogy jó példával járunk előttük, és elmondjuk nekik az imaélet áldásait. Melyek ezek?

– Megvallhatjuk neki bűneinket. Sokkal jobban foglalkoztatja fiataljainkat ez a kérdés, mint gondolnánk. „Kinek mondjam el a bűneimet?" – Neki nemcsak elmondhatjuk, ő nemcsak meghallgatja, hanem arra is képes és illetékes, hogy megbocsássa azokat. Csak Isten bocsáthatja meg a bűnöket.

– Elmondhatjuk kéréseinket is. Az Úrnak, aki kezében tartja egyéni és közösségi életünket, van hatalma arra, hogy megadja szívünk kéréseit.

– Ezt megtapasztalva, már hála és köszönet is lesz imádságainkban, hiszen méltó a köszönetünkre az, aki segít nekünk. Néha nem úgy, amint kérjük, hanem annál jobban, mert Ő tudja igazán, hogy mire van szükségünk.

Ez a fajta imádkozás nem unalmas időtöltés, nem szent szórakozás, hanem a legszentebb munka, amellyel részt vehetünk Isten alkotó művében. Ha együttmunkálkodunk Vele már a „tervezésben", megbeszéljük vele, hogy mit és hogyan tegyünk, akkor sokkal szívesebben és sokkal aktívabban veszünk részt terveinek megvalósításában is. A keresztyén imádság ugyanis nem a mi akaratunknak Istenre erőltetése, hanem az Ő akaratára való ráhangolódás.

Isten olyan jövőt készített nekünk, amely minden eddigit elfeledtet velünk. Be akar avatni terveibe. Beszélgessünk vele csendességünkben és a gyülekezet közösségében! Így nemcsak külsőleg hasonlít majd gyülekezeti életünk az első gyülekezetéhez, hanem belsőleg is: áldott, örvendező közösségünk lesz vele és egymással.

4. Az újszövetségi gyülekezet negyedik jellemzője, hogy bizonyságtevő, és ennek nyomán növekedő (47.v.). Az első keresztyének nemcsak Istennel és egymással voltak kapcsolatban, hanem a világgal is. Hiszen ott éltek az emberek között, nem félrevonulva a világtól. Igaz, hogy másként éltek, mint a környezetük, de ez a „másság" vonzó lett a kívülvalók számára, nem pedig taszító. Ezt olvassuk a 47. versben: *„Dicsérték az Istent, és kedvelte őket az egész nép."*

Testvéreim, biztosak lehetünk benne, hogy ha nem vonzó a keresztyénségünk, akkor a hiba nem Istenben van, nem a kívülvalókban, nem az újszövetségi modellben, hanem annak helytelen követésében. Az embereknek ma is ugyanarra van szükségük, mint kétezer évvel ezelőtt. Itt nem a körülményekre gondolok, hanem az életérzésre. A mai ember is boldog akar lenni, és nemcsak a túlvilágon. De nézzük csak a jeruzsálemi hívőket! Ők boldogok voltak már itt e földön, jóllehet sok meg nem értéssel és elég hamar üldözésekkel is szembe kellett nézniük. De a boldogság látszott rajtuk. Nemcsak szavaikkal, hanem életükkel is bizonyságot tettek arról a hatalmas Megváltóról, aki életüket, értékrendjüket átformálta. Erre a bizonyságtételre válaszul: *„Az Úr pedig naponként vezetett hozzájuk olyanokat, akik hagyták, hogy megmentsék őket"* (rk. ford.). Nem ők mentették meg az embereket, hanem Isten. Ők bizonyságot tettek, az Úr pedig elvégezte a többit. Adott növekedést, adott szaporodást.

Befejezésül arról szeretnék szólni, amit a 41. versben olvasunk: *„akik pedig hittek, megkeresztelkedtek"*, azaz bemerítkeztek. A bemerítés külső jele egy – az ember szívében és életében végbemenő – változásnak. A vízben való elmerülés jelképezi a régi életnek történő meghalást, a vízből való kijövetel pedig az új élet kezdetét. Baptista gyülekezeteinkben sok helyen van bemerítés pünkösdkor. Adjunk hálát azokért, akik már hitre jutottak, és hitüket a bibliai keresztséggel is megpecsételték. Imádkozzunk azért, hogy hitükhöz végig hűek is maradjanak.

Kérjük Istent, hogy ma is adjon megtéréseket közöttünk is, mert csak ez jelent megoldást egyéni és közösségi életünkben. Adjon az Úr olyan pünkösdöt mindannyiunknak, mely közelebb visz egymáshoz és embertársainkhoz. Ámen.

Nemeshegyi Zoltán

Ő tett alkalmassá minket arra, hogy az új szövetség szolgái legyünk, nem betűé, hanem a Léleké, mert a betű megöl, a Lélek pedig megelevenít. 2Kor 3:6

BIBLIATANULMÁNY

Charles R. Grasham

A SZENTLÉLEK EGYESÍTŐ EREJE

A keresztyén egység kedvenc témája lett azoknak, akik a megújuló mozgalom örökségét átvették. Ez a mozgalom minden korábbi hibája ellenére valóban „egység mozgalom" volt. A megújulási mozgalomnak az volt a célja, hogy az „Egy Test, a Krisztus Teste" minden sötét folttól megtisztuljon.

Noha ez a mozgalom a 19. század elején nagyon szenvedélyes volt, ma már legtöbben világosan látjuk, hogy amit Sabine Baring Gould írt (amit gyakran éneklünk is), eddig még nem valósult meg;

> Isten Egyháza halad előre mint hatalmas sereg,
> A szentek nyomában járunk, testvéreim,
> Egy test vagyunk, minket nem választ el semmi
> Egy a reménységünk, hitünk, egyek vagyunk
> szeretetben is.

Minket nem az érdekel, hogy ebben a mozgalomban sok volt a félreértés, és ez egy idealista egység volt. Elődeink a megújulási kiáltványban gondolkodtak. Viszont tudták a Szentírásból és a történelemből is, hogy az egységnek szilárd alapon kell állni és látható formát kell ölteni. Pállal együtt meg voltak győződve arról, amit ő a Szentlélek szolgálata nyomán valóságként tár elénk írásaiban.

Végső soron az egység a Szentlélek ajándéka. Mikor a Szentlélek ezt az egyesítő szolgálatot végzi, akkor az Atya és a Fiú akaratát valósítja meg. A Szentírás érthető, világos; *„Lélektől kell születni"* (Jn 3:3, 5). az újjáteremtő folyamat útján leszünk az isteni család tagjává. Minket ez a *„Lélek pecsételt el"* (Ef 1:13), mivel a Lélek által bemerítkeztünk Krisztusba (1Kor 12:13), és létrejött a családi kapcsolat. (Ezért teszi fel Pál ezt megelőzően azt a furcsa kérdést az első korinthusi levélben: *„Talán a Pál nevére keresztelkedtetek meg?"* 1Kor 1:13).

A Szentlélek munkája mindaz a különböző sajátos ajándék akár újjáteremtés, kinyilatkoztatás vagy megerősítés, amit az Efézusi levél 4. fejezetében felsorol. A Szentlélek adja nekünk ezeket a keresztyén élethez szükséges alapvető dolgokat.

Vajon mi is az, amit ki kellene emelni a Szentlélek egyesítő szolgálatából.

I.

A Szentlélek egységet teremt az Egyházban

Ez a teremtő munka az, amit adományok vagy ajándék alatt értünk. A Szentlélek megteremti, vagy megadja a különböző szolgálatok által az Egyház egységét. Felismerhető ez abból a megható történetből, amit az Apostolok cselekedeteiben olvasunk. Kiárad a Lélek, felruházza erővel az igehirdetőket, meggyőzi a ,hallgatók szívét, hitre vezet 3000-et, majd 5000-et, majd számtalan papot is keresztyénné tesz. Ezek mindnyájan „egyetértésben" voltak, sőt „vagyonközösségben" éltek (ApCsel 2:44), melyben szeretettel fordultak a szűkölködők felé, ezt a Szentlélek teremtette (Róm 5:5), hogy segítsék a testi-lelki rászorulókat.

Ugyancsak a Szentlélek döntötte le a „faji válaszfalat" (lásd 10. és 11. fejezet) és vezette Pétert, hogy a pogányoknak is hirdesse az evangéliumot (ApCsel 10.). Ugyanez a Lélek késztette a ciprusi és cirénei férfiakat, hogy ne csak a zsidóknak, de a görögöknek is prédikáljanak, engedve a Szentléleknek, hogy megteremtse a soknemzetiségű és kultúrájú Egyházat (ApCsel 11:19kk).

Pál itt úgy látja, hogy ez az egység az, amely a Szentlélek-ihlette üzenet által jött létre, amely üzenet arról szólt, hogy Egy az Isten, és Egy az Úr, akit Ő elküldött, akit egy hittel és egy bemerítkezéssel fogadtunk el, egy reménység tart meg mindnyájunkat az Egy Lélek által. Az Egy Test annak az eredménye, hogy átadtuk magunkat ennek az életadó üzenetnek. Akkor vagyunk egyek Istenben, ha válaszul az Egy Úr csodálatos evangéliumára újjászületünk víztől és Lélektől, miután bemerítkeztünk az egy Testbe, hogy mindnyájan részesüljünk az Egy Lélekből, aki az egy Testet élteti. Az egy reménység ösztökél minket előre, meghatározott dicsőséges jövőnk felé.

Ez az egység az, amit mi keresünk, – ami készen van, csak el kell fogadni, magunkévá tenni, ahogyan Pál mondja: *„hogy megtartassunk általa"*.

Ez a lényege a kinyilatkoztatott hit-történetnek.

„...ez az egység az, amely a Szentlélek-ihlette üzenet által jött létre, amely üzenet arról szólt, hogy Egy az Isten, és Egy az Úr, akit Ő elküldött, akit egy hittel és egy bemerítkezéssel fogadtunk el, egy reménység tart meg mindnyájunkat az Egy Lélek által."

II.

A Szentlélek gyarapítja az Egyház egységét

Ez a fejezet nemcsak arról beszél, hogy *„maradjunk meg a Lélek egységében"*, hanem arról is, hogy el kell *„nyerni"* (elsajátítani, előrehaladni) a hit és megismerés egységét (Ef 4:13), amely azokban jut kifejezésre, akik elnyerték ezt az ajándékot, és előrehaladnak a krisztusi egység ideális kifejezésében. A Szentlelket egységet teremtő ajándékként adja Isten népének, de Ő irányítja a Testet is úgy, hogy ez az egység elérhető és látható legyen, de gyarapodó is. Hogyan? Úgy, hogy Krisztust nyilatkoztatja ki, és a figyelmet nem a mellékes dolgokra tereli, hanem a középpontra, a lényegre.

J. H. Garrison, a megújuló mozgalom második nemzedékének egyik vezetője ezt írta: „Amilyen mértékben emelkedik magasra Krisztus az Egyház gondolkodásában, – mint a mi hitünk egyetlen főtárgya, és egyetlen Törvényadója, akinek személy szerint engedelmességgel tartozunk –, olyan mértékben kerül minden másodrendű kérdés a megfelelő helyre, és ennek arányában gyarapszik a hit és az egység is... Egészen bizonyos, hogy ha a Krisztus indulata lesz a meghatározó tényező, akkor nemcsak a teológiai felfogásunk, de az egymással való kapcsolatunk is olyan lesz, mint a közös Urunk tanítványaié volt, s akkor az Egyház elnyeri újból az ősi egységet, és egy új, haladó, győzelmes korszakba lépünk. (A Szentlélek 186-187. old.)

Hogyan valósulhat ez meg? Úgy, hogyha a Lélek irányítja életünket és a Krisztusban nyert új életben felnőtté válunk, nem leszünk többé testiek (testiesen gondolkodók), amiből csak szakadás van (lásd: 1Kor 3:4). Ilyen értelemben használja azt a negatív célzást, – hogy *„ne legyünk többé csecsemők, akiket ide-oda ringatnak"* (Ef 4:14) – mert ez azt mutatja, hogy éretlenségünk befolyásolja az egységet és visszatart attól, hogy elnyerjük és kinyilvánítsuk azt.

Hogyan történik a változás? Úgy, hogy *„kitölti az Ő szeretetét a mi szívünkbe"* (Róm 5:5) a Szentlélek által, újjáteremt és megadja az alapvető feltételt, mint az új élet gyümölcsét a fennmaradásra és az eredeti egység kifejezésére. Nem meglepő, hogy Pál az Efézus 4-ben kihangsúlyozza: *„az igazságot szóljátok szeretetben"* (Ef 4:15), mert csak ilyen módon tudunk növekedni *„abban, aki a fej, a Krisztusban"*.

Miként? A különböző ajándékok által (1Kor 12:14) teszi lehetővé a Szentlélek az Egyház helyes működését és növekedését. Ha minden keresztyén felismeri, hogy milyen ajándéka (karizmája) van, és ezt a Lélek vezetésével és felügyeletével használja, akkor kifejezésre jut egy teljesegész egység, és ennek az egységnek a gyarapodása már csak attól függ, mennyire hajlandó Isten népe ezeket az ajándékokat maximálisan felhasználni.

III.

A Szentlélek megújítja az Egyház egységét

Az egység két szempontjának világosságában, amit Pál az Ef 4-ben meghatároz, nyilvánvaló, hogy az egység megújulása csak a Szentlélek szolgálata nyomán jöhet létre. Ez a megújulás úgy kezdődik, hogy felfedezzük mi a lényeg és középpont, vagyis egy az Úr, egy a hit és egy a bemerítés. Egy a Test, egy az Isten, egy a reménység, és egy a Lélek – az Újszövetség lapjairól ez az igazság szólal meg.

De ez a megújulás soha nem válhat valóra, amíg a Szentlélek nem munkálja ki minden szívben a szeretet és békesség gyümölcseit úgy, hogy minden hívő férfi és nő vággyon és akarjon egységben élni a többi, véren megvásárolt engedelmes, hívő testvérével.

Ha majd ez a megújító szolgálat végigsöpör a keresztyénségben, akkor valósul meg a költő egy reménységről szőtt álma:

Nemsoká fölvirrad a szunnyadó reggel
A csillag eltévedt vándora megszabadul,
Mikor Krisztus, a mennyei kenyér leszáll
Szentjeihez, kiket a közös hit összekapcsol.

A fal, mely nyáját szétválasztja
Leomlik és romba dől
És minden nyelv és minden szív
Ujjongva köszönti az új-napon Őt.
Akkor dicsőséges Egyháza örül,

Hogy ígérete ím beteljesült
Egy akol védi, egy Pásztor hangja szól
Egy Isten, egy Atya az Úr mindenütt.

A Lélek egyesítő szolgálata bennünk kezdődik el. Ő bennünk lakozik, vezet, meglágyítja a szívünket; Ő teszi lehetővé, hogy az emberek szívében a szeretet és békesség növekedjen. Ennek ellenére végső soron a keresztyén egység mégis az egyénektől függ. Lentről felfelé növekedve halad és fordítva, fentről lefelé.

Csak ha ki tudjuk mondani, hogy *„mi"* és valóban úgy is gondoljuk, akkor jön létre ez az egység. Ez érvényes a családunkban, a helyi gyülekezetben és az egyetemes egyházban is. Viszont az ilyen „egység" a Szentlélek által kinyilatkoztatott igazságokra épül, és az ilyen *„mi-közösség"* úgy maradhat fenn, ha ugyanaz a Lélek tölti be szíveinket szeretettel, de ez csak akkor lehet meghatározó tényezővé, ha engedjük, hogy ez a szeretet határozza meg minden kapcsolatunkat.

Fordította: Gerő Sándorné

A SZOLGÁLAT ÚTJÁN

Stanley Baxter

Mi a baj a lelkésszel?

UPA Parish, Leeds-i szolgálatom alatt gyakran kerültem szembe azzal a problémával, hogy munkatársaim közül némelyek hónapokig "eltűntek" a szolgálat mezejéről. Amikor a területi missziós vezetőnél érdeklődtem felőlük, azt a választ kaptam, rendszerint súgva, hogy "bizonyos értelemben lerobbantak" vagy "stressz alatt vannak." Mindez megnyugtatónak tűnt, és senki nem ajánlotta a további kérdezősködést vagy a probléma feszegetését, tehát segíteni sem tudtunk érdemben. Mint lelkipásztor, ismerve valamit a stresszről a saját tapasztalatomból, azt keresem, hogy ne csak megpróbáljak együtt élni a stresszel, hanem megpróbáljam azt valamilyen kreatív módon levezetni, mind saját életem kiteljesedése, mind mások gazdagítása céljából, akiknek szolgálok.

Henri Nouwen, Megsebzett gyógyító c. könyvében azt írja, hogy nekünk inkább mobilizálni, mint lerázni kell fájdalmainkat, és a kétségbeesés megnyilvánulásából a remény jelévé formálni ezeket. Amit a lelkipásztoroknak tenniük kell saját érdekükben az az, amire elhívásuk van, hogy segítsenek másoknak megtenni szolgálatukon keresztül. A lelkipásztornak meg kell neveznie és meg kell tanulnia együtt élni saját stresszével, annak érdekében, hogy másokat is hatékonyan felkészítsen megnevezni és együtt élni saját stresszhelyzeteikkel. A megsebzett gyógyító előszavában az író rámutat: "A lelkipásztor elhívása arra irányul, hogy saját szívében ismerje meg a jelen fájdalmát, és ez a felismerés szolgálatának kiindulópontját jelentse."

Az önszeretet csődje

A stressz annak következményeképpen lép fel a lelkipásztor életében, hogy a hangsúly a keresztyén értelmezés szerint a következő két parancsolaton van: szeresd Istent és szeresd felebarátodat. Mindkét parancsolat erőteljes és felelős a bűntudat és a kudarcérzés terheiért, különösen, amikor nem helyezik őket az említett parancsolat másik fontos része mellé, amely azt mondja: szeresd magadat. Az önszeretet gyakran félreértik, önzést és a büszkeség bűnének veszélyét látva benne. Szükség van e hármas parancsolat újraértékelésére:

"*Szeresd az Urat a te Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből és teljes elmédből... és szeresd felebarátodat, mint magadat.*" (Máté 22:37-39).

A hagyományos keresztyén hangsúly, amelyet a bűnre és a méltatlanságra helyeznek, az a szerep, amit ezek játszanak az istentiszteleten, valamint a hagományos értelmezése az "elhívásnak", amely vallásos képviseletet vár el az említett személyektől, fölösleges nyomást helyeznek az úgynevezett "elhívottakra". A stressz alatt levő lelkipásztorok saját maguk esetében "lelki csődöt" látnak, s ezt látják a tagok is. A "jó keresztyén magatartás" az, hogy soha ne légy agresszív, dühös, és soha ne kísértsen az erotika, azonban a depresszió és a félelem elfogadhatatlan. Az elvárások, amelyek körülveszik a lelkipásztort, nem engedik meg neki, hogy emberi legyen. Gyakran nyomás alatt vannak az evangélium téves értelmezése következtében, saját képességeiket bizonyítva és szeretettségre törekedve. A gyülekezet maga is felelős rengeteg önutálatért az emberek részéről. Isten haragjának értelmezése (még Fiával szemben is), a mi gonoszságunk, amellyel Isten haragjára rászolgáltunk, valamint az áldozat szükségessége saját magunkra vetítődnek/vetülnek vissza. Vallásos emberek és mások elfojtják/elnyomják saját magukat, mert tudják, hogy szeretniük kell Istent. Ez a fajta öngyűlölet gyakran azok életében jelentkezik erőteljesen, akik az "elhívás" terhét szent hivatásnak érzik a gyülekezetben. Az "elhívatás" és a "szentség" követelménye pedig terhet jelent. Az önvád az egyik fő oka a lelkipásztorok stresszének.

A lelkipásztor kötelessége, hogy szeressen, garantálja a kudarcot és az önvádat. A szeretetet azonban nemcsak mások várják el, hanem a lelkipásztor saját maga vállalja. A szeretet segíthet megfelelnünk annak a feltételezésnek, hogy valóban gondoskodunk, és talán még kölcsönösen vissza is kapjuk azt, ha azonban a szeretetet az önvád motiválja, akkor az emberek a szabadságtól a másoktól való függőség felé mozdulnak el, és az önkifejezs korlátozódik annak érdekében, hogy egy szerető képet őrizzenek róluk. Így jutunk az álarcviselés területére, annak érdekében, hogy megvédjük saját magunkat, és megtagadjuk félelmeinket, valamint valódi lényünk kifejezését. Freud egyetlen nagy védekezésről és vetületről beszél. Amikor a lelkipásztor vétkesnek érzi magát a harag, testi vágy miatt, úgy próbálja megtagadni ezeket, hogy másokra vetíti ki, akik közismerten rosszak vagy hitetlenek. Ugyanakkor ott vannak gyülekezeteink azon tagjai, akiknek elvárásai a lelkipásztorral szemben magasabbak, mint saját magukkal szemben, és a jóságot vetítik ki rájuk, s a lelkipásztort úgy látják, mint aki tévedhetetlen. Ezek az elvárások stresszben gyűlnek fel. Mindkét példából láthattuk, hogy az emberek azt értékelik de legalábbis azt szeretnék látni másban, ami képtelenek elhinni magukról. Ez a kivetítés az, amelyet a harc-,vagy menekülés szindróma részének nevezhetnénk. Ez a szindróma akkor jelentkezik, amikor képtelenek vagyunk elmenekülni

félelmeink elől, ezért harcba bocsátkozunk ezekkel. Amivel ezután maradunk, az egy belső konfliktus. Ez a konfliktus váltja ki a bűntudatot a lelkipásztorban, miután a vele szemben támasztott elvárások azt mondják, hogy nem szabad, hogy belső konfliktusa legyen, hanem mérsékeltnek, nyugodtnak kell lennie, minden helyzetben Istenbe vetve bizalmát! Amikor pedig valakihez bizalommal kell lennie, a lelkipásztornak szégyenérzete támad, és nem vállalja a megnyilatkozást más előtt; ilyenkor a következő kérdést kell feltennünk: "Ki lelkigondozza a lelkipásztort?"

Amikor annak az ideje lenne, hogy a lelkipásztor megálljon és elmélkedjen, elgondolkodjon magáról vagy családjáról, ehelyett megfeszített erővel veti bele magát a munkába, hogy minél elfoglaltabb legyen, és ilyen módon ne kelljen szembenéznie belső konfliktusával. Amint a stressz erőt vesz rajta, a lelkipásztor gyakran azon kapja magát, hogy más stressz alatt levőket lelkigondoz, miközben ő maga egyre sebezhetőbbé válik. Oykor a stressz szintje erőteljesen megnövekszik a lelkész életében, s belső érzelmeket korbácsol fel, végül pedig robbanásszerű kimerüléshez, netán összeroppanáshoz vezet.

Ha azonban a lelkipásztor megtanulja szeretni magát, az önmegismerés útján tett előrehaladásuk jócskán minimalizálhatja másokra tett káros benyomását, és maximalizálhatja a pozitív eredményt, amelyre törekszik. Saját szenvedéseiben, fájdalmaiban olyan dolgokat tanulhat meg, amellyel mások fájdalmain is segíthet, s ez végül eredményessé teheti szolgálatát.

"Különös módon saját sebeink azok, amelyek a leggazdagabb erőforrást nyújtják mások segítéséhez és gyógyításához." (Az őrültség értelme 74 old.)

Sajnos, sok lelkipásztor, aki nem kívánja magának a bűntudatot, és kitart saját önbecsülése mellett, nem akarja elismerni mások gyötrődését sem, mivel attól fél, hogy ezek saját félelemérzetét, és gyengeségeit is felébresztik. Ebben a tagadásban, amellyel mások szükségeihez viszonyulunk, saját szükségeinket tagadjuk, ez pedig ahhoz vezethet, hogy igen kevésre értékeljük és szinte tárgyként viszonyulunk saját magunkhoz.

Depresszió és védekezés

Akárcsak a tagadás és a kivetítés, a depresszió is a védekezés egyik formája. A lelkipásztor gyakran talál védelmet ebben a védekezési mechanizmusban. Ezért elhallgattatja magát odabent ebben a rabságban, hogy kívül maradhasson a realitás veszélyein, amelyek egyébként lehengerelnék. Mivel munkája soha nem ér véget, belső énje kimerül, és elhasználja pszichikai nergiájának teljes mennyiségét.

"Energiára van szükség ahhoz, hogy szembeszálljunk a megvetéssel, kritikával vagy az emberek gonoszságával, akárcsak ahhoz, hogy kedvükben járjunk, azt téve, amit elvárnak tőlünk."

Mihelyt elkezdődött a kimerülés, minél keményebben próbálkozik a lelkipásztor, annál inkább alulmarad. Minél nagyobb szükségbe kerül, annál kiábrándultabb és zavartabb lesz. A lelkésznek jóval azelőtt segítségre van szüksége, mielőtt ez az egész folyamat mozgásba jön. Melyek azok a dolgok amelyek a stressznek ebbe az állapotába jutattják a lelkipásztort?

Mivel a lelkipásztortól mindig elvárják, hogy elérhető legyen, a soha véget nem érő pásztori munka hosszú munkaidőt követel. S minthogy eleve létezik egy hajlamosság a bűntudatra bizonyos teológiai felfogások kapcsán, ez sebezhetőbbé teszi a lelkipásztort, és azok az emberek, akik állandó figyelmet követelnek, hozzájárulhatnak a lelkipásztor bűntudat-faktorjának növekedéséhez. Nem engedhetik meg maguknak, hogy ezek az emberek ellenségeikké váljanak. Az energia, amelyet egy lelkipásztor lead, gyakran nem sok változáshoz vezet, és ha egyáltalán van visszajelzés, az rendszerint kritikus! A lelkipásztornak meg kell őriznie a bizalmasságot, még nyomás alatt is, hogy azt tegye, ami helyes. A lelkipásztornak gyakran közvetítő szerepe van két ellentétes oldal között, a gyülekezeten belül. Aztán ott vannak az épületproblémák és a pénzügyek stb. A lelkipásztornak gyakran annyira köze lesz mások életéhez, hogy a hibákért is ő viseli a bírálatot. A szerepek olykor változnak, a temetésen végzett vígasztalástól a bemerítés, vagy házasságkötés örömeig.

Lelkészi hivatásunk feltételezi az imádkozást, tanulást és olvasást, az idő hiánya azonban mindig probléma, és sokszor egyáltalán nincs kedvünk imádkozni! A stressz okai lehetnek ugyanakkor a hit, kétség vagy félelem kérdései. Vagy túl konzervatívak vagy túl radikálisak vagyunk. Vagy nem fordítunk elég időt saját családunkra, vagy a gyülekezetet vagyunk kénytelenek elhanyagolni.

Mindezek, és még sok más ok a lelkipásztort a depresszió, összeroppanás és kiégés "biztonságához" vezetheti. Ez az, ahol nem csupán osztoznak mások sötétségében, hanem saját kilátástalanságuk falja fel őket. Úgy érezhetik, hogy sem önmaguk, sem Isten, sem pedig mások előtt nem felelnek meg, és szolgálatuk sikertelen.

Javaslatokat tenni a lelkipásztoroknak, hogyan juthatnak segítséghez, vagy hogyan kerülhetik el az összeroppanást, talán azzal jár, hogy még nagyobb bűntudatot ébresztünk bennük. Nagyon fontos, hogy egy lelkipásztor se érezzen bűntudatot azért, ha beteg. Sok ember számára a betegségnek egészen más jelentősége van. Éspedig a hit próbáját szolgálja, vagy pedig a jutalmat jelzi – s a beteg egy napon azt tapasztalja, hogy megérte a betegség! Amikor egy lelkipásztor letörik, arra gondolhat, hogy nem imádkozott elég keményen, vagy éppen a hite hiányos. Ezek a gondolatok teljesen rossz irányúak, és a javuláshoz szükség van a fentebb felvázolt pozitív magatartásforma helybenhagyására, megerősítésére.

Az új kezdet menedéke

A lelkipásztornak meg kell tanulnia törődni önmagával. Tudnia kell, hogy Isten és emberek előtt rendkívüli értékekkel bír. Szeretik, akarják és feltételek nélkül elfogadják. Szükséges megszabadulnia az aggódástól és bűntudattól, hogy képessé legyen újra megtalálni az egyensúlyt. Fel kell fedeznie annak fontosságát, hogy szükséges odaszánnia magát saját maga számára, mielőtt mások felé tenné meg ugyanezt.

"Az önszeretethez rendkívüli világosságra, objektivitásra és bátorságra van szükség. Elfogadni magunkat, annyit jelent, mint kész lenni kommunikálni saját magunkkal és tisztelni saját képességeinket és gyengéinket, potenciálunkat és korlátainkat. El kell jutnunk oda, hogy ne függjünk állandóan másoktól, más szabályoktól, vagy bármitől, ami belsőleg hatással van ránk. Végül annyit jelent, mint teljes mértékben felelősséget

vállalni magunkért, életünkért és döntéseinkért." (A keresztyén neurózis 127 old.)

A lelkipásztornak, mint teljes jogú embernek, meg kell találnia saját értékét. Értékes, mint ember, attól függetlenül, hogy mit tesz. El kell fogadnunk Isten feltétel nélküli szeretetét, és nem megpróbálnunk azt bebizonyítani, hogy megérdemeljük azt.

Amint éretté válunk a lelkipásztori munkában, egyre zavaróbbá válik számunkra a szolgálat, ezért a stressz is megnő, ennek ellenére azonban képesek leszünk megkülönböztetni az építő harcokat és a stressz okozta küzdelmeket. Ilyen módon életünk és szolgálatunk nem lesz értelmetlen, hanem sokkal inkább új, friss értelmet nyer.

"Mint keresztyéneknek, abban a kiváltságban van részünk, hogy a legalapvetőbb dolgokig célunk van az életben. Ez az egyik leghatalmasabb erőforrása a stressz leküzdésének. Mivel azonban ez annyira fontos, azokat a lelkipásztorokat, akik – akár hit, akár elhívás dolgában – kétségek között vergődnek, rendkívül sebezhetővé teszi." (Living with stress, 55. old.)

Ezért, a lelkipásztornak fel kell fedeznie ezt a célt, annak ellenére, hogy az egyedüllét ideje kiborítja. Ez a cél ugyanakkor lehet ajándék is, amelyre vigyázni kell, és amelyből emberi megértést meríthetünk.

"Az a tény, hogy valaki saját sebeit mások gyógyításának forrásává teszi, nem merő megosztása felületes emberi fájdalmaknak, hanem egy állandó készség arra, hogy saját fájdalmait és szenvedését úgy lássa, mint mélyen emberi adottságot, amelyben minden ember osztozik" (The Wounded Healer, 88. oldal). Talán itt kezdődik a stressztől való szabadulás, amikor valaki beismeri, hogy törékeny és múlandó.

Bibliográfia:

Saford John A.: Ministry Burnout, A. James Ltd, 1982
Nouwen Henri: The Wounded Healer, Image, 1972
Horsman Sarah: Living with Stress, Lutterworth, 1989
Golignac Pierre: The Christian Neurosis, SCM, 1976
Baxter Elisabeth: Stress in relation to religious concepts focusing on the Christian ministry. Unpublished paper, 1992.
Nash Wanda: At Ease with Stress DLT, 1988
White John: The Masc of Melancholy IVP, 1987
Auton Norman: Pastoral Care for the Mentally Ill SPCK, 1963.
Baxter Stanley: Who Pastors the Pastor? Paper given to Ecumenical Clergy Conference

Dr. Edward Jordan közlése

Révész László

A GYAKORLATI ISTENTISZTELET

A beteglátogatás igen jelentős helyet foglal el Istentől kapott feladataink sorában. Ez akkor is igaz, ha esetenként a lelkipásztorok vagy a gyülekezeti tagok a szükségesnél erre kevesebb hangsúlyt helyeznek. Igaz, hogy e fontos szolgálat sokszor időigényesebb, mint amennyit erre szánunk, vagy másirányú elfoglaltságunk egyáltalán megenged. Az a tény, hogy egyre sokasodnak a betegek, mélységesen elgondolkoztat mindnyájunkat és időnk új beosztására ösztönöz.

Feltétlenül előbbre kell lépnünk ezen a területen. Egyrészt azért, hogy egyre kevesebben legyenek azok, akiknek lelkük mélyéről feltör ez a keserves panasz: *„nincs emberem"* (Jn 5:7). Másrészt azért, hogy többen legyenek azok, akik hálaadással dicsőitik Istent lelkük nyugalmáért és a betegség kötelékéből való szabadulásért.

A Biblia határozottan megkülönbözteti a betegség lehető, vagy konkrét okait (pl. Miriám poklossága), máskor annak célját jelöli meg (Jn 9:1-3). Az emberek viszont – néha még a gyülekezeti tagok is – beleesnek az általánosítás bűnébe. Ez azonban elbizonytalanodáshoz vezet és nagyban bénítja a hasznos és eredményes beteglátogatást.

Sohasem szabad elfelejtenünk, hogy a beteglátogatás gyakorlati istentisztelet (Jk 1:27). Ebben a szolgálatban azzal tisztelem Istent, hogy megbecsülöm alkotását, az embert. Megbecsülöm még betegen, *„elrontottan"* is. Tiszteletet adok Istennek ebben a szolgálatban, hogy hiszek az Úr gyógyító és újjáteremtő hatalmában. A látogatással, a hitből fakadó imádságommal Isten eszköze kívánok lenni – a szenvedő javára. A beteglátogatók csak akkor számíthatnak eredményre, ha Isten közeléből, az Ő szeretetével telítődve indulnak el a nyomorúságban lévő emberek felé.

Krisztus üzenete szerint, ha a tanítványok ezt a gyakorlati istentiszteletet elhanyagolják, vagy éppen rosszul végzik, ez jóvátehetetlen következményeket vonhat maga után (Mt 25:31-46). Jézus Krisztus azonosítja magát a szenvedőkkel. S a betegekhez való viszonyulást, érte, az Úrért végzett szolgálatnak tekinti, amelyet megjutalmaz ama napon.

E szolgálat fontosságának hangsúlyozása mellett érdemes arra is figyelni, hogy nem elég a puszta tény, vagyis a látogatás. A beteglátogatókat Isten nem minden esetben igazolja. Jób barátainak ezt mondja: *„nem szóltatok felőlem igazán"* (Jób 42:7). Itt tehát nem a látogatásban volt a hiba, hanem abban, amit „vittek", amit szóltak. Addig nincs kifogása Istennek, amíg némán hallgatva együttéreztek Jóbbal, vagy csendes imában segítettek neki. A beteg sohasem beteg any-

nyira, hogy a látogatásban ne érezné meg Isten jelenlétét, vagy ennek a hiányát! Több esetben a betegben megfogalmazódik ez a keserű vélemény: *„nyomorult vigasztalók vagytok ti mindnyájan"* (Jób 16:2).

A beteglátogatásnak is megvannak a kísértései. Néha csak kötelességteljesítés a látogatás, s ezért eredménytelen. Vannak, akik „jól" akarják eltölteni idejüket. Olyanok is vannak, akiket talán nem hallgat meg más, csak az ágyhoz kötött beteg, aki előtt ki lehet üríteni a felgyűlt lelki keserűséget, esetleg mások szemetjét. Meggondolatlan példák és történetek elmondásával vígasztalás és erősítés helyett leterheljük a beteget. Olyanok is akadnak, akik azt tekintik feladatuknak, hogy kioktassák a beteget. A fájdalmak türelmes hordozására intik a beteget, magukat példaként állítva – természetesen most egészségesen! Lehet kétségbe ejteni a beteget, ha baját gyógyíthatatlannak tüntetjük fel. Hasonló tévedés az is, amikor a gyógyulással ámítunk valakit, holott a tények és az igei üzenet szerint közel van a halál pillanata. Teljesen Istenre kell hagyatkoznunk minden esetben, hogy Szentlelke eszközzé tehessen bennünket. Hiszen csak így tudunk segíteni abban, hogy a beteg megbékélt szívvel tehesse meg az utolsó lépést e földi létből az örökkévalóságba.

Az eredményes gyakorlati istentiszteletnek, az áldott beteglátogatásnak vannak lelki alaptörvényei. Ilyen mindenekelőtt a beteggel való együttérzés. Tudnunk kell *„sírni – a sírókkal"* (Róm 12:15). Beszélgetésünk középpontjában mindig az Úr Jézus Krisztus álljon, akinek a szeretete kifogyhatatlan és kétséget kizáróan jelen van a szenvedés ellenére is. Bűnbocsátó kegyelmére, gyógyító hatalmára és meg nem szűnő hűségére számíthat a beteg is. Segítenünk kell abban, hogy olyan fundamentumra találjon a beteg, amely nem inog meg a próbák idején sem! Könyörögjünk élő hitért a beteg számára, amely összekapcsolja őt Krisztusal, – az áldott Orvossal! Látogatásunk idején a beteg állapotától függően és a lehetőség szerint emlékezzünk vissza azokra az áldásokra, amelyekkel Isten megajándékozta a beteget élete eddigi részében. Utalhatunk azokra a területekre is, ahol őt áldássá tett az Úr, és így bizonyos, hogy nem élt hiába eddig sem, sőt számíthat szolgálata jutalmára az Úrnál. A gyülekezet életéből is mondjunk el olyan eseményeket, amelyek építhetik a beteget. Tegyük érdekeltté a közösség szolgálatában, hangsúlyozzuk, hogy a szolgálatban helytálló testvérek hálásak az értük elmondott imádságokért. S az ilyen imádságokkal szolgálhatnak a betegek is Isten országának ügyében. Könnyedén, felelőtlenül semmiképpen nem végezhetjük az elköltözésre való felkészítést. Krisztustól kell kérnünk bölcsességet ahhoz, hogy valakit megfelelő módon készíthessünk fel a nyugodt halálra és a boldog folytatásra. Arra a feltámadt életre, amelyen nincs hatalma a második halálnak (Jel 20:6).

Sohase feledjük el, hogy ahány betegség, annyiféle – ahány beteg, annyi különböző természet! Ha segíteni akarunk, akkor kérnünk kell a mindent és mindenkit jól ismerő Istent, hogy Szentlelke által készítsen fel minket olyan szeretettel és hittel, amely képes segíteni a szenvedő emberen! Hadd legyen a beteglátogató szolgálatunk istentisztelet, vagyis olyan alkalom, ahol nemcsak az ember találkozik az emberrel, hanem az egészséges és a beteg ember együtt áll Isten előtt, és együtt dicsőíti Istent szabadításáért!

Háló Gyula

A gyülekezeti összoktatás

VÁZLAT

E Daniel, J.W.Wade és Ch.Gresham: Chritian Education c. könyve nyomán készítettem továbbgondolásra.

A jelenlegi helyzet rövid összefoglalása

A *vasárnapi iskola* elnevezés kiveszett, a helyette lévő bibliakör legtöbbször a gyermekkorosztályt jelenti csupán. Itt aránylag szervezett munka folyik. Ennek a képzése a legmegoldottabb, és a gyülekezet is ezt a munkát ismeri el leginkább, mint csoportmunkát. Egyéb helyeken a tanulás igénye már nem általános, mivel a tanulás alatt legtöbbször új ismeretszerzést értenek. Tudunk mi már eleget, csak a gyakorlattal van baj – gondolják legtöbben. Mindemellett a tanulást individuális folyamatként érti a legtöbb hívő, s így a személyes felelősség körébe utalja. A szolgálattevők és a vezetők sok esetben nem személyek iránt elkötelezettek, hanem az alkalmakért. Mély felelősséget sokszor csak a beosztott idő alatt érez. Mindemellett a lelkipásztor óriási túlszerepe is gátolja az előbbrelépést: sokan a lelkipásztorra utalnának át minden tanítói feladatot, s némelyek át is vállalják.

E rövid és vázlatos helyzetkép után lássuk, hogyan javíthatnánk az oktatáson.

Az előbbre lépés kulcspontjai

1. Szemléletmód váltás

A vasárnapi iskola baptista hagyomány, vagyis az az igény, hogy a hívő életet tegyük folyamatos tanulássá. Tanulás alatt azt értve, hogy rendszeresen és céltudatosan (mint egy iskolában), addig végezzük az erőfeszítést, amíg a tanultak gyakorlattá, életmóddá nem válnak. El kell határoznunk, hogy ahol csak lehet, közösen tanulunk, mivel alkalmazni úgy is a kapcsolatokban fogjuk mindazt. Fel kell ismernünk, hogy az Úr belátása és elképzelése szerint osztogatja a tanítás ajándékát, vagyis feltehetőleg Ő már tudja, hogy kiknek kellene végezniük ezt a szolgálatot, vagyis megvannak a személyek. Azt is el kell fogadnunk,

hogy több, a személyek iránt elkötelezett tanítóra van szükség, mint a lelkipásztor és a gyülekezetvezető. Nem csak fontossá, de kívánatossá is kell tennünk ezt a fajta tanítói munkát.

2. Felmérés és megszervezés

Mivel a legtöbb helyen az ifjúkortól kezdve az időskorig nem folyik rendszeres oktatás, vagy nem tervszerűen, ezért ezekben a korcsoportokban általános és alapvető megfontolásokat és terveket kell mérlegelni: kik tartoznak ide, mit tudnak idáig, mit sajátítottak el a gyakorlatban, milyen tanulási készségük van, milyen segédeszközök állnak rendelkezésre, kik lehetnek potenciális vezetők, ki fogja megszervezni a vezetők kiképzését, ki biztosítja, milyen programra lenne leginkább szükség, hol jöhetnek össze a csoportok, mennyi pénzforrás van a programhoz, mik a legalapvetőbb célok és szükségletek...? A felmérés és a megszervezés szakaszát segítsük feljegyzésekkel, kérdőívekkel, másrészt jól áttekinthető táblázatokkal és vázlatos tervekkel. Mindezt a gyülekezet belső munkájaként.

3. Kulcsfigurák

Szerezzen a lelkipásztor elszántságot, az oktatás megszervezésére, mert sok ellenállással kell, hogy megküzdjön majd. A szükséges szemléletet az igehirdetéseiben hangsúlyozza ki. Újból és újból beszélje át a vezetőkkel, s az esetleges tanítókkal. Őket is vonja be a felmérés és a megszervezés előkészítésének munkájába, hogy ők is mind teljesebben átlássák és a magukénak érezzék. Szinte mindennél fontosabb, hogy a vezetők egyetértsenek az oktatás javításának szükségességében, és annak halaszthatatlanságában.

4. Toborzás

A gyülekezetet tekintsük mindig úgy, mely önmaga kitermeli a jövő tanítóit. Sose várjunk a legközelebbi választásig, hanem bátran próbáljunk ki egy-egy személyt alkalmi, kisebb feladatokra, segítőnek az egyes csoportokba. Ez ne megbízás legyen, hanem alkalmi megkérés. Az elszánt vezetők fogjanak össze imában is, hogy az Úr mutassa meg a jövő tanítóit. Tartsuk mindig nyitott lehetőségként, hogy bármelyik csoportba segítőként bármikor be lehessen kapcsolódni. A különböző korcsoportokban szolgálókat ne tekintsük úgy, mint akik életfogytig kell, hogy végezzék a dolgukat. A tanítói szükségeket legjobb, ha nem csupán meghirdetjük, hanem jól látható helyen (faliújság) fel is tüntetjük.

5. Képzés

A képzést tartsuk nagyon fontosnak. Szervezzük meg és tervezzünk legalább egy évre előre képzési időpontokat és alkalmakat. Emellett küldjük el képzési központokba, táborokba, konferenciákra, szemináriumokra tanítóinkat, s a gyülekezet ehhez járuljon hozzá anyagilag is, hisz megtérül majd. A képzésben való részvétel nélkül ne kapjon teret senki sem a gyülekezeti oktatásban. Legyen elismert föltétele a szolgálatnak ez. Az otthoni képzés legyen rendszeres, az adott programra épüljön és azt mutassa be, s emellett legyenek tapasztalatszerző alkalmak is, ahol más tanítók a gyakorlatban látva kiértékelhetik a munkát, illetve új módszereket begyakorolhatnak.

6. Célkitűzések

A gyülekezet vezetősége által készített célkitűzés alapján minden tanító készítsen speciális célcsomagot a saját csoportja számára. Ezt leírva ismertesse meg a csoportjával és a vezetőséggel, esetleg a gyülekezettel is. A csoport tagjaiban is tudatosuljon az elérendő cél, s azt a tanító legyen képes elfogadtatni a csoporttal. Ifjúkortól fölfelé a tanító törekedhet, hogy a célcsomag elkészítésébe bevonjon csoporttagokat, esetleg közösen készítsék el. Fontos, hogy az írásos anyag jól hozzáférhető legyen mindig és mindenki számára. Így a célkitűzések valóban láthatók lesznek. A munkát ez határozottá és biztossá teszi.

7. Program

Pillanatnyilag szükségesnek látszik, hogy a helyi tanítók készítsék el egy-egy időszak programját (6-12 hónap). A gyülekezetnek meg kell értenie, hogy a programokra áldozni kell anyagilag is: könyvek, térképek, feladatlapok, szemléltető eszközök, stb. Minden iskola pénzbe kerül, a vasárnapi iskola is. A programcsomag mellett a tanítónak szükséges minden alkalomra ún. lecke-vázlatot készíteni, mely megfogalmazza az alkalom célkitűzését. Legcélszerűbb, ha a gyülekezet formanyomtatványt készít erre a célra, különben félő, senki sem fogja kitartóan elkészíteni. Az elkészített programot szükséges konzulenssel átbeszélni a csoportban segítő tanítókon kívül is. (A jövendő gyülekezeti épületeknél az oktatás igényét jobban figyelembe kell venni.) Programokat kell kidolgozni a különböző gyerekkorosztályok, a serdülők, a fiatalok, a felnőttek, az idősek, a katechumenek, a jegyesek, a házasok, a férfiak és a nők számára. Külön programmal lenne érdemes segíteni a családokat az otthoni tanítás gyakorlásában, hogy az több legyen, mint ad hoc áhítat. Természetesen időt is kell adni rá.

8. Kiértékelés

Meg kell barátkoznunk mindannyiunknak a számonkérés tényével, s a számonkérhetőségbe nekünk lelkipásztoroknak élen kell járnunk. Az értékelést folyamatossá kell tenni, hogy minél inkább megszokjuk. Ragaszkodni kell az írásbeli jelentéshez, s az írásbeli értékeléshez. Természetesen ezeket nem szabad túl sűrűvé tenni. A folyamatosságot rákérdezéssel, elbeszélgetéssel, hospitálással, kérdőívekkel, beszámolókkal tegyük változatossá, de állandóvá. Javaslat nélkül sose bíráljunk. Áldozzon a gyülekezet a tanítók elismerésére: kis emléklappal vagy tárgygyal, szóbeli dicsérettel és elismeréssel, értük mondott hálaadással, számukra szervezett fogadással tegye ezt kézzelfoghatóvá.

9. Írásbeliség

A közösségünk egyik idült betegsége az írásbeliségtől való félelem. Nem véletlen, mert a „szó elszáll, az írás megmarad". Mégis, mindent meg kell tennünk, hogy ezen változtassunk, mert enélkül aligha lehet ma hatékony gyülekezeti összoktatást elképzelni.

Az ÚR adja meg, hogy mindezekből minél többet megvalósíthassunk!

TANULMÁNYI SZEMLE

Jim Elliff:

AZ ELTÉKOZOLT HIT

Eredeti cím: Wasted Faith
Fordítás a Szerző engedélyével történt

A legtöbb ember több időt tölt azzal, hogy az áruházban vizsgálgatja a zöldségeket, vagy nézegeti autója motorját, mint amennyit arra fog fordít, hogy alaposan felülvizsgálja hitét. A következő oldalakon alaposan megvizsgáljuk a hitet... a te hitedet. A megtévesztő hit fedele alá kukkantunk és beleszimatolunk a tartalmába. Ennek folyamán megállapítjuk mi az igazság, a hit amely Isten cselekvésére adott elfogadó válasz. Valamint felfedjük azt a nyugtalanító lehetőséget, hogy amiről azt gondoltuk – hiteles megtérés volt, lehet hogy csak egy árnyék volt, egy illúzió, puszta élmény.

> Igen, lehet, hogy van hited, de az a hit nem jelent semmit, ha nem Krisztus halálának és feltámadásának történelmi tényén alapul. Egyébként a hit *„hatástalan"*.

Miért szeretnélek bátorítani abban, hogy kételkedj a hitedben? Túlságosan egyszerű lenne ezt azzal magyarázni, hogy a könnyen meggyőzöttség buzgó kísérője a csalódás. Mindazok, akik úgy vásárolnak egy érmét, hogy az egyszerűség kedvéért nem vizsgálják azt meg, valószínűleg túl későn fogják fölfedezni (fognak rájönni), hogy a sajátjuk csupán egy olcsó utánzata a valódinak. Jézus példázatában őket lehet hogy kidobják az esküvői vacsoráról, mert nincs menyegzői ruhájuk.

Az a férfi vagy nő, aki egyedül akarja érvényesíteni örökkévaló állapotát, a legkritikusabb helyzetben van. Aki azt mondja: „Keresztyén vagyok, hiszen elimádkoztam a *'bűnösök imádságát'*, ezért minden további kételkedés kétség kívül az ördögtől van", nem biblikus úton gondolkodik és valószínűleg bizonytalanul kószál a pokol pereme mentén. A Szentírás újból és újból hangsúlyozza, hogy minden hiteles keresztyén életben a hitnek kell hogy legyen egy előtörténete. Az első pillanatban az egyén még nem hisz (bizalom, van hite ... ez a jelentése a *hisz* szónak, annak teljes értelmében); a következő pillanatban ugyanazt a személyt már *„hívőnek"* nevezik. A bibliai alapon álló protestánsok ezt a tan(tétel)t úgy fogadták el, mint ami nyilvánvaló. De hadd tegyek fel egy nehéz kérdést: A te saját hitednek az állapota a valóságnak megfelelő vagy hiányos?

Álljunk meg és gondoljuk át: Pál a következő szavakat nem az utca emberének írta, hanem olyan gyakorló keresztyéneknek, amilyen te vagy én. Így figyelmeztet: *„Önmagatokat tegyétek próbára, hogy igazán hisztek-e? Önmagatokat vizsgáljátok meg! Vagy nem ismeritek fel magatokban, hogy Jézus Krisztus bennetek van? Ha nem, akkor még kipróbálatlanok vagytok."* (2Kor 13:5)

Te és én azonban nemcsak a személyes megváltás témájának újra átgondolásával engedelmeskedünk Istennek, hanem azzal is, ahogyan a józan észnek megfelelő legmagasabb szinten cselekszünk, tekintetbe véve a határokat. Ki akarod ezt fürkészni? Ami a legaggasztóbb, az a mai protestánsok kockázatos hajlandósága, hogy *„elkártyázzák"* az örökkévalóságot egy érzelmi egyszeri megtapasztaláson, vagy azzal, hogy megfelelően elimádkozzák a *„bűnösök imáját"*, vagy valamiféle krízisből való megkönnyebbülés érzésével – ami az imádság idejével egybeesett, anélkül hogy vetnének egy pillantást a nyilvánvaló tényekre. Olyan kicsi értéke van az Örökéletnek, hogy elvesztegetett idő lenne megvizsgálni magunkat, annak bizonyítékait illetően? Nincs semmi veszítenivaló?

Nincs veszély számodra?

Hogy megismerd hited mélységét, hagyd el a megszokásból eredő gyülekezetbe járást, és azoknak a kegyeskedő szavaknak a használatát, amelyek a megfelelő társaságokban használatosak, és nézd meg azokat, ami ezután marad. Egy középkori szerzetes miután először elolvasta a Szentírást, így szólt: „Vagy nem ezek az evangéliumok, vagy mi nem vagyunk keresztyének!" Valóban, ez nem egy újkeletű probléma, és lehet, hogy ez a te problémád. Lehetséges...

A LÉLEK NÉLKÜL VALÓ HIT

Túl hosszú idő óta vagyunk szerelmesek saját hatalmi tudatunkba, mintha mi tartanánk kezünkben az örök élet kulcsát. Pedig nem. Beszélgetésünk rá fog világítani a hittapasztalatoknak számos olyan fajtájára, melyek egyáltalán nem felelnek meg Isten cselekedeteinek. Az üdvösség Isten gondolatában született meg és az Ő saját munkája által be is fejeződött. Az igazi hit ajándék (ApCsel 13:48; Jn 3:27, Jn 6:44, stb.), és nem eszköz a Mindenható manipulálására.

Egy kis vitorláshajóban töltött nap a tengeren bizonyára üdítő élmény lenne és fájdalomcsillapítóként hatna tönkrement idegek megnyugtatására. Képzelj el egy végtelenül kék égboltot felhőkkel tarkítva. Karib-tengeri hőmérséklet. Minden tökéletes. Bár még sosem hajóztál a tengeren, ami most a célod. Biztonságosan felhúzod a vitorlát és elhelyezkedsz dédelgetett álmod megvalósításához... baj nélkül átszelni a vizet. De nem történik semmi.

Miért? Egyszerűen azért, mert nincs szél, ami megmozgatná a levegőt.

Kapcsoljuk ezt össze a megtéréssel. Lehetséges felvonni a hit vitorláját, amikor nincs szél (a Lélek jelentése pneuma, vagy „szél" a görögben), amikor a szél nem fúj. Az ilyen hit eltékozolt, értéktelen. Ha azt mondod, hogy volt egy ún. hitélményed, ez önmagában még nem bizonyít semmit. Végül is nem a hit üdvözít. Egyedül Isten üdvözít... hit által. A hit szükségszerű következmény, de az nem a teljes probléma. A téma jelentősége magából a SZÉL-ből adódik. A vitorlának nincs ereje arra késztetni a szelet, hogy fújjon. *„A szél arra fúj, amerre akar, hallod a zúgását, de nem tudod, honnan jön, és hova megy: így van mindenki, aki a Lélektől született."* (János 3:8).

Nézzük meg János 1:12-13 tanítását:
„Akik pedig befogadták, azokat felhatalmazta arra, hogy Isten gyermekeivé legyenek; mindazokat, akik hisznek az ő nevében, akik nem vérből, sem a test, sem a férfi akaratából, hanem Istentől születtek."

Figyeljük meg, szükséges elfogadni Krisztust és hinni vagy bízni Benne ahhoz, hogy Isten gyermekeivé váljunk. Hinned kell! Valójában azonban nem vagy képes a hitre, mert a te születésed nem egy döntésen múlik, – sem a magad, sem valaki más döntésén – ahogy ez világossá válik ebben a szakaszban (*„nem emberi akaratból születtük"*). Muszáj hinned, de önmagadtól nem vagy képes olyan hatékonyan hinni, hogy ezáltal az ő leszármazottjává válj. Ha Isten gyermeke vagy, ez Isten döntése. Neked kell... de nem vagy képes rá... de fogsz, ha Isten akarja, és csakis akkor, ha Ő akarja (lásd: Róma 9:16). A Szélnek kell fújnia.

Nézzük meg a következő illusztrációt. A sorvadt kezű ember nagyon sokszor megpróbálta kinyújtani a kezét. Aztán Krisztus azt parancsolta neki: *„Nyújtsd ki a kezedet!"* Muszáj volt neki, még akkor is, ha nem tudta, hiszen olyan sokszor próbálta már eredmény nélkül. És megtette! Miért volt ez a tapasztalat eltérő? Mert itt Isten volt jelen. Csak ez a hit volt az elfogadható válasz Isten cselekvésére. Istennel kezdődött és Istennel végződött. A Szél fújt. Ámbár megtapasztalása hitéből származott, nem Isten előzetes engedélye nélkül tartotta kezében a hit kulcsát.

Halott ember nem kel föl. Lázár testének már szaga volt a kripta kőajtaja mögött. *„Lázár jöjj ki!"* Halott ember nem kell föl. *„Lázár jöjj ki!"* Neki muszáj volt, de nem volt képes rá ... aztán megtette! Pál tudta, hogy te és én halottak vagyunk vétkeink és a bűneink miatt ... *„De Isten gazdag lévén irgalomban, az ő nagy szeretetéért, amelylyel minket szeretett, minket is, akik halottak voltunk a vétkek miatt, életre keltett a Krisztussal együtt – kegyelemből van üdvösségetek!"* (Ef 2:1-5). Jegyezd meg ezeket a szavakat: *„Életre keltett bennünket!"*

Vessünk egy pillantást arra a négy férfira, akik bezárták magukat egy elhagyott raktárba, ellopva a kulcsot a tulajdonos kulcscsomójáról. Bevásároltak annyi italt, amennyi szükséges volt egy szerencsejátékkal töltött éjszakára és körbeülték a rozoga kártya-asztalt. Ittak és káromkodtak. Hajnali háromkor egy kívülről jövő hangos kiáltásra lettek figyelmesek. „Tűz van az épületben!" – rémülten néztek egymásra. De az este szervezője lecsillapította a félelmet azáltal, hogy azt mondta: „Ne aggódjatok, ott az ajtó. Csak akkor fogunk távozni, ha szükséges." Folytatták a játékot. Hirtelen ismét megszólalt a hang: „De az ajtó zárva van!" Ismét nyugtalanság támadt, mire a játék vezetője válaszként „Nyugalom emberek, nálam van a kulcs," magabiztosan lóbálva azt. A hang harmadszor is megszólalt, „A kulcs nem nyitja az ajtót belülről!" – A rohangálás közben felborult az asztal és a földre ömlöttek az italok. Az emberek rohantak az ajtóhoz. Eszeveszetten próbálták kulcsukat a zárba illeszteni, de látták, hogy nem sikerül, amint a hang mondta. Addig húzgálták a kilincset, amíg az eltört a kezükben. Káromkodva, kiabálva rugdosták az ajtót, de eredménytelenül. Sorsuk megpecsételődött.

Ha az ember megmenthetné magát, akkor a kinti személynek kellene becsúsztatni a kulcsot az ajtó alatt, hogy kinyithassák. Ez az emberi megmentő történetesen a raktár tulajdonosa. Nagyon sok szidalomnak volt kitéve egész éjszaka. Az, akit ellenségükké tettek, az egyetlen utat jelenti menekülésükhöz.

Kérlek, nehogy azt gondold, hogy ezzel az illusztrációval azt akarom mondani, hogy a hitnek nincs jelentősége, vagy hogy Isten süket füllel fordul az igazság felé. A hit kulcsa nyitja az ajtót, csakúgy ahogyan a vitorlába belekap a szél, de ez sokkal inkább Istenre tartozik, mint azt te vagy én valaha is képesek lennénk elképzelni. Fel kell tennünk magunknak a kérdést: „Isten az ő gyermekévé tett már? Élek én?" – Nem elég azt kérdezni: „Volt valaha olyan élményem, amit hitnek nevezek?" A hit, amivel rendelkezünk, nem használható addig, amíg Isten meg nem vált. Egyedül Isten válthat meg, bár ő ezt a hiten keresztül teszi.

HIT KRISZTUS NÉLKÜL

Indiában a mai napig létezik egy szokás – bár talán már hanyatlóban van, hogy a szülők választanak társat gyermeküknek. A szülők feladata, hogy aláírják gyermekeik házassági szerződését, anélkül, hogy a fiatal fiú és leány valaha is látták volna egymást. Feltehetően később kettőjük találkozására néhány okból kifolyólag soha sem kerül sor. Annak ellenére, hogy minden papirmunkát elvégeztek sem lesz házasság, mert a házasság mindenek előtt kapcsolat (közösség).

A házasság nem csak egy szerződés, hanem elsősorban kapcsolat. Ez az „ismeret" a legbensőségesebb közösség által teljesedett be, ez nem elmélet, hanem a házasság maga (1Móz 2:24). Attól tartok, hogy nagyon sok gyülekezetünkben, csak mint történelmi személyt ismerik Jézust, de nincsenek közösségben Krisztussal, aki személyesen kijelentette magát nekik. A keresztyénségnek ezek az őszinte professzorai nem lehettek az ő juhai, Krisztus szavai szerint, ámbár sokakat megnyertek, meghúztak egy vonalat, melyen nem léptek át. Hallgassuk csak Jézust: *„Én vagyok a jó pásztor, Én ismerem az enyéimet, és az enyéim ismernek engem, ahogyan az Atya ismer engem, én is úgy ismerem az Atyát..."* (Jn 10:14-15).

Az ilyen önmagukat keresztyéneknek nevezők elfogadták a keresztyén fogalmakat, jóváhagyták a szerződést, de soha nem léptek házastársi viszonyba magával

Krisztussal. Nekik meg kell ismerniük az igazságot: ismerni Krisztust és az Atyát: valódi üdvösség *„tökéletes boldogsága"* és a hit tartalma. *„Az pedig az örök élet, hogy ismernek téged, az egyedül igaz Istent, és akit elküldtél, a Jézus Krisztust."* (Jn 17:3).

Mindezek, akik Krisztus nélkül lettek „keresztyének", nagyon csalódottak lesznek a mennyben, mert a mostani és az eljövendő élet is Krisztus személyes ismeretében van összegezve. *„Mert nekem az élet Krisztus, és a meghalás nyereség!"* (Fil 1:21) – mondja Pál. Ezzel semmi különöset nem mondott, csupán megerősítette az igaz hívők bizonyságtételét. Krisztus ismerete jelenti az életet; de ahhoz, hogy halálunk után a mennybe jussunk, jobban kell ismernünk őt.

Az Újszövetség tantételeinek listája a Zsid 8-ban bemutatja, hogy Krisztusnak ez az ismerete igaz kell hogy legyen mindazok számára, akik az Övéi: *„Akkor senki sem tanítja többé így a társát és testvérét: Ismerd meg az Urat! Mivel mindenki ismerni fog engem, a kicsinyek és nagyok egyaránt."* (Zsid 8:11)

A Zsidókhoz írt levél szerzője egy érdekes részt idéz az ószövetségi próféciákból. Minden hívő ismerni fogja Őt, anélkül, hogy az „ismeretet" tanítanák. Nem számít, mennyire pontos felvilágosítást tudtak adni neked mások Krisztusról, még mindig ott van egy hatalmas folyó, melyen át kell menned. Krisztus életrajzi adatainak ismerete össze sem hasonlítható azzal, hogy őt személyesen ismerjük. Ez nem egy olyan állítás, mely lebeszél minket az evangélium magyarázatáról és kérdések megválaszolásáról, hanem az alapvető kérdésnek – a kapcsolatnak – az egyértelmű megfogalmazása. A kapcsolat nem egyszerűen tanítás kérdése.

Amikor Sámuel kisgyermek volt *„az Úr szolgája volt, Éli felügyelete alatt"* (1Sám 3:1). Még néhány verssel később találjuk azt a meglepő közlést, hogy *„Sámuel még nem ismerte az Urat, mert az Úr még nem jelentette ki igéjét neki."* (7. vers). Hasonlítasz Sámuelhez? Az Úr szolgája vagy anélkül, hogy ismernéd Őt? Ha igen, akkor a hited nem érvényes az üdvösségre, mert a hit csak annyira jó, mint a hit tárgya (alanya). A hit alanya a történelem élő Krisztusa, igen, csakúgy mint a te saját ismereted.

A megismerés lényege a kommunikáció. Ő kezdeményezte a kapcsolatot azáltal, hogy önmagához hívott bennünket. Minden igaz keresztyén elhívottnak van nevezve (1Kor 1:22-24; Róm 8:28-30; 9:22-25, stb.). *„Az én juhaim ismerik az én hangomat"* – mondta Jézus szűkszavúan (Jn 10:4-5, 16, 27). És mi is hívhatjuk őt (Róm 10:13). Így a kapcsolat kezdettől fogva tökéletes.

Ahogy az Úr Sámuelt *„szólította"*, és kijelentette *„az Úr igéjét"* neki, úgy jelenti ki magát Isten ma is a hívőknek.

Akkor így szólt Jézus: *„Magasztallak Atyám,menny és föld Ura, mert elrejtetted ezeket a bölcsek és értelmesek elől, és felfedted a gyermekeknek. Igen, Atyám, mert így láttad jónak. Az én Atyám mindent átadott nekem, és senki sem ismeri a Fiút, csak az Atya, az Atyát sem ismeri senki, csak a Fiú, és az,akinek a Fiú akarja kijelenteni"*(Mt 11:25-27).

Mindez ítélet alá fog kerülni. Egy szenvedélyes védőbeszéd után felhangzanak majd azok a szavak, amelyek az őszinte, de becsapott hívők reményének utolsó darabkáját is összezúzzák: *„Sohasem ismertelek titeket, távozzatok tőlem, ti gonosztevők"* (Mt 7:23). Tudott róluk, valójában mindent tudott róluk, de nem ismerte őket. Soha nem váltak eggyé. A hit anélkül, hogy ismernénk őt és ő ismerne minket, így fog végződni. Őket el fogja küldeni.

Az üdvözítő személyében hiszel, vagy az üdvözítő tervben? Talán úgy szolgálod őt, hogy sohasem ismerted meg.,Egy alkalommal együtt imádkoztam egy lelkipásztorral, aki már 7 éve szolgált, és aki egészen addig az óráig nem találkozott még Krisztussal. Talán volt már egy érzelmi találkozásod, de még nem ismered őt, mint amikor valaki meghatódva azonosítja magát egy személlyel egy könyv lapjain. Talán van szakismereted is Róla, és mégsem ismered őt. Ösztönözhetnélek arra, hogy vedd fontolóra a következőket: létezik-e a kapcsolat? Ismered az Ő hangját? Kijelentette magát neked? Nem hihetsz igazán mindaddig, mint ahogyan megváltva sem vagy, amíg nem ismered meg Őt. Ne engedd, hogy becsapjanak!

MEGALAPOZATLAN HIT

Mindazzal, amit a hitről mondtam, nem akarom, hogy azt gondoljátok, hogy az igazság helyes fogalmait kidobhatjuk az ablakon, cserébe a tapasztalatért. A hit nem pusztán egy szubjektív találkozás eltekintve a tényektől. A hit személyes, de ugyanakkor megalapozottnak is kell lennie. Nem szubjektív és nem is objektív; mindkettő.

Néhányan azt mondják, hogy a keresztyénséget akkor is támogatni kellene, ha nincsenek azt bizonyító tények. Ez a „Krisztus-tudat", amit keresünk. Kit érdekel, hogy Ő valóban megtette-e azokat a dolgokat, melyekről beszélt, vagy hogy ő feltámadt-e? Ismerjük meg őt szubjektív módon és ne törődjünk a többivel. Más szóval, ami a keresztyénséget illeti, egy önkéntes ugrás az ismeretlenbe. Ennek a fajta gondolkodásnak a népszerűsítése sokakat vezetett félre. Igy a hit a megváltástörténet fölé emelkedik, mintha a hit önmagában volna képes üdvözíteni. A hit nem üdvözít, mert a hit mástól függ, nem önmagától. Ez a fajta tanítás nagyon zavar engem.

Pál egyetértett ezzel egy gondosan és logikusan kidolgozott úton az 1Kor 15-ben: *„Ha pedig Krisztus nem támadt fel, semmit sem ér a ti hitetek, még bűneitekben vagytok. Sőt, akkor azok is elvesznek, akik Krisztusban hunytak el. Ha csak ebben az életben reménykedünk a Krisztusban, minden embernél nyomorultabbak vagyunk."* (17-19. vers.)

Igen, lehet, hogy van hited, de az a hit nem jelent semmit, ha nem Krisztus halálának és feltámadásának történelmi tényén alapul. Egyébként a hit *„hatástalan"*.

Egyszer, amikor Európából utaztam hazafelé, két órát töltöttem beszélgetéssel a bibliai keresztyénségről a nemzetközi jog egy külföldi professzorával, aki az Egyesült Államokba készült az IVY Szövetség Egyetem egyik karára tanítani. Bevallotta, hogy hisz Krisztusban, de nem a Biblia Krisztusában, aki az írás szerint feltámadt a halálból. A tények egyáltalán nem jelentettek számára semmit. A szeme azonban megtelt könnyel, ahogy elmesélte egyik természetfeletti „látomásszerű" élményét, ami meggyőzte őt arról, hogy kapcsolatban van Istennel. Víziók, világos tények, lélek észlelése a szobában – ilyenfajta dolgok nagyon sokakat meggyőznek arról, hogy Istennel vannak kapcsolatban. Van hittapasztalatuk, de az nincs összefüg-

gésben a valósággal. Az egyetlen „anyag" maga a tapasztalat.*)

A Biblia azt tanítja, hogy vannak, akik más Jézust fogadnak el, más evangéliumot, és más lelket (ld. 2Kor 11:4). Nem csupán emberi tanítók tulajdonítanak jelentőséget a hit ilyen módszereinek, hanem egy cselekvő természetfölötti ellenség áll mindezek mögött.

Mert az ilyenek álapostolok, csaló munkások, akik Krisztus apostolainak adják ki magukat. Nem is csoda, mert maga a Sátán is a világosság angyalának adja ki magát. Nem meglepő tehát, hogy szolgái is az igazság szolgáinak adják ki magukat; de a végük cselekedeteikhez méltó lesz (1Kor 11:13-15).

Megtéveszthetnek. Üdvösséged Jézus Krisztus testben való eljövetelének tényétől függ, (lásd: 1Jn 4:1-3) meghalt az írások szerint a bűneinkért és föltámadt testben a földi sírból (ld. 1Kor 15:1-4).

Bármilyen hit önmagában, még akkor is, ha bibliai szavakkal van meghintve, vagy valamiféle természetfölötti tapasztalatban való hit elválasztva a tényektől, nem lehet érvényes, megalapozott. Az ilyen emberek hisznek, már amennyire hitük működőképes. Az ilyen hitnek azonban nincs értéke Isten szemében.

HIT BŰNBÁNAT NÉLKÜL (vagy megtérés nélkül.)

Mi, akik az Egyesült Államokban élünk, emlékeinkben őrzünk egy karikatúrát a 1800-as évek Kentucky-i ébredésének idejéből egy határmenti lelkipásztorról. Az őserdei lelkipásztor ott áll egy farönkön Bibliáját lobogtatva, verítékező arccal és azt kiabálja: *„Térjetek meg!"*

Ez az igen figyelemre méltó kép nem áll messze Bemerítő János portréjától, akinek hangja mint pusztai forgószél, szintén azt visszhangozta, *„Térjetek meg, mert elközelített a mennyek országa!"* (Mt 3:2). Jézus ugyanezeket a szavakat mondta, ahogy valamennyi vezető az újszövetségben. Miért ilyen hangsúlyos ez? Mert tudták, hogy amíg egy ember nem a bűnbánat útján jut hitre, addig annak az embernek a hite csupán eltékozolt hit. Ha az ember üdvözülhet (a szó jelentése *„megmentett"*) nem szükséges hozzá, hogy felismerje, van valami, amiből meg kell szabadulnia?

Krisztus nem azért jött, hogy megáldja a jó embereket, hanem hogy megváltsa a bűnösöket. Nem azért jött, hogy a mennyországot ráadás jutalomként nekünk adja, mint ami hozzá tartozik már amúgy is beteljesedett életünkhöz, hanem hogy kiragadjon bennünket a kárhozatból és végzetszerű sorsunkból. Minden egyéb értelmezés lealacsonyítja a megváltás mérhetetlen értékét.

Bűnbánat (ill. megtérés) útján jutottál hitre? Sohasem mondanám, hogy bárki is képes lenne definiálni a bűnbánat fogalmát, ahogy a megtérés szó használatát sem. Mégis, senki sem üdvözülhet bűnbánat nélkül. Azt mondja Pál, hogy Isten *„most azt hirdeti az embereknek, hogy mindenki mindenütt térjen meg."* (ApCsel 17:30). Dörzsölt teológusnak kell lennie annak, aki bárkit is ki akarna rekeszteni ebből a parancsolatból.

Vesd össze a hitedet azzal, amiről János beszél a húsvéti ünnep kapcsán (Jn 2:23-25). Amikor Jeruzsálemben volt a húsvét ünnepén, sokan hittek az ő nevében, mert látták a jeleket, amelyeket tett. Jézus azonban nem bízta magát rájuk, mert ismerte mindnyájukat, és nem volt szüksége arra, hogy bárki tanúskodjék az emberről, mert ő maga is tudta, hogy mi lakik az emberben.

Ennek a szakasznak a különleges jelentősége, hogy a „hitt" szónak – az emberek részéről és „bízott" szónak Krisztus részéről valójában ugyan az a jelentése. Úgy is megfogalmazhatnánk ezt: Ők hittek (vagy bíztak) Krisztusban, de *„ő nem bízta magát rájuk!"* De miért nem? Miért ez az eltékozolt hit? Mert ezek nem megtért *„hívők"*. Szerették volna Krisztust hozzákapcsolni az életükhöz, a csodálatos és igényelt ajándékot. Ki ne élvezne ilyen csodákat és izgalmakat? Nem ment el mindenki, hogy lássák Őt? Tehát ők hittek... de Krisztus ismerte a szívüket. El voltak telve magukkal, gőgösek voltak, telve tisztátalan kívánságokkal és haraggal.

Azt mondod, hogy még az igaz keresztyének sem tudják visszatartani a fent említett bűnöket, még azután sem, hogy elfogadták Krisztust? Igaz, de van különbség abban, hogyan jön egy potenciális hívő Krisztushoz. Az igazi megtérő segítségért jön, mert kétségbeesett bűnös. A hamis hívő azonban úgy jön, hogy valójában nem vágyik arra, hogy bűnös élete mélyrehatóan megváltozzon. Csak arra vágyik, hogy valami jó dolgot ragadjon meg. Az igazi keresztyén segítséget talál, amit a Krisztusban való kezdeti hit követ, egyre inkább nyilvánvalóvá válik megtérésének gyümölcse, az eltévedt *„hívő"* ugyanúgy fogja folytatni tovább az életét, ahogyan addig is tette, amit csupán keresztyén formaságokkal burkolt be.

Mi valójában *a megtérés*? A legjobb segítséget magának a szónak a pontos lexikoni jelentéséből kapjuk: *„megváltoztatni a gondolkodást."* Ez a szív vagy az értelem attitűdbeli változása, mely szoros kapcsolatban van azzal a hittel, amelyet a valódi hit „előképének" (prefixumának) hívhatnánk.

„Már értem" – válaszolod, „a megtérés elfordulás a bűntől." Nem, én személy szerint nem támogatom ezt a definíciót, mert ez egy lehetetlen dologra utal. Ez azt állítja, hogy az embernek Krisztus nélkül önmagában is van ereje arra, hogy megváltozzon, mielőtt Krisztus szívébe költözik, vagy ahogy néhányan értelmezik, miszerint az embernek meg kell változtatnia az életvitelét, mielőtt Krisztushoz jönne. De a megtérés, mint „cselekedet" soha sem lehet az üdvösség szükséges követelménye, mert az üdvösség *„nem cselekedetekért (van), hogy senki se dicsekedjék"* (Ef 2:9). A megtérésnek a szívben kell végbemennie. Egyedül Isten tud bármiféle olyan változást előmozdítani, amelyben ő gyönyörködik (Zsid 11:6). Csak akkor következik be változás, ha a hit működésbe lép.

Nem a bűnök miatti szomorúság a megtérés? – kérdezed. Nem, a szomorúság önmagában még nem elég. Nagyon sokan vannak a világon, akik ebben az órában is a bűneiket siratják, még a gyülekezetekben is, még sincsenek közelebb a megtéréshez, mint amikor Ézsaú zokogott afölött, hogy elveszítette az áldást. Mindazonáltal a megfelelő szomorúság jelenléte a nyitja megtérésünknek. Vizsgáljuk meg, hogy mit mondott Pál ezzel kapcsolatban a 2Kor 7:10-ben: *„Mert az Isten szerinti szomorúság megbánhatatlan megtérést*

* Ami a leginkább megdöbbent, az az érzelem, amit az ilyen emberek mutatnak, amikor elmesélik tapasztalatukat, és az az abszolút bizonyosság, melyet ez a tapasztalat adott nekik.

szerez az üdvösségre, a világ szerinti szomorúság pedig halált szerez."

Olvassuk el még egyszer. Isten szerinti szomorúság... élet; világ szerinti szomorúság... halál. Mi a különbség a kétféle szomorúság között? Két szó világít rá a megértésre ... „*Megbánás nélküli*". Hadd illusztráljam.

A gazdag ifjú, aki megkérdezte Jézustól „*Mit tegyek, hogy elnyerjem az örök életet?*" (Mk 10:17-22), minden további nélkül rávett volna bennünket, hogy segítsünk neki keresztyénné lenni.* Olyan őszintének tűnt és késznek. Milyen gyakran találkozol ilyen emberekkel?

De Jézusnak egészen más véleménye volt. Éppen ezért küldte el a fiatalembert. E nagyszerűnek tűnő lehetőség „*hogyan mehetett el Jézus mellett*?"

Jézus tudta, hogy mi volt a fiatalemberben. Semmi kétség afelől, hogy ez a tiszteletben álló polgár valóban vágyott az örök életre. Minden bizonnyal vágyott rá, de csak egy szempontból. Mit tudott Jézus, amit mi nem láthatunk? Tudta, hogy az életében van egy bálvány, amely sokkal fontosabb számára, mint az örök élet, fontosabb, mint az Istennel való közösség, mint a történelem valamennyi szentjeivel való királyság, és még magának az igazi életnek az ajándékánál is.

Mindazzal, amit Krisztus mondott és tett, az volt a vágya, hogy olyan módon gyakoroljon hatást az ifjúra, ami egészen a mi nemzedékünkig visszhangzik. Tehát, ő szándékosan kérte azt az egyetlen dolgot, a szívének a bálványát. „*Menj, add el, amid van, és oszd szét a szegények között, akkor kincsed lesz a mennyben; aztán jöjj és kövess engem.*"

Ez az őszinte ember, akit mi készségesen bátorítottunk volna, nem tudott ilyen egyszerűen élni. Neki szüksége volt Krisztusra, de nem olyan áron, hogy föladja életét. Ő egyszerűen nem tudott Krisztushoz jönni anélkül, hogy ne „sajnálja" mindannak elvesztését, amit szeretett. Igy az ő szomorúsága, bár nem írja a Biblia, hogy mi történt ezután, a halálba vezetett. Tehát látjátok – a szívben történt megbánás jelzi a „*gondolkodás megváltozását*".

Hogyan végződhetett volna másképp a történet? Mit mondhatott volna nekünk a fiatalember az ő belső motivációival? Úgy gondolom, valami ilyesmit mondott volna: „Osszam szét a vagyonomat? Először felháborodtam és méregbe gurultam, de tudtam, hogy igaza van. Oszszam szét? Örömmel. Hiszen az életem legnagyobb bálványává vált. Eladtam neki a lelkemet. (Arra tettem fel az életemet.) Nem fáj, hogy megszabadulok tőle, hadd oszszam szét és követem Őt!"

Senki sem jöhet Krisztushoz bűntelenül. Pontosan azért van szükséged Krisztusra, mert bűnös vagy (vannak bűneid.) De úgy sem jöhetsz, hogy ragaszkodsz a bűneidhez. Nem mondhatod, hogy még titokban sem gondolhatod azt, amit a fiatal uralkodó gondolt. „Krisztushoz megyek, de nem mondok le mindarról, ami fontos nekem, a szokásaim, a magánéletem, a társadalmi pozícióm, a pénzem, függetlenségem, önállóságom." Inkább a bűneiddel kell jönnöd, hogy szabadságot találj.

Tudnod kell, hogy minden Istentől független törekvés bűnös. Ne csodálkozz, ha a lélek szorongatja szíved bálványát, szíved első számú szerelmét, mert mindent oda kell adnod neki. Ez jelenti „*értelmed megváltozását*".

A HIT KEZDETI CSELEKEDETE

A valódi megtérés a hit kiindulópontját jelenti. Mint fészkéből kipottyanó sasfióka, akire biztos halál vár az alatta elterülő sziklákon, számíthat anyja szilárd karmaira és erős szárnyaira, melyek megragadják és biztonságosan visszaviszik a fészekbe – így bízhatja rá magát a megtért bűnös is Isten „*örökkévaló karjaira*". A sasfiókát semmilyen leleményesség vagy erőfeszítés nem mentette volna meg attól, hogy a halálba zuhanjon. Az anyjára kellett nézni teljes bizalommal. Hasonlóképpen nekünk is az Atyára kell néznünk. Ez minden, amit tenni tudunk, ha eljutottunk a bűnbánatra.

Jézus azt mondta, „*Bizony, bizony, mondom néktek: aki hisz, annak örök élete van.*" (Jn 6:47). Ez a Szentírás lényege. Például János evangéliuma, a Biblia egyetlen könyve, mely kifejezetten az evangélizáció céljából íródott (20:30-31), a „*hinni*" szót vagy annak valamelyik változatát 96-szor használja. A teljes Újszövetségben pedig több mint 500-szor találjuk meg ezt a szót, és annak változatait. Átlagban minden oldalon kétszer.

Noha az üdvösség bizonyossága nem abból ered elsősorban, hogy visszatekintünk a megtérés múltbeli élményére, hanem inkább az azt követő gyümölcsökből, mégis mérlegeljük kicsit a hit általi kezdeti „*belépést*".

Vegyük észre, hogy a valódi hit egy lehetséges kerülőútja a hit megszövegezése imádságban, amit általában a „bűnös imájának" nevezünk.

Gyakran hallottam, hogy ezt mondják, akik bizonyosságot keresnek, „Meggyőződtem, hogy valódi keresztyén vagyok, mert elemeztem a tapasztalataimat és visszaemlékszem, hogy behívtam Krisztust az életembe! Ezért nekem keresztyénnek kell lennem. Végül is, Isten nem hazudik." Való igaz, hogy Isten nem hazudik, de nem ez a kérdés. Nem az a kérdés, hogy Isten hazudik-e vagy sem, hanem az, hogy vajon te igazán hittél-e?

Valahogy úgy gondoljuk, hogy egy ember keresztyénné válik egyszerűen azáltal, hogy elimádkoztatjuk vele az „*imádságot*". Különböző módszereket alkalmazunk arra, hogy „*döntésre késztessük*" az embereket, ezek közül némelyik érdekes torzításokat tartalmaz, és gyakran a lehető legkevesebb információ alapján.

Mindazonáltal Krisztus valóban beköltözik a hívő életébe megtéréskor. Az Ő belépése a hit következménye, nem az evangélium meghívása. Ha létrejön a hit, a lélek azonnal beköltözik a megtértbe (Róm 8:9; 2Kor 13:5; Kol 2:6), és behelyezte ezt a megtértet Krisztusba (2Kor 5:17; Ef 2:10). Egyesült az Úrral lélekben (1Kor 6:17).

Bár mindazok, akiknek igaz hitük van, üdvözülni fognak, függetlenül attól, hogy használják-e a modern mintát vagy sem, ragaszkodnunk kell ahhoz, hogy a formális imádság nemhogy megerősítené a helyzetet, hanem zavarosabbá teszi. Vigyáznod kell, nehogy a formális imádságban bízz Krisztus helyett. Az nem fog üdvözíteni, még a tökéletesen előadott sem. Nincs olyan tökéletesen megfogalmazott imádság, mely Isten előtt automatikusan ajtót nyitna az örök életre.

---

* Bizonyságot is tett volna az országos médiákban még abban a hónapban. Vagy legalábbis beválasztottuk volna a gyülekezet elöljáróságába. Végül is olyan sokat tudott arról, hogyan kell a pénzt kezelni!

Az Újszövetségben található *„bűnös imája"* a következő, „Isten, légy irgalmas nekem, bűnösnek" (Lk 18:13). Ez aligha lehetne ma egy elfogadható minta azon legtöbbek számára, akik őszintén készek válaszolni Krisztusnak. De Isten látta annak a vámszedőnek a szívében a bűnbánatot és a hitet, aki elmondta ezt az imádságot. Jézus így szólt: *„Mondom nektek, ez megigazulva ment haza, nem úgy, mint amaz."* (14. vers)

Megemlíthetjük még Saul imádságát a damaszkuszi úton, *„Ki vagy uram?"* és *„Mit tegyek, Uram?"* (ApCsel 22:8a, 10a). Napjaink nagyszerű evangélistái közül sokan bátorították volna Pált, hogy imádkozzon csak ott a damaszkuszi úton azért, hogy szavait a modern előíráséval összhangba hozzák. Tanulmányozd a Jel 3:20-at Jn 1:11-12. versével összefüggésben és ítéld meg magad, mert nagyon sokan, akik ezt a módszert alkalmazzák, ezeket a részeket idézik, hogy igazolják magukat.

A megtérésből fakadó hit a Krisztusban való bizalomnak egy cselekedete, megnyilvánulása, melynek egyedüli alapja, hogy ő mit tett érted. Tegyük fel, hogy megállt az órám, és arra kértelek, hogy add meg a város legjobb órásmesterének a nevét. Te készségesen ajánlottad azt a rendkívüli embert, akit te és mások is az órajavítás szakemberének tartotok. Hiszek neked és elmegyek a városba, hogy megkeressem a boltot.

A bolt egy eredeti, régi helyiség, mely legalább 50 éve működik. Mindenféle dicsérő okleveleket találok a falakon, melyek csak növelik bizalmamat. Az órámat, ami még mindig a csuklómon van, nekinyomom a vastag üvegnek, ami köztem és a szakember között van. És azt kérdezem „Tud javítani ilyen típusú órát?" Habozás nélkül válaszol az órás: Természetesen. Mindent tudok az ilyen típusú órákról, és valamennyi része megvan a raktárban..."

Ott állunk egymást félszegen kémlelve néhány kényelmetlen másodpercig, míg a férfi azt kérdezi tőlem, „Ideadja az óráját?" „Nem" – vágom rá, „Nem, uram, egyáltalán nem. Az apámtól kaptam ezt az órát és nem fogom odaadni magának. Tudom, hogy maguk 'szakemberek' mit csinálnak egy ilyen órával. Kiveszik a belsejét és rosszabb minőségű alkatrészekkel helyettesítik. Nem uram, nem fogja megkapni az órámat!"

A meglepődött órás aztán egy mélységes megállapítást tesz: „Rendben van, ha nem adja ide az óráját, nem tudom megjavítani."

Ez illusztrálja a hit természetét. Oda kell adnod az életedet Krisztusnak, ráhagyatkozó bizalommal és Ő valóban kicseréli a „bentlévő dolgokat", de nem rosszabb minőségű részekkel, hanem Önmagával, Krisztussal! A hit annak kezdeti nézőpontjából több, mint feladni valamit, hogy aztán újat kezdjünk. Ez nem egy teljesítmény, hanem egy teljes ráhagyatkozás valaki másnak az egyedüli munkájára. Luther Márton *fides viva*-nak nevezte ezt, vagy *élő hitnek*. Most gondold át, hogyan jöttél Krisztushoz. Egyedül a Benne való hit által? De még fontosabb, hogy most úgy bízol-e Benne, mint aki egyetlen reménység az örök életre?

Négyféle hitre mutattam rá, mely üres és értéktelen: *hit lélek nélkül, hit Krisztus nélkül, hit indíték nélkül, és a (bűnbánat) megtérés nélküli hit*. Egyszerűen illusztráltam a Krisztusban való hit kezdetének fogalmát. De van még néhány csapda, melyekbe közületek néhányan beleestek, és az Úr által felhatalmazva kötelességem, hogy kihúzzalak benneteket az igazság kötelével (Júd 22-23).

HIT GYÜMÖLCS NÉLKÜL

Van egy barátom, aki szokatlan módon tért meg egy nagyon kemény, csavargó életből. Megtapasztalása nagyon érzelmi és drámai volt. Őszintén, ahogy az első lépéseit figyeltem, csak csodálkoztam, hogy milyen hiteles a keresztyén élete. Folyamatosan különböző bűnökbe esett, de már hatalmas lelkiismeretfurdalás gyötörte ezek miatt. A változás fokozatosan ment végbe és a régi életmód fokozatosan tűnt el. Egyre több gyümölcs vált láthatóvá, míg minden oka megvolt rá, hogy úgy tekintsen magára, mint aki igen hívő. Egyre gyakrabban talált örömöt az Igében, s töltötte napjait azon gondolkodva, milyen hatással van rá Krisztus uralma, és olyan örömei is voltak, hogy néhány barátját elvezethetett a Krisztussal való közösségre. Másrészről, nagyon sok barátom a Krisztus családjába való tartozás valamennyi látszólagos jelével indult. De hol vannak ők most? Csak a gyülekezeti tagságuk beszélt megtérésükről. Biztos lehetek afelől, hogy ők Krisztusban vannak? Nem igazán, mert Krisztusból semmi sem látszott bennük. Valójában ugyanolyanok voltak, mint bárki más, kivéve azt a szokásukat, hogy gyülekezetbe jártak.

Jézus azt mondta, gyümölcseikről ismeritek meg a fákat. Majd továbbmenve így folytatta: *„Nem mindenki megy be a mennyek országába, aki ezt mondja nekem: Uram, Uram hanem csak az, aki cselekszi az én mennyei Atyám akaratát. Sokan mondják majd nekem ama napon: Uram, Uram, nem a te nevedben prófétáltunk-e, nem a te nevedben űztünk-e ki ördögöket, és nem a te nevedben tettünk-e sok csodát? És akkor kijelentem nekik: Sohasem ismertelek titeket, távozzatok tőlem, ti gonosztevők!"* (Máté 7:21-23.)

Csak az, *„aki cselekszi az én mennyei Atyám akaratát"*, csak azt nem fogja az Úr megítélni azon a napon. Nem azt tanítja, hogy az Istennek való engedelmesség tesz bárkit is kereszténnyé? Nem, egyedül hit által lehet Krisztushoz menni.

Amit ő olyan erőteljesen hangsúlyoz, hogy az igazi keresztyének üdvösségének bizonyítéka előre látható. Olyanok, mint az ő Atyjuk. Csak az ilyen emberek menekülnek meg a kárhozattól. Van ilyen bizonyítékod?

A jövőnek ez a drámai képe teljesen világos. Látjátok, hogy milyen őszintén fognak fellebbezni Krisztushoz ezek a becsapott gyülekezeti tagok? Mindazok után, hogy nyíltam megvallották őt, érzékelték a természetfölöttit, hatalmas cselekedetek által és jótékonykodtak az Ő nevében.

Figyelemfelkeltő ez a lista: démonokat űztek, prófétáltak és csodákat tettek! Bár erről nem tesz említést a szakasz, de biztos vagyok benne, hogy a többi gyülekezeti tag is fog hivatkozni természetfölötti élményekre: „Uram, imádkoztam és élve kikerültem a kórházból! Keresztyénnek kell lennem." „Uram, imádkoztam ezért az új autóért és megkaptam! Biztos vagyok benne, Uram, hogy egy vagyok a tieid közül!" De az Ő hivatkozásuk olyan dolgon alapul, ami könnyen hamisítható: a természetfölöttin. Elfelejtik, hogy a faluban a legbűnösebb ember is kijött a kórházból és ő is egy újabb és drágább járművet vezet annál, mint amilyen nekik valaha is volt.

Azon a napon te nem hivatkozhatsz Isten előtt természefölötti élményeidre. Egyedül az Ő szentsége fogja elfojtani legszívszaggatóbb kéréseidet, egészen addig míg nem marad mondanivalód.

Mi az igaz hívő gyümölcse? Egyetlen szóban összegezhetnénk a keresztyén alapvető gyümölcsét: Szeretet, Isten iránti szeretet, amit úgy bizonyíthatunk be, hogy engedelmeskedünk az Ő parancsolatainak, és a mások iránti szeretettel, ami abból áll, hogy megfelelő módon viszonyulunk hozzájuk és jó cselekedeteket teszünk velük. „*Szeretteim, szeressük egymást, mert a szeretet Istentől van, és aki szeret, az Istentől született és ismeri Istent. Aki pedig nem szeret, az nem ismerte meg az Istent, mert Isten szeretet.* „ (Jn 4:7-8). Ez ilyen egyszerű.

Francis Schaeffer emlékeztet arra, hogy Jézus a legjobbat adta a hitetlen világnak azzal, hogy függetlenül attól, hogy keresztyének vagyunk vagy sem, az egymás iránti szeretetünk alapján fog megítélni bennünket.

A keresztyénnek ez a gyümölcse vagy engedelmessége az Istennel való közösségéből származik. Amíg nem vagyunk hívők, semmit nem tudunk a Vele való közösségről. De most, mert Ő előbb szeretett minket, mi is szeretjük őt őszintén (1Jn 4:19). És készek vagyunk megtenni mindent azért az Egyért, akit szeretünk.

Ez a tartalmi összefoglalása János első levelének. Témáját talán úgy fogalmazhatnánk más szavakkal: „*Ha azt mondjuk, hogy az Övéi vagyunk, de nem mutatjuk be a gyümölcsöt, nem vagyunk az Övéi, nem számít, hogy mit állítunk.*"

Hallgassuk csak János szavait:

1. Isten iránti szeretet:

Mert az az Isten iránti szeretet, hogy parancsolatait megtartjuk, az ő parancsolatai pedig nem nehezek (1Jn 5:3).

Erről ismerhetők meg az Isten gyermekei és az ördög gyermekei: aki nem cselekszi az igazságot, nem az Istentől van (3:10).

Aki azt mondja: Ismerem őt, de nem tartja meg parancsolatait, az hazug, és abban nincs meg az igazság... Ebből tudjuk meg, hogy őbenne vagyunk. Aki azt mondja, hogy őbenne van, annak magának is úgy kell élnie, ahogyan ő élt (2:4-6).

2. Mások iránti szeretet:

Mi tudjuk, hogy átmentünk a halálból az életbe, mert szeretjük testvéreinket: aki nem szereti a testvérét, az a halálban van. Aki gyűlöli a testvérét, az embergyilkos, azt pedig tudjátok, hogy az embergyilkosnak nincs örök élete (1Jn 3:14-15)

Ha valaki azt mondja, „Szeretem Istent", a testvérét viszont gyűlöli, az hazug, mert aki nem szereti a testvérét, akit lát, nem szeretheti Istent, akit nem lát. (1Jn 4:20).

Ezért mi is tartozunk azzal, hogy életünket adjuk testvéreinkért. Aki pedig világi javakkal rendelkezik, de elnézi, hogy a testvére szükséget szenved, és bezárja előtte a szívét, abban hogyan lehetne az Isten szeretete? Gyermekeim, ne szóval szeressünk, ne is nyelvvel, hanem cselekedettel és valóságosan. Ebből tudható, hogy az igazságból valók vagyunk (1Jn 3:16-19a).

És ez csupán ízelítő abból a rengeteg szakaszból, ami a Szentírásban erről az alapelvről szól! Nem csoda hát, hogy Jakab azt mondja arról az emberről, akinek nincsenek összhangban hitével a cselekedetei: „*Vajon az ilyen hit üdvözítheti-e őt?*" (Jak 2:14). Majd tovább folytatja, „*Ugyanígy a hit is, ha cselekedetei nincsenek, halott önmagában.*" (17. v.) Nem, azt lehetetlen elképzelni, hogy egy hívő ne az ő mennyei Atyjához hasonlóan cselekedjen egyre inkább.

Lehet, hogy téged, mint hívőt, aki egy bukott világban él, néha hatalmukba kerítnek a világ kisértése, de az is abszolút elképzelhető, hogy Isten Lelke betölt és segít, hogy a tetteid, szavaid és gondolataid változatlanul maradjanak (megőrzi azokat).

Pál azt mondaná neked, amit a krétaiaknak mondott. „*Azt vallják, hogy ismerik az Istent, de cselekedeteikkel tagadják...*" (Tit 1 :16).

Vizsgáld meg magad. A keresztyének gyümölcsöt teremnek „*az egyik százannyit, a másik hatvanannyit, a harmadik harmincannyit*". (Mt 23:23b) – Van ilyen termésed? Van egyáltalán valami különbség közted és a hitetlen barátod között? Ő egy nyugodt, udvarias, családcentrikus ember, de egyáltalán nem szereti Istent. Megsérti azokat a legalapvetőbb parancsolatokat, mint: „*...keressétek először az ő országát és igazságát...*" (Mt 6:33), és „*Ne szeressétek a világot, se azt, ami a világban van...*" (2Jn 2:15). Van valami különbség? Fel tudsz mutatni Isten szentségéből valamit, ami bizonyítja azt? Vagy ugyanazokat a dolgokat figyeled, ugyanazokat a dolgokat mondod és hallgatod, ugyanazokat a dolgokat kóstolgatod, ugyanúgy gondolkodsz?

Ha semmi sem található benned Isten jellemző tulajdonságaiból, csak egy Krisztus nélkül élő ember átlagos tiszteletreméltó tulajdonságai, akkor miért nem vallod (ismered) be és kezded el kutatni az Ő kegyelmét? Elveszett vagy, ha nem teszed. Tudom, hogy helyzeted jelenlegi büszkesége tart vissza, de elveszítenél mindent a büszkeség miatt? Ne engedd, hogy szíved valódi állapotát elfedje egy téves önigaz álarc.

Egyszer volt egy fiatalember, akit nagyon szeretett az édesapja és a családja. Hamarosan elment főiskolára, hogy üzletember legyen és sikeressé tegye az életét. Igen jó erkölcsű embernek tartották. Volt valami azonban, amit nem tudtak róla, hogy teljesen elutasította édesapja és a család többi tagjának a szeretetét. Az édesapja felhívta, de ő nem akart válaszolni a hívásra (nem akarta visszahívni). Írt neki, de a leveleket kidobta. Az édesapja felajánlotta, hogy vesz neki repülőjegyet, hogy hazalátogasson, de nem fogadta el. A külsőségek láttán senki sem kételkedhetett volna becsületességében, holott a legsúlyosabb bűnt követte el azzal, hogy visszautasította szülei és testvérei szeretetét.

Lehet, hogy a felszínen keresztyénnek mutatkozol (tűnsz), de szereted Istent és Isten családját nyilvánvaló módon, ami nem más, mint az Istennek való engedelmesség és jó cselekedetekkel való helyes viszonyulás keresztyén testvéreidhez. Ha nem ezt teszed, a hited hiábavaló.

A HIT, AMELY NEM TART MEG

John Bunyan, A zarándok útja című elbeszélésében egy Keresztyén-nek elnevezett ember útját írja le a Mennyei Városba. Keresztyén, az örök életet kereső ember zarándoklása e világon keresztül, tele van veszélyek-

kel, csábító kisértésekkel, gyötrő bosszúságokkal. Találkozik *„Akadály dombjával"*, *„a Halál Árnyékának völgyével"*, *„Hiúság Vásárával"*, *„Kételkedés Kastélyával"*, és a hit ellenségeinek egy sorával, beleértve Apolliont, míg végül eléri a *„Sötét Folyót"*, amin átkelve ott van a dicsőséges Menyei Város. Ez a hit állhatatosságának története, azon keresztyének története, akik beléptek a *„szoros kapun"*. De ami a legérdekesebb, hogy Bunyan ezt az allegóriáját 1676-ban írta Bedfordban.

A hívők számára nagyon sok látszólagos ok kínálkozik arra, hogy felhagyjanak a hitükkel a menny felé vezető úton. De a Biblia azt tanítja, hogy maga Isten fogja megakadályozni ennek megtörténtét. Éppen ezért lehetünk *„meggyőződve arról, hogy aki elkezdte bennetek a jó munkát, elvégzi a Krisztus Jézus napjára"* (Fil 1:6). Nem fogsz elmaradni, ha valódi hívő vagy, nem számítanak a belső vagy külső konfliktusok.

> Most részeseivé lettünk a Krisztusnak, ha azt a bizalmat, amely kezdetben élt bennünk, mindvégig szilárdan megtartjuk.
> Zsid 3:14

Nagyra értékelem Péter tanítását erről:

„...aki nagy irgalmából újjá szült minket Jézus Krisztusnak a halottak közül való feltámadása által élő reménységre, arra az el nem múló szeplőtelen és hervadhatatlan örökségre, amely a mennyben van fenntartva számotokra. Titeket pedig Isten hatalma őriz hit által az üdvösségre, amely készen van, hogy nyilvánvalóvá legyen az utolsó időben. Ezen örvendeztek, noha most, mivel így kellett lennie, egy kissé megszomorodtatok különféle kisértések között, hogy a ti megpróbált hitetek, amely sokkal értékesebb a veszendő, de tűzben kipróbált aranynál, Jézus Krisztus megjelenésekor méltónak bizonyuljon a dicséretre, dicsőségre és tisztességre." (1Pt 1:3-7).

Ebben a kijelölt szakaszban azt találjuk, hogy *„hit által"* *„Isten hatalma őriz"* bennünket. Ez azt jelenti, hogy Isten megőriz (megtart) bennünket egészen a végsőkig, de ezt nem anélkül teszi, amit a hit jelent. Ki kell tartania a hitünknek és Ő látni fogja ezt. Ha a hited csak ideiglenes (átmeneti) hit, akkor ez nem az a fajta hit, amit Isten adott és ami kiállja a próbát.

Pál az állhatatosság apostola az 1Kor 15:2-ben írja le sokak tapasztalatát, amikor azt mondja: *„Általa üdvözültök is, ha megtartjátok úgy, ahogyan én hirdettem is nektek, hacsak nem elhamarkodottan lettetek hívőkké."* Olyan hited van, mely szilárdan tart, vagy olyan hited, mely hiábavaló?

Vesd össze Jézusnak a talajtípusokról mondott példázatával a Lk 8:4-15-ben. Isten Igéjének a *„magja"* négyféle talajba hullik. Ezek közül három azokat írja le, akik nem keresztyének. A harmadik föld sziklás. Így szólt Jézus: *„Akiknél a sziklás földre esett, azok amikor hallják, örömmel fogadják az igét, de nem gyökerezik meg bennük: ezek hisznek egy ideig, de a megpróbáltatás idején elpártolnak"*. (13. vers)

Ahogy nagyon sokan ma *„közülünk indultak el, de nem voltak közülünk valók, mert ha közülünk valók lettek volna, megmaradtak volna közöttünk. De nyilvánvalóvá kellett lennie, hogy nem mind közülünk valók."* (1Jn 2:19). (A fordító megjegyzése: az angolban – egyikük sem tartozott hozzánk). Senki sem tudja megmondani az elején, hogy a talaj jó vagy rossz. De időben ki fog derülni, hogy sokaknak egyáltalán nem volt üdvözítő hitük soha.

De ez nem fog előfordulni azokkal, akik önmagukban megtartották Isten magját. Amikor a *„megpróbáltatás tüze"* megperzseli őket, de meg fogják *„őrizni"* a magot, *„és termést hoznak állhatatossággal"* (Mt 13:23b), *„az egyik százannyit, a másik hatvanannyit, a harmadik harmincannyit."* (Mt 13:23b).

Az a tény, hogy az igazi hívők folyamatos próbák alatt lesznek, csak erősíti a hitünket és jelentős okot ad az örömre (Róm 5:1-5, Jakab 1:2-4, stb.). Folyamatosan csodálkoztam az édesanyámon, aki belehalt borzalmas szenvedéseibe Alzheimer kórban. Az Alzheimer az agysejtek elhalása, ami megnyilvánul az értelem normális működésének elveszítésében, míg a végén az agy már az önkéntelen mozdulatok kivitelezésére sem képes. Nem lehet gyógyítani. Mégis, mindezek közepette kitartott hitében. Ennél még többről is szó van, a hite fokozódott és gyakran dicsőítésben tört ki!

Ő bemutatta az üdvözítő hitet, azt a fajtát, melyet nem semmisített meg a próba, hanem csupán megtisztított. Mégis, nagyon sokan vannak azok, akik sohasem léptek be Bunyan *„szoros kapuján"* őszinte, állhatatos hittel. Hitük hamis volt, valójában semmijük nem volt valódi. Jézus igy szól majd hozzájuk: *„Sohasem ismertelek titeket"* (Mt 7:23).

A Zsidókhoz írt levél szerzője azt mondja, *„Most részeseivé lettünk a Krisztusnak, ha azt a bizalmat, amely kezdetben élt bennünk, mindvégig szilárdan megtartjuk."* (Zsid 3:14). Mert mindazok, akik Krisztuséi – folytatja, *„nem a meghátrálás emberei vagyunk, hogy elvesszünk, hanem a hitéi, hogy életet nyerjünk"*. (Zsid 10:39.) A próbatétel segíteni fog nekünk, hogy meglássuk, azok közül valók vagyunk-e, akik meghátrálnak, vagy *„azok közül"*, akik hisznek. Ha nincs maradandó hited, soha nem volt üdvözítő hited. Vedd közelről szemügyre kitartásodat (állhatatosságodat).

MIT KELL TENNEM?

Az üdvözítő hit ésszerű válasz Isten cselekedetére, Isten az, aki üdvözít. Az üdvözítő hit tett és a bizalom folyamatos állapota a kinyilatkoztatott Úrban,s a kinyilatkoztatás az ő szabadsága. Az üdvözítő hit Krisztus halálának, eltemetésének és feltámadásának tényén nyugszik. Az üdvözítő hitet a bűnbánat vagy megtérés készítette elő vagy az értelem mélyreható megváltozása. Az üdvözítő hithez hozzátartozik az Isten iránti szeretet, ami a gyümölcsben válik láthatóvá: engedelmesség. Az üdvözítő hit nyilvánvalóvá válik a mások iránti szeretet által, mind a helyes viszonyulás feltétele, mind a jóindulatú cselekedetek feltétele által. Az üdvözítő hit megmarad, még akkor is, ha tűzben próbálják meg. Üdvözítő hit, ami neked van?

Mi van akkor, ha azt gondoltad, hogy keresztyén vagy, de mégsem vagy az? Mi van akkor, ha mindenki más is keresztyénnek tart, de te nem vagy az? Mi van akkor, ha

a barátaid azt mondák: „Ha valaha ismertem egy keresztyént, akkor az te vagy", de te valójában soha sem ismerted meg Őt? Mi van akkor, ha úgy beszélsz a mennyországról, mint otthonodról, de a végzeted a kárhozat?

Az a férfi vagy nő, akinek nincs ideje arra vagy nem érdekli, hogy megkülönböztesse a hamisat a valóditól, az eljátssza az örökségét. Most, hogy elolvastad ezt az írást, engedsz ennek az igazságnak, hogy elvégezze munkáját?

Mit tehetsz? Itt áll néhány javaslat, melyek Isten szavának tekintélyén nyugszanak azok számára, akik kételkednek, vagy akik tévednek. Ne fuss át rajtuk könnyedén, hanem gondolkodj rajtuk, amíg rendíthetetlen bizonyosságod nem lesz.

1. Alázd meg magad Isten előtt és kérd Őt, hogy nyissa meg szemedet, hogy megérthesd helyzetedet, dolgai iránti közömbösségedet, ami a hitetlen szív jellemzője.

2. Ismerd be, hogy nem vagy képes helyesen megérteni saját szívedet. Valld be, hogy megtéveszthető vagy, és ha elvakít az ördög, akkor az előzőleg erős észlelésed is (tévesnek bizonyult (ld. 2Kor 4:14).

3. Légy szigorú magadhoz abban, ahogy alkalmazod életedre az igaz és hamis megtérés bizonyítékait (ld. 2Kor 13:5, Lk 13:24, Zsid 5:11). Ha Isten igéje azt mondja, hogy a hívőket egy sajátságos cselekedet vagy attitűd jellemzi, a nem hívőket pedig valami más, akkor őszintén valld be, hogy te milyen vagy. János első levelével kezdd.

4. Figyelmesen vizsgáld meg a megtérésről elmondottakat... Krisztus megismerése. Törekedj Vele szoros kapcsolatra. Ha valóban ismered Őt, akkor megismerheted jobban, ami bizonyosság lesz számodra. Ha nem tudod őt jobban megismerni, akkor soha nem ismerted Őt (ld. Fil 3:7-11). Alakíts ki elmélyült és imádkozó életet.

5. Nézd meg a szeretet gyümölcsét Isten és ember iránt. Van közösséged Istennel (1Kor 1:9, 1Jn 1:6k)? Látsz bizonyítékokat? Vizsgáld meg a gyümölcsöt, először azáltal, hogy nem veszed figyelembe a felszínen lévő tényeket: gyülekezetbe járási szokásod, keresztyén nyelvhasználatod, kezdeti élményeidtől (tapasztalataidtól) való függés. Jelen van a szeretet? Kérd Istent, hogy adjon neked ítélőképességet felismerni a különbséget a Lélektől jövő szeretet és a pusztán természetes ragaszkodás között. A szeretet megnyilvánul...

A/ Istennek való engedelmességben (Jn 14:15). *„Törekedjetek mindenki iránt... a szent életre, amely nélkül senki sem látja meg az Urat."* (Zsidók 12:14). Ha egyre engedelmesebb leszel, akkor biztos lehetsz abban, hogy Isten családjába tartozol. Ha nem, akkor nem vagy hívő, nem számít mit gondoltál magadról (ld. 1Jn 3:7-10). Különbséget kell tenni az Isten parancsolatainak való engedelmesség és az ember alkotta törvény betűjéhez való ragaszkodás között.

B/ Bibliai módon viszonyulni másokhoz. Kezdd az 1Kor 13-mal. Tanulmányozd és kutasd a szeretet válaszainak és attitűdjeinek alkalmazását, hogy világossá váljék számodra vajon megkaptad-e a kegyelmet azok megvalósítására.

C/ Önzetlenül jó dolgokat tenni másokért. Egy keresztyén szívének csordultig kell lennie a mások iránti szeretettel. Keressetek módot arra, hogy jót tegyetek keresztyénekkel és nem keresztyénekkel egyaránt. És ne feledkezzetek meg ellenségeitekről. A képesség, hogy szeretetet tanúsítotok ellenségeitek iránt, jelzi, hogy *„a Magasságos fiai lesztek, mert ő jóságos a hálátlanok és gonoszok iránt."* (Lk 6:35, ld. még Ef 2:10, 2Tim 2:21).

6. Értékeld ki Istenhez való viszonyulásod a próbatételek idején. Megtisztult a hited ilyen megtapasztalások során? Vagy képes voltál megfeledkezni Istenről és saját kezedbe venni életedet? Haragudtál Istenre azért, amit ő megengedett az életedben? Most nézd meg, hogy helyesen reagáltál-e a próbákra, de légy őszinte, amikor megvizsgálod annak mélységét vagy felszínét, ahonnan válaszaid fakadnak. Ha képes vagy megfelelően reagálni, akkor bizonyos lehetsz önmagadban helyzetedet illetően. Ha azonban nem reagálsz megfelelően a próbatételre és állandóan kiesel a keresztyén életgyakorlatból érzelmileg vagy fizikailag, akkor nem vagy hívő (lásd: 1Jn 2:19; Mt 13:20-21).

7. Feltétel nélkül bízz az élő Krisztusban. Nincs más reménység az örök életre, mint Krisztus. Helyezz át minden önmagadba vetett vagy érdemeidre alapozott bizalmat (hitet) egyedül Krisztusra (ld. Efézus 2:8-9).

Bízz benne most. Hívd őt, hogy vizsgálja meg és próbálja meg hited valódiságát, hogy az lelepleződjön vagy megerősödjön. Az erős (szilárd) hit erős bizonyosságot a gyönge hit, meggyengült bizonyosságot, a hamis hit hamis bizonyosságot jelent (ld. Zsidók 11:1). Tartsd észben, hogy hited a kinyilatkoztatott Úrnak adott válasz, nem „fogcsikorgatás" és önmagad meggyőzése arról, hogy megmentett vagy.

8. Esedezz kegyelemért! (ld. Lk 18:13; Ef 2:4; 1Pt 1:3). A gyors étkezés, a villámgyors kommunikáció és a harminc perces tévé-novellák napjaiban nehezen lenne elképzelhető, hogy valaki azt javasolja, hogy komolyan elmélkedjünk valamin, több mint egy órán át. Isten előtt próbállak rávenni benneteket, hogy hagyjatok fel mindenféle látszólagos (felszínes) vizsgálódással. A pokolban ebben a percben is – egykor ugyanolyan tiszteletreméltó gyülekezeti tagok, mint te – sorolják szörnyű kínok között azokat a lehetőségeket, melyeket elmulasztottak. Ó, csak lenne egy pillanatunk a Földön még egyszer átgondolni ezt!

Minden pillanatért, amit itt töltesz, évek billióit fogod az örökkévalóságban tölteni. Ha nem törődsz azzal, hogy időt szakíts ezt átgondolni, akkor reménytelenül érzéketlen vagy. Szomorú vagyok miattad. Az elviselhetetlen fájdalom, vagy még inkább az utolsó ítélet tudata megváltoztatja még a normális emberek életét is. Bizonyára azok, akik nem szomorkodnak (bánkódnak) ilyen bizonyosság fényében sorsuk miatt, világunk abnormális kivételei.

Sajnálom, hogy közületek néhányan felteszik majd a könyvespolcra ezt az írást, és akaratlanul is folytatják útjukat végzetük felé. Csak később szakítanak majd időt, hogy mindezt átgondolják. Amikor már túl késő.

„Ezért tehát testvéreim, igyekezzetek még jobban megerősíteni elhívatásotokat és kiválasztásotokat, mert ha ezt teszitek, nem fogtok megbotlani soha. És így dicsőségesen fogtok bemenni a mi Urunk és Üdvözítőnk, Jézus Krisztus örök országába" (2Pt 1:10-11).

Fordította: Ferenczy Andrea

ISTEN NÉPE A GYÜLEKEZETBEN

Hegyi András

A gyülekezet növekedése – 4.

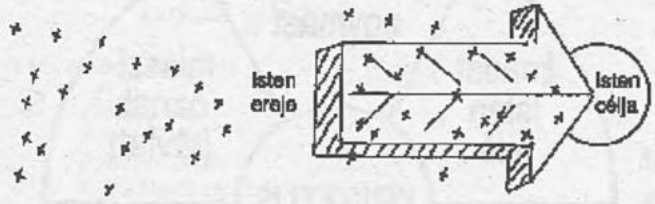
6. A vezetők szerepe

A vezetők szerepe a közösség életében kulcsfontosságú tényező. Ha a gyülekezetben nem haladnak előre a dolgok, legtöbbször a pásztorokban, a gyülekezet munkásaiban találhatjuk meg az okát. Sajnos igen sok gyülekezetben a vezetőség nem más, mint egyszerűen vétó testület. Arra van, hogy minden életképes, vagy legalábbis nem tőle származó jó gondolatot elvessen. Pedig sok nemeslelkű vezető hatalmas munkát végzett, és a történelem tele van olyan emberekkel, akik képesek voltak megvalósítani a maguk elé tűzött célokat.

Jézus úgy látja a vezetők nélküli népet, mint pásztor nélkül való juhokat (Mt 9:36). A vezetőkben kell először meglenni annak a szenvedélynek, odaszenteltségnek, amire szeretnék a gyülekezet minden tagját eljuttatni. A bibliikus vezetők nem uralkodhatnak a nyájon (1Pt 5:3), hanem legeltetniük kell, mindenben önmagukat adva példaként.

A fenti ábra világossá teszi, hogy nem felülről, kioktató modorban, mintegy főnök szerepében kell végezni ezt a szolgálatot, hanem mint ahogy a tűzre feltett fazék átmelegszik. A vezetők beindítják a folyamatokat. A vezetők állandóan világossá teszik mindenki előtt a célt. Így a gyülekezet nem egy halmaz, hanem irányba rendezett közösség lesz. Az irány: Isten akaratának teljesítése ebben a világban.

Ha a gyülekezet előtt nem világos a cél, ha a gyülekezet erői széthullanak, ez a vezetőséget, sok esetben a pásztort minősíti. A vezetők ne vegyék ki a tagok kezéből a munkát. A pásztornak nem lehet az egész gyülekezet helyett dolgozni. Sokszor egy-egy lelkiismeretes pásztor tragédiája, hogy mindent magára vállal. Mindent rá is hagynak. Végül egyik helyről fut a másikra. Nem ez az Isten akarata. Úgy tűnik, mintha száz keze lenne. Pedig nincs száz keze. A ötven tagnak van száz keze. Engednie kell, hogy mások is dolgozzanak. Ki kell alakítania, hogy legyenek munkatársai, akik pont olyan jól elvégzik a szolgálatot, mint ő. Ennek a tudománynak egyik első képviselője, McGavran hosszú gyülekezeti szolgálat után helyet változtatott. Elkezdett gondolkodni, s minden beképzeltséget mellőzve azt mondta magában:

- Elmegyek ebből a gyülekezetből, mi is történik hát?
- távozik az evangélista
- elmegy a tanító
- elmegy a pásztor, aki összefogta a gyülekezetet
- elmegy a lelkigondozó, kinek fogják elmondani, ami a szívüket nyomja?
- elmegy az ifjúsági munkás
- távozik a kórházlátogató
- elmegy az adminisztrátor.

Azt írja: beleriadtam. Nem neveltem ki magam mellett és helyett munkásokat. Megfogadtam: még egyszer ezt a hibát nem fogom elkövetni!

A vezetéssel kapcsolatban látnunk kell, hogy némelykor nem sok vezetés történik a gyülekezetben. A tehetetlenséget nem kell szervezni, az magától jön. De a fejlődés nem jön véletlenül. Az kemény munkát és céltudatosságot igényel. Ahol eredményes a gyülekezet, ott rengeteg háttérmunka van. A vezetők dolga a szervezés. Néha nagyon ad hoc módon mennek a dolgok. Máskor a szervezésbe fullad bele jobb sorsra érdemes ügy. A szervezés nem cél, hanem eszköz. Vannak, akik szeretnek középpontban lenni, és meg vannak győződve, hogy csak akkor mennek jól a dolgok, ha ők csinálják.

A szervezésnek egy ideig előremozdító szerepe van, de ha csak szervezés történik, akkor mikor kerül sor a tulajdonképpeni érdemi munkára?

A SZERVEZÉS HATÁSA:

egy ideig előre viszi a gyülekezetet,

egy idő után visszájára fordul,

visszahúzó erővé válik.

Egészséges esetben a vezető elhívása Isten akarata alapján jön létre.

A vezető elhívása:

1. konkrét feladatra szól
2. Isten megtisztítja, akit elhív
3. betölti erővel
4. mindent kér tőle
5. a szenvedésre is elhív
6. nem tett ígéretet a sikerre

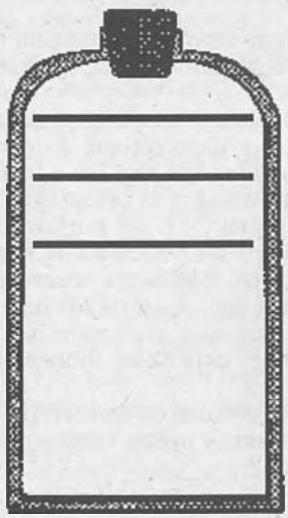
Ha összehasonlítjuk a gyülekezet és az Istentől rendelt vezetők elvárásait és mind a kettő mentalitását, milyenségét, a következőt látjuk:

A GYÜLEKEZET ELVÁRÁSA:
- a gyülekezet reagál a dolgokra
- a szükségletek felöl közelít
- rövid távú igények
- elvárás alapján áll
- fenntartás-orientált
- statikus
- biztonsági igény gátolja
- kényelmes, halad az árral
- nyikorgó kerék olajozó
- az idő nagy részét felemészti

A VEZETŐ FELADATA:
- kezdeményeznie kell
- Istentől való látás
- hosszú távú igények
- cél alapján kell állnia
- növekedés kikényszerítése
- változás-orientált
- kimegy a biztonsági zónából
- Istentől indítva felelősséget vállal
- a jövőbeli igényeket látja
- hűséges elhívásához

Természetesnek kell vennünk a gyülekezet alapmagatartását. Egyrészt, mert van benne jogosultság, másrészt, mert nem tanították a gyülekezetet arra, hogy gondolkozzék, imádkozzon és tegyen a jövőért. Nem vezették. Sok lelki munkás nem lát panaszra okot, míg megkapja a fizetését. Ha a gyülekezet nem fejlődik, vagy nem helyes tempóban, nem az Úrtól megadott lehetőségek szerint, nem lát tragédiát. Talán őt magát sem képezték ki arra, hogy lássa azt a folyamatot, amelyben gyülekezete él.

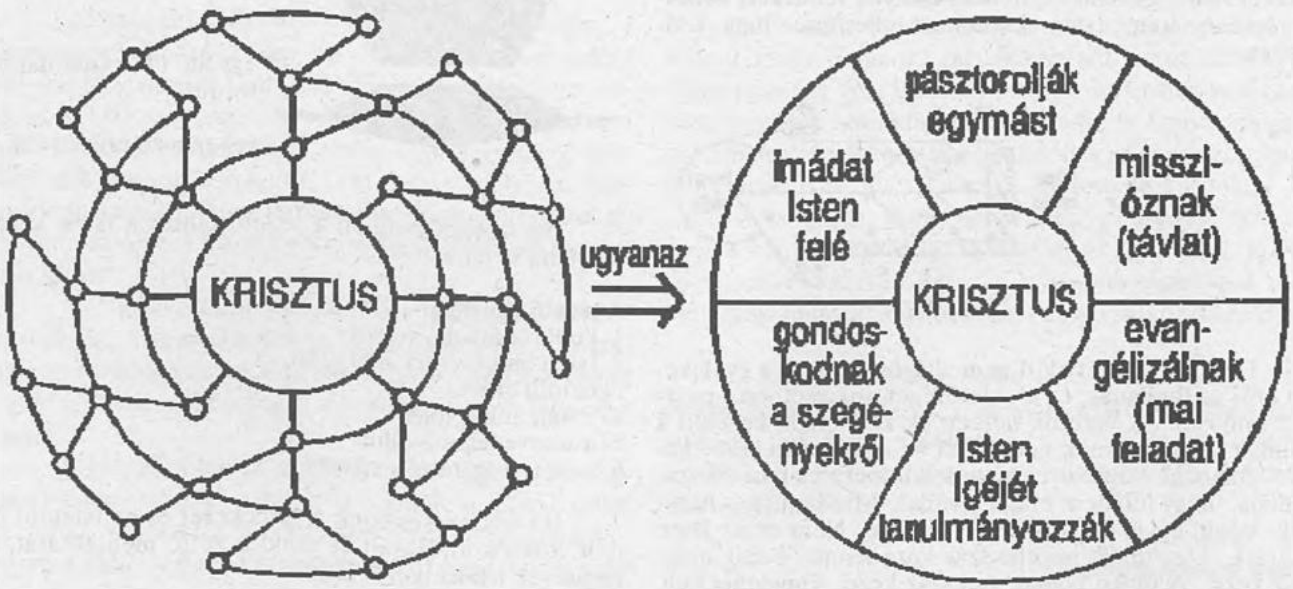
Egy klasszikus baptista gyülekezeti felállás így néz ki:

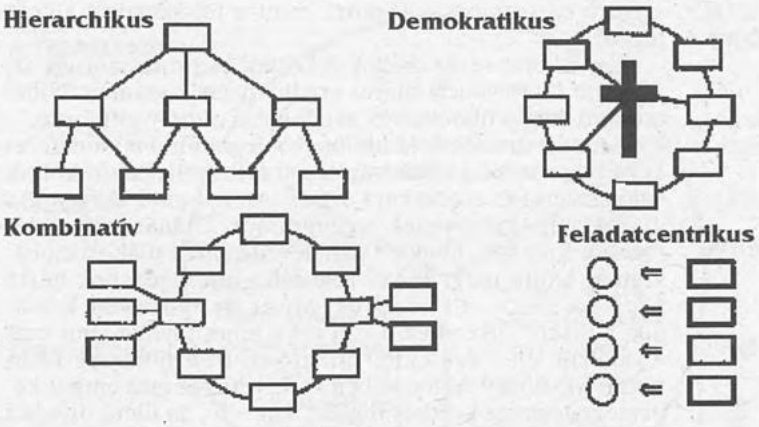
El tudunk képzelni jobbat is, például:

A vezetői összeszedettség jellemvonásai:
1. szereti az embereket
2. figyelmes, tud meghallgatni,
3. könnyen barátkozik
4. könnyen elnyeri az emberek bizalmát
5. jól kommunikál
6. eléri, hogy az emberek bízzanak abban, amit tesznek
7. engedi, hogy mások arassák le a babérokat
8. kérdező ember
9. nyitott az új ötletek iránt
10. helyes önismerete van
11. nem keseredik el egyhamar
12. rugalmas
13. becsületes
14. érett személyiség
15. bátor
16. keményen dolgozik
17. ismeri a határokat
18. fegyelmezett
19. van látása
20. van humora

Amikor egy gyülekezet pásztort hív, ajánlatos lenne megvizsgálni a következő dolgokat:
- családi életéről sokat megtudni; amilyen a viszonya a családjához, olyan pásztora lesz a gyülekezetnek
- milyen a teológiai látása?
- hol tart az Úrral való kapcsolata?
- milyen irányba vezetné a gyülekezetet?
- mondja el szolgálati filozófiáját!
- találjatok ki egy szituációt, hogyan oldaná meg?
- mondja el, hogy néz ki egy ideális gyülekezet!
- hogyan viszonyul a pénzhez, ad-e tizedet?
- legyenek ott a vének feleségei is, sok mindenre ráérezhetnek!

A gyülekezet vezetése többféle stílusban és szervezési formában történhet, hogy ezek között eligazodjunk, segítenek a következő ábrák:

A hierarchikus vezetési mód a legkevésbé biblikus. Ez a népegyházak struktúrája. Ma nagy kisértés egyes gyülekezetek, vagy egyházi vezetők számára. Nagy kérdés e vezetési formánál: ki vezeti a gyülekezetet? A lelkipásztor, a vezető vén? Mi van, ha ők nem tudnak együtt dolgozni? Szétszakítják a gyülekezetet? Ennek megfelelően van egypólusú, kétpólusú változata.

Maga az ügyintézés is lehet adminisztratív és lehet pásztori. Az adminisztratív hasonlít a hivatali ügyintézéshez. Bekönyvel, leír. A pásztori utánamegy az eltévedt báránynak.

Ma nagy árfolyama van a demokráciának. De vajon középpontban van-e Krisztus? Milyen a gyülekezet vezetőinek a kapcsolata Krisztussal? A Krisztussal való jó kapcsolat az alapja az egymással való jó kapcsolatnak.

Szerencsés dolog, Isten áldása, ha baráti kapcsolatban vannak egymással a gyülekezet vezetői, és megosztják egymás között a feladatokat.

Legtöbb gyülekezetben megtalálható kulcsfeladatok a következők:

evangélizálás
tanítás
pásztorolás
jótékonyság
szervezés
istentisztelet
gyülekezeti csoportok működtetése:
- vasárnapi iskola
- ifjúság
- énekkar
- női kör
- evangélizációs csoport
- karitatív csoport

A vezetők kisértései:

1. szex
2. hatalom
3. depresszió
4. bírálja a gyülekezetet
5. túlérzékenység
6. felelősség nem vállalása
7. apátia, unalom
8. alkalmatlanság érzése
9. összekeveri a célt az eszközzel
10. a szervezetet nem működteti, vagy nem helyesen

Nem szabad csodálkozni azon, hogy a Sátán támadja a gyülekezet vezetőit. Ha ők elbuknak, sokan megbotránkoznak. Nekik is szükségük van erőre, és az ő életükben is működik a helyreállító kegyelem.

A lelki vezetőket fenyegető legnagyobb veszély az, hogy kiégnek. Sokszor nem a legrosszabbak. Akik igazán odaszentelik magukat a szolgálatra. Ezért meg kell tanulniuk önmagukat lelkileg feltölteni.

A lelki fegyelmezettség eszközei:

1. a világtól való félrevonulás, egyedüllét Isten jelenlétében
2. Isten beszédének tanulmányozása: koncentráció, megértés, ismétlés
3. elmélyült imádkozás: Isten érintése
4. bűnvallás, amely által megkönnyebbül a lélek
5. valaminek az odaáldozása Istennek, ami igazán érték
6. önkéntes engedelmesség Isten Igéjének
7. közösség másokkal, hittapasztalatok megosztása

A tele pohár alapelve:

1. Igeolvasás és tanulmányozás saját lelked táplálására:
koncentrálás – más dolgokat félreteszel
megértés – rátalálsz Isten gondolataira és sajátoddá teszed
ismétlés – a tettre váltás előkészülete, megtanulod az Igét
megbeszélés – más keresztyénekkel
2. Imádság, a lelked gyógyulása:
az Úrral
önmagaddal jó kapcsolat
emberekkel
3. Teljesedj be Szentlélekkel!
Ismerd meg Isten Szentlelkét
fogadd el vezetését
4. Növekedj több területen:
egyéni életedben
szolgálatodban
terhelhetőségedben
5. Indítékaid legyenek mindig tiszták!
Harag, bosszú, félelem, nagyravágyás – leplez le magadban!
Megbocsátás, irgalom, megértés legyen mások felé
járj igazságban4

A „tele pohár" elv arra készít fel, hogy találkozol emberekkel napközben, akiknek üres a poharuk. Ha a tied is az, nem tudsz adni semmit. Ha a magadéban csak negyed rész van, akkor se sokat. De ha tele van a poharad, meg tudod felezni. Mert fontosabb az, aki magad vagy, annál, amit teszel.

•

Van amerikai gyülekezet, ahol felkértek valakit, akinek az a dolga, hogy figyelje, egy ügyben hány a szervezés? Ha negyedrésznél több, akkor jeleznie kell. Abba kell hagyni a szervezést, mert negatív hatása kezd lenni. Át kell adni a helyet a tartalomnak.

A hívő és élő gyülekezetben a vezetés nem rang, nem is így bánnak vele. Nem is hivatal. Nem egy apparátus önfenntartásához jól-rosszul megválasztott testület, hanem a szó legnemesebb értelmében szolgálat. Ne legyünk naivak, ne gondoljuk, hogy ez mindig így van. Vannak pozitív töltésű és hatású, vannak semleges, és vannak negatív hatású vezetők. A helyzetet még bonyolultabbá teszi, hogy van a gyülekezetnek hivatalos vezetősége, és sok esetben van vagy lehet emellett úgynevezett spontán vezetője. Akit valamiért követnek, az tulajdonképpen vezető, akár megválasztják, akár nem. Szerencsés dolog, ha a gyülekezet azokat a spontán vezetőket választja meg hivatalos vezetőinek, akik megbízatás nélkül már beváltak. Hitük, jellemük, munkabírásuk, elkötelezettségük, másokkal való összeférni tudó természetük őket alkalmassá teszi: a szolgálatra.

A gyülekezet feleslegesen nagy terhet rak önmaga vállára, ha megbízatást ad összeférhetetleneknek, hatalmaskodóknak, kötekedőknek, hiú embereknek. Sokszor a gyü-

lekezet abba a tévedésbe esik, hogy ha egy-egy kellemetlenkedő, nagy hangú testvért felavat valamilyen megbízatásra, akkor az avatás által az illető megváltozik. Ez sohasem szokott bekövetkezni. Az alábbi táblázatban a számoknak nincs jelentőségük. Pusztán azt akarja elmondani, hogy ha valaki negatív volt megválasztatlanul, negatív marad megválasztva is.

A pozitív vezető Isten iránt erős elkötelezéssel, mély meggyőződéssel él. Tulajdonképpen számára másodlagos, hogy megválasztják-e vagy sem. Mindenképpen végzi a munkát.

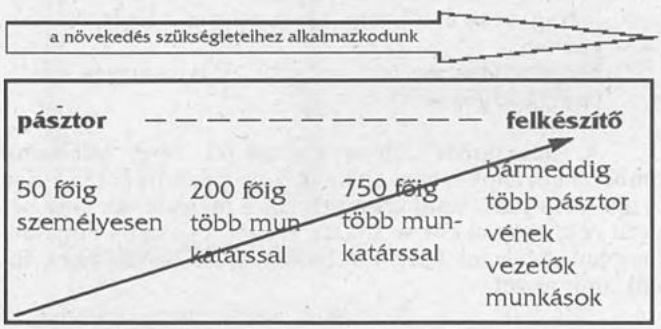
Pozitív, semleges és negatív vezetők törvénye

pozitív:
tudja mit kell tenni
semleges:
sodródik
negatív:
hatalomra tör

	pozitív	semleges	negatív
hivatalos vezető	1	2	3
spontán vezető	4	5	6

A negatív vezetés igen erőteljesen közösségromboló. Rossz programot ad a gyülekezetnek. Önzés, törtetés harapódzik el. Hatalmi villongások kísérik a gyülekezet életét. Kikezdik, tépázzák, rontják a hitelét. Sokszor a gyülekezet évekre tehetetlenné válik ilyen lelkületű emberekkel szemben.

A semleges vezető tulajdonképpen nem is nagyon vezet. Sodorják az események. Kullog utánuk, ahelyett, hogy elébe menne. Látszólag nem sok vizet zavar. Nem nagyon használ, de nem is árt. Ahogy a gyülekezet nő, úgy kell egyre több vezetőt szolgálatba állítani:

7. A gyülekezet légköre

A gyülekezet légköre a következő, amit vizsgálat tárgyává kell tennünk a gyülekezet növekedése szempontjából. Érdekes megfigyelni, hogy az emberek egy része nem éppen a lakhelyéhez legközelebb eső gyülekezetbe jár. Vannak mindig sértődés miatt, vagy egy felkapott szónok kedvéért elvándorlók, de ha ezeket leszámítjuk, bizonyos törvényszerűségeket fedezhetünk fel a gyülekezet belső atmoszférája és számbeli gyarapodása vagy fogyása között.

Ha például a gyülekezet fagyni kezd, szükségszerűen fogyni kezd. Nem vonzó a hideg gyülekezet. Ugyanígy lehet taszító valamilyen egészségtelen tanítástól vagy karizmatikus türelmetlenségtől, emberi túlfűtöttségtől terhes gyülekezet.

Csökkenni fog a gyülekezet, ha elharapódzik a negatív kritika. Ha a pásztor megfenyegeti a bárányokat, nem fognak tőle új látásra jutni. Legfeljebb elkeserednek, megkeményednek. Vagy elkergetik őt egy idő után. A farizeusok előszeretettel foglalkoztak mások bűnével. Rásütötték emberekre a bélyeget: ő bűnös! Ebből a ketrecből aztán nem is igen engedték ki azt, akit ide bezártak. Hiszünk-e mi a bűnök bocsánatának lehetőségében és csodájában?

Meg kell tanulnunk kifejezni pozitív érzelmeinket. Egy idejekorán mondott dicséret összeomlástól óvhat meg, szárnyakat adhat a szolgálattevőnek. Néha mintha félnénk jó szót szólni egymáshoz. Mint ha hívőbbnek tartanánk a szigorú és szomorkás légkört, mint a felszabadult alkotó légkört.

Egy iskolába friss diákok érkeztek. A professzornak átadták az intelligencia-mérés eredményének számait. Hihetetlenül magas quocienssel rendelkező osztály jött össze. Ez a tanárt arra ösztökélte, hogy a legkitűnőbb módszereket válogassa ki. Lelkiismeretesen felkészült az órákra, és valóban magas eredményt ért el. Az igazgató felfigyelt a diákok teljesítményének megugrására. Utánanézett a dolognak. Kiderült, hogy a tanár tévedésből a diákok szobaszámát kapta meg. Mivel felettébb intelligensnek nézte őket, így viszonyult hozzájuk. Mivel így viszonyult hozzájuk, a diákok elkezdték hozni azt a teljesítményt, ami csak a valóban tehetségesektől várható el. Itt értjük meg Jézus titkát. Mivel egy bűnös nőben észrevette az igaz ember képességeit, és így kezdett foglalkozni vele, az illető olyanná is lett. Amikor valakit régi hibái alapján ítélünk meg, belső emberében megkötözzük. Mennyi ilyen megkötözöttség terheli, rontja a gyülekezeted levegőjét?

Elnéptelenedhet a gyülekezet a programok hiánya miatt. A gyülekezet, ha az állag fenntartására törekszik, tulajdonképpen halálra ítélte önmagát. Ha előtte a cél, és munkálkodik ennek érdekében, ez élteti. Megfigyelhető, hogy azok az idősek, akik életprogrammal rendelkeznek, megőrzik szellemi frissességüket. Ellenben akiknek nincs miért élni, leépülnek. Isten örök célja állandó frissességben tartja az Ő népét. Vonzó az a gyülekezet, hol duruzsol a gyülekezet motorja. Ki-ki a maga helyén megtalálja benne a tennivalóját. Benne örömét, szolgálatának értelmét látja. Vonzóvá válik, egyszercsak szaporodni kezd. Van, hogy nem is tudatosul mindjárt, hogy miért. Az egészséges program vonzó.

A gyülekezet belső légköre nagyon fontos a benne élők szempontjából is. Kell, hogy lássuk, hogy egyenként egymásnak tagjai vagyunk. Hogy Jézus Krisztus drága vérén megváltott emberek élnek a közösségben. Aki nem becsüli a hívők közösségét, gyakran eszébe sem jut, hogy nem becsüli meg a Megváltó drága vérét sem. Hiszen Ő tud úgy látni minket, mint akik már megigazítottak leszünk, amikor eljön a teljesség (Róm 8:29-39).

A kívülvalók nagyon érzékenyek a gyülekezet légkörére. Szinte az első, amire felfigyelnek. Nem a prédikáció, arra rendszerint csak később, hanem arra, hogy jó (vagy rossz) légkör van a gyülekezetben. Ha rossz légkört találnak, néhány látogatás után elmaradnak. Ha megérinti őket Krisztus illata, újra és újra kívánják, amiről eleinte nem is tudják pontosan, hogy mi az. Visszakívánkoznak.

F. Yeakley szerint a gyülekezet légköre lehet:

1. mágneses, vonzó, meleg, barátságos, nyitott örvendező, besegítő, beölelő
2. átlagos, semleges, elfogadható, közönyös, színtelen, vérszegény
3. hideg, elzárkózó, barátságtalan, bizalmatlan, másokat elriasztó, kritikus, rosszindulatú.

Előfordul, hogy egy harmadik ponthoz tartozó gyülekezet nem is tudja önmagáról, hogy ilyen. Azt hiszik, ők barátságosak. Azt prédikálják, hogy a misszióparancsot teljesíteni kell.

A gyülekezet pozitív légkörében:

1. Senki nem érzi magát fenyegetettnek, megtámadottnak. Nem kell védekeznie.
2. Segítjük megtalálni és kibontakoztatni életének pozitív motívációit. A negatívak alighanem megvannak, és sokkal többet foglalkoznak vele az emberek belül.
3. A bejövő biztonságban érzi magát. A keresztyének biztonságának alapja, hogy Krisztus érettük meghalt. Ez igaz a látogatókra is.

4. A remény légkörében érzik magukat. Támogatják egymást, bíznak egymásban. Szívesen vannak egymás társaságában.

8. A kívülvalók figyelembevétele

A gyülekezetnek, ha feladatát be akarja tölteni, tekintettel kell lennie a kívülvalókra. Mint ahogy a vezetőség a gyülekezetért van, a gyülekezet sem önmagáért van, hanem a kívülvalókért. Gyenge az a gyülekezet, amelyik begombolkozik, és bezárja az evangéliumot. Megvédi a világtól, mint annakidején a zsidók körülbástyázták a törvényt. Amikor az Úr Jézus itt járt e világon, és amikor apostolainak átadta a munkát, az ördög volt beszorított helyzetben, és a keresztyének váltak támadókká. Azóta sokszor megfordult ez a helyzet.

Ez a támadás persze nem a világ ellen, hanem érette van. Szeretnéd Isten országa határát kiszélesíteni? Fedezz fel egy szükséget, és elégítsd ki! Láss meg egy problémát és oldd meg! Végy észre egy sebet, és gyógyítsd meg!

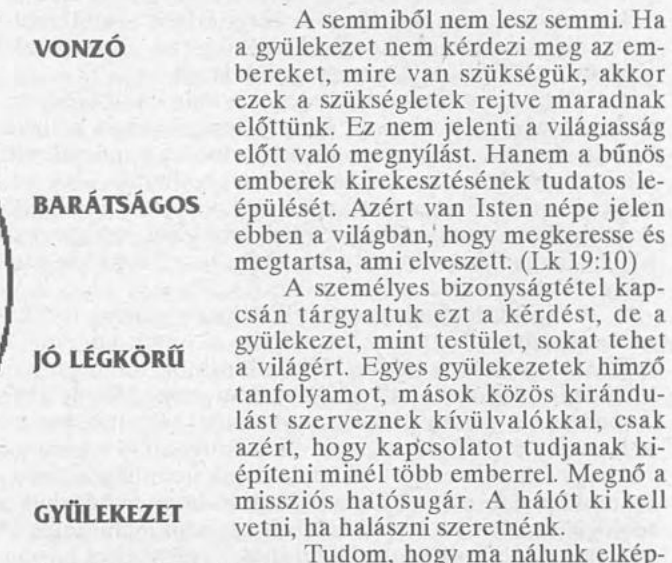
Vajon végig szoktuk-e gondolni gyülekezeti berendezkedésünket, istentiszteleteinket egy kívülvaló fejével? Látjuk-e a kívülvaló szemével? Ha én lennék a kívülvaló, mit gondolnék a hívő gyülekezetről? Szívesen mennék-e oda vagy pedig nem? Könnyen odatalálnék-e vagy nehezen? Egyből megtalálnám-e a bejáratot vagy csak hosszas keresgélés után? Félnék-e attól, hogy valami olyat teszek, amit nem illik? Vagy valamit nem teszek, amit elvárnának tőlem?

A gyülekezethez tartozóknak kell ezekre a problémákra érzékenynek lenni. Ha van, aki ezeket segít áthidalni, ha van, akiben feltétlenül megbízhatok, akkor ez a szorongás megszűnik, vagy tetemesen lecsökken.

Van, hogy rendszeresen tájékozódik a gyülekezet a környezetében zajló eseményekről. Szegényeket támogat, részt vesz azokban a polgári programokban, amelyek nem sértik keresztyén küldetését, és az emberek természetesnek veszik, amikor átlépik az imaház küszöbét. Nem nézik a hívőket csodabogaraknak.

Az egyik kis városban rendszeresen késve érkeztek a boltokba a péksütemények. A pékek rosszul fizették a szállítómunkásokat, és azok rosszul végezték a dolgukat. A hívők összefogtak, és műszak előtt autóikkal szétterítették a mindennapit. A lakosság felfigyelt: kik ezek és miért csinálják? A pékek felhördültek. Végül a bérben sikerült megegyezni, és pár napnál tovább nem volt szükség a közreműködésükre. De a kisváros nem felejtette el a hívők kezdeményező találékonyságát. Megnőtt a gyülekezet tekintélye az emberek szemében. A gyülekezet érezhetően létszámbeli szaporodásnak is indult.

A pesterzsébeti gyülekezet akkor vált nagy gyülekezetté, amikor a diakonissza anyaház ebben a városrészben működött. Sok ember volt hálás a hívő ápolónők gondosságáért, és ez volt az elindítója a gyülekezet felé való tájékozódásuknak. Végül megtértek.

A semmiből nem lesz semmi. Ha a gyülekezet nem kérdezi meg az embereket, mire van szükségük, akkor ezek a szükségletek rejtve maradnak előttünk. Ez nem jelenti a világiasság előtt való megnyílást. Hanem a bűnös emberek kirekesztésének tudatos leépülését. Azért van Isten népe jelen ebben a világban, hogy megkeresse és megtartsa, ami elveszett. (Lk 19:10)

A személyes bizonyságtétel kapcsán tárgyaltuk ezt a kérdést, de a gyülekezet, mint testület, sokat tehet a világért. Egyes gyülekezetek hímző tanfolyamot, mások közös kirándulást szerveznek kívülvalókkal, csak azért, hogy kapcsolatot tudjanak kiépíteni minél több emberrel. Megnő a missziós hatósugár. A hálót ki kell vetni, ha halászni szeretnénk.

Tudom, hogy ma nálunk elképzelhetetlennek tűnik, de vannak Amerikában lelkipásztorok, akik közvéleménykutatást végeznek a nem keresztyének között. Megkérdezik, milyen közösségbe járnának szívesen, ha keresztyének lennének. Igen tanulságos válaszokat kapnak.

Hála Istennek, hogy Ő az egész történelem Ura. Az Isten országa ma még mindenkit vár. Isten akarata az, hogy az evangélium hirdettessen szerte minden népnek.

9. Istentiszteleteink

A növekvő gyülekezetek istentiszteletei elevenek, spirituális töltéssel teljesek, a prédikáció "hallgatható". Mai nyelven szól, mai problémákról mai embereknek. Az istentisztelet egy-egy nagy doktrínára, bibliai igazságra irányítja a figyelmet. Nem csüggeszti el, nem kergeti depresszióba a hallgatókat, hanem feltölti őket az élethez szükséges erővel. Nem bűn a lelkesedés. Ha megkopott, az élettelenség első jeleként kellene észrevennünk. Ha a gyülekezet jó lelkiállapotban van, pezseg az istentisztelet.

A hallgatók résztvevők, és nem nézőközönség, mint a színházban vagy az olyan vallásos liturgián, amelyet bizonyos távolságtartással szemlélnek, de amelyből kimaradnak. Részt is vesznek benne tevőlegesen, már az előkészítésében, esetleg, ahogy a termet átadják, ahogy bevonulnak, részt vesznek buzgó éneklésükkel, imájukkal, lehet úgy hallgatni a prédikációt, hogy szinte alkotó módon. Lehet annak az előkészítésébe befolyni adatokkal, az igehirdetők figyelmét fontos témákra irányításával, baráti beszélgetésben, együtt imádkozásban. Lehet, az istentiszteletbe belefolyni bizonyságtétellel, ihletett szavalással, bármilyen a közösség által elfogadott és építő, értelmes megnyilvánulással.

Általában az istentiszteletnek két nagy betegsége lehet, de megerőtelenedése sok másra vezethető vissza.

1. *Túlszervezett.* Nagyon görcsösen elegáns, semmi spontaneitásnak helye nincs. Szép és élettelen. Egy idő után megunttá válik még akkor is, ha szemet gyönyörködtető, vagy tökéletesen felépített. Éppen ezért válik műízűvé. Elveszti azt a hatását, mintha az egyáltalán nem olyan tökéletes hétköznapokhoz valami köze lenne. Produkcióvá silányul, amiről az is, aki csinálja, az is, aki fogyasztja, tudja, hogy a való élethez semmi köze.

2. *A "mezítlábas" istentisztelet.* Sokszor mesterkélten spontán. Vagy legalábbis az akar lenni. Nincs felépítve. Nem fordítottak gondot a szolgálatok összehangolására. Tele van jópofáskodással, amely azonban nem hordozza az

igazság kemény elemeit, és tiszta lelkesedését. Legtöbbször valamely *"ébredési hullám"* önmaga iránt támasztott elvárása ejti át az ellenkező végletbe a nem egyszer az első pontba belefáradt embereket. Ettől várnak valami újat, érdekeset. Spurgeon mondása: a Nagy Király szállításához nem illik a szemeteskocsi. Márpedig az istentisztelet Krisztust szállítja, az Ő szavát, gondolatait.

Lehet az istentisztelet beteges a már korábbi fejezetekben tárgyalt okok miatt. Élet és templomozás kettéválik, az atyafiak rossz viszonyban vannak egymással, stb. Ezekbe azonban nem szabad belenyugodnunk. Meg kell térnünk, mert az istentisztelet életünkben kiemelkedő idő. A feltöltődés, tanulás, helyreállás, kibékülés, megengesztelődés ideje. Nem is csoda, ha támadja a Sátán. Az sem, hogy védelmezi Isten.

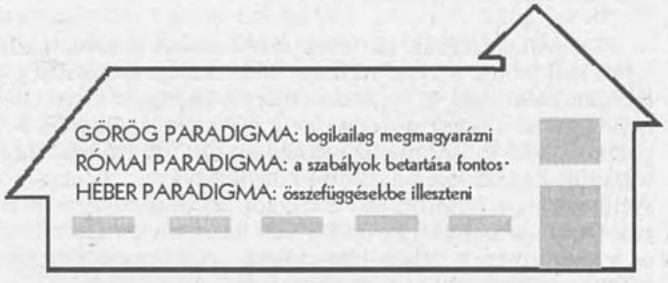
Az igehirdetőnek ezért kell különös gondot fordítania a szavaira. Pontosan azt mondja el, amit gondol. A leghatásosabb és legáldottabb igehirdetők mind gondos bibliamagyarázók voltak. Kálvin, Spurgeon, Moody elsősorban annak a textusnak a magyarázatát tartották fontosnak, amely éppen előttük volt. Ne essünk abba a kísértésbe, hogy a hallgatóságot elkápráztassuk homiletikai művészetünkkel. Ne essünk abba a hibába, hogy lemásoljuk a teológiai tanár katedrai előadásait, az nem igehirdetés. A gyülekezet nem diákság. Gondoljuk végig, vajon ha magunk hallgatnánk a saját prédikációnkat, értenénk-e? Elég világos-e? Hagy-e időt a felfogásra, rögzíti-e, amit szeretnénk, ha megőrizne az emlékezet? Ha az igehirdető együtt él a szöveggel, gondolkodik, imádkozik, ismeri az Ő népét és elmondja, amire eljutott, elindul a Bibliából és megérkezik a népéhez, vagy elindul az Ő népétől, és megérkezik a Bibliához, magával ragadja a hallgatóit. Felveszi a tempóját a gyülekezet.

Sosem volt még ébredés ének nélkül. Luther megírta a prédikációját, és megírta hozzá az énekeket. A zene és az ének rendelkezik azzal a hatalommal, hogy mögé megy a rejtett ellenállásnak. Áttöri a frontokat. Előkészíti a szívet Isten szava számára is. Azoknál, akik kezdettől fogva gyülekezetben élnek, előfordul, hogy kikapcsolják az agyukat, és elkezdenek énekelni. Valószínűleg akik frissen jöttek az istentiszteletre, ez nem így van. Számukra szokatlanok a régies énekek szófordulatai. Ezek úgy vannak összerakva, ahogy ma nem rakjuk össze a szavakat. Általában az idősebb korosztályt, vagy bizonyos zenei műveltséggel rendelkezőket irritál más zenei stílus. Méltatlannak tartják az istentisztelethez a könnyedebb zenei stílust. A jó ízlés és egészséges lelkiség határán belül maradva tudomásul kell vennünk a zenei ízlésváltozást, ha nem akarunk emiatt sok ember számára csodabogárnak tekintett régiség lenni, legalábbis ezen a területen. A Jóistennek bizonyára sokféle zenei stílus tetszik. Mindenesetre az evangélizációban használnunk kell azt, amit értenek. Amerikában a komoly zene a lakosság mindössze 2 %-át érdekli. Nem ismerem a magyar statisztikát. Kár lenne kultúrmissziói küldetés okán feladni evangéliumi küldetésünket. Mint ahogy kár a modern zene bizonyos keményebb számaival botránkoztatni az idősebb korosztályt. Isten nem a viszálykodás, hanem a békesség Istene. Meg kell találnia minden korosztálynak azt, amit kedvel. Nem értelmes dolog ezt bárki kezéből kivenni. Meg kell tanulnunk tudomásul venni a másik másféle ízlését. És meg kell találnunk az istentisztelethez mindazt, ami szép, mindazt, ami épít, mindazt, ami előre visz. Ha valaki igazán megtér, nem marad úgysem a kemény rock démonikus bűvöletében. Anélkül, hogy valaki kiveszekedné innen, a benne lévő lélek meg fogja mutatni számára azt, ami veszélyes és ami helyes.

Legyen tehát az istentisztelet üde. Köszöntsük egymást és a látogatókat örömmel. Legyen olyan a gyülekezet istentisztelete, amely méltó az Úrhoz, és áldott az Ő népének. Élvezze Isten népe az istentiszteletet, és ne engedje ellaposodni. Van gyülekezet, amely ezt senkinek sem engedi meg. Még a lelkipásztorának sem. Sem pedig veszekedő vagy bármilyen botránkoztató atyafiaknak. Egyebiránt, ha valaki bajt akar keverni, menjen máshova, ne rontsa meg azt, ami szent.

10. Az elmondott evangélium

Az "elmondott" evangélium tesz csodákat. Valószínűleg nem vagyunk a legokosabb emberek a világon, sőt témánkról, az evangéliumról sem tudunk mindent. Ez ne akadályozzon minket abban, hogy elmondjuk az evangéliumot. Mint ahogy hallgatóink sem attól jutnak hitre, hogy végül minden kérdésükre választ kapnak. Meglehetősen kevés tudással határozottan jól tértek meg emberek. Azután egész életen keresztül tanulták az Isten dolgait, de a megtérés nem feltétlenül a sok ismeret következménye. Nekünk szól az ige: az evangéliumot hirdesd, állj elő vele alkalmas és alkalmatlan időben (2Tim 4:2). Isten Igéje nem tér vissza az Úrhoz üresen (Ézs 55:10-11). Ezt néha látjuk, néha nem. Ha Isten ránk a magvetés szolgálatát bízta, akkor azt kell végeznünk. Ha az aratását, akkor pedig azt. Sem egyik, sem másik esetben nem mi vagyunk a Gazda – az Ige az Úré. Mi csak megbízása alapján teszünk. Ne legyünk olyanok, mint az ókori kórház, ahol minden beteg héber származású volt, minden orvos görög, és minden adminisztrátor római.

A görög orvosok állandóan azt analizálták, és azon vitatkoztak, hogyan hat a gyógyszer. Milyen összetevőket érint. Mikroszkópjaik fölé hajolva próbálták megérteni a hatásmechanizmust. Az egyik fehérköpenyes professzormágus erre, a másik arra az eredményre jutott, és állandóan ezen vitatkoztak, szimpóziumot rendeztek. Nem szabad addig beadni a gyógyszert, míg nem értjük a pontos összefüggéseit.

A római gazdasági vezetők kezükben a kitöltendő űrlapokkal, hivatalos elszámolásokkal, állandóan zaklatták az orvosokat. Nincsenek pontosan, szabályosan kitöltve a rubrikák, és nincsenek aláírva és lepecsételve. Nem jogszerű az egész. Míg a görögök logikusan gondolkodni tanították meg a világot, a rómaiak a jogot adták ennek a világnak.

Szegény zsidó betegek állandóan ott sántikáltak az orvosok körül: adjátok már végre be az orvosságot, mert ha nem, meghalunk.

Nem szorul magyarázatra ez a kis példabeszéd. Ki, mikor és hol hal meg csak azért, mert nincs, aki beadja neki a gyógyszert, amitől meggyógyulna és élne.

Álljon itt egy hatékony gyülekezet lelki képe:

1. Egy kitűzött cél hatja át a gyülekezetet;
2. Stratégiai beállítottságú;
3. A gyülekezetben élők egy munkacsoport tagjai tevékenyen;
4. A vezetők = felkészítők, világos látást adnak;
5. Imádkozó közösség;
6. Isteni erő hatja át.

Ezzel szemben áll az engedetlen gyülekezet. Nem vállalják és nem végzik Isten akaratát. Versengenek, a lelkipásztor a tagok szolgája, nem az Úré. A gyülekezet önmagát hízlalja. Íme a feladatát nem teljesítő gyülekezet monogramja:

A bűn a görög nyelvben céltévesztést jelent. Nem épülhetnek fel erős gyülekezetek a Biblia sekélyes ismeretére. A római katona, amikor besorozták, odaszentelte életét császára szolgálatára: idejét, vagyonát, tehetségét, "sacramentumnak". Az Újszövetség ezt vette át az úrvacsora szavává. Odaszenteltek vagyunk Istennek. De milyen hadsereg?

- némelyek állandó szabadságon vannak
- mások állandó sorozás alatt, de soha be nem vonulnak
- megint mások a laktanyában vívják áldatlan csatározásukat bajtársaik ellen
- vannak, akik csatakiáltásokat hallatnak, de még át sem estek a tűzkeresztségen,
- vannak katonaszökevények is.

Némelyik gyülekezet hangoztatja a bibliai alapelveket, de nem működik. Mások teljes igyekezettel fáradoznak. Mások vallásilag semleges vagy másodrendű szokásainak megváltoztatásán, ahelyett, hogy az élő vizet kínálnák oda. Vannak jóllakottak, elhízottak, akik senkivel sem törődnek, aki nem tartozik az ő köreikhez. Sok gyülekezet megöregedett, fiatalokat kellene odavinni, mert ők már nem képesek megérteni azt a kort, és a következő generáció számukra a világ vége, amely elérhetetlen. Van gyülekezet, amely beadta a derekát a halott-kozmetikázásra. Olyanná lehet tenni megfelelő technikával, mintha élne. De az élet felülről származik. A bűnvallás, megtérés, megengesztelődés gyümölcse. Némelyik gyülekezet ügyesen kiszuperálja a sikeres embereket. Elveszi tőlük a lehetőséget. Lebeszéli őket arról, hogy valamibe is belefogjanak.

Nagyon más, ha mi toborzunk embereket feladatok elvégzésére, és megint más, ha a gyülekezet Szentlélektől áthatott légköre területet ad azoknak, akiket Isten ajándékokkal áldott meg. És egyetlen hívő sincs, aki ne kapott volna megtérésekor kegyelmi ajándékot valamilyen szolgálatra. Ha él a támogatás légköre, ez az ajándék természetes módon jön elő, és bontakozik ki, sőt sokszorozódik esetleg.

Létezik negatív vallás, amely abban éli ki magát, hogy keres valamit, ami ellen harcolhat. Akkor boldogok, ha találnak ellenséget. És aki keres, talál. Mélységes kielégítetlenség él az ilyen emberek szívében, amit valójában az a Jézus Krisztus tudna kielégíteni, akit hirdetnek, anélkül, hogy ők élnének belőle.

Kemény önelemző munkával kell a gyülekezetnek eljutnia a felmérésig, valójában merre is tart. Jók-e azok a módszerek, amelyeket használ. Általában minden módszer használható egy ideig. Jó, ha van változatosság, ami nem jelent következetlenséget. Minden program kifárad egy idő után, és jó, ha van mire lecserélni. Ez a módszer, és nem az evangélium megváltoztatását jelenti.

Általában a gyülekezet növekedése egyenes arányban áll azok számával, akik dolgoznak a gyülekezetben. El kell érni, hogy a gyülekezetben ne legyen senki, a betegágyon fekvőt beleértve, akinek nincs meg a maga feladata imádságban, támogatásban, valamilyen szolgálatban, amit tud tenni. A friss megtérőket azonnal és fokozatosan terhelni kell, különben megszokják a tétlenséget, és később nehezebb lesz megnyerni őket egy-egy feladatra.

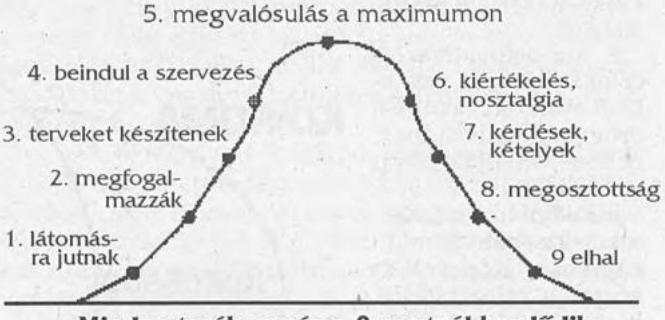
Legyenek aktív, korosztályonkénti Bibliát tanulmányozó csoportok. Valahova mindenki tartozzon, ahol számítanak az ő jelenlétére és munkájára. Tanulják meg az evangéliumot elmondani egymásnak, türelemmel, és segítőkészséggel hallgassák meg, és csiszoljanak rajta.

Legyen a gyülekezet légköre pozitív. A negatív megfogalmazás bénítólag hat. Ne sajnálják egymástól a jó szót, a Lélek gyümölcseként említi az Írás a szívességet és a jóságot. Engedjék, hogy a másik belelásson a kártyák közé, és tanuljunk meg segítséget elfogadni egymástól. Mutassák be a kívülvalóknak, hogy hogyan is néz ki Isten családja. Legyen a gyülekezetben magnetizmus, amely vonzza az embereket. Még a kívülvalóknak is engedjék meg, hogy segítsenek a gyülekezetet építeni, ha azt ők kívánják. Ha egy kívülvaló nagyon kezdi beleélni magát, hogy milyen is legyen a hívők gyülekezete, az legtöbbször nem sokáig marad kívül. Magáénak kezdi érezni a gyülekezetet, és előbb-utóbb az övé is lesz. Legyen a gyülekezet nyitott. Ne kelljen oda betörni, hanem szeresse be a kívülvalókat. Nem siker, ha a Biblia doktrináit, az igaz tanítást megoltalmazzuk az emberektől. Legyen a gyülekezet olyan a kívülvalók számára is, ahova szívesen jönnek, szeretnek eljárni, békességet élnek át, szeretetet, vigasztalást, ahova visszakívánkoznak.

Nagyon nehéz megítélni, hogy személyes kapcsolatunk és elutasításunk idején, amikor kell valakiről lemondanunk, mint aki felé már nincs küldetésünk. Előfordul, hogy ha így éljük meg, ez sem végleges. Az egyszer megszakadt szál később újra köthető, és Isten megadja a megtérést, amikor erre nyitottá vált a szíve.

Isten az evangélium hirdetésének kezdetén félretette a zsidókat, mint alkalmatlanokat, és választott magának egy új népet. Éljünk úgy, a ránk bízott evangéliummal, hogy Istennek ne kelljen félretennie, mint akik ezt az Ő munkáját nem végzik.

A gyülekezeti programok kialakulásának és elhalásának görbéje:

Minden tevékenység a 0 pontnál kezdődik

Értelmezzük ezt az ábrát. Tapasztalatból tudjuk, hogy van, amikor születik egy jó program, ez lehet átgondoltabb, és hosszadalmasabb ügy, amely a gyülekezetet mozgásba hozza. Ennek különböző fázisai vannak:

1. Amikor még nincsenek határozott körvonalai, csak éppen "beugrik" a dolog. Némelyek látást kapnak.
2. Alakot ölt, megfogalmazzák önmaguk számára, egyre több embert magával ragad.
3. Konkrét terveket készítenek. Lehántják róla azt, ami felesleges, egyes mozzanatok felerősödnek, mások elhalványulnak.
4. Szerveződés indul be. Kiosztják a tennivalókat. Akik részt vesznek benne értik, és lelkesednek.
5. A megvalósítás a maximumon van. Ez évekig, de lehet, hogy rövidebb ideig tart.
6. Elkezdődik a kiértékelés, nosztalgiázás, amikor már nem előre tekintenek, hanem hátra. Jó emlékeket jólesik felidézni.
7. Egyre több kérdést vetnek fel a programmal kapcsolatban. Kételyeik támadnak. Mintha valaki valami rosszat csinált volna.
8. Vita, esetleg szakadás keletkezik a téma körül. Csoportokra bomlanak, és elkezdenek harcolni egymás ellen.

9. Már alig van életjel. A mozgalom elhalt. Sokszor ezt tragikusnak élik meg.

Szerencsés lenne a 6-7. pont táján új programba fogni. A legtöbb gyülekezet fejlődési hulláma nem egyenes vonalú, hanem görbék egymásutánja. Szerencsés, ha ezek a görbék minden hullámvölgy után feljebb emelkednek.

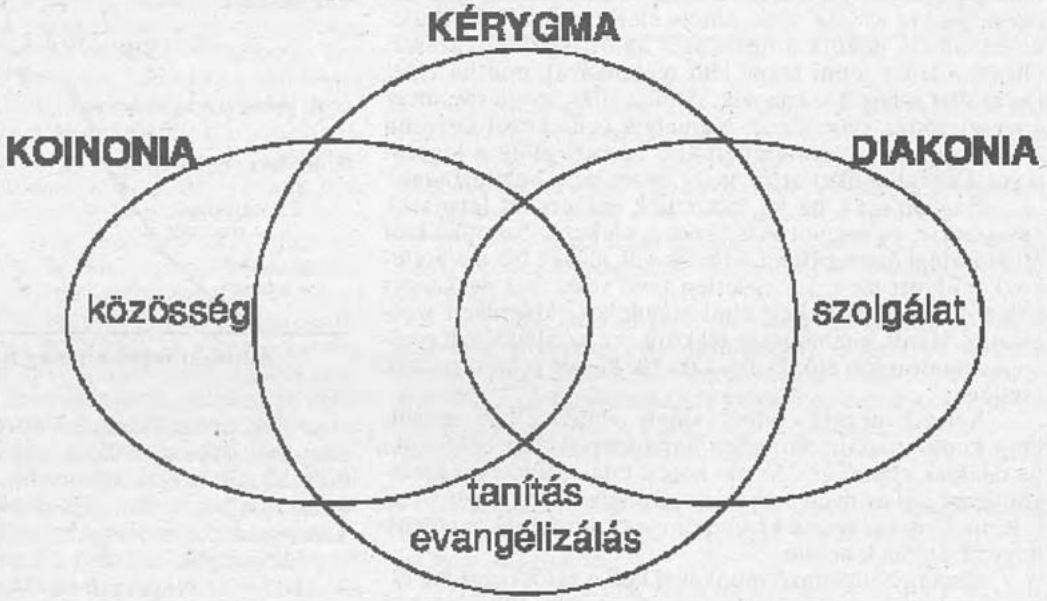
E görbe által kifejezett igazság nemcsak a gyülekezet fejlődésére igaz, hanem egyéni hitéletünkre. Fejlődési és hanyatlási szakaszok váltják egymást. Igaz megújulási mozgalmakra, amelyek sokat adtak egy időben az egész keresztyén világnak, azután kimerültek és elhalványultak.

Általánosságban igaz, hogy nem lehet visszahozni a múltat. A lelkipásztor, a gyülekezet vezetői vegyék észre, amikor kifárad egy program, akkor ki lehet iktatni, és új látomást kell kérni az Úrtól. Minél lejjebb került egy gyülekezet, annál nehezebb újat kezdeni. Az apátia után néha már új vezető kell. Amikor a legvirágzóbb a program, már lehet gondolkodni az újabb programon. Egy komoly program átlagos időtartama egyes számítások és megfigyelések szerint 7 év. Ez persze gyülekezetenként és programonként lehet több vagy kevesebb is.

11. McGavran – M. Green: A növekvő gyülekezetek jellemző sajátosságai:

1. A növekedő gyülekezetben bíznak az Igében, mint Isten szavában, tehát végső tekintélyben.
2. Teológiájuk: evangélizálni és lélekben növekedni kell!
3. Erre a célra odaszentelik magukat, ennek következtében a gyülekezet munkája eredményes, nem várják, hogy más kiszolgálja őket, ők kezdeményeznek.
4. A legfontosabb dolgok közül az első helyre teszik az evangélizációt. Ezt nem csak emlegetik, teszik is.
5. A megfogalmazott célokat a tagok egyenként ismerik, azokkal örömmel azonosulnak, benne vállalják saját szerepüket.
6. Különböző módszereket használnak munkájukban. Képesek és készek a változtatásra, ha más módszer célravezetőbb.
7. Egyensúlyban van az evangélizáció és a tagok lelki nevelése.
8. Igazán hisznek az imában. Intenzív imaéletet gyakorolnak. Az imádkozásban konkrétak, kerülik az általánosságokat.
9. Úgy terveznek, gondolkodnak, hogy közben számításba veszik a kívülvalókat. Nyitottak, vonzók a nem keresztyének számára.
10. Istentiszteleteik frissek, emelkedettek, ünnepélyesek, bevonják az embereket. Az atyafiak résztvevők, a gyülekezet nem nézőközönség.
11. A prédikáció és a tanítás pozitív hangvételű és előjelű, a problémákból is kiutat mutat.
12. A gyülekezet klímája: optimista. A Krisztus várásának reménysége hatja át a gyülekezetet.
13. Tudatában vannak annak, hogy növekednek-e vagy sem.
14. Rendszeresen kiértékelik munkájukat. Kihagyják azt, ami nem jó, nem félnek az újtól, kockáztatnak.
15. Tanulmányozzák környezetüket: hogy gondolkodnak róluk a kívülvalók? Mit tudnának tenni a városért?
16. Ennek megfelelő missziós stratégiát dolgoznak ki.
17. A tagok ismerik és alkalmazzák az OIKOSZ alapelvet
18. A tagok rendszeresen részt vesznek bibliatanulmányozó, gyülekezetért, kívülvalókért munkálkodó csoportban.
19. A gyülekezet tagjai szívesen szolgálnak egymásnak és a kívülvalóknak.
20. A vezetők kezdeményeznek, felkészítenek, irányítják a folyamatokat, rugalmasak, barátságosak.
21. Igyekeznek felismerni lelki ajándékaikat, és azt bevonni a munkába. Ebben egymást segítik.
22. Sokféle oktatási, lelki programjuk van.
23. A PROGRAMOKKAL a megtérőket asszimilálják a gyülekezetbe
24. Egyre több feladattal terhelik az új megtérőket.
25. Berendezéseket, eszközöket vesznek igénybe, szívesen bővítenek, építkeznek.
26. Az erősebbek segítik a gyengébbeket. Szívesen veszik a személytől-személyig menő szolgálatot.
27. Új gyülekezeteket plántálnak, és elvárják, hogy az új gyülekezetek hasonló szellemiségben éljenek.
28. Alapelvük: Krisztusnak a legkiválóbbat, legtökéletesebbet mindenben.

Dr. Joe Ellis szerint ezekből a jellemvonásokból a növekvő gyülekezetek sokat önmagukon viselnek. Ez egy összesítés, ha nem is mindegyik azonos súllyal, de ezek találhatók meg a növekvő gyülekezetek jellemvonásaiként.

Ajánlott irodalom:

Understanding Church Growth – Donald A. McGavran
Evangélism in the Early Church – Michael Green
Jim Petersen: Az evangélizálás, mint életstílus
Robert B. Coleman: Az evangélizáció mesterterve
Walter A. Henrichsen: Hogyan neveljünk tanítványokat?
Evangélizálás és tanítványság (Munkafüzet)

(Vége)

Újváriné Szabó Anikó

A minden korosztályra kiterjedő bibliatanulmányozás megszervezése

Napjainkban többfelé tapasztalhattuk, hogy gyülekezeteinkben felmerült az igény arra, hogy az azonosan gondolkodó, azonos érdeklődési körrel rendelkező tagok, barátkozók a gyülekezeti alkalmakon kívül más időpontokban és más helyen is összejöjjenek. Ezek a többnyire kapcsolattartásra, bibliázgatásra összejövő csoportok spontán módon vették sorra kérdéseiket, vezető is szinte véletlenszerűen választódott ki közülük.

A következőkben ezeknek a csoportoknak a megszervezéséhez, kialakításához, a gyülekezeti munka összehangolásához ad támpontot az a tanulmány, melyet a virginiai partnermisszió kapcsán jutattak el testvéreink közösségünkhöz. Ennek az anyagnak átdolgozását osztom meg most, nem szó szerinti fordításban. Hiszen kinti tanulmányaink során (1993/94. Richmond, Virginia) ők maguk biztattak arra, hogy az általuk nyújtott segítséget „magyarosan" használjuk fel. Élve ezzel a lehetőséggel most közreadjuk a csoportok megszervezésének szempontjait, abban a reményben, hogy a vállalkozó szellemű gyülekezetek használni tudják ezeket a pontokat. Látni fogjuk a tanulmány során, hogy ez csupán felbuzdulásból nem fog menni, alapos, összehangolt csoportmunkát igényel egy-egy ilyen szerveződés. Mindössze azért, mert egy test tagjai vagyunk, s mindegyikünknek szüksége van a másikra, harmonikusan csak így, egymásra épülve mozoghat a test. S akkor nem fog sántítani, nagyothallani, vakon tapogatózni, tehetetlenül mozogni a Krisztus teste, hanem egymást segítve, erősítve fejlődik az egész szervezet, egészségesen.

Kezdeti lépések:

1. Határozzuk meg, hány csoport szükséges!
   Legalább négy – egy felnőtt, egy ifjúsági, egy gyermek és egy óvodáskorú.
2. Biztosítsunk teret a csoportok számára!
   A legjobb, ha minden csoportot el tudunk különíteni.
3. Határozzuk meg a csoportok találkozásának idejét!
   Sok gyülekezetben vasárnap délelőtt tartják a bibliatanulmányozást, a vasárnapi istentisztelet előtt (ezért vasárnapi iskola a neve). De a csoport bármikor találkozhat, amikor a tagoknak az megfelelő. Vasárnap este, reggel, hétköznap este, mind-mind alkalmas a Biblia tanulmányozására.
4. A bibliatanulmányozó csoportok vezetőinek kijelölése.
5. A vezetők felkészítése.
6. A tagok biztatása, hogy vegyenek részt, kapcsolódjanak be egy-egy csoport munkájába! A bibliatanulmányozó programot sok gyülekezet arra használja, hogy elérje az embereket és a gyülekezet tagjaivá tegye őket.

Általános szervezési feladatok

Miért 12 tanítványt választott az Úr Jézus maga köré? Néhányan úgy tartják, ez a szám szimbolikus, Izráel 12 törzsére utal. Bárhogyan is, többször bebizonyosodott már, hogy a 12-15 közötti számú felnőtt csoportok a legalkalmasabbak a hatékony tanulásra. Így lehetőség van a beszélgetésre, valamint a csoportban alkalmazható módszerek is ezen a számkörön belül valósíthatók meg a legeredményesebben.

A bibliatanulmányozó csoportok is eszerint alakíthatók meg, számolva azzal, hogy általában nincs 100%-os jelenlét. Tehát a beosztást valamivel nagyobb számban is összeállíthatjuk. A kis csoportok létjogosultságát az is igazolja, hogy ebben az esetben senki nem marad ki, vagy senkit nem felejtünk el. Hiszen ezeknek a csoportoknak az életben maradásához nagyon fontos az, hogy minden egyes tagot tartsunk számon.

A felnőtteknek is szükségük van a bibliatanulmányozásra, hiszen tanítványnak lenni egy életet igényel. A mindenki számára kialakított vasárnapi iskola a közösséggyakorlást és a bibliatanulmányozást tartja szem előtt. Természetesen a tanítás más-más módon történik, figyelembe véve a különféle igényeket, képességeket. Célunk lehet még az is, hogy a helyi gyülekezet elérjen, tanítson, megnyerjen és fejlesszen embereket a Krisztus követésére.

Ezek a feladatok magukba foglalják a nem hívők elérését, a hívők folyamatos szükségeit a növekedéshez, „táplálásuk, formálásuk" terén. Ez a forma mozgékonysága miatt alkalmas arra, hogy elérje az embereket az irántuk végzett szolgálatok által, hatékonyan tanítva az igét, lelkesítve őket, tudatosan dolgozva azon, hogy megnyerje őket a szabadító Jézus Krisztus megismerésére, példák és lehetőségek felhasználása által, majd a Bibliát ajánlva mindennapi útmutatóként, amely biztosítja a lelki fejlődést és növekedést az évek során.

A jól szervezett és működő vasárnapi iskola a fentiek mellett még azért is hatékony eszköz lehet az emberek elérésében, mert rávezeti őket arra, hogy Isten szava válasz személyes szükségleteikre. S mivel kis létszámú, mindenki aktív részese ennek a szolgálatnak. Ez a legjobb biztosítéka a gyülekezet növekedésének, ha mindenki kellő egyéni figyelmet és aktivizálást élvezhet. Amikor a tagok érzik a vezetőik törődését, kapcsolatban maradnak a gyülekezettel, élvezhetik a közösséget (koinonia), felelősségteljesebb hívővé nőnek fel, egyben jó bizonyságot adva hitükről. Sokféle bibliatanulmányozási forma lehet jó, de a vasárnapi iskola az, amely a legtöbb lehetőséget rejti magában, hogy megérintsen életeket, valamint a hívők növekedését biztosítsa.

A korosztályok jellemzői (most csak dióhéjban):

Szakértők szerint a gyermek már hat hónapos korától tanítható. Bár a baptisták talán még hamarabb elkezdik tanítani gyermekeiket (nemegyszer láttam már anyukákat, akik a szoptatás előtt összefogták kicsinyük kezét imára). S jól ismert az a Napóleonnak tulajdonított mondás, hogy a gyermek nevelését már születése előtt kilenc hónappal el kell kezdenünk.

Tehát a kicsiket az imaházba vinni jó dolog. Hogyan taníthatók azok a gyerekek, akik még írni-olvasni sem tudnak? Felfedezték, hogy az egészen aprókat a nagyon kellemes tapasztalatok teszik boldoggá.

A 6-11 éves életkor nagyon fontos életszakasz a lelki tisztánlátás és megértés szempontjából.

A fiatalok (12-24 évesek) tanítását olyan tanárokra érdemes bízni, akik jó szerep-modellek, s nemcsak a gyülekezeti alkalmakon vannak kapcsolatban velük. Hétköznap is elérhetők, bizalommal fordulnak hozzájuk a fiatalok, s életvitelük mintaként szolgálhat.

A felnőtteknek nagyon sokirányú szükségletük van a velük történt sokféle változás nyomán. A valós életre alkalmazott bibliatanulmányozás az, ami a leginkább működik velük kapcsolatban.

Felnőttek bibliatanulmányozása

Alapja: Máté 28:20. *„...tanítva őket, hogy megtartsák mindazt, amit én parancsoltam nektek..."*

A nagy parancsolat a felnőttekre vonatkozik. A keresztyén oktatás nemcsak a gyerekeknek, fiataloknak szól. A felnőtteknek is növekedniük kell hitben. Nagyon fontos, hogy a gyülekezet biztosítson teret a felnőtteknek, hogy Jézus Krisztusba vetett hitük növekedjék. A kis csoportokban megszervezett bibliatanulmány egyik módja ennek.

A felnőttkor meghatározása

Felvetődik a kérdés, melyik az a pontja az életnek, amitől kezdve valaki felnőttnek mondható? A felnőttkor egy folyamat, ami csak a halállal ér véget, de nincs olyan határozott pontja, amikor valaki egycsapásra felnőtté lesz. A kronológiailag meghatározott felnőttkor igen pontatlan. Úgy tűnik, egy módja marad a felnőttkor behatárolásának, az pedig a viselkedésforma. A felnőttek általában alkalmasak a választásra, az elhatározásra a társadalmi ráhatástól függetlenül. Pl. hol éljenek? – Mi legyen a foglalkozásuk? – Válasszanak-e társat vagy maradjanak függetlenek? Vannak cselekedetek, amelyek tehát csak a felnőttekre jellemzők.

A felnőttek igényeinek megértése

A felnőttek akkor fognak vonzódni a csoportjukhoz, ha hisznek abban, hogy az ilyen jellegű csoportok segítik őket, hogy jobbá váljon az életük, ha megoldást, választ kapnak a mindennapok kérdéseire. Ezért nagyon fontos, hogy a gyülekezet vezetői figyelembe vegyék, megértsék a felnőttek igényeit, s kövessék a mindennapjaik történéseit. Tehát szükséges az ismeret és a gyakorlat összehangolása. Vagyis nem elég a bibliaismeret, annál többre van szükség. Meg kell a tanulmány vezetőjének ismernie a felnőttek igényeit, szükségeit ahhoz, hogy tudja, miként vezesse a bibliatanulmányt, hogy az találkozzon a csoporttagok igényeivel.

Minden felnőtt egyedi. Az élettapasztalatok befolyásolják és formálják a felnőtteket, meghatározzák viselkedésüket, azt is, hogyan fognak tanulni. Életkor alapján is különböző az élettapasztalatuk. A bibliatanulmányozás során tolerálnunk kell ezeket a speciális igényeket, különbségeket. Így más jellegű lesz a fiatal felnőttek és más az idősebbek bibliatanulmánya.

A fiatalok családot alapítanak, kariert csinálnak. Kisgyermekeik vannak, kevesebb a jövedelmük, ezért mindketten kell, hogy dolgozzanak. Sokuknak nehéz, saját jövedelmükből megélni. 34 éves koruk körül viszont kezdenek megállapodni. Mások esetleg éppen ekkor krízishelyzetbe kerülnek, elveszítve munkájukat vagy válás töri meg őket. Lehet, hogy tinédzserkorú a gyermekük, vagy az idős szülőket kell ápolniuk. A következő időszakban vannak szülők, akiknek a gyermekei kezdenek saját lábra állni. Mások esetleg még mindig egyedülállók, nem házasodtak meg. Majd jön a nyugdíjasok korosztálya. Elveszítik a párjukat, mások egészségüket, szociális, pszichikai vagy gazdasági függetlenségüket. Néhányan viszont még most is aktívak, produktívak.

De mindegyiküknek fontos a biztonságérzet. Mindegyiknek fontos, hogy tartozzon valakihez, hogy elismerést kapjon másoktól. *S ami a legfontosabb, minden felnőttnek azzá kell válnia, amivé Isten akarta őket teremteni.*

A csoportok megszervezése

Az igények találkozása megkönnyíti a felnőtt csoportok kialakítását, figyelembe véve a hasonló életformát, érdeklődést.

A következő felosztás három variációs lehetőséget tár elénk, aszerint, mekkora a gyülekezetünk. Ez a felosztás most nem tartalmazza a gyermek- és ifjúsági csoportokat, csupán a felnőttekét.

1.terv: 1. csoport – minden felnőtt

2.terv: 1. csoport – fiatal és középkorú felnőttek (54 évesig)
2. csoport – idősebbek

3.terv: 1. csoport – fiatal felnőttek (34 évesig)
2. csoport – középkorúak (35-54 év)
3. csoport – idősebbek (55 fölöttiek)

4.terv: 1. csoport – fiatal felnőttek (23 évesig, házasok)
2. csoport – fiatal felnőttek (23 évesig, függetlenek)
3. csoport – fiatal felnőttek (24-34 év)
4. csoport – középkorúak (35-54 év)
5. csoport – idősebb felnőttek (55-69 év)
6. csoport – 70 év feletti felnőttek

A csoportok a leghatékonyabban 4-16-os létszámmal működnek. Valamint, ha ténylegesen bevonjuk a tagokat, s különféle módszereket, tanítási formákat alkalmazunk.

Ötletek a csoportok működésének helyszíneihez:

– gyülekezeti terem, kistermek, családok otthonaiban, (jóidőben) parkokban, kórus-karzaton.
– Ha behatárolt a helyünk, egy teremben is találkozhat több csoport, különböző időpontokban.
– Nyugdíjas csoportok hétköznap délelőtt is találkozhatnak. Mások hétköznap este. Esetleg mások a vasárnap délelőtti istentisztelet előtt, vagy vasárnap este. Nyugodtan lehetünk kreatívak ebből a szempontból is.

Egymáshoz igazítva lépteinket, nem a „ki a nagyobb" harcot víva lehet eredményes ez a fajta gyülekezeti tevékenység. Sok áldást tartogat. Jézus Krisztus egymásra bízott bennünket, segítenünk, támogatnunk kell a gyülekezetünk tagjait. Eredményes missziómunkát is csak egészséges szervezet képes ellátni. Ennek fejlesztésére, edzésére a gyülekezeten belül kell megtalálnunk a megoldást. Ennek egy módja lehet az ilyen jellegű közösségápolás, a Biblia hatékony tanulmányozásával összekötve.

Lewis A. Drummond

ISTEN CSODÁLATOS MUNKÁJA

Eredeti cím: God's Divine Work
Kézikönyv a bibliai megtérések és a lelki ébredések elveiről
(Sorozatcím: Spiritual Awakening – Lelki ébredés)
SBC Atlanta (Georgia, USA) Belmissziói Szövetség, 1985

Előszó

1984. januárjában, amikor Lewis Drummond kiosztotta igehirdetései vázlatát Kansas City-ben (Missouri), az évi SBC ülésen, ő volt a szónok. Tudtam, hogy igehirdetései nagy példányszámban kaphatók lesznek. A „Lelki ébredés hivatala" most örömmel adja közre a második füzetét.

Olvasva a bibliai ébredésekről szóló számbavételt, kivételes kegyelemben részesülve Istennél, másokkal együtt boldogan kiáltok: „Istenem, tedd meg újra!"

Glenn L. Sheppard
a lelki ébredés evangélizációs osztályának specialistája,
az SBC Belmissziói Szövetségében (Atlanta, Georgia)

Bevezetés

A zsoltáros így imádkozott: *„Megkegyelmeztél, URam, országodnak, jóra fordítottad Jákób sorsát, megbocsátottad néped bűnét, elengedted minden vétkét (Szela)."*

Jó emlékeznünk arra, hogy Isten megkegyelmezett az országnak. A segítség Isten tulajdonsága és kegyelme megismertetésére, ami serkenti a hitünket. Valóban erről mondja a Biblia: Isten nagy tettei az emberiség történelmében.

Arra inspirál minket a visszatekintés, hogy keressük meg Isten áldásait, az egyidejű mennyei érintésben. A visszatekintés fénye komoly pillantást kíván a jelentől. Ahogy a zsoltáros folytatja: *„Örökké akarsz haragudni ránk? Nemzedékről nemzedékre tart haragod? Nem akarsz új életet adni nekünk, és örömöt szerezni népednek?"* (Zsoltár 85:6-7).

A bibliai történelemben senki nem tanulmányozhatja Isten tetteit egy ilyen felkiáltás nélkül: „hadd lássunk ma is ébredést!" Ennek a füzetnek éppen ez a célja.

Glenn Sheppardnak kifejezem hálámat, hogy lelkesített e munka megírására. Ez 1984. júniusában készült el az SBC évi konferenciájára, Kansas City-ben (Missouri). Glenn Sheppard azonban felismerte ennek a füzetnek a hasznosságát.

Szeretném megköszönni a Déli Baptista Teológiai Szemináriumnak hűséges gépíróinak is a fáradságot kéziratom leírásáért és – mint mindig – Betty-nek, a feleségemnek, a lektorálás kiváló munkájáért. Neki is hálás vagyok.

Menjen tehát útjára e kis füzet azzal az imádsággal, hogy Isten adjon hasznos tájékoztatást, és inspirálja népét, a mi napjainkban egy igazi, lelki ébredés meglátására.

Lewis A. Drummond
a Billy Graham Társaság evangélizációs professzora
a Déli Baptista Teológiai Szemináriumban

I. rész

A LELKI ÉBREDÉS IZGALMA

„...de megalázza magát népem, amelyet az én nevemről neveznek, ha imádkoznak, keresik az én orcámat és megtérnek gonosz utaikról, én is meghallgatom a mennyből, megbocsátom vétküket, és meggyógyítom országukat" (2Krón 7:14).

A keresztyének hajlamosak hangsúlyozni a mondást, *„ha akarja az én népem"*, kifejezve azt a hitüket, hogy el kell fogadniuk Isten áldásait a lelki ébredés idején. Tehát a hívőknek gyakran meg kell alázniuk magukat, máskor kényszerülnek a megalázkodásra, és el kell hagyniuk bűnös útjaikat, imádkozva és keresve Isten orcáját.

Ez a megközelítés áttekinti Isten tetteit és a vers második felében az Ő ígéretét. Ilyen magyarázat cáfolhatja az olyan magyarázatokat, melyek „evangéliumi humanizmusról" beszélnek. Isten nem számítógép, akit be lehet programozni bizonyos emberi cselekedetekre, – még evangélizációra sem –, hogy ébredést produkáljon. A lelki ébredésben Isten mindenen felül álló szuverén Úr.

Az Írás megújulásról szóló magyarázatában az egyensúly helyreállításáért Isten személyére kell helyezni a hangsúlyt, mint 2Krón 7:14-ben, az *„én is"* záradék mutatja. Félre kell vetnünk a manipulatívan humanisztikus tevékenységet. Istent kell helyeznünk a fókuszba. Ha ezt megtettük már, akkor aktívabban kapcsolódunk be a szöveg helyzetébe, mint bármikor valaha is tettük. A hívők látják majd, hogy kikhez ragaszkodik Isten, Ézsaiás felkiáltásához hasonlóan szólva: *„Itt vagyok, engem küldj!"* (Ézs 6:8).

Lelki ébredés idején fontos felismerés, hogy Isten mindig az alábbiak szerint jelenti ki önmagát:

- Szuverén. Tehát meg kell előtte *„alázkodnunk"*.
- Szent. Tehát *„meg kell térnünk gonosz útjainkról"*.
- Kegyelmes. Tehát tapasztaljuk, hogy *„megbocsát"*.
- Hatalmas. Tehát bízhatunk, hogy *„a mennyekből meghallgat"* minket.
- Szeretet. Tehát tapasztaljuk, hogy *„meggyógyítja az országunkat"*.

Az ébredés alapja mindig az imádkozás. 2Krón 7:14-et Salamonnak a templom felszentelésekor mondott imádságába illesztve olvashatjuk.

Ha Isten kegyelme célszerűnek tartja kitölteni áldását, miért ne adna itt és most lelki ébredést? Isten szuverénnek, szentnek, kegyelmesnek, hatalmasnak és szerető szívűnek kívánja önmagát kinyilatkoztatni. A keresztyén hívőnek viszont meg kell alázkodnia, és keresnie kell az Úr orcáját, imádkoznia kell, és meg kell térnie gonosz útjáról. Akkor megbocsátja Isten a bűnt, és meggyógyítja az országunkat.

A megújulás általában félreértett szó. Még a „szellemi megújulást" sem értik helyesen. Politikusok is mondanak ilyent: „Október harmadik hetében nagy változás lesz, szellemi megújulás". Ez a szó történelmi értelmezésének és használatának lerontása. Összekeverik az evangélizációt is az ébredéssel; és ez hiba, mégha e kettő össze is tartozik, sőt egymásból következik. Szükség van evangélizációs erőfeszítésekre, de Isten házán kezdődik az ítélet (1Pét 4:17). Történelmileg az ébredés és a lelki megújulás (a két fogalom egymással szinonim) először Isten népe között kezdődik. Majd onnan terjed szét az elveszett világra.

Ezt az elvet illusztrálhatja az 19. század egyik, nagy úttörő missziója. *Barton Stone* éppen egy nádtetős összejöveteli házban prédikált, amikor Kentucky állam, Bourbon megyében félbeszakadt a munka. Stone-t sürgették, hogy szolgáljon egy vidéki templomban, *Daniel Boone* úttörő igehirdetővel. 1801. májusában kértek Stone-tól a nádtetős összejöveteli házban egy négynapos, külön szolgálatot. Sokan jöttek el. Augusztusban pedig ő kért egy hasonló összejövetelei helyet, és mindenki legnagyobb meglepetésére, több mint 20.000 ember ment oda. Elképzelhetetlen esemény volt, a kis vidéki városban, a szórványosan lakott határban. Honnan jött össze az a sok ember, máig is titok.

Azok közül, akik azon az összejövetelen megtértek, *James B. Finley* volt az egyik. A későbbi metodista körzeti utazó prédikátor. Az akkori események tapasztalatait ő írta le a következőképpen:

Mint a Niagara morajlása, olyan volt a zaj. Az emberek tengernyi tömegét valósággal felkavarta a vihar. Megszámoltam hét prédikátort, akik egyszerre prédikáltak, egyikük egy farönkön, mások vagonokban, az egyik felállt egy fára, éppen akkor döntötték ki; elnyújtózott a többi mellett. Az emberek egy része énekelt, más imádkozott. Volt aki kegyelemért kiáltozott a legszánalmasabb hangon, miközben mások lármásan újjongtak. Míg az egyik helyszínen folyt a bizonyságtétel, soha nem tapasztalt szenzációs élményben lett részem. Hangosan vert a szívem, összekoccant a térdem, az ajkam remegett. Természetfeletti erős hatalom hatotta át az egybegyűltek egész tömegét. Utóbb felálltam egy tuskóra, ahonnan jobban láthattam az emberek hullámzó tömegét. Az előttem kibontakozózó színhely emlékezetemben van, de leírhatatlan. Láttam egyszer, hogy legalább ötszázan egy pillanat alatt estek térdre, mintha egy üteg ezer ágyúja nyitott volna rájuk tüzet, aztán azonnal kiáltottak, hogy a magas égig hatolt (Mendel Tailor, Exploring Evangelism, Kansas City: Beacon Hill Press, 1964.).

Tüzet fogtak az amerikai úttörők. Gyorsan feltörtek a lángok a baptisták között az Ohio folyónál Carroll megyében. Vezetőik, mint *Peter Cartwight*, és a körzeti prédikátoraik, mindenütt felbukkantak. A baptista ébredés eszméje máig is folyamatos, ebben a pillanatban sem meddő.

Az evangélizáció új motívuma, amit „táborozásnak" neveznek, Amerika keleti részén terjeszkedik. Az úttörés radikálisan átalakult. Gyülekezetek jönnek létre, amelyek soha sem léteztek. Bizonyos rétegekben a szerencsejáték, káromkodás, csavargás helyett lelki élet és hívő keresztyén viselkedés nyilvánul meg, mint a korai nyugati mozgalmakban.

Majd összegyűjtötték az evangélistákat. Tíz év alatt háromszorosára növekedett a baptisták száma, a metodistáké négyszeresére.

Hogy történik mindez? Megtalálható ennek kezdete a legnagyobb Ószövetségben leírt ébredés áttekintésében, amikor kivonult Izrael Egyiptomból.

II. rész

ISTEN AZ ÉBREDÉS SZUVERÉN KIRÁLYA, ENNÉLFOGVA ALÁZKODJ MEG!

Ébredés Egyiptomban – 2 Mózes 1-3

Ha valaha szüksége volt egy népnek Istentől az ébredésre, az Egyiptomban Izrael népe volt. Volt nekik erre 400 hosszú megerőltető, mégis csodálatos esztendejük. A kegyetlen egyiptomi munkavezetőik lába alatt megalázott rabszolgák voltak. Kínjukban Istenhez kiáltottak. Isten, szuverén kegyelméből megmentette és megváltotta népét.

A közvetlenül felismerhető egyik alapelv

A lelki megújulás és valamennyi ébredés – bibliai vagy történelmi korokból – jellemezhető azzal, hogy Isten elsősorban szuverénnek jelenti ki magát. Ő az Úr. Ha ez igaz, akkor az egyetlen válaszunk 2Krón 7:14 szerint az alázatosság kell, hogy legyen.

Isten szuverén az ébredések történetében

Világossá válik ez az alapelv, ha fölismerjük a történelemben Isten jóságát. *„Izráel fiai pedig szaporodtak, gyarapodtak, megsokasodtak, és annyira megerősödtek, hogy tele lett velük az ország"* (2Móz 1:7).

Hogy jutott Izráel Egyiptomba? Isten azt mondta Jákóbnak: *„Én vagyok az Isten, atyádnak Istene! Ne félj le-*

menni Egyiptomba, mert nagy néppé teszlek ott! Én megyek veled Egyiptomba, és én is foglak visszahozni." (1Móz 46:3-4a). Egész egyszerűen Isten döntött úgy, hogy Izráelt Egyiptomba viszi. Látni akarta, hogy Jákób fel tud-e nőni Jákóbbá, nagy néppé, akiket az Úr megválthat?

Egyszer minden keresztyén megkérdi: „Miért vagyok, és hol vagyok?" Lehetne az a válasz, hogy Isten azért tett a helyemre, hogy lássa, mit cselekedhet velem? Vannak dolgok, amiket csak Isten tehet meg. Ézsaiás próféta mondja: „*Én vagyok az Úr, ez a nevem, nem adom dicsőségemet másnak...*" (Ézs 42:8). Olyan keresztyénekre van szükség, akik hatásosan meg tudják mutatni Isten dicsőségét és csodáit. Minden keresztyén nagyon szeretné látni Isten szokatlan tetteit, csodáit. Mennyire szeretnénk tapasztalni az Úr megújító szabadítását az egyiptomi kötelékeinkből. Szükséges, hogy életünkben elfogadjuk Isten törődését és gondozását. Sohase felejtsd! Nem Egyiptom! Nem exodusz!

Csakis Isten gondviselése, – amit nekünk néha nehéz felfognunk, mivel a mi Egyiptomunk gyakran magába foglalja Isten engedelmét a zaklatásunkra. „*Ezért kegyetlenül dolgoztatták az egyiptomiak Izrael fiait. Kemény munkával keserítették az életüket: sárkeveréssel, vályogvetéssel és mindenféle mezei munkával; sokféle munkával kegyetlenül dolgoztatták őket*" (2Móz 1:13-14).

Isten megengedte Izráelnek, hogy 400 évig Egyiptomban éljen, miközben belőlük erős nemzetet formált. A fő probléma, hogy miért engedte meg Isten a sok szenvedést nekik, arra egyetlen válasz Isten szuverenitása. Az izraeliták nyögtek a rájuk nehezedő nyomás alatt. Az Írás mégsem szól arról, hogy imádkoztak. Abban az állapotban a szenvedésük olyan nagy volt, hogy mindnyájan csak nyögni bírtak. Isten mégis tudta mindezeket, ismerte Izráel fájdalmát (2Móz 3:7).

Az Exodus központi témája a megváltás. Isten megőrzi népét, amennyire csak megőrizhető. Isten megmentette Izráelt még akkor is, amikor a fáraó elhatározta a kipusztításukat. „*Úgy, hogy félni kezdtek Izráel fiaitól*", és az Isten népe „*szaporodott és sokasodott*" (2Móz 1:12).

Hogyan engedhet meg Isten üldözést a keresztyénség iránti lelki éhség közepén? Mivel Istennek terve van az ország meggyógyítására. Feltámasztotta tehát a fáraót, egy gonosz üldözőt azért, hogy az országot gyógyítsa meg. „*De mégis megtartottalak, hogy megmutassam neked erőmet, és hirdessék a nevemet az egész földön*" (2Móz 9:16). Ugyanezt a verset írja Pál a rómaiakhoz: „*Éppen arra rendeltelek, hogy megmutassam rajtad hatalmamat, és hogy hirdessék nevemet az egész földön*" (Róm 9:17).

A fáraók arca bizonyos rejtélyes értelemben benne van Isten végső tervében. Ezért nem félünk tőlük. Isten működik a történelemben, mivel ő szuverén. Az ébredés az Úr betervezett, szuverén idejében érkezik. Ezért Péter apostol kifejezései szerint, „*Alázzátok meg tehát magatokat Isten hatalmas keze alatt, hogy felmagasztaljon titeket annak idején*" (1Pét 5:6).

Isten szuverén az ébredés megválasztásában

Az evangéliumiak között a kiválasztás valamikor fontos szó volt. Kálvin, Luther, Whitefield, Spurgeon és mások egész serege kedvelte a gondolatot. Manapság hajlunk a gondolat elkerülésére. A kiválasztás azonban maszszív bibliai gondolat. A Szentírásban állandóan és következetesen benne van. Talán már sokan elfelejtették, amit Ézsaiás mondott a szuverén Istenről: „*Megvalósul tervem, mindent megteszek, ami nekem tetszik*" (Ézs 46:10). Isten gondos érdeklődése nyilvánul meg a kiválasztás közben.

„*A kisfiú nénje pedig ezt mondta a fáraó leányának: Ne menjek, és ne hívjak egy szoptató asszonyt, a héberek közül, aki majd szoptatja a gyermeket?*" (2Móz 2:7). Miért választotta Isten ezt a családot, ezt a gyermeket? Semmi okot sem találhatunk.

Isten engedi meg választás közben az üldözést

„*A fáraó is meghallotta ezt a dolgot és halálra keresztette Mózest. De Mózes elmenekült a fáraó elől. Midján földjén állapodott meg*" (2Móz 2:15). Miért engedett meg Isten Mózes üldözést? Senki sem tudja megmondani, mikor és miért minket választ Isten a szolgálatra. Amikor Istenhez közelebb kerülünk az ébredés idején, az élet egyre körülményesebbé válik.

Isten választása az ébresztő munkája közben őrzi a népét

Mózes őrizte apósa, Jetró, Midján papja nyáját, és a puszta mélyére vezette a nyáját, egészen a Hórebig (2Móz 3:1). Miért vitte Isten Mózest a pusztába? Ésszerű az lett volna, hogy haladjon át a pusztán az Ígéret Földje felé. Bár Mózes kedves ember volt (ApCsel 7:20), az egyiptomi műveltségből sokat merítet (ApCsel 7:22), kiváló volt „*szavaiban és tetteiben*" (ApCsel 7:22). A sivatagi pusztaságba került, annak is a legtávolabbi részébe (2Móz 3:1).

Isten szuverén terve a választás közben mindig hoz ébredést

Az égő bokorból azt mondta Isten Mózesnek: „*Most azért menj! Elküldelek a fáraóhoz, vezesd ki népemet, Izráel fiait Egyiptomból!*" (2Móz 3:10).

Miért küldte Isten ezt az embert? Még Mózes maga is kérdi Istent határozata felől: „*Ki vagyok én, hogy a fáraóhoz menjek?*" (2Móz 3:11).

A felszólítás, hogy vezesse ki a zsidókat úgy érte Mózest, mint egy villámlás. Meglepő azzal találkoznunk, hogy lehet érvelni Isten előtt, még akkor is, amikor küld minket. Isten nem csak azt használja, akiknek soha nincs kérdése céljaival kapcsolatban; Isten szuverénitása elviseli ezt is. Ha csak azokat választaná, akik a hívását rögtön elfogadják, akkor talán soha senkit sem választana. Tehát Mózest választotta Isten.

„Mózes, menj!" – Mondta az Úr.
„De Uram, én szeretem a juhot!" – Érvelt Mózes.
„Mózes, menj!" – Ismételte Isten.
„De Uram..."
„Mózes!"

Akkor Mózes látta, hogy az Úr végér vényesen döntött. „*De Uram, te tudod, azok a zsidók – te tudod Uram, – hogyan reagálnak majd, ha én megkísérlem őket kihozni. Biztosan azt kérdik: 'Ki küldött téged?' Akkor Uram, mit mondok, mert még a nevedet sem tudom.*" – Isten akkor tett valamit Mózes érdekében, amit addig nem tett meg Ábrahámnak, Izsáknak vagy Jákóbnak; a szövetségi nevét jelentette ki az Úr. Azt mondta Isten: „*Mondd meg akkor Mózes, 'a VAGYOK' küldött hozzátok engem*"* . Az vagyok, aki vagyok; aki voltam, és aki leszek, ugyanaz aki tegnap, ma, és mindörökké. Jáhvé küldött (Zsid 13:8).

---

* A héber „hájá" (= lenni, valamivé válni) ige alakjainak egyike megfelel Isten legszentségesebb nevének (JHVH). Ez tükröződik a 2Móz 3:14-ben. (A fordító megjegyzése.)

Isten szuverén szabadítása minden ébredés közben

A szuverén Isten megújít a megmentésre. Ismét figyeljük meg Mózes 2. könyvét. Az izraeliták a Vörös-tengernél voltak. Előttük a víz, mögöttük az egyiptomiak. Mózes akkor így szólt a néphez: *„Ne féljetek! Álljatok helyt, és meglátjátok hogyan szabadít meg az Úr benneteket! Mert ahogyan ma látjátok az egyiptomiakat, úgy soha többé nem fogjátok látni őket. Az Úr harcol értetek, ti pedig maradjatok veszteg!"* (2Móz 14:13-14). És nemzet született! Amint egy bibliamagyarázó hozzáfűzi: *„A gonosz minden hatalma ellenére, besorolva magunkat is, bármilyen Istennek nevezzük, ő pontosan oda vezet minket, ahova akar"* (Arthur W. Pink: Gleaning in Exodus. 30. oldal). ezután nevezték Istent Izráel szabadítójának.

Mózes és Izráel együtt énekelték: *„Énekelek az Úrnak, mert igen felséges..."* (2Móz 15:1). Az egyiptomi kivonulás óta több, mint 3000 év telt el. Az 1858-as, nagy ébredés óta több mint 100 év múlt el. Az volt az Egyesült Államokban az utolsó nemzeti változás és átalakulás tapasztalata. Látjuk-e Isten gondviselését, ahogy mind e napig munkálkodik a legközelebbi nagy ébredésen?

A múltban úgy látszott, kevesebben érdeklődtek a lelki ébredés iránt. Ma újak érdeklődnek. George Gallup (Gallup Poll) mondta azt 1970-ben, az ifjúsági tiltakozási mozgalom csúcsán, hogy Amerika népének csak 14 %-a tekinthető vallásosnak, akik a vallásosság bizonyos hatása alatt állnak, míg legalább 75 %-a úgy érzi, hogy elvesztette ezt az alapot. Ma már 44 % érez bizonyos vallásos hatást az életében, és 42 % látja úgy, hogy ez az alap elveszett.

A szuverén Isten gondoskodása tört át ezen a helyen. Isten hatalmasan ébreszti népét, – mindegyiket, igazi lelki ébredésre, amilyen még soha sem foglalta egybe az összes felekezetet – metodistákat, reformátusokat (presbiteriánusokat), pünkösdieket, baptistákat. Mindezek részt kívánnak venni Isten szuverén, ébresztő hatalmának dicsőségében.

Üldöztetés azonban lesz még. *„Közben hosszú idő telt el, és meghalt Egyiptom királya. Izráel fiai pedig sóhajtoztak a szolgaság miatt, kiáltottak, és a szolgaság miatt való jajgatásuk feljutott Istenhez. Isten meghallotta panaszkodásukat és visszaemlékezett Isten az Ábrahámmal, Izsákkal és Jákóbbal kötött szövetségére"* (2Móz 2: 23-24).

Az ébredés első alapelvei: Áldozatosság, gyötrődés, közbenjáró imádság. Ha nincs imádkozás, nincs ébredés sem. Bajoknak kell lenniük, hogy a térdeinkre boruljunk. Körülöttünk van baj elég, meg magunkban is van, hogy megalázkodjunk és imádkozzunk.

Amikor imádkozol, ne feledkezzél el Isten megőrző kegyelméről, hogy képes légy bízni az Úr megváltásában. *„Az Úr pedig azt mondta: Megláttam népem nyomorúságát Egyiptomban, és meghallottam kiáltozásukat a sanyargatók miatt, mert ismerem fájdalmukat"* (2Móz 3:7).

Konklúzió

Ha ezek az alapelvek összejönnek Isten szuverén cselekvése közben, akkor előtör megváltó tervének megvalósulása. *„Le is szállok, hogy kimentsem őket Egyiptom hatalmából és elvigyem őket arról a földről egy jó és tágas földre, tejjel és mézzel folyó földre"* (2Móz 3:8). A próféták, a zsoltárosok soha bele nem fáradtak elmondani Isten megújító megváltását, és mi sem fogunk. Szüntelenül zörgetnünk kell a mennyek Királyánál imádságainkkal, és soha sem szabad felhagynunk az imával. Mindaddig, amíg Isten meghallgat minek és kiönti az ébredés áldását.

/Folytatása következik/

A betegség haszna

„Hiszem, hogy a betegségek bizonyos ajtók megnyitására alkalmas kulcsok. Hiszem: vannak ajtók, melyeket egyedül a betegségek tudnak megnyitni.

Természetesen létezik olyan egészségi állapot, mely nem engedi, hogy mindent megértsünk. Némely igazság megértését a betegség zárja el előlünk, más igazságok megértését viszont az egészség gátolja meg olyannyira, hogy nem is törődünk velük. A teljes egészségnek örvendők közt egyet sem találtam, aki valamely irányba ne lett volna kissé beszűkült, mint az, aki még sohasem szenvedett" – mondta André Gide.

Figyelemre méltó ez a test. Ő és én szorosan kötődünk egymáshoz. Egymástól nem szabadulhatunk. Ő kiszolgáltatottam, és én neki: telizabálhatom, kiéheztethetem, telefüstölhetem, holtra itathatom, droggal felkorbácsolhatom, tablettákkal mérgezhetem. – Ezért bosszút áll. Míg bírja, felszívja, amit belé pumpálok, aztán megváltoztatja alakját; meglepődve szemlélem: honnan a hurkák, a foltok, a tágult erek, a felgyülemlett zsír? Mitől oly szánalmas a bőr, s fénytelen a szem? Miért fizeti számláimat oly kínos pontossággal?

Barátot látogattam a kórházban. Alkoholista. Részegségében szörnyű dolgokat művelt. Vadállatként üvöltözött; tönkre tett élete miatti tehetetlenségét másokra hányta. Az évekig tartó lelki sértések fegyverré válva szörnyű rombolást végeztek. Úgy mondják: „Rövidzárlat", valami kihagy az agyban, és az ember egy szempillantás alatt kormányozhatatlan géppé válik.

Most csendes. Ágyában fekszik. Valamikor Jézusnak szánta életét. Tudta: testének a Szentlélek templomává kellene lennie. Évekig megvolt alkohol nélkül. Miért most e nagy felháborodás? Elhagyta volna Isten? Meggyengült talán a titokzatos antenna? – Dehogy. Az alkohollal ismételten legyűrt megaláztatásokat, a félelmet, a kétségbeesést egyszerűen kivetette magából. Elmúlt már az ujjongó felemelkedés, melyben akkor élt, amikor Jézusnak adta életét.

Ágyánál ültem. Láttam, hogyan szenved. Az önmagától való félelme jelentette számára a legnagyobb szenvedést.

– Nem tudom, mit tettem! – Megteszem-e újra? – Ártok-e ismét másoknak? – Segíts!

Hirtelen egy zsoltár jött elém: *„Uram, halld meg kiáltásomat!"* Imádkozni kezdtem vele, mint egy gyermek, aki félelméből csak egy kiutat talál – az apát.

Entscheidung

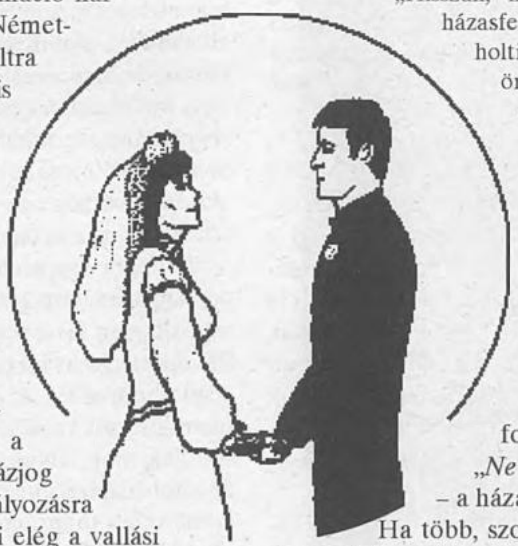
Ford.: Schöneck Gábor

ISTEN NÉPE A CSALÁDBAN

Győri Kornél

A vegyesházasság

mai vallásjogi helyzete a magyarországi baptista egyházjogban

A baptista közösség a reformáció harmadik ágaként indult el Svájcban és Németországban, hazánkban is 150 éves múltra tekinthet vissza. Emiatt – legalábbis kora alapján – újabban olykor a történelmi egyházak közé sorolják. Ám ez a történelmiség, amely már bizonyos kiforrottságot, megállapodottságot föltételez, nagyon sok területen nem jár együtt a többi történelmi egyháznál magától értetődő jellegzetességek kiformálódásával. Így például nincs írásba foglalt, egységes liturgiánk – mindmáig föllelhető istentiszteleteinkben a több-kevesebb kötetlenség; az egyházjog terén is, csak a legszükségesebb szabályozásra szorítkozunk, alig többre, mint ami elég a vallási törvény külső elvárásának teljesítéséhez. Nem hanyagságból fakad ez, hanem azzal függ össze, hogy bár egyháznak joggal nevezhető hitvallási közösség vagyunk, valójában megőriztük – s ha olykor elsikkadna, igyekszünk föléleszteni – felekezetünk ébredési mozgalom jellegét, és gyakorlati biblicitását. Gyülekezeti és közegyházi problémáink szabályozása és rendezése során megkíséreljük, hogy a Biblia szavai közvetlenül adjanak eligazítást, s csak végszükségben alkotunk a Biblia szellemiségéhez igazodó, közös cselekvést lehetővé tevő szabályt.

A közgyűléseink által elfogadott szerény mennyiségű baptista egyházi szabályon belül érthető, hogy szinte alig van valamirevaló utalás magára a házasságra, s azon belül a *vegyesházasságra*. Ami van, az is a baptista gyülekezet első tisztségviselőjével, a lelkipásztorral kapcsolatos, az 1967-ben elfogadott Baptista Egyházszervezeti Szabályzat még hatályos III. fejezetében: *„Baptista lelkipásztorrá az a gyülekezeti tag avatható fel... akinek... házastársa is baptista gyülekezeti tag"*.

Ezért volt szükséges így szabályozni, mert egyházunkban a főleg gyakorlati megfontolásokból szinte kizárólag férfi lelkipásztorok házastársai, a lelkipásztornék a legtöbb esetben már-már segédlelkészek, vagy társlelkészi szerepet töltenek be a gyülekezet életében. (A sákramentumok kiszolgálásán kívül gyakorlatilag mindent elvégeznek, ha a szükség úgy kívánja.)

Az egyháztagokat illetően legföljebb a Baptista Hitvallásnak a házasságról szóló 18. cikkelye tartalmaz e témákkal kapcsolatos, hivatalos és kötelezően figyelembe veendő megállapítást:

„Hisszük, hogy a házasságot Isten szerezte, hogy a házasfelek az ő szent akaratának megfelelően, holtig tartó szeretetben és hűségben, egymás örömére és támogatására éljenek, és gyermekeket neveljenek. Isten rendelésének az a házasság felel meg leginkább, amelyet kölcsönös és tiszta vonzalom alapján, a Szentlélek vezetésére és az Ige tanácsára figyelve, józan megfontolással köt meg a szellemi, lelki és testi szempontból egymáshoz illő férfi és nő."

A „szellemi, lelki és testi szempontból egymáshoz illő" kritérium tulajdonképpen az 1Kor 6:14-ben foglalt általános bibliai szabálynak – *„Ne legyetek felemás igában hitetlenekkel"* – a házasságra való alkalmazása.

Ha több, szorosan vett egyházjogi utalás nem áll is rendelkezésünkre, érdemes a fentiekkel kapcsolatban idézni egyházunk egykori nagyjainak mindmáig nagy becsben tartott tanításait:

Udvarnoki András, aki 1906-ban megalapította a Baptista Teológiai Akadémiát, 1921-ben kiadott Népszerű teológia című munkájában így ír:

„A Biblia csak annyiban avatkozik a házasságba, hogy kimondja: 'Csak az Úrban'. Ezt a kijelentést oda szoktuk magyarázni az ehhez hasonló *'ne szerkesztessetek a hitetlenekkel felemás igába'* kifejezéssel, hogy hívőnek nem hívővel házasságot kötni nem jó. Ebben a lelki élet veszélye van szem előtt tartva. A tapasztalat bizonyítja is, hogy a nem hívő házasfél nagy hátrányára van a hívő házasfél lelki életének. Ezen az alapon az egyházak is beleavatkoztak a házasságkötésekbe, és odamódosították a fenti bibliai óvást, hogy másvallásúval sem köthet házasságot, hacsak egyazon vallásúvá nem lesz. Ha az egyháznak ezt a rendelkezését a fél nem tartja tiszteletben, kihívja maga ellen az egyház fenyítését. Mi azt tartjuk, hogy hívőnek hitetlennel házasságra lépni határozottan lelki kárral jár, de hogy egy másik hívő közösségből hívőt el ne vehessen valaki azért, mert az egy másik közösség tagja, nem tartjuk indokoltnak."

Hasonlóan tanít *Kovács Imre* egyházunk egyik legnagyobb hatású igehirdetője, negyven évvel később, 1961-ben a Békehírnökben, *„Felemás igában..."* című cikkében:

„Vitán felül álló dolog: a boldog házasélethez hozzátartozik az, hogy a házasfelek lelki, gondolkodásbeli egységben éljenek. Ha a házastársak mindegyike elveti az istenhitet, vagy közömbös saját felekezetének hitigazságával, tanításával szemben, ott oktalanság a felekezeti kérdés felvetése akár a házastársak, akár az egyházak részéről.

Egészében más kérdést vet fel a hitvalló egyénnek hitetlennel, vagy vallás iránt közömbös egyénnel történő házasságkötése. Nem felekezeti elfogultság, hanem a lélektan törvényeinek ismerete, a jóakaratú szeretet veti fel itt a problémát... Lehet-e harmóniát, lelki összeforrottságot elérni ilyen házasságban? Alig hiszem! Ne gondoljuk, hogy csak a hívő félnek van vesztenivalója. Hiszen, ha a másik fél azt tapasztalja, hogy nem ért egyet, nem érez vele a házastárs, s amit ő szeretne, azt a másik megveti, és viszont; még ha megalkuvás által hajlanak is egymás felfogásához, a lélektelenséget megérzi a másik fél, és lelki gátlást okoz nála... Kiábrándult lelkek egész tömege tehetne bizonyságot arról, hogy elrontották egész életüket választásukkal...

Nem arról van itt szó, hogy fiainkat és leányainkat mindenáron odakötözzük a gyülekezethez, és ráerőszakoljuk, hogy csak hívő házastársat válasszanak, mert ellenkező esetben elveszítik gyülekezeti tagságukat... Arról van szó, hogy ha valaki szereti az Urat és lelki életet kíván élni, és az üdvösségben megmaradni, azt igen nagy szeretettel óvjuk az Írás szavaival: *Ne szerkesztessetek... felemás igába!*"

Ha mi, mai baptisták, idézett hitelődeink látásától eltérően, toleránsak szeretnénk lenni a vegyesházasság ügyében, akkor rá kellene jönnünk, hogy erre egyfelől a házasság-kapcsolat minden más emberi kapcsolatnál totálisabb jellege, másfelől a hitnek – felfogásunk szerint – (1) az egész személyiséget átható, (2) az ember életstílusát, életvitelét meghatározó és (3) a síron túli életfolytatást eldöntő szerepe miatt nincs ma sem módunk. Ha – tegyük fel – a Szentírás semmit sem mondana e tárgyban, az élettapasztalat is csak a már ismertetett álláspontra vezetne.

Mindnyájan egyetérthetünk abban, hogy egy házaspár kapcsolatát aligha zavarhatja meg az, ha a férj az erős paprikáért, felesége viszont az édesért rajong. Már gondot okozhat – bár a fülhallgató használatával ez a gond talán kiküszöbölhető –, ha a házastársak egyike a barokk zenét, míg másik a rockot kedveli. Csak nagy nehezen hidalható át a házastársak között az az eltérés, amely a házasfelek között például aktív párttevékenységgel együttjáró, egymással szembenálló politikai meggyőződésben jelentkezik. Különösen igaz lehet ez egy választási kampány időszakában. Az istenhit dolgában eltérő házastársak – ha hitbeli meggyőződésük következetesen véghezvitt vallás- és életgyakorlattal jár – már akkor állandó készenlétet igénylő konfliktus-helyzetet élnek át, amikor még csak ketten vannak, ha azonban házasságuk gyümölcseként a gyermekek is jelentkeznek, akkor a konfliktusok lehetőségének száma – és ezzel együtt az elhárításukra fordítandó energiafelhasználás – annyira megnő, hogy az már megrontó hatással van házasságnak – még a természetfelettitől távolinak vélt – egyáltalán nem elhanyagolható testi vonatkozásaira is.

Mi jellemzi a baptista közösség „jogalkalmazását"?

A jelentős autonómiát élvező gyülekezeteinkben viszonylag egységes a vegyesházasságokkal kapcsolatos gyülekezeti fegyelem gyakorlata. A közösség tanítói – hogy a vegyesházasságot megelőzzék – a fenti idézetekkel tartalmilag azonos eligazítással adták és adnak segítséget a párválasztás kívánatos irányultságának kialakításához. Régebben, ha mégis létrejött egy vegyesházasság, akkor a hívő felet emiatt kizárták a gyülekezetből. Az utóbbi években ez úgy módosult, hogy – általában – egy évre felfüggesztik gyülekezeti tagságát. Ha az érintett fél a felfüggesztés időtartama alatt bizonyítja, hogy vegyesházassága ellenére is hű marad Istenhez, és rendszeresen látogatja az istentiszteleti alkalmakat, akkor visszanyeri teljes tagsági jogait. (A gyülekezeteket arra neveljük, hogy a felfügesztés egy éve alatt a nem hívő házasfelet is fokozott szeretettel vegyék körül.) A vegyesházasságra lépők házasságának istentisztelet keretében történő megáldására szerény külsőségek között, és csak akkor kerülhet sor, ha az áldást – az istenhit csírájával szívében – a nem baptista fél is igényli.

Ha egy eredetileg a nem-hivésben azonos házaspár egyik tagjának hitrejutásával jön létre a vegyesházasság, akkor a hívővé lett házasfeleket 1Kor 7:12-16 alapján Pál apostol szavával arra buzdítjuk, hogy semmiképpen ne kezdeményezzék az elválást még hitre nem jutott házastársuktól, sőt vegyék nagyon komolyan őt, s ezen felül kíséreljék meg társuk hitre segítését. Úgy, ahogy ezt Péter apostol is ajánlja arra az esetre, ha a nem hívő házastársak a közvetlen tanuságtételt elhárítanák: *„ha közülük egyesek nem hinnének az igének, feleségük (férjük) magaviselete az ige hirdetése nélkül is nyerje meg őket"* (1Pt 3:1).

Egyébként, az itt többek által is hangoztatott véleményekkel ellentétben, mi úgy ítéljük, hogy az eltérő nézetű, hitű emberek közötti megbékélésre és együttműködésre irányuló isteni akarat – amely mindenképpen kívánatos az általános emberi viszonylatokra –, nem vonatkoztatható a házasság különleges kapcsolatára. E benső kapcsolatnak a bibliai kijelentés alapján nyugvó kívánatos és természetes állapota a minél teljesebb hitbeli egyezés. Ha ezt elfogadjuk, még mindig marad számtalan olyan – ma még elhanyagolt – terület, ahol gyakorolhatjuk magunkat a különféle meggyőződésű emberek gyümölcsöző együttműködésében.

Elhangzott Budapesten, a Deák téri evangélikus templom tanácstermében 1994. április 13-án a Zsidó-Keresztyén Társaságnak „A vegyesházasság mai vallásjogi helyzete a magyarországi egyházakban" címmel tartott szimpoziumán. A témát a szervezők határozták meg.

Dobner Béla

ISTEN RENDELÉSE A CSALÁD

1Mózes 1:26-28; 2:18-24

A házasság Isten teremtési rendjének intézménye. A család alapja pedig a teremtett ember Isten akarata szerinti házassága. Ennek alapján tartjuk Isten rendelésének a családot. "*Szaporodjatok és sokasodjatok...*" – mondja az Úr (1Móz 1:28.) A családközösséget, amelyben már gyermekek is vannak, időrendben meg kell előznie az Isten akarata szerinti házasságnak.

Isten teremtő munkájának csodálatos alkotása az ember. Az összes teremtett élőlény közül egyedül az embert teremtette az Isten a maga képére és hasonlatosságára. Az ember azonban csak mint férfi vagy nő létezik. Férfi vagy női mivoltuk sohasem olvad fel valami elvont emberségben. Következésképpen a férfi akkor ember, ha férfi, a nő pedig akkor, ha valóban nő. Emberségük teljességét csak együtt élhetik meg, mint igazán férfi és igazán nő. A férfi és nő együtt és egymással élése az Isten rendelte házasság. Ezért – a házasságért – elhagyja a férfi apját és anyját, ragaszkodik feleségéhez, és lesznek egy testté (1Móz 2:24). Fontos szem előtt tartanunk, hogy a házasság Isten teremtési rendjéhez tartozik. Mint ilyenre érvényes a megállapítás: „*Íme, igen jó*" (1Móz 1:31). Isten a házasságot nemcsak igen jónak, hanem tökéletesnek teremtette. Az első emberpár – Ádám és Éva – közösségét nem zavarta senki és semmi. Erre utal az 1Móz 2:25 szava: „*mindketten mezítelenek voltak; az ember és felesége; de nem szégyellték magukat.*"

A házasságot megrontotta a BŰN. A végzetes törés, a bűn, amely megrontotta az Isten és az ember boldog közösségét, megrontotta a férfi és a nő tökéletes házasságát is. Az első bűneset óta illúzió a tökéletes házasság. A bűnnel bekerült a házasságba a diszharmónia. Ez megmutatkozik a szexuális és össztársadalmi vonalon egyaránt.

A bűn rontása minden házasságra kiterjed, csak más-más mértékben és módon. Minden házasság bűnösen élhető, és megváltás, megszentelés, megújítás után kiált.

A házasság teljes életközösség. A férfi és a nő életének új formája. Ebben élhetik meg életük együttes csodáit, szépségeit és drámáját. Ha sikerül az együttélés, akkor a házasság kis drámái elviselhetőkké, föloldottakká válnak. Ha a házasság teljes értékűen szolgálja az életet, akkor megteremti a maga egyedi külső és belső formáját. Ez nemcsak külön világot jelent, hanem egyben a családközösség védelmét is.

A házasság a családdal szemben elsőséget élvező közösség, vagyis ha a házastársak szülőkké lesznek, nem szűnnek meg a családon belül külön is házastársi közösséget alkotni. Természetesen a házassági- és családi közösségen belül szükséges a harmónia. A házasság olyan titokzatos közösség, mely férfi és nő egész lényére: testére, lelkére, szellemére kiterjed, de úgy, hogy személyiségük nem szűnik meg, nem oldódik fel. A házasságban, mint teljes közösségben úgy formálják egymást, hogy személyiségük korlátait nem rombolják le. Barth Károly szerint ez a szabadság a közösségben, és ez a közösség a szabadságban a házasság titka.

A házasság Ige szerinti értelemben felbonthatatlan. A szent házasság ereje a férjet és a feleséget egy emberré teszi. Úgy kötelesek egymást szeretni, gondozni, hordozni, mint felerészüket. – A meddő házasság is teljes család. Rajtuk kívülálló ok miatt nem születik gyermek. Szeretnének gyermeket, mert a család fogalmába beletartozik, de betegség miatt nem érkezik meg a gyermek. Orvosi szempontból gyakran tisztázható, de előfordul, hogy nem tisztázható a gyermektelenség testi vonatkozásban. Tiszteletre méltó harc, tusakodás, amikor a gyermekáldás érdekében – akár a férfi, akár a nő – gyógykezelteti magát. Ez nem beavatkozás és nem lázadás Isten döntése ellen, mint ahogyan némelyek beteges lelki beállítottsággal hirdetik. Az esztendők múlnak és jó, ha az ember évtizedekkel később nem tehet önmagának szemrehányást azért, hogy a maga idejében nem hozott meg minden áldozatot a gyermekéért, hogy megszülessen. Ha azonban minden út zárva maradt és orvosi szempontból biztosra vehető a végleges meddőség, akkor ezt a problémát az Úrban kell lezárni. Életünk minden eseményének van valami oka és célja. Az ilyen állapot ellenére is békességet nyer a szív, ha az Ő kezéből tudja fogadni a meddőséget a házaspár. Ilyen esetben sem az elválás a „megoldás". Az elválást még a paráznaság sem indokolja, ha van kölcsönös megbocsátás (Mt 5:31). Ha nincs megbocsátás (Mt 19:8), tudo-

másul lehet venni az elválást... *a szív keménysége miatt.* – Az elválást lehetővé tevő hatóságok visszaélnek hatalmukkal. Azonban a teremtés rendje az egy feleséggel-férjjel való megelégedést parancsolja, akitől csak a halál választhat el. A hűség kötelessége a házasságban kölcsönös. A parázna tag önmagát vágja le az egy testről és maga szabadítja fel azt önmagától.

„Amit Isten egybeszerkesztett, ember el ne válassza" (Mt 19:6). A házasságból, illetve a férfi és nő testi kapcsolatából születnek a gyermekek. Amint azt már a gyermektelen házassággal kapcsolatosan említettük: családnak kell tartanunk a meddő házasságban élő házaspárt is, mert nem a gyermek az elsődleges célja a házasságnak, hanem az, hogy *lesznek ketten egy testté*, amely, ha gyermektelen, akkor két személyből, egy férfiből és egy nőből áll, akik Isten kikutathatatlan végzéséből lettek eggyé, de a gyermekáldásból kimaradtak.

A házasság gyümölcsei a gyermekek. Sokat vitatkoztak már azon, hogy mi a házasság célja. A testi-lelki eggyé létel, vagy a termékenység? Ha igaz az, hogy a meddő házasság is család, akkor Isten akaratának elsődleges célja a házastársak testi-lelki-szellemi eggyélétele.
De mellérendelt célja a házasságnak a gyermekáldás, a gyümölcs.

„Íme, az Úrnak öröksége a fiak, az anyaméh gyümölcse jutalom" (Zsolt 127:3).

A gyermek Isten akarata szerint hozzátartozik a házassághoz. Általában születés által kerül be a családba. A gyermek megszületésével fontos változás áll be a házasságba. A férfi apává lesz, a nő pedig anyává válik, de meg kell maradnia a férfinak hűséges, szerető férjnek, s a nőnek szerető, hűséges szívű feleségnek. A gyermekek teszik teljesebbé a családot. Nagy baj, sőt bűn, ha a házasfelek közé kerül a gyermek. Elsősorban az anyává vált feleséget fenyegeti ez a veszély, hogy a férje helyébe kerül a gyermek. Nem törődik férjével, elhanyagolja, megszünteti a testi-lelki kapcsolatot, azt gondolva, hogy a gyermek javára teszi ezt. Sokszor vált ez már végzetessé a házasságra.

A szülők és gyermekek viszonylatában kölcsönös szabad döntésről nem beszélhetünk, hiszen a gyermek nem választhatja meg a szüleit. (A szülők sem mondhatják: tévedtem, nem ezt és nem ilyet akartam!)

A családban a szülők és gyermekek viszonya Isten és az ember, a Teremtő és a teremtmény hasonlósága. Ebből következik a szülők tekintélye, melynek alapja nem a szülők kiválósága, hanem az a tény, hogy ők a teremtő Atyának munkatársai. A szülői tekintély Istentől való. Az Örökkévaló adta parancsolatba: *„Tiszteld apádat és anyádat!"* (2Móz 20:12). A szülők Isten helyettesei a családban a gyermekek felé. Őket az Isten minden más halandó fölé emeli, s önmaga mellé ülteti. Ezért a gyermekeknek a szülőket nemcsak szeretniük kell, hanem tisztelniük is és engedelmeskedni nekik. A szülői tekintély Isten ajándéka. A szülőknek sem szabad ezzel visszaélniük. Az Istentől kapott tekintélyt meggyalázza az a szülő, aki zsarnokoskodik gyermekein. Isten atyasága nem uralkodásában nyilatkozik meg. Ezért szülői tekintélyünknek gyermekeink iránt értük munkálkodó önzetlen szeretetben és testükért-lelkükért égő szent felelősségben kell megnyilvánulnia

A családban, sőt a családon kívül is a gyermekek engedelmességgel tartoznak szüleiknek. Ez a Biblia elvárása. Ebből az engedelmességből nem nőhet ki a gyermek. Mindaddig tartozik vele, amíg valamelyik szülője él. Engedelmességük akkor Isten szerint való, ha az nem félelemből, hanem hálás szeretetből fakad. A családban a szülők-gyermekek viszonyában éppen úgy, mint a házasságban, a szeretet a legfontosabb. Ha szülők és gyermekek Krisztustól tanulnak szeretni, megvalósul a családban élők boldog, áldott, szent és életre felszabadult közössége.

A család gyakorló iskola, és ezáltal Isten országának modellje. Először a vérségi kötelékben kell gyermekeinkért felelősséget vállalni, áldozatot hozni értük és egymásért, gyakorolni a szeretetet, lelki közösséggé tenni a vérségi kapcsolatot, hogy azután lelki közösségbe léphessünk más embertársainkkal is Isten atyai szívének oltalmában.

A család tehát nem öncél, csak áldott lehetőség, eszköz, boldog alkalom Isten tudományának, a szeretetnek megtanulására, szülők és általuk a gyermekek számára, hogy mint feloldó kötelék alkalmassá tegyen Isten országa számára, és minden esetben igazzá legyen az Úr Jézus szava a keresztyén hívő családokra: *Isten országa tibennetek van* (Lk 17:21).

A házas- és családi élet nehézségei

Ezeknek a nehézségeknek egy része az emberi természet miatt elkerülhetetlen. Kísérthető, gyarlóságokkal teljes és terhelt emberek kötöttek házasságot és élnek családokban, akik hitben is csak kegyelmet nyert bűnösök.

A családi életnek sok kellemetlensége, próbája, baja van. Kálvin ezt mondja: „A házasságot orvosságnak kell tekintenünk az érzéki természet zabolátlansága, lustasága, önzése ellen. Csak az imádság, a közös könyörgés s az együttes igeolvasás lehet a türelem forrása, hogy békén hordhassuk el azt, ami iga és teher lenne." A házasságot Isten a mértéktelenség gyógyszeréül rendelte, s benne magát az önmegtartóztatást is. A házastársak nem a szerelem, hanem a házasság által lesznek eggyé. Az életben legtöbbször mást akarunk, mint amit vélünk, vagy állítunk hogy akarunk. A legtöbb viszályos, békétlen, rossz házasság korunk önző individualizmusának (az egyéni érdekeket mindennél magasabbra értékelő szemlélet) tudható be. A tökéletlen házasságtípusokról mondja Künkel, hogy ezt felelőtlen, önző párválasztás pecsételi meg. A következő házasságtípusokról beszél:

A „puha" házasságban kényeztetett, gyáva lelkek csalódnak egymásban. Önzésüket azonban palástolják. A valóságot megalkuvással

leplezik, babanyelven beszélnek egymással. A bensőséget dicséretekkel helyettesítik, a terheket egymásra hárítják.

A „kemény" házasságban aktív neurotikus jellemek csatáznak egymás iránti bizalmatlanságban. Nemi feszültségük állandó szócsatákban s viszont heves szerelmi jelenetekben csattan ki. Kölcsönösen megalázottnak érzik magukat, lázadásra, bosszúra készülnek, válással fenyegetőznek, de egymás nélkül nem tudnak élni.

Az „üres" házasság puszta érdekből való, éppen ezért az ellentétes érdekek lerontják egymást. Az ilyen beteg, vagy bűnös házasságok mindennapi tünete a féltékenység és a válás. El lehet képzelni a családban a gyermekek sorsát az ilyen beteg, bűntől megromlott és a bűn miatt halálra ítélt házasságban. Mindaddig halálra ítélt a házasság és a család, amíg a megrontó bűn, a bűnbánó emberrel együtt nem kerül a golgotai kereszthez, az Úr Jézus bűnt eltörlő vére alá. Minden megújult nappal újabb kegyelmi lehetőséget ad a kegyelmes Isten. Más úton történő szabadulás, megoldás nincs, de ez megvan. Csupán élni kell a kegyelmi alkalommal.

A család otthonáról, az otthon légköréről, ahol a család együtt él

Az otthon légkört jelent, a lelki-szellemi felüdülés, a testi-lelki megújulás lehetőségét. Az a hely, amelyet saját ízlése szerint formál az ember, amibe saját lelkiségét és egyéniségét viszi bele. Otthonunkon kívül más ízlésű, lelkiségű emberekhez kell hangolódnunk. Sokszor meg kell adnunk magunkat meg kell alkudnunk magunkkal. Otthon azonban lehetek egészen az, aki vagyok. Akinek nincs otthona, az nem tud erős egyéniséggé válni, különösen a fiatalokra vonatkozik ez. Az otthontalan embert könnyen hajtják ide s tova a különböző szelek.

Az otthonnal és az otthon jó légkörével elsősorban a gyermekeknek tartoznak a szülők. Minden ember egész életre szomorú emlék terhével indul, ha nem volt a családi otthonnak olyan légköre, amely számára az otthont kívánatos hellyé, puha, meleg fészekké, nélkülözhetetlenné tette volna. – Az otthon idegen, rossz, békétlen légköre sok embert taszított már a menekülő élet elhamarkodott döntéseibe. Általában igaz, hogy az otthon rossz veszekedő, gyűlölködő légköre sok emberre volt kétségbeejtő hatással. Igyekezett kiszabadulni a családi otthonnak nevezett pokolból, és még rosszabb környezetbe került.

A szülőpár elsőrendű, legszebb szolgálata a gyermekek iránt a békességes, szeretetteljes áldott családi légkör mindennapos megharcolása, ha kell, önmagunk ellen is, az Úr előtt. A vállalt életekért való felelősség kötelez erre. Az otthon, a család meleg légköre nélkül a gyermek lelke didereg, fázik, és valami megfogalmazhatatlan gátlás, bizonytalanság lesz úrrá életén. A családi életben az otthon békétlensége, gyűlölködő, rossz légköre a gyermeket idegronccsá, talán egész életére szellemileg torzzá teszi. Mindenki adós, aki szeretetben vagy bárhogyan egy másik életet vállalt. Az elvállalt élet iránti adósságot csak áldozatos, sőt, önfeláldozó szeretettel lehet törleszteni.

Az otthon igazi rendeltetése, hogy ott vagyok igazán együtt azokkal, akik hozzám tartoznak, legközelebb állnak hozzám. Manapság gyakran halljuk a panaszt, hogy csak aludni járunk haza. S annak, hogy a család ritkán van együtt, gyakran esik áldozatul a családi boldogság – és ami mindennél rosszabb –, a gyermekek kiegyensúlyozott, egészséges lelki élete, erkölcsi fejlődése. Elengedhetetlenül fontos az otthoni harmonikus együttlét és a tiszta családi légkör. – A családi együvé tartozásának melegsége, a szeretet egybekapcsoló és összefogó ereje teremti meg az igazi otthont. Ami pedig az otthont a legmélyebb és legszentebb emberi örömök tiszta forrásává teszi: az a gyermek(ek). Gárdonyi mondja:

„Akinek nyakát még sohse ölelte át gyermeki kéz, akinek sohasem mondta gyermeki száj: apám, aki soha nem remegett a halál árnyékában a gyermek megmaradásáért, aki soha nem borult lélekben Isten elé a gyermek megmaradásáért hálából, az olyan ember csupán töredéket kapott az érzések világából. Földi élete akármilyen luxusvonaton halad is, alagútban halad..."

Az otthon boldogsága az egyedüli, igazi, mély embert megújító boldogság, amely mögött fölöslegessé válik és háttérbe szorul az élet minden más boldogság-kínálata. – Emerson szerint gyönyört, szerelmet találhatunk az élet más rózsalugasaiban is, de igazán tiszta, szent örömet, amely felemel, megújít és megáld – csak a családi élet és az otthon boldogsága adhat. De, mert éppen az otthon szentélyének tüze a legszebb – vigyáznunk kell a lángjára. Hiszen a legideálisabb, legboldogabb mintaházasság se más, mint hangtalan hősiességgel viselt kereszthordozás története. A családi otthon által nyújtott öröm, megkívánja a lemondást, az én lefokozását és a felelősségvállalását.

Ha az emberek hittel lépnének az oltár elé – nagyon sok száj nem merészelné Isten nevét segítségül hívni olyan szeretet bizonyítására, amelyet szívében sohasem érzett.

Igazi otthon és családi kör önzéssel nem építhető fel. Az otthon boldogságának törvénye, hogy mindenkinek inkább kell gondolnia a másikra, mint önmagára s úgy kell a maga életét élnie, hogy a másikét megszépítse.

Források:

Makkai: Személyes lelkigondozás
Perlaki: A ma életművészete
Mézes: Az élet szolgálatában
Táborszky: A család (Lelkipásztor, 1964.)

Elhangzott Rákospalotán, 1995. október 9-én, a Vasárnapi Iskolai Tanítók Konferenciáján

SZOLGATÁRSAK VÉLEMÉNYE

A „ZÖLD KARÉNEKES"

Evangéliumi karénekek, Budapest, 1992.

A magyar baptisták első világtalálkozójára (MABAVIT, 1992. aug. 21-23.) jelent meg 5000 példányban a vegyeskari gyűjtemény, amiből körülbelül 2000 példányt Erdélybe szállítottak, de néhányat más országokban vagy földrészeken élő magyar baptisták részére adtak el. Az itthon maradt példányokból a készletnek még körülbelül felét könyvraktárban tartják és vevőkre várnak. Bár ez a néhány sor nem kívánja reklámozni a könyvet.

ÉNEKESKÖNYV, NEHÉZ IDŐKBEN

Ami a társadalmi változás utáni bármilyen könyvkiadás ügyét illeti, a legsúlyosabb kérdés a pénzügyi alap megtalálása. Ez még a korábbi állami kontrollnál, engedélyeztetési procedúránál is nehezebb dolog. Saját erőből csak kevés könyvet képes kiadni egyházunk. Könyvekre viszont égetően nagy szükség lenne. Szinte a szabad szellemi szárnyalás tényét határozza meg, ha van könyvkiadásunk. Ehhez viszont külső támogatás megszerzése elkerülhetetlenül szükséges. A már említett MABAVIT céljaira kapott állami támogatást *dr. Viczián János*, a konferenciai előkészítés munkájával megbízott testvérünk erre fordította. A tekintélyes összegből az egyházi ének- és zenei szolgálatban nagy gyakorlattal rendelkező szakértőink számára a gyors és jó munka teljesítményi feltételei adva voltak. A manapság népszerűen „Zöld karénekesnek" nevezett könyv tehát elkészülhetett, méghozzá elfogadható áron. A három szerkesztő és a négy munkatárs szakértelmét dicséri a kiadvány.

Révész Árpád, szövetségi elnök előszavában olvasható első kifejezés, a hálaadás azért, hogy kiadhattuk közkedvelt kórusaink felújított kötetét. Az azóta eltelt évek tapasztalatának bátorítása alapján kísérletet tehetünk az énekeskönyv értékelésére.

A gyülekezeti énekkarok száz évnél is hosszabb, áldásos működése jelentős polifon énekkultúrát honosított meg hazánkban. A gyülekezetek tagjai, életükből szinte kivétel nélkül évtizedeket töltöttek az énekkarokban, hacsak nem a teljes idejüket Isten énekes dicsőítésére szentelték. A bizonyságtétel és a lélekmentés legáltalánosabb eszköze a karéneklés. A falvakban, sőt még vidéki kisvárosokban is teljesen szokatlanok voltak a négyszólamú, szervezett énekkarok. Ne higgye senki, hogy ezek az énekkarok inkább emberek, mint Isten dicsőségét szolgálták, netalán a sokszor indokolatlanul ágáló kifejezéssel élve, „a kultúrbaptizmus" programjainak sztereotip eszközei. Ha valamiként az énekkar vált zugává a gyülekezet morális szemlélete szerinti bárminő hibának, azt mélyen fájlaljuk; de ne feledjük, kísértésnek bármelyik intézmény ki van téve, és mindig ki is volt. Legfőbbképpen a gyakorlati élet összhangja próbakövévé váltak az énekkarok: a lelki életben elmaradhatatlanul szükséges testvéri megegyezésé például a karmester és a prédikátor, az elöljáróság és a testvériség, az ifjabb és az idősebb gyülekezeti tagok között. De még a gyülekezeti problémák oldódásában is sokszor minősült jó tanácsadónak a lelki ének. Ki ne tapasztalta volna, hogy jól ismert énekek szövegével bátorítottuk, vigasztaltuk, és esetleg intettük egymást? A kifejezések bennünk éltek, a fordulatok és az evangéliumi gondolatok viselkedésünket szabályozták. A Szentírás után a lelki nevelés legjobb eszköze volt a minden istentiszteleten felcsendülő énekek szava. – Olykor kissé speciálisan kifejezve, mint egy kódolt szöveg, amit csak a beavatottak érthettek. Nemzedékek növekedtek fel így. Ha pedig valaki küzdelmes történelmünk következtében hazánkat és szülőföldünket elhagyva más nép, más nyelvközösség közé sodródott, ott is segítette a beilleszkedést, enyhítette az égető honvágyat, ha idegen nyelven, de mégis ismerősen csendült fel bárhol a karénekes ismert dallama. Akkor is az „édes otthoni táj" szavát hozta emlékezetünkbe. Ne is csodálkozzunk, hogy ahová csak magyar baptista hívők elvetődtek, törekedtek az énekkarok haladéktalan meghonosítására, ha addig még nem lett volna a távoli népek hívő gyülekezeteiben.

Ez a néhány sor tehát a „felhasználó" és nem a szakértő szeme, füle után készül. A szerző gyülekezeti múltja immár egy emberöltő. Ebben az emberöltőben benne van a vasárnapi iskolák, az ének- és zenekarok névtelen munkatársának tapasztalata éppenúgy, mint a falvak körzeti prédikátoráé. Akinek nagyon sokszor kiegészítő munkája volt, hogy vezényelje a szószék melletti kórust, és tartson énekórákat. Számszerinti négy gyülekezetéből kettőnél megoldották a karvezetés gondját, így nem volt szükség a beavatkozására. Két körzetben viszont csak olyankor volt énekkar, ha éppen jelen volt a prédikátor. Mindez egyénileg szinte nem is publikus. Örüljön az ember annak, hogy énekkari működésének szakszerűtlenségével nem szerzett országos „hírnevet". Annyiban azonban mégis szót érdemlő, hogy magatartását nem egyénieskedés vezette, *Héthalmi-Páth Károly* egykori neveltjei közül mindenki hasonló-

an kisegítette a gyülekezeteket. Olyan évtizedekben, amikor sokáig nem volt karvezetői utánpótlás, és a gyülekezetekből fokozatosan kihaltak vagy elvándoroltak a harmonisták, énektanítók. Lehet, hogy a körzeti prédikátor közreműködése az énekkarok színvonalát feltűnően nem emelte, de minden esetre lehetővé tette. Nagyon sok hitbeli küzdelem során segítette a hívő döntését az ének szövege, személytelen jó tanácsadó formájában.

VÁLTOZÁSOK ÉS ÉRTÉKELÉSEK

Az 1913-ban megjelent első kiadású *Evangéliumi karénekek* szövegét, harmonizációját és minden szólamát beépítettük gondolkodásunkba. Húsunkká és vérünkké vált. Semmiféle eltérés nem maradhatott észrevétlen a megszokott szótagoktól, hangoktól. Hibái, apró nyelvi botlásai teljesen elhomályosultak, „a régi karénekes" lett *„a jó"*. A tradíció rögzült, talán a széttagolt magyar nyelvterület szerint különbözően, de kétségtelenül annyira erősen, hogy a már vázoltak nem mondhatók kizárólag hazai jelenségnek.

Amikor a gyülekezetben az új változatok először kerültek az istentiszteleti rendbe, még kísérleti jelleggel, felkaptuk a fejünket. Első pillanatra működni kezdett bennünk egy korrekciós reflex: tiltakoztunk. Mi indokolja a változást? Aztán a második, harmadik eset után a zene különleges varázsával, hosszas magyarázgatások nélkül, megszerettük az új változatot. A ráeszmélés, értelmezés, indoklás ezután következett. Valami olyan érzése lett az embernek, mintha egy ezerszer látogatott szobában valaki letörli a bútorokról a port. Amit a régebbi fordítók nem éreztek, mivel elsősorban a nyelvek közötti fordítás értelmezési helyességére fordítottak gondot. Ismeretlen szépség hatása érvényesült. Egyszerre váltak az énekek patinásakká és újszerűekké. Jók a zenei és verstani hangsúlyok. A tartalmi értékek sérelme nélkül javult a forma is.

Az új karénekeskönyv énekkincse szinte kizárólag a második világháború előtti korszakban érkezett közénk. Eredményes belmissziói korszakot idéz. Az idősebb nemzedék elbeszéléseiben valóságos hőskort. Két évtized alatt a gyülekezeti taglétszám megkétszereződött, mindenütt lelkesedést, örömöt árasztottak a gyülekezeteink. Valóban igaz volt, hogy a helyi taglétszám 2-3-szorosát tették ki az összejövetelek résztvevői.

Az énekkészlet bázisa a német és az angol (zömmel amerikai) evangélizációs énekirodalom. A testvéri közösség ragaszkodását tükrözi az a körülmény, hogy ehhez a készlethez tért vissza 1992-ben korunk magyar baptista zenészeinek és előadóinak élvonala.

A felújító szándékot túllépő, nagyon csekély számban képviselt énekek közül egyetlen egyet említek, az új karénekeskönyv 51-ik énekét, egy töredelmes bűnbánatot, amelynek szövegét Somogyi Imre, dallamát Tóth Gábor testvérünk írta. A többi énektől annyiban tér el, hogy fokozatos hangosítást és halkulást jelöl a kotta, amit egyébként az átdolgozók másutt a karmesterek ízlésére bíztak. A pianissimóig halkuló, koronával kitartott, és módosított záró akkord érzékelteti a hallgatóval a bűnbánó Isten elé borulását, hogy az Úr kegyelmi királyi széke előtt bocsánatot nyerjen.

„Távozzál a bűntől!" kezdetű énekünk régi (316-os) szövegében a „Hogyha jössz közel" részletnél nem jut eszünkbe, hogy a narrátor szerepében hívogató személy tulajdonképpen a bűn pozíciójában áll. (Aligha méltó tehát a hívogatásra.) Másoknak sem juthatott eszébe (talán még a korrektornak sem jutott), miért jobb a „Mert megöl a mérge, hogyha vétkezel!" (Új, 46) új változat megoldása.

A „Hát csak levél!" (Régi 121, új 60) a gyakoribb énekeink egyike. Mély érzelmi töltete a Megváltó Jézus Krisztus csalódását dolgozza fel, amit érzett Betániából Jeruzsálembe menet, az út menti fügefánál, a nagyhéten. A keresztyén hívő számára örök kérdés, amíg e földön jár, hogy Megváltója elégedett lesz-e majd a hűségével és a termett gyümölcseivel?

„Jézus, vezess engemet!" (Régi 247, új 68). Egy közbülső korrekció visszarendezésével találkozunk. Ugyanis az „engemet" szót időközben nem találták alkalmasnak és ezért volt egy „Vezesd gyermeked" megoldás, aminek nincs ugyan sajtóban rögzített emléke, de azért eléggé elterjedt. Viszont közvetett bizonyítékul szolgálhat arra, hogy a második világháború utáni fokozottabb nyelvi igényességünk előtt vizsgázó régi stílus nem volt elégséges. Tehát feltétlenül igazolja a későbbi szakmai és áldozatos munka helyességét. A hívogató ének hangszerelésében mutatkozó változás mostani nyugalmasságával, mintegy szilárd alapra hívja a hallgatót. Azelőtt a tenor-alt terc egy „lecsengő" kadenciával díszítette a mondat és a sor közepét. Ez nem fejezte ki azt a megnyugvást, amit az újabb. Sorközben zeneileg sem indokolt.

MEGTANULHATÓK AZ ÚJ ÉNEKEK

Ezzel eljutottunk ahhoz a részlethez, amire énekeseink és karmestereink a legérzékenyebben reagáltak. A fővárosban három jelentősebb énekkar zeneileg iskolázott karmesterét, és több énekesét kértem nyilatkozatra. Az énekesek között találhatók olyanok, akik képesek bármit lapról énekelni, de olyanok is, akik bármelyik korosztályhoz tartoznak, de nem sajátították el a szolfézst ennyire. Viszont a kórusokban gyakorlott énekeseknek minősülnek. Érdemes megjegyezni a három énekkar „blattoló" és erre nem képes énekeseinek arányát, amit az alkalmi létszámból – természetesen hozzávetőleg és a karmesterek becslésére támaszkodva – állapítottam meg. A „blattolók" többsége átlagosan 1:3-hoz. A kifogás az, hogy a „Zöld karénekesben" nemcsak a szöveg, de néha a dallam és még gyakrabban a szólamok is változtak, ezért emlékezetből nehezen énekelhető. Ez nem más, mint a már említett „korrekciós reflex". Ellentmond a kifogásnak, hogy az előbbi összetételű énekesek, a vizsgált területen mégis megtanulták. A kifogás ellenére mind a fővárosi, mind a vidéki énekkarban, lassan, fokozatosan meghonosodott, mégpedig a gyülekezet tagjainak és a prédikátoroknak örömére.

Külön betanulási időt nem vettek igénybe, a szokott – viszonylag kevés – hetenkénti órás, másfélórás keret elég volt. A karvezetők zenei ismeretei természetesen szükségesek voltak. Mindez azonban egyértelműen feloldja az énekesek idegenkedését a MABAVIT karénekesétől, amiatt, hogy nagyon nehezen tanulható.

Arról nincs tapasztalatom, hogy milyen a határainkon kívüli gyülekezeteinkben a 123 éneket felölelő gyűjte-

„...SOKAN ÉLNEK MÁSKÉPPEN..."

Fémhasználat

a Mormon Könyvében

A Szentírásnak vélt könyveknél – többek között – a történelmi tartalmuk tényszerűségét kell alaposan megvizsgálni. Ha egy szentnek tartott könyv, mint amilyen a Mormon Könyve is, a tényeket illetően hibásnak bizonyul, akkor a teológiai tekintélye is megkérdőjelezendő.

A Mormon Könyve például azt állítja, hogy az Újvilágban már Kr.e. 421. előtt bonyolult fémtechnológia létezett. Ha ki lehet mutatni, hogy ilyen technológia az adott helyen és időben nem létezett, akkor a Mormon Könyvét kétséges dokumentumnak kell tekinteni.

Mormon szakértők szerint a Mormon könyve két fő korszakot ölel át: a „nefitalamanita" korszakot (kb. Kr.e. 600-421), és a „jaredita" korszakot (kb. Kr.e. 2247-609).

A Mormon könyvében szereplő emberek komoly fémtechnológiával rendelkeznek: bányászat, kohászat, fémmegmunkálás és fémművesség, arany, ezüst, réz, bronz, vas, acél, illetve „mindenféle fém" használata kerül említésre.

Éther 7:9, 10:23 (Kr.e.600 előtt)[1]

„Ezért felment az Efraim dombra, acélt olvasztott ki a sziklából, és az acélból kardokat készített azoknak, akik vele tartottak. (...) Értettek mindenféle fémnek a megmunkálásához. Arannyal, ezüsttel, vassal, rézzel és mindenféle más fémekkel dolgoztak. A föld mélyéből bányászták ki azokat, és hogy az érchez, aranyhoz, ezüsthöz, vashoz, rézhez hozzájussanak, sok földet kihánytak. És értettek mindenféle finom kézművességhez is."

2. Nefi 5:15 (Kr. e. 588-570)

„És akkor én megtanítottam népemet házat építeni, és arra, hogy hogyan kell a fát, a vasat, a vörösrezet, a sárgarezet, az acélt, az aranyat, az ezüstöt és minden egyéb, ott bőségesen található értékes ércet megmunkálni."

Jákób 2:12 (Kr.e. 544-421)

„...sokan közületek arany, ezüst és mindenféle értékes érc után kezdenek kutatni, amelyekben ez a föld, a számotokra és utódaitok számára rendelt ígéret földje nagyon bővelkedik..."

Járom 1:8 (Kr.e. 399)

„És igen megszaporodtunk, és az ország egész területén terjeszkedtünk, és nagyon gazdagok lettünk aranyban, ezüstben és drágaságokban, fából készült finom dolgokban, épületekben, gépekben, azonkívül vasban, rézben, acélban, amelyekből földműveléshez való mindenféle eszközöket és harci fegyvereket készítettünk: hegyes végű nyilat, dárdát, lándzsát és mindenféle hadi felszereléseket."

Móziás 8:9-11 (Kr.e. 121)

„És annak bizonyságául, hogy igaz, amit mondtak, huszonnégy bevésésekkel teli, színarany lemezt hoztak magukkal. Azonkívül hoztak sárga és vörösrézből való tökéletesen ép, nagy mellvérteket is. És hoztak kardokat is, amelyeknek a markalata már tönkrement, pengét pedig megette a rozsda..."

Móziás 11:3.8.10. (Kr.e. 160-150)

„És egyötödrész adót vetett ki minden vagyonukra. Aranyukra, ezüstjükre, ziffjükre, vörösrézükre, sárgarézükre, vasukra. (...) És történt, hogy Nóé király sok pompás, tágas épületet építtetett, és finom famunkával és mindenféle drága arany, ezüst, vas, sárgaréz, ziff és vörösrézből való ékítményekkel díszítette őket. (...) És munkatársaival a templom belsejét is felékesítette finom fából, meg vörös- és sárgarézből készített díszekkel."

Hélámán 6:9.11. (Kr.e.29)

„És történt, hogy a lámániták és a nefiták is nagyon gazdagok lettek, mert délen is, meg északon is igen sok aranyuk, ezüstjük és mindenféle fémjük volt. (...) És mind a két területen volt sok arany ezüst és mindenféle drága érc, és voltak ügyes kézművesek, akik értettek a különféle ércek finomításához, megmunkálásához, és így gazdagok lettek."

1. Az idézeteket a Mormon Könyvének magyar fordításából vesszük. Az időpontokat maga Joseph Smith, a könyv „fordítója" (írója) adta meg a Mormon Könyvében, a lapok alján. – A lektor megjegyzése

---

A „ZÖLD KARÉNEKES"

(Folytatás az előző oldalról)

mény fogadtatása. Ahol hasonló az énekesek zenei képzettsége (és Romániában ezt feltételezem), bizonyára nem vették meg hiába az 1992-es kiadást. Ahol ez kevésbé valószínű (talán más világrészen), ott pedig nagyon köszönjük az áldozatos részvételt az énekeskönyv terjesztésében. Egyszer megérhetnek még a feltételek.

A társadalmi változás, az emberek kiábrándultsága, rendkívül magasra szökő terhei, a munkanélküliség, a gyülekezeti élet esetleges átmeneti, bár súlyos gondjai, együtt sem képesek elvenni a kedvet az énekeskönyvtől, vagy esetleg más könyvekkel az egyidejű használattól. Olyanok ezek az énekek, hogy Ézsaiás 40 első szavaival élve: *vigasztalják* Isten népét. Megéri tehát a fáradság, megtérül a tanulásra fordított idő, *az énekek szolgálják az evangélizációt, üzenetük az Igével összhangban szólítja meg a hallgatóságot. Bár természetesen nem fogja mindenkinek az új feltétlenül és azonnal kiváltani a lelkes egyetértését.*

Hogy azért legyen ilyen is, azért készültek el ezek a sorok.

--

1996. február

Ezekből a részletekből látható, hogy a Mormon Könyvében szereplő emberek valóban komoly fémmunkások voltak. De vajon mit mondanak a téma nem-mormon szakértői arról, hogy Amerikában az adott időszakban ilyen technológia létezett volna? Ne felejtsük el, hogy sok mormon tudós véli úgy, hogy a közép-amerikai nagy maja civilizáció pontosan az, amely a Mormon Könyvben szerepel!

Következzen tehát egy összefoglaló arról, hogy mit mondanak a szakértők az Újvilágban használt fémtechnológiákról. Az időbeli meghatározások az idézett cikkek szerzőitől, illetve ezen cikk írójától származnak, a szakkifejezések megegyeznek a közép-amerikai régészettel foglalkozók által használtakkal.

Fémek az Újvilágban?

Denote of Sacrifice (Maja kincsek a Chichen Itza-i szent kútból) szerk.: C. C. Cogin, O. C. Shine, University of Texas Press, Austin, 1984.
– Az időszak Kr.e. 700-1500. Fémet csupán aranyat és rezet találtak, vasat vagy acélt egyáltalán nem. – Indians of Middle-America (Közép-Amerika indiánjai). R.B. Taylor, Lifeway Books, 1989
– Időpont nincs megadva; a 105-106. és 266. oldalak, csakis arany-réz, réz-ólom, ezüst-réz ötvözetek, illetve aranyozott réz, réz és arany fordul elő, de vasról, acélról nincs szó. – Prehistoric Man in the New World (Történelem előtti ember az Újvilágban). Szerkeszti: J. D. Jennings, E. Norbeck, 1964.
– A 233-234, 317-318, 375, 501-502, 519 oldalakon ezt találjuk: az USA északi részén csak a „régi réz kultúra" időszakában (i e. 3000 – i e. 1000) fordult elő fém (réz); a közép-amerikai terület északi részén a tolték időszak (durván i.sz. 1200) előtt nem volt fém; a korai preklasszikus korszakban (i.sz. 1200 után) csak arany, réz és ezüst volt; Közép-Amerikában a korai időszakban nem létezett fémfeldolgozás, sem vas; nem használtak kereket, a fémet majd mindenhol csak díszítésre használták. – Forest of Kings. L. Schele, D. Friedel; William Morow Co.1990.
– A 90. és 96. oldalakon: a maja kőkori nép volt egészen a hódítás (i.sz. 16. sz) előtti néhány századig; nem volt fémfeldolgozás, nem használtak állatokat teherhordásra, nem volt kerék. – The Maya World (A maják világa); E. P. Benson; Thomas Y. Crowell Co. Publisher, 1967.
– A 29, 90, 138-139. oldalakon: az egyik felfedezés az, hogy a klasszikus Közép-Amerikából hiányzott a fémfeldolgozás; fémmel kb. i.sz. 1000 előtt egyáltalán nem dolgoztak; a klasszikus maja civilizáció kőkori kultúra volt, a fémet főleg díszítésre használták. – Precolumbian Metallurgy of South America (A Kolombusz előtti Dél-Amerika fémművessége) szerk. E. P. Benson és M. D. Coe, Dumbarton Oaks Research Library and Collections, 1979.
– Nem említenek vas- vagy acélhasználatot; Dél-Amerika területének nagy részén semmiféle fémfeldolgozás nem volt; egyedül a mai Peru területén létezett arany-, ezüst- és rézmegmunkálás, de csak kb. i.sz. 200 után; Közép-Amerikában is csak sokkal később, i.sz. 1000 körül létezett fémmegmunkálás. – The First Americans (Az első amarikaiak) G. H. S. Buschnell; McGraw-Hill Book Co., 1968.
– Az i.sz. előtti időkben vas és acél használatáról nem történik említés. – Ancient People and Places – Mexico (Ősi népek, ősi helyek – Mexikó); M. D. Coe; Frederick A. Praeger Publishers, 1962.
– A 103, 132 és 150-151. oldalakon: Mexikóban az i.sz. 900-ig nem ismerték a fémeket; vas és acél itt sincs említve. Maya-Treasures of an Ancient Civilisation (Maja – Egy ősi civilizáció kincsei) Szerk. C. Gulenkamp és R. E. Johnson; Harry N. Abrahams Inc. Publishers, 1985.
– Arany és réztárgyakon kívül mást nem említenek

Bár a források 1962 és 1990 közöttiek, láthatóan mindegyiknek ugyanaz az alapvető mondanivalója: Kolombusz előtt az Újvilágban nem létezett vas- és acélfeldolgozás.

A Mormon Könyve: a „leghitelesebb könyv a világon"?

Mindez problémát kell, hogy jelentsen mindazok számára, akik a Mormon Könyvét szent írásnak tartják. Maga Joseph Smith, a Mormon Egyház alapítója, első prófétája és elnöke, a Mormon Könyve „fordítója" ezt mondta e könyvről: „...a világ leghitelesebb könyve és vallásunk alappillére" (Mormon Doctrine, 99. o. szerk. Bruce McConkie mormon apostol, History of the Church 4:461).
A Mormon Hit cikkelyei közül pedig a 8. pont így hangzik: „Hisszük, hogy a Biblia, amennyiben helyesen fordították, az Isten Igéje. Hisszük, hogy a Mormon Könyve is Isten Igéje."

Ezen a ponton felmerül a kérdés, hogy mi a helyzet a Biblia keresztyén fordításaival? Ezekben is találunk „acél"-t a Kr. előtti századokból!

	Károli	új protestáns	katolikus
2Sám 22:35	ércz	érc	érc
Jób 20:24	aczél	érc	acél
Zsolt 18:35	ércz	érc	acél
Jer 15:12	vas	vas	vas

Az e helyeken olvasható héber *nöhóset ubarzel* jelentése „érc/réz és vas", ahol „acélnak" fordították, ott rosszul fordították. Az új angol fordítások következtesen a „réz és bronz" fordítást adják, sehol sem említik az acélt (steel). A Biblia kijelentését csak még megbízhatóbbá teszi egy fordítási hiba, a Mormon Könyve „kinyilatkoztatását" viszont kétségessé teszik az anakronizmusok.

Hiszen mindezek fényében hogyan olvashatunk az 1Nefi 4:9-ben „a legfinomabb acélból készült kard"-ról (Kr.e. 600 és 592 között!), vagy 1Nefi 16:8-ban „finom acélból készült íj"-ról (ugyanebben a korban)? Ilyesmi legfeljebb csak a mai Izráelben készülhetett volna![2]

Egyetlen vas- vagy acélfeldolgozásra utaló kijelentésre sincs régészeti bizonyíték. Így ismét az nyert bizonyítást, hogy a Mormon Könyve csak emberi kitalálás.

2. Az acél kis széntartalmú vas-szén ötvözet, gyártása Európában is csak a 14. században kezdődött el, de az ipari forradalom korában vált általánossá.

Fordította: Havasi Krisztián,
lektorálta: Szalai András
MEKDSZ Kultinform

MISSZIÓTÖRTÉNETI SZEMELVÉNYEK

Interjú id. Udvarnoki Andrásnéval

Készítette: Ritter (Haraszti) Sándor Pécelen, 1942. I. 5-én

Az alábbiakat id. Udvarnoki Andrásné válaszai alapján közöljük:

Hatvan éve vagyok a misszióban. 11-12 éves koromban a hittanból tértem meg: ott tanultam a baptizmusról és nagyon megtetszett. Szüleim azt mondták, hogy a baptisták csak az Úr Jézus idejében voltak. De én elhatároztam, hogy baptista leszek. Próbáltam is a tanultak alapján élni.

Egyszer jön hozzánk a bírónak a lánya és ezt mondja: „Nazarénusok jöttek a falunkba; nagy kalapjuk van." Kíváncsiságból odamentem. Aztán előre tolakodtam. Az előadás alatt elkezdtem sírni.

Otthon elhírescltcltem, hogy megtaláltam a baptistákat. Legközelebb a rokonok is eljöttek: „Ez az igaz! – mondták –. De nem bírjuk megtartani." Kifogásukra ezt válaszoltam: „Én majd megpróbálom!"

Először nem akartak bemeríteni, mert egy hívő sem volt a közelemben. Jól van – gondoltam. Vártam hét évig. Csupán felvettek az őrszentmiklósi testvériség közbenjárására. Később szüleim, nagyanyám (73 évesen), testvéreim, rokonaim is megtértek. Úton-útfélen imádkoztam értük (a búza- és kukoricaföldön, a padláson). Akiket odahívtam, azok megtértek.

Legelőször Hajdú és Szűcs testvért hallgattam (de nem volt túl nagy kalapjuk). Kornya Mihály és Lajos János testvér már megtért, amikor Meyer Henrik testvér idejött. Lajos János el akarta adni a házát, hogy Bécsbe mehessen bemerítkezni.

Novák Antal és Tóth Mihály azután jött. Szadáról többször jöttek át hozzánk. Kornya Mihály és Lajos János sűrűn megfordultak ott.

Amikor megtértünk, nem volt prédikátorunk. Szegények voltunk. Itt-ott állt fel valaki.

Balogh Lajos és Udvarnoki András fiatal emberek voltak. Az ország küldte ki őket Hamburgba. Vártak rájuk itthon.

Meyer Henrik nagyon ellenük fordult, amikor hazaértek. A békességszerető Wesselényi utcai tagok figyelmeztették őket, hogy tagsági jegyüket ne adják le Meyer testvérnek.

Szadán volt egy missziómunkás. Ez is ellenállt a férjemnek. Itt nem fogadták el. Tótfalu, Megyer és Sziget-Monostor fogadta aztán a férjemet Szabó András gyülekezeti elöljáró közbenjárására. Balogh Lajos hazament Hajdúböszörménybe.

Férjemnek a Szigetből nem volt szabad kimennie. Egyszer Szentmiklóson át Szadára ment. Látták a testvérek és megkérdezték tőle: „Miért nem néz be hozzánk, amikor itt átmegy?" Aztán én is megszólítottam. Ezt válaszolta: „Hát maga nem tudja, hogy Meyer Henrik és Seres Sámuel megtiltotta, hogy bemenjek valahova?" Aztán tovább kérdeztem: „Az Úr szolgája maga? A jövő vasárnap jöjjön ide prédikálni. Én tartom a hátamat." Ennek a testvériség nagyon örült.

Fóton Gódor testvér volt a gyülekezeti vén. Ajánlottam neki, hogy Udvarnoki Andrást hívják meg prédikálni. Gódor testvér is felbuzdult. Így nyílt meg az út errefelé.

Eljött aztán Meyer és Seres testvér. Kérdőre vonták a gyülekezetet és engem. Ezt mondtam Seres testvérnek: „Fogadni mertük, mert az Úr szolgája, és mert nem hittük el a rágalmakat. Hívjanak egybe egy konferenciát. Miért küldték ki, ha ilyen módon fogadják?!"

Seres testvér ezt felelte: „Mikor kiküldtük, akkor jámbor fiú volt (16 éves korában már temetett). Az iskolában romlott el. A fundamentuma is pusztuljon el az ilyen iskolának! Te is el vagy romolva, majd kizárunk."

Ezt válaszoltam: „Mutassa meg a bűnömet! Ezért zárnak ki? Konferenciát hívjanak egybe, mert így nem hiszünk Meyer és Seres testvérnek."

Felállt erre az egyik testvér és ezt mondta: „Áldjon meg téged az Úr Juli testvér, mert te legalább ki merted mondani az igazságot."

Aztán konferenciát hívtak össze Pesten. Nagyon vártam a határozatot. A pesti úthoz közel volt a földünk. Ott kellett jönniük a küldötteinknek. Elibük szaladtam és ezt kérdeztem: „No, mi történt, szembesültek-e?"

Ezt a szomorú választ kaptam: „Nem, mert a két fiú el se jött."

Nagyon dühös lettem: hát mégis ők az okai mindennek?

Nemsokára felmentem Pestre. Az előttem levő vonatajtóból a férjem és egy testvérnő szállt le. Látni se akartam őket. A testvérnő visszatekintve ezt kérdezte:

„Hát te hova mégy?"

A férjem is rám kérdezett: „Meg se lát bennünket?"

Dohogva mondtam: „Nem, de ennek maga az oka!"

„Vajon mit cselekedtem?"

„Miért nem jöttek a konferenciára?"

„Hallgasson meg! Mi ott voltunk, de Meyer testvér bezárt bennünket egy szobába. Be se engedett a konferenciára."

Erre nagyon lecsillapodtam. Vártam Seres testvért.

Aztán ezt mondtam a férjemnek: „Most már ne üljön a Szigeten, hanem dolgozzék a környéken!"

Amikor megkérdeztem, hogy mi bűnt tudnak Udvarnoki testvérről, egy testvérnő ezt felelte: „Papucsban jár otthon, amióta hazajött."

„Hát csak ennyi? Hiszen tanul állandóan és fázik a szobában."

Hajdú testvér felszólalása után Szadán együttmaradt a gyülekezet. Ugyanúgy Szentmiklóson is.

Utána Rákocsabán akarták szétszakítani a gyülekezetet. Egy ottani leányt felvilágosítottam: „Mi magyarok vagyunk. Anyanyelvünkön hallgatjuk az igét, noha nem gyűlöljük a németeket." Így aztán együttmaradtak ott is.

Amikor épült a Wesselényi utcai kápolna, eljött hozzánk Meyer testvér. Mi is gyűjtöttünk a saját építkezésünkre. A már összegyűjtött pénzt elkérte azzal az ígérettel, hogy majd annakidején visszaadja.

A mieink később megvették az építési anyagot, majd

elmentek hozzá, hogy visszakérjék a pénzt. Mivel nem adta vissza, fölvetődött a kérdés, hogy most mit csináljunk. Talán abba kell hagynunk az építkezést?

Ezt ajánlottam: „Testvérek, ne álljunk meg a munkával, hanem menjünk tovább." Nem is állt meg a munka, hanem folytatódott.

Azután kijött hozzánk Meyer testvér. Sógorom kérte, hogy adja vissza, amit annakidején a pesti kápolnára adtunk. Nagy összeg volt. Meyer testvér ezt felelte: „Nem adom, mert az annyi volna, mintha az ördög fejéhez vágnám." Erre felugrott Szabó nevű sógorom, és hangoztatta, hogy ha valaki valamit ígér, azt igyekezzék megtartani.

Férjem a hamburgi tanulmányai utáni harmadik évben kért meg. Három jelölt közül választott. A szadai vének és a budapesti bizottság is rám szavazott, de az volt a fontos, amit a férjem mondott: „Én is téged választottalak." Én szerettem volna, hogy magyar felesége legyen, mert akkor lesz kivel imádkoznom. De nem magamra gondoltam.

Az igazat megvallva nem volt kedvem férjhez menni. Erre ezt mondták a nővéreim: „Mienk lesz a vagyonod."

„Azt nem, mert viszem magammal."

„Majd a fejed alá rakjuk."

„Imaházat építtetek és így elküldöm magam előtt."

Az özvegyeknek és a gyermekteleneknek ezt ajánlottam: „Vigyétek magatokkal, nehogy a rokonok perlekedjenek rajta. Ne hagyjátok a szélnek, hanem a szegényeknek, menházaknak, árvaházaknak, gyülekezetnek, prédikátorlakásnak adjátok át." Sokan követték elgondolásomat.

Aztán felköltöztünk Pestre. Júliusban volt az esküvőnk, novemberben Pestre jöttünk. Mikor Pestre jöttem, örültek, hogy lesz, aki megalakítja a nőegyleteket.

Pesten hat tagból álló gyülekezet volt. Először a Nagytemplom utcában, aztán a mi időnkben már a Hunyadi utcában. Egy kis szobát kaptunk: egy ágy, egy dívány meg egy asztal fért el benne. Én lettem az imaház takarítónője. Mellettünk (az imaház mellett) egy kávéház volt. Ez nagyon nyugtalanított, mert lármáztak és daloltak.

Hamar kicsi lett az imaház. Imádkozni kezdtünk azért, hogy a kávéházat adják át nekünk. A kávéház bérlője aztán el is ment, és a helyiséget mi vettük használatba. Nemsokára az új terem is kicsi lett. Másikra lett szükségünk. Úgy gondoltuk, hogy talán egy házat kellene vennünk. A Nagytemplom utcai ház egy özvegyasszonyé volt. Minden hónapban be kellett fizetnünk a bérét, de előre le kellett tennünk 2000 forintot. Nekünk csak 1000 forintunk volt. Volt azonban egy leánykori református barátnőm. Szerette a baptistákat. 1000 forintot akart adni éppen jótékony célra. Ránk gondolt. Kevés kamatot kért érte. Palotán lakott. Kimentem a pénzért, mert a házat le kellett volna foglalni. Volt egy német gyülekezeti tag is a lakásában. Elmondtam neki is. Elkezdett rágalmazni bennünket.

Visszarettent erre a barátnőm, és nem tudta, mit csináljon. Ezt a jánlottam neki: „Te ismersz engem, ki vagyok. Ne nekem higgy, hanem higgy a Bibliának. Olvasd el azt!"

Imádkozni kezdtem. Harmadnapra jött a barátnőm, hozta a pénzt. Így foglaltuk le a Nap utcát. De a ház kicsi volt. Ismét imaházat kellett építeni. Kb. 30.000 pengő adósságunk lett. A szükséges pénz mindig időben megjött. Havonta fizettük az építést.

Egyszer csak nem volt több pénz. Hiába mentünk a férjemmel együtt több helyre is. Férjem föl-alá járt éjjel a szobában.

„Feküdj le – mondtam –, az Úré az ügy." Erre nyugodtan lefeküdt.

Másnap jött egy levél. Egy testvérnő eladta a szőlőjét. Kérdezte, hogy nem volna-e szükségünk a szőlő árára. Boldogan fogadtuk az ajánlatot.

Voltak ellenségeink és lettek ellenségeink (ilyen a gyülekezeti élet). Lényegtelen dolgokban kifogásolták a férjemet. Én látogattam a tagokat, miközben ő dolgozott a hittankönyvön, az iskolában és az árvaházban. A kifogásolók csoportba tömörültek ellene. A férjem nagyon elszomorodott a pártoskodók miatt. A zárt órákon többször leült és elhallgatott. Nagyon ránehezedtek a hiábavaló beszédek.

Felmentem a dobogóra és így szóltam: „Testvérek, minket az Úr állított ide. Senki ne várja, hogy elmegyünk, csak akkor, ha az Úr elhív. Aki az Úré, álljon mellénk..." Még a másik csoport tagjai is mellénk álltak. A vezetőjük később nagyon megalázkodott, és valahányszor meglátott bennünket, mindig zokogni kezdett. Később nagyon beteg lett. Sűrűn látogattuk és imádkoztunk érte...

Az első árvaházat a férjem alapította a háború alatt.

Egyszer egy nő odahozta hozzánk két gyermekét. (Ment az operációra, és nemsokára meghalt...) Aztán írt a harctérről egy katona: K. U. úr! „Meghalt a feleségem. Áldja meg az Isten! Vegye magához a 3 gyermekemet!" Ezt a kérést nem hagyhattuk figyelmen kívül. Árvaházat kellett építeni. A férjem és az ottani szolga vágták a köveket.

Jöttek aztán a vörösök. Elvitték az árvák pénzét, a könyvkereskedés könyveit és a gyülekezet pénzét. Berendelték Csopjákot és a férjemet. Ekkor néhány nőtestvért imádkozni hívtam.

Aki fogadta őket, külön órára rendelte őket. „Önöket még becsülöm" – mondta. Visszaadták az árvák pénzét, a gyülekezet pénzét és a könyveket. Férjemet mint lelkészt vissza akarták tartani. Farkasréten akkoriban talicskázták az árvaház köveit. A repedezett kezével igazolta, hogy nem ingyenélő lelkész. Csopják Attila tudta igazolni magát.

A kommunizmus vége felé meghatározták, hogy mikor fogják kitűzni a kommunisták a vörös zászlót a Ludoviceumra és a telefonközpontra.

Összebeszéltünk a testvérnőkkel, hogy mi a Nap utcában imaórát tartunk akkor és kitűzzük a fehér zászlót. Az imaóra végeztével már állt a forradalom. Nem volt közlekedés. A Rákóczi úton a tömeg az Erzsébet hídig vitt. Ott lőttek, lármáztak, a Duna-parton ágyúk és géppuskák voltak. A fehérek őrizték a hidat. A Ferenc József hídnál igazoltatták a járókelőket. Engem anélkül is átengedtek. Nemsokára jött Horthy, és így győzött a fehér zászló. Azután még emelgették a kommunisták a fejüket. A villamoson ki volt függesztve egy plakát: „Viharos közgyűlést tartunk." Megkérdeztem az ellenőrtől: „Ki függesztette ki ezt?" A kalauz nem tudta. Az ellenőr se tudta. Azt mondta, menjek az irodára (BSZKRT). Este bementem. Mondtam aztán annak, aki ott volt: „Hát nem volt még elég vihar? Mégis kiteszik a felhívó táblát? Még nagyobb ostort akarnak?" Azt válaszolta az illető, hogy nem tudja, ki függesztette ki a plakátot. Másnap már nem volt a villamoson a felhívás.

Ez is a háború alatt történt. Egy ember szivarozott a villamoson. A villamos leállt, de hiába vártuk a rendőrt. Messze volt tőlünk. Erre odaálltam a szivarozó ember elé és határozottan kijelentettem: „Kérem, én felügyelőnő vagyok, szíveskedjék eltenni a szivart. Indulhatunk..." Eltette. Utána mellém ült és még azt is megkérdezte, nem vagyok-e özvegy. „Nem, hála Istennek, van férjem" – mondtam a férfinak.

Egy alkalommal konferenciáról jöttünk hazafelé a vonaton. Közben egy ember gúnyolta az evangéliumot és vitatkozott a testvérekkel. Odamentem hozzá. Az egész kupé nevette a jámborokat, de nem ijedtem meg, hanem ezt kérdeztem tőle:

„Hallom, hogy az úr ismeri a Bibliát?"

„Igen, én ismerem."

„Hát azt tudja-e, hogy a bolond azt mondja az ő szívében, hogy nincs Isten?"

„Igen" – válaszolta. Majd elhallgatott és kiment. A kupé is elcsitult.

Utána mondtam a testvéreknek, hogy az ilyennel nem érdemes vitatkozni. Hasonló fegyvert kell alkalmazni, amikor válaszolunk neki.

Meyer bácsinak mondtam, hogy tanuljon meg magyarul. „Tanulj te németül" – válaszolta.

Ahol a gyerekek mellett voltam, ott többször megfordult Kossuth Ferenc, mert a felesége testvére volt a gazdám feleségének (a férfi neve Sajó volt.) De nem árultam el Meyer testvért, mert nem akartam előttük emlegetni a baptisták hibáit.

Béla egy darabig tanult az egyetemen, de egyszer kijelentette: „Nem ér semmit az én tudományom. Nem leszek orvos! Megyek Amerikába. Megmutatom a világnak, hogy milyen a mi országunk." Itthon az apja nehezen egyezett bele. De mondtam neki, hogy egyezzék bele.

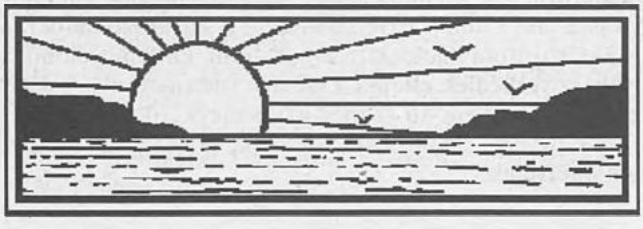
A férjem írt a világszövetség elnökének, Mullins testvérnek. Ő és Gill testvér ajánlották Bélát. Így ment ki Amerikába. Közben Gill testvér lement Romániába. Megbotránkozott abban, aki annakidején Stockholmban szavalt a magyarok ellen.

Aztán Mullins testvér is ellátogatott közénk. Otthon a szemináristáknak elmondta, hogy ilyen konferenciát és ilyen nemzetet még nem látott. A magyarok olyan missziót folytatnak, amilyet egyebütt nem látni. „Vigasztalni mentem őket, és én kaptam olyan lelket közöttük, hogy magam vigasztalódtam meg" – fejezte be beszámolóját. Béla mondta, hogy mindenki sírva hallgatta. Mullins testvér megdicsért engem is. Kérték ugyanis a számlát, mert nálam voltak vendégségben, de én sírva mondtam nekik: „Nekem minden pénznél többet ér, hogy az Úr Jézus tudományát ennyien hirdetik." Az igazgató előadta ezt is. Így emelte fel az igazgató a magyarokat.

Az 1940-es Tahiban volt Gill testvér utódja. Ő is beszámolt arról, hogy id. Udvarnoki testvér munkássága az egész világon híres. Nagyon jól esett ezt hallanom a nehézségek után.

Később a nagyvilágot is meggyőzte az Úr. Amikor Pesten volt a konferencia, mi a saját pénzünkön láttuk el a vendégeket. Amikor Romániába mentek, elvezették őket a legelső szállodába. Férjemet nem engedte el Arthúr nénje. Beharka bácsi nem győzte dicsérni a szállodát. Mikor vége volt a konferenciának, nem tudták kifizetni a szállodai számlát. Gill és Rushbrooke testvérhez fordultak kölcsönért.

Közli: dr. Gerzsenyi László

GONDOLATOK

Christian Prüfer, a Bibelreport munkatársa, a Galatákhoz írt levél alapján támadt gondolatait közli.

„...ha akármi, akár egy mennybéli angyal más evangéliumot hirdetne, mint amit mi hirdetünk: átkozott legyen!"

Micsoda kívánság! Ember, hogyan lehet dolgában ennyire biztos? Manapság arroganciának vagy fundamentalizmusnak mondanák ezt. Pál azonban olyasmit jelent ki, amit fundamentalista ki nem mondana: az átok alól – ha a már hirdetett evangélium helyett mást hirdetne – önmagát sem vonja ki.

A galatákhoz olyan misszionáriusok érkeztek – talán Jeruzsálemből –, akik a Pál által megtérteket zsidó rituálék felvételére kívánták rábírni. Ha elfogadják, akkor a krisztusi kegyelmet náluk is a törvényesség váltja föl. Ettől óvott Pál.

A történelem során ez a páli figyelmeztetés fokozatosan feledésbe merült. A reformátoroknak köszönhető, hogy a „bűnösök egyedül (kizárólag) hit által történő megigazulása" újra hirdetve lett.

Pál idején és ma is az emberek egységesen értelmezhető világnézetre vágytak. Olyasmire, ami minden eseményre, történésre biztos választ ad. Ilyennel az evangélium nem szolgálhat, ezt csak a szekták ígérik. Az evangélium pl. nem ad magyarázatot arra, hogy Isten mindenki számára érvényes szeretete mellett miért van oly sok baj, nyomorúság, szenvedés; az ígért szabadítás mellett miért élnek oly sokan rabságban, elnyomásban. És éppen a keresztyénség az, mely által a századok során oly sok kegyetlenkedés történt a világon. A hit – úgy gondolom – nem alkalmas a világ egységessé tételére. A hit az istentelen megigazítására való; életének alapot ad. Isten a bűnöst hibáival, gyengeségeivel, illetve éppen azok miatt fogadja el. Lábunk alá szilárd talajt ad. Ily alap nélkül csak talajtvesztve cselekedhetnénk.

Pál Galata levélbeli „erőszakossága" éppen abból van, mert tudja jól: mi a különbség az élet alapozása és formálása közt. „A lerakott alapon kívül, mely Jézus Krisztus, más senki nem rakhat. Azt pedig, hogy erre az alapra aranyból, ezüstből, drágakövekből, fából, szénából vagy szalmából épít, kinek-kinek munkája fogja megmutatni... a tűz bizonyítja, kinek mit ér a munkája." (1Kor 3:11-13)

A mi feladatunk: ez alap felöl a Bibliában tudakozódni. Az alap mindennapi dolgainkban nem ad eligazítást, de rajta, felelősségteli döntéseket hozhatunk.

Ford.: Schöneck Gábor

Szemelvények a századelő baptista sajtójából

A Friedensklänge írásaiból

Az e folytatásban közölt szemelvények írásanyaga – a közép-európai, főként a magyarországi misszióval foglalkozó munka – eddig magyar nyelven nem volt olvasható. Most mintegy nyolcvanéves múlt eseménysorozata válik olvashatóvá, kutathatóvá a Szolgatárs olvasóközönsége számára, baptista missziónknak e figyelemreméltó időszakából – Schöneck Gábor testvérünk kitűnő fordításában.

1913. március

A harangtoronyból

Gerlicénk, Egyesülésünk evangélistája hallatja szavát. Mennyivel előnyösebb helyzetben vagyunk más egyesülésekhez képest! Még Németországban, vagy az Egyesült Államokban sem örvendhet minden egyesülés saját evangélistájának. Hálásnak kell ezért lennünk Istennek, és karjainkon hordozni evangélistánkat, hogy misszióját hűséggel végezhesse...

Sokféle feladatot lát el: hirdeti a Jézusról szóló evangéliumot... Lapunkban is missziózik; beszámol munkáiról; a gyülekezetekről, melyekben járt... Jó szolgálatot végez prédikátoroknak, gyülekezetvezetőknek, házasoknak és másoknak adott tanácsaival, hiszen sokat látott, nagy tapasztalatokkal bír.

Gerlicéhez hasonlítottam, mert lelki tavasz melege; élet és tavaszi napfény jön általa a gyülekezetekbe... Evangélistánk két királyságban és egy császárságban szolgálja Isten országát e világon. Ezekben az országokban igényelhetik a németül értő gyülekezetek az ő szolgálatait, a következő feltételek mellett: gondoskodni kell ellátásáról; meg kell téríteni az előző állomásról történő odautazás költségét – amennyiben nem túl messziről érkezik, és gyűjtést kell tartani az Egyesülés javára... Szolgálatának igénylését – időpont-egyeztetés végett – jó előre jelezni kell a misszióbizottságnak...

1913/3.

Úti beszámoló

A Fekete-tenger partján íródott

Az Utazóbácsi régóta hallgat... A kedves olvasók azt gondolhatják: már nem is utazom, vagy azt, hogy valahol Bulgária és Oroszország között elakadtam a hóban. Erről szó sincs. Isten kegyelméből az utóbbi hat hónapban több utazást is tehettem.

A császárvárosból való visszatérésem után, többen a budapesti gyülekezetből a német császárvárosba utaztunk.

Vasútnak, gőzhajónak, evezős csónaknak, villamosnak, függővasútnak, automobilnak, mindnek működnie kellett, hogy Berlinbe jussunk. Oda-utunkon a Cseh- és Szász-Svájc nagyszerű szikláinak és helyi túráknak örvendhettünk. Ellátogattunk Szászország fővárosába, a szép Drezdába is. Ott régi ismerősök fogadtak minket. A barátságos Niederplanitzba is elmentünk, hogy megismerkedjünk a kedves gyülekezettel és a hűséges prédikátor-családdal, Bauerékkal... Nagy kápolnájukban vagy hatszázunknak áldott vasárnapunk volt...

Egy nagyolvasztót és egy vasművet is meglátogattunk. Lenyűgöző volt látni, hogyan hengerlik a kb. 400 kilós izzó vastömböket vékony rudakká, és hogyan öntik a nagyátmérőjű vízvezetékcsöveket.

Láttunk aknamélyítést, és földalatti utazáson kb. 600 méteres mélységben láttuk hogyan bányásszák a szenet... Nem mentünk volna Niederplanitzba, ha nem volna Wolf testvérünk hazája.

Nagyszerű alliance konferencián vettünk részt a thüringiai Blankenburgban. Először részesültünk ennek áldásaiból. E. Schrenk von Viehbahn generális, Fuller Gooch, K. Mascher, Kraft pásztor, Modersohn – mindnek jólcsengő neve van, és amit kincseskamrájukból a Szentlélek által kínálnak, meghallgatásra érdemes.

Mintegy kétezren gyűltünk össze naponta háromszor a nagy csarnokban. Az egyszerű közös étkezések, a testvéri találkozások, az imaközösségek mind emlékezetesek maradnak.

Innen a történelmi Wartburgba mentünk. Láttuk a német történelem és a reformáció sok emlékét. Luther celláját, melyben az Újszövetséget fordította németre...

A thüringiai erdő szurdokaiban tett rövid gyalogtúra után Lipcsébe vitt minket a vonat. Voltunk a vásárban, és megnéztük a Népek-csatájának 100. évfordulójára emelt 91 méter magas nagyszerű emlékművét. „*Velünk az Isten*", áll az emlékmű talapzatán. – Bárcsak lenne a német nép is Istennel!...

Ellátogattunk még Kuss prédikátorhoz és a lipcsei gyülekezetbe, azután áldások reményében utunk végcéljára, Berlinbe, a német baptisták szövetségének konferenciájára indultunk. Nem csalódtunk. Csúcs volt ez egyéni életünkben és közösségünk történelmében...

Gyorsan véget értek a konferenciai napok, és Berlin aszfaltjáról Baranya és Somogy felázott útjaira indultam.

Bonyhádon menyegzőre voltam hivatalos, de a vasútállomásról egy gyermek temetésére vittek... Gyász, öröm egy napon – ilyen változékony az élet.

Bonyhádon, Váralján, Ecsényen, Bonyán, Tabon, Szőlőspusztán, mindenütt voltak, akik figyelemmel hallgatták az evangéliumot.

Hazaérkezésemkor szenvedések között találtam Gerwich testvért, így egy ideig őt helyettesítettem.

Nov. 11-26-ig Nyugat-Magyarországot jártam, egészen a stájer határig.

Sopron, Agendorf, Wandorf, Landsee, Lindgraben – ahol Walter pionir szántja a talajt, alacsony szobákban, konyhákban hirdettük Krisztus evangéliumát. Jó tüdő és buzgóság kellett ehhez, mindkettőt megadta az Úr.

Bár hozna gazdag termést a szórt Mag, az ottani kis csapat örömére és az Úr dicsőségére!

1913/4.

December 12-22-ig Budafokon szolgálhattam. A szó szoros értelmében kőkemény munkamező ez. Viszont szép a kilátás – nemcsak a pompás Budapestre, de lelki értelemben is. 1Kor 15:28 alapján reméljük, hogy munkánk nem hiábavaló.

Ezután jöttek az ünnepnapok. Gerwich testvér még mindig nincsen teljesen rendben, így az újpesti gyülekezetben szolgáltam.

Január 10-én, újra csomagolnom kellett, hosszabb útra indultam. Erdély, Románia, Dobrudzsa, Fekete-tenger számomra már nem volt idegen, de 20 órát kellett utaznom legközelebbi állomásomig, Nagyszebenig. Utolsó látogatásom óta néhány változás is történt. Rossz címet kaptam, emiatt a rám várók egy napot veszítettek, én meg egy hotelszobában maradtam egyedül... Pontosabb információ de sok kellemetlenséget hárítana el!

Annál nagyobb volt másnap az öröm, amikor pontosan érkeztem a reggeli istentiszteletre. – Nagyobb terem kellene az itteni munkánkhoz. Azon a vasárnapon háromszor kellett összepréselődnünk. De az Úr ott volt. Figyelmes hallgatóságnak – három tanító is ott volt – hirdethettem az Igét.

A következő két estén Sároson voltak áldott összejöveteleink. Hét vágyódó lélek közül öt a bemerítését várja már.

Január 15-én a brassói Rózsaligeten volt kellemes esténk. Építő hozzászólások után gyűjtést tartottak az Egyesülés javára. 15 korona jött össze.

Korán reggel mentünk Predealba, (Predeal-hágó – Tömösi-hágó, Romániába vezető határátkelőhely volt a Brassói-havasokban), ahol reggel 5-kor mi is láttuk a „román csillagokat", ahogyan azt humoros szerkesztőnk korábban megjegyezte.

A Kárpátok áthágása után a román síkság felé haladtunk, ahol Bukarest is fekszik...

A mindnyájunk számára emlékezetes szép konferencia után, amikor a küldöttek már hazafelé utaztak, kezdődött az én munkám. Először Craiovában. Krizsanovsky testvérék is ott laknak, akiknél 24 évvel ezelőtt Óbudán tarthattam összejövetelt. Tíz éve élnek itt. Mivel a testvér románul, magyarul, németül is beszél, bibliakolportőrként munkálkodik az ország nagy részén... Hat összejövetelt tarthattam náluk. A csoport kicsiny. Mivel Meixner testvér is kolportőr, Klös testvér pedig festő, ritkán vannak otthon. Remélik, hogy jön majd valaki segítő.

Január 27-én 8 órás utazás után egy éjszakát Bukarestben töltöttem, és reggel kelet felé utaztam tovább. Első állomásomon, Salignyben Lück prédikátorral kívántam találkozni. Ötórás utazásom alatt útitársammal akartam beszélgetni, de sehogyan sem sikerült. Ők németül nem tudtak, én pedig románul.

Végre elérkeztünk a csernavodai nagy vasúti hídhoz, melyet most különös gonddal őriznek. Két katona őrködött minden kocsiban, és a hídon való áthaladáskor még az utasok felállását sem engedték meg...

Saligny! – Kiszállok, de egy ismerőst se látok; románul beszél mindenki, csak én nem. A legközelebbi Cofinebe (kávéház) megyek. Egy fuvarossal kezdek „tárgyalni"; ujjainkon számoljuk a díjat, amiért a legközelebbi faluba visz. Mialatt a fuvaros befogja a lovait, a távolban jármű tűnik fel; közelebb érve látom, hogy a hőn óhajtott Lück testvér ül vendéglátóm, Schollmeier testvér oldalán.

1913/5

A román fuvaros fölösleges fáradozásáért némi összeget tettem le az asztalra, és máris meghitt beszélgetésben ültem testvéreim között a kocsin.

A Duna rég elhagyott 600-700 m széles medrében haladtunk. A meredek partok most is úgy álltak, mintha az imént mosta volna a víz, pedig vonat robog lent, és temékeny szántóföldde változtatták a medret.

Mintegy félórás kocsizás után balra, a magasan fekvő Vachria felé kanyarodtunk.

Ebben a lutheránus, német helységben Schollmeier testvér és felesége az egyedüli baptisták, de hamarosan tapasztaltuk: szépszámmal vannak itt Isten gyermekei. Készséggel engedték át az iskolát az evangélium hirdetésére, de az utolsó pillanatban valamilyen akadály támadt, ezért egy lutheránus házaspár otthonában nyertünk vagy ötvenen barátságos befogadást. Isten Lelke működött köztünk; szívből jött imák szálltak az Atyához. – Bár adna Isten mindenütt ilyen egészséges alliance-t!

Január 30-án hómezőn át 5 és fél órás utazásunk volt Schollmeier testvér kocsiján Copadinba. Városi télikabát itt kevés lett volna, ezért tetőtől talpig érő, meleg orosz bundákba burkoltak minket. Ez a gondos szeretet Kol 3:14-re emlékeztetett: *„Mindezeknek fölébe pedig öltözzétek föl a szeretetet"*. E gondoskodó szeretetnek köszönhetem, hogy megfázás nélkül jutottam tovább.

Copadinban, ahol tavaly áldott összejöveteleink voltak, tavasszal meghalt hűséges Dermann testvérünk, aki otthont és támogatást adott az Úr munkájának. – Sajnos gyakran igazolódik be 1Sám 8:5 – *„Imé, te megvénhedtél, és fiaid nem járnak útaidon"* – így Isten munkájának vesztesége kétszeresen is érezhetővé válik.

Almerék házában testvéreink örömére két összejövetelünk volt, de csak néhány barát volt jelen.

Február 1-én Nagel testvérrel szánkón öt és fél órás utat tettünk meg fák, bokrok, házak nélküli hómezőn. Könnyen elveszne itt a tájékozatlan. Távoli támpontot egy szalmakazal alakú földhányás nyújtott. Románia-szerte látni ilyen halmokat, melyek 2000 évesnél idősebb sírok lehetnek. Néhányat feltártak; zárt kőkamra mellett, egyéb régészeti dokumentumot is találtak.

Újabb úticélunk: Mamuzlia, sík völgyben fekszik. Ez is a nagykiterjedésű mangaliai gyülekezeti körzethez tartozik, melynek ellátása nagy önmegtagadást kíván Lück prédikátortól.

Mamuzlia kemény sziklán van. A falu egyetlen kútját 50 méteres sziklaréteg áttörésével nyerték. Lóval hajtott berendezéssel emelik fel a vizet. A távolabb lakók is ide hajtják állataikat itatni. Minden család naponta kétszer vihet innen vizet. Itt könnyen megértik 1Mózes 26:19-ben említett kútnak értékét...

Mamuzliai kis kápolnánk hétközben német iskolaként működik. A kivándorlások miatt, már kevés gyülekezeti tag él itt...

Szombati összejövetelünkre több idegen is eljött, vasárnap azonban a munka akadályozta őket, hogy eljöjjenek. Fát kellett szállítaniuk a határőrség számára, a bolgár határ-

ra. Nemrég a bolgárok az éj leple alatt birkanyáját hajtottak el. A pásztor elmenekült és riasztotta a falut, még a harangot is félreverték; mindenki menekülésre készen állt; támadástól tartottak, szerencsére nem történt semmi.

1913/6

Nagyszebenben töltöttem pünkösd ünnepét. Háromszoros ok volt az örvendezésre:

1. Ismételt megerősítést nyert Isten Igéje: *„az én lelkemet adom belétek"* (Ez 36:27).

2. Megemlékezhettünk az erdélyi misszió 8 éves fennállásáról. Az újpesti gyülekezet tagjai – főleg Untsch testvér, aki már Amerikából gondoskodik az otthoniakról – megteremtették annak lehetőségét, hogy Gerwich testvér ismételt missziós utakat tegyen Erdélyben. Később Rumml és Kolle testvérek – együttműködve az újpestiekkel – szórták a Magot, mely termőre fordult. A kivándorlások ellenére a nagyszebeni gyülekezetnek 40 tagja van... Jelenleg Budapest I. támogatja az ottani munkát. Kreis testvér, ottani misszió-munkás hamarosan korábbi munkaterületére, Budapestre tér vissza. Így annak a területnek – melyen többtízezer német él – elfoglalása nagy fontossággal bír. Alkalmas férfi lenne, de hiányoznak az eszközök.

3. Keresztelő ünnepséget is tarthattunk, mely örömünket még jobban fokozta. A városi fürdő úszócsarnokában nagyszámú hallgatóságnak hirdethettük az evangéliumot, és ezt követően három személyt meríthettünk be... Áldások sokaságával mehetett mindenki az ő útjára.

Engem Temesvárra vitt a vonat, a dél- és közép-magyarországi egyesülés konferenciájára, melyen Peter testvér elnökölt. Meyer testvér és más budapesti-, bonyhádi-, pécsi- és temesvári testvérek is voltak ott.

Meyer testvér beszámolója nyomán, a vasárnapi iskoláról és a missziómunkás képzésről folyt tárgyalás.

A konferenciát követően Nagyszalontán háromhetes német-, magyar-, román missziómunkás-képzést tartottak.

Áldja Isten fáradozásukat, és egész Délkelet-Európában a missziót. (A.Wiegand)

1913/7.

Legutóbbi utazásom – május 27 – június 11-ig – a királyi szabadvárosra, Pécsre és annak állomásaira terjedt ki. Voltam Bonyhádon is. Vidéki testvéreink e forró napokon a legnagyobb munkában vannak, ezért csak késő este tarthattunk összejöveteleket, de így is örömteli légkör uralkodott mindenütt... Később jutott tudomásomra, hogy az Ige intő és mentő élővízként hatott.

Ezután meglátogattam Nozidlak és Biff testvéreket, akiktől régóta van meghívásom. Újvidék közelében, Beocsinban egy cementgyárban laknak, ahol kétezren, köztük sok német is dolgozik. Az igazgatóság ritkán tapasztalható figyelmességgel gondoskodik a munkások jólétéről. Csinos lakásokba költöztette őket; a munkaképtelenekről és a szerencsétlenül jártak családjáról is gondoskodnak; a gyermekeket szép iskolában hat tanító oktatja.

Iskolájuk egyik termében vasárnap és hétfőn figyelmes hallgatóknak hirdethettem a mentő kegyelmet. Mivel Peter testvér csak ritkán jöhet közéjük, látogatásomért igen hálásak voltak, és ezt útiköltség-térítéssel – melyhez a barátkozók is hozzájárultak – fejezték ki. Vasárnap délután egy magaslatra sétáltunk, ahonnan pompás kilátásunk volt. Isten Szentlelkének érezhető közelsége éneklésre kényszerített minket... (A ti Wiegandotok)

1913. április

Munkabeszámoló Temesvárról és környékéről

Tavaly Széphely – korábban Zsebely – állomásunkon kápolnát építettünk, melyet november 21-én nyithattunk meg. Nagy örömünkre nálunk volt H. Meyer testvér, és az egybegyűlteknek az Igével szolgált. Az elnyert áldások következtében kápolnánk mindig jól látogatott, 3 keresztelő ünnepünkön 12 lélek merítkezett be.

Isten segítségével jó eredménnyel megtarthattuk első énekünnepünket. Az evangélium hirdetésére 16 helyen van lehetőségünk. Német és magyar folyóiratokra 160 előfizetőnk van; eladtunk 3000 keresztyén irodalmi terméket. Ha volna kolportőrünk, többet is terjeszthetnénk.

Nagyszerű volt az 1913-as újév, 6 lelket meríthettünk be Krisztus halálába; több ébredő is van, akiknek nagyon jó az előmenetelük. Ebben a katolikus sötétségben, ahol a papok tiltják Isten igéjének olvasását, az Úr Jézus segítségével világíthatunk...

Résen kell lennünk az imában, az igeolvasásban és a munkában, mert az ördög megfelelő hurkot készít mindenki számára, hogy megfogjon és elpusztítson erőset és gyengét, fiatalt és időset... (Johann Schlier)

1913. május

Meghalt Wilhelmine Mathei testvérnő

Április 9-én álltunk koporsója mellett... Elöljárója volt női egyletünknek; 30 esztendőn át tevékeny tagja volt a gyülekezetünknek...

Három évvel ezelőtt tuberkolózisban betegedett meg, és az Úr méltó tanítványaként viselte el a szenvedést. Utolsó heteiben, amikor már beszélni is alig tudott, átszellemült arccal hallgatta, ha Megváltóját említették...

Wiegand testvér a Zsolt 90:1-12-ből olvasott föl, és a gyülekezet éneklése után Jak 4:14 alapján az elhunyt áldásos, szenvedő és győzedelmes életéről szólt...

Udvarnoki testvér, a magyar gyülekezet énekkarának éneklése után János 14:1-6 alapján arról beszélt, hogy testvérnőnk papi hivatását már odafönt folytatja; övéiért imádkozik... (Selma Walker)

Örömcsengések Pozsonyból

Isten patakja tele van vízzel (Zsolt 65:10)... Szívünk mégis gyakran szomjazik az élő Isten után, és szárazak vagyunk, mint a hasábfa? Április 15-21-ig viszont igazi merítőmesterünk volt, aki gazdagon látott el minket élővízzel.

Bárhol is pumpált – a Paradicsomban (1Móz 3:13), Babilonban (Ez 36:33-36), Samáriában (1Kir 21:20), a zsoltárokban és több helyen az Újszövetségben – mindenütt talált élővizet mindnyájunk számára... A szomjazók száma napról-napra nőtt... Idegenek is csak elismerően nyilatkoztak, mi pedig ismételten megbizonyosodtunk arról, hogy *„Isten patakja tele van vízzel"*. A testvérek újáéledtek. Imáink elkísérik az evangélistát. (Maria Gromen, Pécs)

Maria Gromen testvérének Fridának a bemerítési emléklapját láthatjuk a Szolgatárs hátsó borítóján, 1903-ból.
(Az eredetiről: fekete, piros és aranysárga színnel nyomtatott lap. A kézírásos "Gromen" névnél javítás figyelhető meg.)

SAJTÓFIGYELŐ

A 77 ÉVES BILLY GRAHAM TOVÁBBRA IS A BGET-NÉL MARAD

MINNEAPOLIS, MINNESOTA, USA – Billy Graham 1995. november 7-én ünnepelte 77. születésnapját. Részt vett a Billy Graham Evangélizációs Társaság (BGET) igazgatói tanácsának Floridában megtartott ülésén. Az értekezlet alkalmával Graham elmondta, hogy tovább kíván szolgálni az 1950-ben alapított szervezet elnökeként és legfőbb irányítójaként.

Az igazgatótanács Graham fiát, Franklint választotta meg a nemrégiben létrehozott alelnöki tisztségbe. Ez a választás Franklin Graham-et édesapja tisztségének egyenesági örökösévé tette. Ő fogja tovább irányítani a „Samaritánus Erszénye" és az Egészségügyi Világmisszió nevű szervezeteket, melyek központja Észak-Karolinában van. 1996-ban mintegy 8-10 nagyméretű evangélizáció lebonyolítását fogja irányítani a BGET-on belül.

„Elköteleztem magam arra, hogy minden tőlem telhetőt megtegyek édesapámért, hogy folytathassa azt a munkát, amire Isten elhívta" – mondta Franklin.

Cliff Barrows, Graham partnere és az elmúlt 50 évben tartott evangélizációinak zenei igazgatója, továbbra is az igazgató tanács alelnöki tisztségében marad. Barrows hozzáfűzte: „Örülök annak, hogy a tanács a mai napon elfogadva Isten vezetését [Franklin megválasztását értve ezen], és úgy tekintek erre, mint egy nagyszerű lehetőségre, hogy továbbra is Mr. Graham és Franklin mellett állhatok a Társaság további missziómunkájában."

Billy Graham programja csupán némileg lett könnyebb, az evangélista korára való tekintettel. 1996-ban Ausztráliában, Új-Zélandon, Minneapolisban és Charlotte-ban (USA, Észak-Karolina) tartanak majd evangélizációkat. Azt is közzétette, hogy 1996 őszére szeretné befejezni emlékiratait.

A Graham házaspár mind az öt gyermeke valamilyen módon bekapcsolódik a szolgálatba. Gigi Tchividjan-Graham, a legidősebb, íróként és szemináriumi előadóként dolgozik. Anne Graham Lotz megalapította az AnGeL Ministries-t, egyben egy népszerű bibliatanító. Ned Graham az East Gate Ministries elnöke, amely a Kínában folyó missziós kezdeményezésekre összpontosít. Ruth „Bunnie" Graham Dienert a „Samaritánus Erszénye" nevű társaságnál dolgozik, melyet testvére, Franklin igazgat.

AZ OLASZ BAPTISTÁK ELADNAK EGY INGATLANT A TIRANAI GYÜLEKEZET MEGSEGÍTÉSÉRE

RÓMA, OLASZORSZÁG — Az Olaszországi Baptista Szövetség elnöke, Renato Maiocchi nyílvánosságra hozta a szövetség ama szándékát, hogy szeretnének hozzájárulni egy nagyobb összeggel az albániai Tiranai Baptista Gyülekezet megsegítéséhez. Az Európai Baptista Szövetség (EBSZ) főtitkárához, Karl-Heinz Walterhez címzett beszámoló levelében Maiocchi elmondta, hogy a Szövetségi Tanács „tett egy lépést előre." A bizottság – írja Maiocchi – „kijelölte azt az ingatlant, amelyet szándékozunk eladni annak érdekében, hogy hozzájáruljunk az Albániában élő testvéreink új imaházvásárlási szándékához."

Az az olasz ingatlan, amely eladásra kerül, egy déli városban található, Conversano-ban, Baritól délre, Albánia felől nézve közvetlenül az Adriai-tengeren túl. Az értékesítésből származó esetlegesen befolyó összeg még nem ismert pontosan, Maiocchi azonban elmondta, hogy a szövetség 60 millió lírára (50.000 DM) számít, és függetlenül az eladásból származó bevétel nagyságától, legalább ezt az összeget odaadják.

Amikor Walter meghallotta ezt a hírt, a következőket mondta: „Ez igazán jó hír. Dícsérjük az Urat ezért a döntésért."

EBPS Hírszolgálat
Ford.: Csiszár István

Kétféle nézőpont

1. A szószéken

Én, itt állok fent, s ti ott ültök lent.
A hangom fennen szól, visszhangját hallom jól.
De tudhatom-e itt fent, hogy lent, akinek szól, érti-e épp ily jól?
Mert itt állok fent, s ti ott ültök lent.

2. A padban

Itt csücsülök lent, s a bácsi ott áll fent.
A hangja fennen szól, itt lent is hallom jól.
— Anyu, miért szólsz rám: csend!
S a bácsi, aki ott áll, mondd: miért kiabál?
Miért ülök itt lent? — s a bácsi mért van fent?

Entscheidung
Ford.: Schöneck G.

Gerő Sándorné:

Nők a hithősök sorában

Zsid 11:11, 23, 31, 35

Hívő körökben sokszor felmerül a kérdés, hogy hol van a nők helye a gyülekezetben, és mi az a szolgálat, amivel Isten megbízta őket. S miközben erről folyik a vita, elkerüli figyelmünket az a tény, amit a Zsidókhoz írt levélből is megtudhatunk, hogy Isten családjában nőknek és férfiaknak közös a sorsuk, a szolgálatuk, és nem véletlen, hogy ott vannak ők is a hithősök sorában.

A hit csodálatos ajándéka Istennek, ami által nemcsak a világ teremtését értjük meg, hanem Istennek velünk kapcsolatos terveit is. Bármilyen egyszerű legyen a feladat, amit rám bíz, csak hit által értem meg és hit által vagyok képes az elvárásnak eleget tenni. Az Igében felsorolt asszonyok feladata különböző volt, de egy közös vonás található benne, és ez az ismétlődően visszatérő refrén: „Hit által". Külön-külön mindegyik tudomásul vette, hogy arra a bizonyos feladatra Isten őt választotta s neki azt hittel kell fogadnia és teljesítenie. Ez nálunk sincs másként. Tudnunk kell, hogy életünk nem véletlenek játéka, megvan az Isten által meghatározott helyünk és szolgálatunk s nekünk azt be kell töltenünk. Szánalmas az olyan hívő, aki erről nincs meggyőződve.

A hithősökkel kapcsolatban tanácsolja a levél írója, hogy *„Nézvén az ő életük végére, kövessétek hitüket"*. Nézzük meg, miben lehetnek ők követendő példa számunkra:

1. Sára (11. v.)

A feladat, amit vállalt, erő feletti volt. Idős korban még az unokák is terhet jelenthetnek, hát még életet hordozni és világrahozni, aztán az újszülöttet felnevelni, mekkora erőpróba! Napjainkban még a fiatalok is nehezen vállalják a gyermek nevelésével járó gondokat. Sára azonban tudomásul vette, hogy Istennek különleges terve van Izsák megszületésével, és úgy olvassuk, hogy *„hit által nyert erőt Sára és életkora ellenére szült, mert hűnek tartotta azt, aki az ígéretet tette"* (11. v.).

Nekünk is lehetnek erőnk feletti szolgálataink. Sokszor érezzük, hogy képtelenek vagyunk eleget tenni egy-egy feladatnak, és mégis meg kell tenni. Jó, ha eszünkbe jut ilyen helyzetben, hogy Sára is hit által nyert erőt. Ha valóban az Úr szolgálatában állunk, és nem a magunk kedvében, akkor bizonyosak lehetünk afelől, amit Pál apostol így fogalmaz meg: *„Mindenre van erőm a Krisztusban, aki engem megerősít"*. Nem a másikra mért feladatot kéri számon tőlem az Úr, hanem azt, amit rám bízott. Ahhoz pedig erőt is ad.

2. Jókébed (23. v.)

A bátorság mintaképe. Jobban félte Istent, mint a király parancsát, és nem szolgáltatta ki gyermekét a hóhéroknak, hanem rejtegette. Ha gyávaságból nem vállalta volna a kockázatot, egyrészt késleltette volna Isten tervét, másrészt akadályozta volna népe szabadulását. Milyen jó lenne erre gondolni, mikor gyávasággal kísért a Sátán! Biztos vagyok abban, hogy Jókébed bátor példája segítette évszázadokkal később Máriát is a döntésben, hogy eszköz legyen a Messiás megszületésében.

Sok mindent tanulhatunk Jókébed bátor magatartásából. A Sátánnak ma is az a célja, hogy elveszítse a hívő szülők gyermekét. Megpróbáljuk egy ideig rejtegetni a puha, meleg családi fészekben, de előbb-utóbb kikerülnek a világba, és kell, hogy hitünk és imádságunk kísérje őket. Jókébedhez hasonlóan hinnünk kell, hogy Isten ott is szemmel tartja választottait, s csak idő kérdése, mikor használja fel őket is a maga terveinek véghezvitelében. Mi nem tarthatjuk meg gyermekeinket. Isten az, aki őrzi őket is, minket is hit által az üdvösségre.

3. Ráháb (31. v.)

Bizonyára sokak számára megbotránkoztató, hogy egy parázna nő is bekerült a hithősök sorába, de Jókébedhez hasonlóan Ráháb nem kis kockázatot vállalt, mikor a kémeket elrejtette, mert elhitte, hogy Isten Izráelnek adja Jerikót örökségül. Hitből cselekedett jót a kémekkel, és nem szolgáltatta ki őket a király parancsára. Hallott róla, és elhitte, hogy Isten hatalmasabb a királyoknál, és érdemes neki engedelmeskedni. Jézus egy alkalommal azt mondja a farizeusoknak: *„A vámszedők és parázna nők megelőznek titeket az Isten országában, mert ti nem hittetek, a parázna nők pedig és a vámszedők hittek"* (Mt 21:31-32). Akinek ilyen hite van, ami engedelmességben nyilvánul meg, az nem veszhet el az engedetlenekkel együtt, mert arra Istennek gondja van.

4. A névtelen asszonyok (35. v.)

Minden igaz ügynek vannak névtelen hősei. Az egyháztörténelem tanúsága szerint nagyon sok férfi, nő és gyermek szenvedett mártírhalált, akiknek a neve nem maradt fenn. Itt azt olvassuk: *„Asszonyok feltámadás útján visszanyerték halottaikat..."* Kétségtelen, hogy ma is vannak ilyen csodák, hit által, de ez az igevers így folytatódik: *„...mások kínpadra vonattak, visszautasítván a szabadulást, hogy becsesebb feltámadásban részesüljenek"*. Egyazon hit által egyik erre, másik arra nyert képességet. Mikor férjem halálos beteg lett, valaki azt mondta nekem, ne aggódjak, mert a gyülekezet imádkozott, és férjem nem halhat meg. Isten mégis másként döntött. Felmerül a kérdés: talán nem volt hitük az imádkozóknak? De igen! Csak elfelejtették, hogyan tanít minket az Úr Jézus imádkozni: *„Legyen meg a Te akaratod!"* Isten akaratának elfogadásához is ugyanaz a hit kell, mint a csodákhoz.

Nem vagyunk egyformák. A hithősök élete és szolgálata is más és más. A sokak által ismert Joni Eareckson írja, hogy mikor rádöbbent bénaságára, úgy vélte, az ő sorsa a legelviselhetetlenebb. Aztán látta, hogy vannak az övénél

Illusztrációk gyűjteménye

Gyűjtötte: Dr. Gerzsenyi László

James Gilmour, Mongólia misszionáriusa egyszer sebesült katonákon segített. Jóllehet nem volt orvos, mégis elsősegélyt nyújtott nekik. Bekötözte két férfi sebeit, de a harmadik férfi eltört lábszárcsontján nem tudott segíteni. Odatérdelve a férfi mögé, kérte az Úr segítségét. Nem tudta, hogy Isten miként hallgatja meg imádságait, de bízott abban, hogy a szükség idején megkapja a segítséget. A primitív kórházban egyetlen könyvet sem talált a csontok elhelyezkedéséről, és orvos sem volt a közelben. Még bonyolultabbá tette a helyzetet, hogy koldusok vették körül és pénzt kértek tőle. Nagyon ránehezedett betegének a terhe, de szíve azokért a rongyokban kolduló szegényekért is dobogott. Hirtelen adott nekik egy kis ajándékot és a lelki figyelmeztetés néhány kedves szavát. Egy pillanattal később ámulattal figyelt föl egy fáradt koldusra, aki a háttérben maradt. Az éhező koldus élő csontvázhoz hasonlított. A misszionárius hirtelen rájött, hogy az Úr sétáló leckét ad neki anatómiából! Kérte az idős férfit, hogy hadd vizsgálhassa meg. Miután gondosan végigtapogatta az újjaival a kérdéses csontokat, megtudta, hogy miként kell bánnia a katona eltört lábával. Visszatért betegéhez, és rögzíteni tudta törött lábát.

Ima

•

Ámulva halljuk a Koreában működő keresztyénség híreit. Száz évvel ezelőtt egyetlen keresztyén sem volt Koreában, és ma a nemzet tíz százaléka keresztyén. Jelenleg 10 500 evangéliumi gyülekezet működik Dél-Koreában. A koreai gyülekezetek mostani célja az, hogy négy kilométeres távolságon belül mindenki közelében legyen evangéliumi gyülekezet. Már csak 983 gyülekezetet kell létrehozniuk, hogy elérjék ezt a célt. A 800 ezres Incson városában, melynek kikötőjében horgonyzott a Logosz, 2000 gyülekezet működik. Szöulban, az ország hatmilliós fővárosában 2000 a gyülekezetek száma.

Ébredés

•

Amikor a Wycliffe fordítócsoporthoz tartozó Doug Meland és felesége Brazíliába, a fulnio indiánok egyik falujába költözött, úgy emlegették őket, mint „a fehér ember"-t. A kifejezés egyáltalán nem volt hízelgő, mivel más fehér emberek kizsákmányolták őket, felégették otthonaikat és megfosztották az indiánokat földjeiktől.

Miután azonban Melandék megtanulták a fulnio indiánok nyelvét, és segítették az embereket orvossággal és más módon is, kezdték Dougot úgy emlegetni, mint „a tiszteletre méltó fehér ember"-t.

Amikor később Melandék kezdték fölvenni magukra az emberek szokásait is, a fulniók még jobban elfogadták őket, és Dougról úgy beszéltek, mint „a fehér indián"-ról.

Aztán egy napon, amint Doug megmosta egy fulnio gyermek szennyes, és sérülés miatt összevérezett lábát, hallotta, amint egy ott álldogáló ezt mondta a másiknak: „Ki hallott eddig arról, hogy egy fehér ember megmossa egy indiánnak a lábát? Bizonyára, ez az ember Istentől jött!" Attól a naptól kezdve, amikor Doug elment egy-egy indián otthonába, ezt jelentették be: „Itt jön az az ember, akit Isten küldött hozzánk."

Szeretet

•

Assziszi Ferencet megrémítette a lepra. Egy napon azon a keskeny ösvényen, amelyen utazott, látott a napfényben egy teljesen fehér leprást! Ösztönösen visszahőkölt, mert nem akart megfertőződni a rettenetes betegségtől. De aztán elszégyellte magát, odafutott, körülölelte a szenvedő ember nyakát és megcsókolta őt, majd továbbment. Egy pillanattal később visszanézett, és senki sem volt az úton, csak az üres utat látta a tűző napfényben. Ezután egész nap azon gondolkodott, hogy nem leprással, hanem magával Krisztussal találkozott.

Szeretet

•

Carl J. Printz, aki Svédország kanadai megbízottja volt sok éven át, a 99. születésnapján az egyik televíziós program szereplőjévé lett, mert megkérdezték tőle, hogy milyen szabályokat követett, aminek alapján ilyen hosszú és hasznos életet élhetett. Ezt válaszolta: „Egyetlen határozott szabályt ajánlanék, és ez a következő: az ember legyen mértékletes mindenben." Aztán gyorsan hozzátette: „Egy kivételt azért kiemelnék, mert a Bibliában olvashatunk arról a parancsolatról, hogy szeressük az Urat teljes szívünkből, teljes lelkünkből, teljes elménkből és minden erőnkből, és szeressük felebarátunkat, mint magunkat. Ezen a területen szabad túlzásba esnünk."

Szeretet

•

Amikor Mahatma Gandhi a londoni egyetemre járt, csaknem teljesen meggyőződött arról, hogy a keresz-

---

Gerő Sándorné:
Nők a hithősök sorában
(Folytatás az 55. oldalról)

súlyosabb esetek is, és minden ember a skála valamelyik fokán áll. Vannak felettünk is, mögöttünk is, de mi mindig azokra nézünk, akiknek kevesebb próba jutott. Pedig nem szabad összemérni sorsunkat, keresztünket, helyzetünket a másokéval. Nem ez a dolgunk, hanem az, hogy *hit által* megálljuk helyünket ott, ahová Isten állított.

Jó dolog elmélkedni a hithősök példáján és követni hitüket. Hit által mi is visszanyerhetjük lelkileg halott gyermekeinket. A test halálánál borzalmasabb a lélek halála és nem szabad elfelejteni, hogy valamikor mi is halottak voltunk a bűneinkben. Pál írja: *„Titeket is megelevenített, akik holtak voltatok a ti bűneitek és vétkeitek miatt"* (Ef 2:1).

Aki hitből él és hit által engedelmesen, bátran vállalja az Isten akaratának cselekvését, az nem él hiába és nem tűnik el nyomtalanul. Fényt hagy maga után, akár névvel vagy anélkül, s az utána jövő nemzedék nem lesz bizonytalan és céltalan, mert lesznek újabb hithősök, akiknek élete világít és követésre méltó.

tyén vallás az egyetlen igaz, természetfölötti vallás a földön. Tanulmányainak elvégzése után tovább kereste a bizonyítékot, aminek alapján teljesen elkötelezett keresztyénné lehetne. A fiatal Gandhi munkát vállalt Kelet-Afrikában, és hét hónapon át egy család otthonában élt, amelynek tagjai egy evangéliumi keresztyén gyülekezethez tartoztak. Mihelyt fölfedezte ezt a tényt, úgy gondolta, hogy itt lesz az a hely, ahol megtalálja majd a keresett bizonyítékot.

Ahogy azonban teltek a hónapok, és látta a család magatartásának lazaságát Isten ügye iránt, aztán hallotta panaszkodásukat, amikor arra szólították fel őket, hogy áldozzanak Isten országáért, és érzékelte általános vallási közömbösségüket, Gandhi érdeklődése kiábrándultsággá változott. Ezt mondta a szívében: „Nem, ez nem az egyetlen igaz, természetfölötti vallás, amit szerettem volna megtalálni. Ez jó vallás, de csak egyike a világ sok vallásának.

Keresztyénség

•

Olvastunk egy hajóról, amelyet egy évszázaddal ezelőtt fedeztek fel az Északi-Jeges-tenger jéghegyei között. A kapitány akkor fagyott meg, amikor az utolsó följegyzést írta a hajónaplóba. A személyzet egyes tagjait a függőágyakban, másokat a kabinokban fedeztek fel, halálra fagyottan. A hajónapló utolsó dátuma azt mutatta, hogy a hajó tizenhárom éven át úszott a jéghegyek között, „mint sodródó koporsó, megfagyott személyzettel". Vajon nincsenek ma ilyen gyülekezetek?

Keresztyénség

•

Évekkel ezelőtt egy napon ugyanabban a napilapban két beszámoló jelent meg, az egyik egy amerikai nőről szólt, aki csak éppen akkor költött hetvenezer dollárt párizsi ruháira, egy másik asszony pedig, aki csodálatos keresztyén jellemet árult el, a neki föltett kérdésekre szerényen elismerte, hogy vagyonából sok milliót áldozott különböző vallásos célokra. Valaki megjegyezte: „Ez ízlés kérdése: párizsi ruhák, vagy mennyei koronák."

Áldozatkészség

•

Nem sokkal ezelőtt az emberi test anyagának értékét 98 centre becsülték. Most azonban az atomenergia ismeretében ez a becslés megváltozott. Valaki kiszámította, hogy az emberi testben levő atomokkal kilónként 22 millió 800 ezer kilowatt áramot lehetne termelni, ha be tudnák fogni. Ezen az alapon egy 70 kilós emberi test értéke elérné a 100 milliárd dollárt.

Ember

•

1960. július 9-én Roger Woodard lett az első személy, aki túlélte a Niagara-vízesést. Azon a délutánon egyik barátjával a vízesés fölött csónakázott, amikor a motor felmondta a szolgálatot. Egy hatalmas hullám felfordította csónakjukat, és mindketten belekerültek a folyó gyors sodrásába. Roger társa eltűnt, miközben ő, aki mentőruhát viselt, lesodródott a 80 méteres vízesésbe. Éppen ott volt egy turista-hajó a vízesés szélén, és a kapitány hallotta, amint Roger segítségért kiabált. Mentőövet dobtak neki, amit megragadott és biztonságosan kimentették. Egy évvel később elfogadta Krisztust Megváltójának és ezt mondta: „Azt hiszem, az Úr azért mentett meg először, hogy másodszor is megmentésben részesüljek."

Megváltás

•

Nóé napjaiban házasodtak és férjhez mentek. Ugyanígy van korunkban Las Vegasban is. A Flamingo szálló szerencsejáték termében van egy kápolna, ahol házasságkötési szolgáltatásokat hirdetnek a „nap huszonnégy óráján át", gyertyákkal, orgonazenével és azzal a megjegyzéssel, hogy „erre a házasságkötésre mindig emlékezni fog". A házasságkötő kápolna hirdetőtábláján ez áll: „A kápolna-használat díja tíz dollár... Nem kell várakozni, nem szükséges orvosi vizsgálat. A lelkészek éjjel-nappal elérhetők." Las Vegas azzal dicsekszik, hogy ez a város az ország házasságkötő fővárosa. Mindezt a nagyhatalmú mammon-istenség tartja a kezében.

Mammon

•

Indiában, a felső vagy közép-felső kaszthoz tartozó családokban nagyon költséges egy-egy lány férjhez adása. A menyasszony családjától káprázatos jegyajándékot vár el a vőlegény készpénzben és ajándékokban. Van egy indiai népi mondás, hogy jobb a gyermektelennek, mint annak, akinek lánya van.

Házasság

•

Följegyezték, hogy a világ egyik leggazdagabb embere ezt mondta halála előtt az egyik barátjának: „Nem látom, hogy mi hasznom van abból az összes pénzből, amiről azt mondod, hogy az enyém. Nem ehetem meg, nem költhetem el, valójában még sohasem láttam és sohasem volt a kezemben egyetlen pillanatra sem. Nem öltözöm jobban, mint magántitkárom, és nem ehetek annyit, mint a sofőröm. Egy nagy családi penzióban élek, emésztési zavarban szenvedek, nem ihatok szeszesitalt és a pénzem legnagyobb része mások kezében van, akik főleg a saját javukra használják." Ez volt a vallomása annak, aki a kincsét lyukas zsákba rakta.

Pénz

•

Évekkel ezelőtt Los Angeles városába érkezett egy hetvenéves angol bányász, akit Courtenay-nek hívtak. Ötven éven át vadászott Arizona sivatagjaiban az aranyra. Amikor ismét emberekkel találkozott, érdeklődött Victoria királynő felől, és megdöbbenve hallotta, hogy már meghalt. Amikor autók hajtottak el mellette, rémületében beugrott egy folyosóra. Beszéltek neki a rádióról, de egyszerűen nem hitte el, és azt mondta, hogy az emberek bolondot űznek belőle. Miközben aranyat keresett, teljesen elszakadt a civilizációtól.

Pénz

•

A „mártír" szó eredetileg egyszerűen azt jelentette, hogy tanú. Mivel azonban a korai tanúk saját vérükkel pecsételték meg hitükről valló bizonyságtételüket, a szó első jelentése könnyen összeolvadt másodlagos értelmével. Lyonban Kr. u. 177-ben azok, akiket megkorbácsoltak, bélyeget sütöttek rájuk és a vadállatok elé dobtak, alázatosan elhárították magukról a „mártír" nevet, mert szerintük ezt a magasztos címet csak Krisztus érdemelte meg (Jel 1:5; 3:14), és magukról ezt mondták: „Mi csak parányi és alázatos hitvallók vagyunk."

Mártíromság

•

A mártírok korában a keresztyének a Róma városán kívül levő földalatti barlangokba menekültek, ahol csaknem ezer kilométer hosszúságú alagútrendszer volt. A keresztyének nemzedékeit temették a katakombákba az elnyomásnak mintegy 300 esztendeje alatt. Senki sem tud-

ja pontos számukat, de az archeológusok becslése szerint körülbelül 2-4 millió keresztyént temettek el a sötét alagutakban. A Szentírásból vett feliratok még mindig láthatók a katakombák falain. A leggyakoribb felirat a halnak a jele. De a hitüket legjobban leíró felirat a következő: „Isten igéje nincs bilincsbe verve."

Biblia

•

A becslések szerint több mint ötven millió keresztyén halt meg a hitéért a sötét korokban. A számítások szerint egymillió keresztyén halt meg a hitéért, amikor a kommunisták hatalmukba kerítették Kínát. Megszámlálhatatlan mártír halt meg Afrikában a forradalmak és a polgárháborúk folyamán.

Mártíromság

•

A krakkói Mária-templom tornyából minden órában kürtjelzés hangzik már hétszáz év óta. A kürtjelzés utolsó hangja mindig megszakad, mintha valami csapás érné a kürtöst. E hétszáz év alatt sem felejtették el annak a hős kürtösnek az emlékezetét, aki egy éjszaka riadót fújt a toronyból, és ezzel hívta a lakókat városuk védelmére a beözönlő tatár hordákkal szemben. Amint fújta a kürtjét, egy tatár nyíl eltalálta a kürtös torkát és ő azonnal meghalt. Innen van a félbeszakított kürtölés.

Őrálló

•

Egy keresztyén asszony egyszer arról a biztonságról beszélt egy igehirdetővel, amit a Megváltóban nyert. Ezt mondta: „Egyirányú menetjegyet vettem a dicsőségbe, és nem szándékozom visszatérni onnan." Mire az Úr szolgája ezt válaszolta: „Akkor nagyon sokat veszít. Én menettérti jegyet vettem, mert nemcsak elmegyek, hogy találkozzam Krisztussal a dicsőségben, hanem vissza is jövök vele a földre hatalommal és dicsőséggel."

Millennium

•

Amikor egyszer egy zsidó egy keresztyén társaságába került, elővett egy Újszövetséget, és felnyitotta a Lk 1:32-33-nál: *„Nagy lesz ő, és a Magasságos Fiának mondják majd; az Úr Isten neki adja atyjának, Dávidnak a trónját, ő pedig uralkodik a Jákób házán örökké."* Odafordulva keresztyén barátjához, a zsidó megkérdezte: „Hogyan értelmezed ezt az igehelyet?" A keresztyén így válaszolt: „Ó, ez képes nyelvezet, és Krisztusnak az egyház fölötti lelki uralmáról szól." Aztán megint kérdést tett föl a zsidó: „Akkor ezt nem szó szerint értelmezitek?" A keresztyén így felelt: „Természetesen, nem."

A zsidó további megjegyzést tett: „Akkor miért várjátok el tőlem, hogy szó szerint vegyem azt, ami ezt megelőzi, ahol a Szentírás azt mondja, hogy Dávid fia szűztől születik? Te ezt szó szerint elhiszed?" „Természetesen" – válaszolta a keresztyén, és a zsidó így folytatta: „Miért fogadod el szó szerint a 31. verset, de képletesen magyarázod a 32-33. verseket?" A keresztyén így folytatta: „Azért, mert a 31. vers már beteljesedett – Jézus így született. Ez vitathatatlan bizonyíték." A zsidó ezzel állította sarokba a keresztyént: „Úgy vélem, csak akkor hiszitek el a Szentírást, ha már látjátok beteljesedését. Én azért hiszem el, mert az az Isten szava." Kinek az álláspontja felelt meg az igazságnak?

Biblia

•

Az Ézsaiás 2-ben és a Mikeás 4-ben levő igék szerint a „kardok"-ból „ekevasak"-at gyártanak. Ezek az igeversek vannak a New York-i ENSZ-épület egyik kőfalán. Amikor Hruscsov látogatást tett Iowa állam Des Moines nevű városa közelében John Deere gyárában, ennek a próféciának jelképes beteljesedését figyelhette meg. A gyárat a második világháború elején építették gépfegyvergolyók előállítására. Ma mezőgazdasági gépeket gyártanak azon a területen.

Békesség

•

Számos ószövetségi prófécia szerint Palesztina sivatagjai és pusztái a jövőben átalakulnak. Ehhez az átalakuláshoz óriási vízmennyiségre lesz szükség. Egy újságcikkben ez olvasható: „Hatalmas mennyiségű édesvíz van a Sínai és a Negev sivatagok alatt, amit fölfedeztek az izráeli geológusok. A víz izotópos vizsgálata azt mutatta, hogy a víz az őskorból való, és ez azt bizonyítja, hogy a jelenlegi sivatagos területet valamikor esővíz öntözte és emberek népesítették be.

Millennium

•

Egy francia milliomos, M. Foscue egy gödröt ásott borospincéjében, ami olyan mély volt, hogy csak létrán mászhatott le a mélyébe. A gödör bejáratánál volt egy rugós lakattal működő ajtó, amely önműködően záródott. Bizonyos idő után eltűnt a zsugori milliomos. Kutatták, de mindhiába. Végül eladták a házát. A ház megvásárlója kezdte átépíteni a palotát, és fölfedezett egy ajtót a pincében. Amikor kinyitotta az ajtót, ott találta a földön a volt tulajdonost, egy gyertyatartó közelében. Hatalmas gazdagságát ott halmozta fel és rejtette el. Nyilvánvalóan lement a mélyedésbe, és az ajtó véletlenül bezáródott. Ennivaló híján halt meg. Megette a gyertyát és lerágta a húst mindkét karjáról, mielőtt meghalt. Így pusztult el a kapzsi nyomorult, óriási vagyonának az áldozataként.

Kapzsiság

•

A legújabban elérhető statisztikai adatok szerint a protestáns misszionáriusok aránya a föld népességéhez viszonyítva a világ stratégiai területein a következő:
1448 lelkipásztor jut egy millió lakosra az Egyesült Államokban, 56 misszionárius jut egy millió lakosra Afrikában, 15 misszionárius jut egy millió lakosra Indiában, 3 misszionárius jut egy millió lakosra az indokínai-félszigeten.

Missziómunka

•

A föld lakói közül több mint két milliárd ember pogány, ateista vagy nem keresztyén. Van nyolcszáz millió kommunista, aki mind harcos ateista. Van hétszáz millió mohamedán, valamennyien keresztyén-ellenesek, és csaknem egy milliárd indiai és kínai, meg más ázsiai, aki nem ismeri Jézus Krisztust mint Megváltót.

Missziómunka

•

A múlt század végén két fiatal orosz zsidót meghívtak New Yorkban egy kis metodista gyülekezet délelőtti istentiszteletére. Egyikük, Abraham Silverstein elfogadta a meghívást. Meghallotta az evangéliumot és elfogadta Krisztust Megváltójául, majd misszionáriusként kezdett tényked ni a zsidók között. A másik fiatalember, akit később Lev Trockij néven ismertek, nem ment el a gyülekezetbe. Visszatért Oroszországba és életét az ateista kommunizmusnak szentelte. Végül elvesztette pártjának kegyeit, Oroszországból Mexikóba menekült, ahol 1940-ben meggyilkolták.

Misszionárius

Tizenhat éves korában C. T. Studd már ismert krikettjátékos volt, és tizenkilenc évesen csapatának kapitánya lett az angliai Etonban. Hamarosan világhíres sportemberré vált. Az Úrnak azonban más terve volt vele, mert miközben a Cambridge-i Egyetemen tanult, meghallgatta Moody prédikálását, és csodálatosan megtért. Hamarosan Krisztusnak szentelte az életét és öröklött vagyonát, majd órákat fordította arra, hogy csapattársait Krisztushoz vezesse. Úgy érezve, hogy Isten elhívta az ő szolgálatára, felajánlotta magát Hudson Taylornak a kínai misszionáriusi munkára.

Míg külföldön volt, egy félmillió dolláros vagyont örökölt. Huszonnégy órán belül az egész örökséget az Úr szolgálatára szentelte. Később vissza kellett mennie Angliába, mert megromlott az egészsége és felesége is nyomorék lett. De Isten ismét elhívta, ezúttal Afrika szívébe. Azt mondták orvosai, hogy ha elmegy a fekete földrészre, nem sokáig él. Egyetlen válasza az volt, hogy szeretne meghalni Jézusért. Halálig hűségesen szolgálva, elfogadta Isten hívását, és egészen addig dolgozott, amíg az Úr hazahívta őt.

Misszionárius

•

Egy legenda szerint az Úr angyala egy gyönyörű napon elindult a mennyből e régi világ irányába. Itt végigment a mezőkön és városokon, és napnyugtakor megigazgatva aranyszárnyának tollait, ezt mondta: „Most már vissza kell térnem a világosság világába, vajon mit vigyek magammal itteni látogatásom emlékéül? Ó, mily gyönyörűek és illatosak a virágok! Leszakítom azokat és csokorba fogom." Elhaladva egy falusi otthon mellett, ahol a nyitott ajtón át meglátott egy csecsemőt, aki édesanyja arcára mosolygott, az angyal így szólt: „E kisbaba mosolya szebb, mint a kezemben levő rózsák, ezt is magammal viszem." Aztán föltekintett a bölcső mellett álló édesanyára, aki szeretetét árasztotta kicsinyére, mint kiapadhatatlan forrást, és megcsókolta gyermekét. „Ó – mondta az angyal –, ennek az édesanyának a szeretete a legértékesebb, amit láttam az egész világon. Ezt is magammal viszem." E három kinccsel a kezében visszarepült a gyöngykapuk felé, és mielőtt belépett volna, elhatározta, hogy megvizsgálja emlékeit. Legnagyobb meglepetésére a virágok már elszáradtak, és nem látszottak szépnek. A kisbaba mosolya is eltorzult, de az édesanyai szeretet megőrizte teljes frissességét, szépségét és illatozását. Eldobta az elszáradt rózsákat, az eltorzult mosolyt, és a kapukon áthaladva köszöntötték a menny seregei, amelyek összegyülekeztek, hogy megtekintsék, mit vitt magával. Így szólt: „Ezt az egyetlen kincset találtam a földön, amely megőrizte illatát és szépségét a menny felé vezető úton. Az egész világon a legdrágább kincs az édesanya szeretete."

Anyák napja

•

Thomas A. Edison így emlékezett vissza édesanyjára: „Nem sokáig élt az édesanyám, de olyan hatást gyakorolt rám, amely egész életemben végigkísér. Korai nevelésének jó hatásait sohasem veszíthetem el. Ha nem az ő megbecsülése és hite kísért volna életem kritikus időszakaiban, sohasem lettem volna fölfedezővé. Mindig felelőtlen fiú voltam, és egy másfajta lelkületű édesanyával nagyon elromlottam volna. De szilárdsága, édessége, jósága hatalmas erőként tartott a helyes ösvényen. Édesanyám alakított engem. Emlékezete mindig áldás marad számomra."

Anyák napja

Susanna Wesley, egy lelkipásztor felesége és tizenkilenc gyermek édesanyja úgy került be a keresztyénség történetébe, mint ideális édesanya. A szegénység, a betegség, a kiábrándultság ellenére is jól vezette háztartását. Korán lefektetett magának bizonyos szabályokat és azokat meg is tartotta:

1. Egyik gyermek sem kap meg valamit azért, mert sír érte. Ha a gyermek sírni akar, „sírjon csöndben!" A házukban ritkán hallhatták a gyermekek hangos siránkozásait.

2. Az étkezési idők között nincs evés és ivás, csak betegség esetén.

3. Az alvásnak rendszeresnek kell lennie. Amikor a gyermek nagyon kicsiny, délelőtt három órát, délután is három órát alszik. Ez lassanként lerövidül, míg végre napközben semmi alvásra sincs szükség többé.

4. A kisgyermekeket pontos időben helyezte bölcsőbe és álomba ringatta őket. Este hétkor minden gyermek ágyba került; nyolckor kiment a szobából. Sohasem ült a gyermekek ágya mellett, amíg aludtak.

5. A kicsiknek megvoltak a saját asztalaik a fő asztal mellett. Aztán amikor már késsel és villával is ehettek, „előléptették" őket a családi asztalhoz.

6. Mindenkinek meg kellett ennie és innia mindent, amit elébe tettek.

7. A gyermekek illedelmesen szólították meg egymást: „húgom – nővérem", vagy „öcsém – bátyám".

8. Sohasem mutatkozott előttük indulatosnak vagy csipkelődőnek. Mindig igyekezett mindent megmagyarázni.

Amikor John Wesley egyetemre járt, levélben kérdezte meg édesanyjától, hogy mely könyveket olvassa. Édesanyja ajánlata befolyásolta az életét.

Anyák napja

•

Az élet sikerei az indítékoktól függnek. Van egy régi mese egy kutyáról, amelyik dicsekedett futási képességével. Egy napon üldözőbe vett egy nyulat, de nem tudta megfogni. A többi kutya kinevette, hiszen előzőleg nagyon dicsekedett a gyorsaságával. Ezt válaszolta nekik: „Ne felejtsétek el, hogy a nyúl az életéért futott, de én csak a vacsorámért futottam." Az indíték mindennél fontosabb.

Indíték

•

Gondolkodtál-e már azon, hogy mi a különbség a munka és a játék között? Ugyanazokkal az izmokkal labdázol, mint amelyekkel vágod a füvet. Ugyanazzal a szellemi erővel játszol társasjátékot, mint amivel dolgozol az üzleti életben. Az egyedüli különbség a szellemi magatartás. Miért fáraszt ki jobban a munka, mint a játék? Ez megint a szellemi beállítottságtól függ. Ha tehát könnyebbé akarod tenni a munkát, akkor végezd úgy, mintha játszanál.

Túl sokan munkává teszik a játékot, és amikor ezt cselekszik, akkor elvesztik belőle az örömet. Talán nem könnyű, de ha megváltoztatod szellemi viszonyodat a munka iránt, akkor több örömet nyersz az életben. Mark Twain mondta: „A munka nem meghatározott dolog; az szellemi magatartás. Semmi sem munka vagy játék, hanem a gondolkodás teszi azzá."

Indíték

A becslések szerint több mint egymillióan haltak meg Izráel fiai közül a pusztában negyven éven át azért, mert zúgolódásuk miatt Isten ítélete szakadt rájuk.

Zúgolódás

•

A káromkodás gonosz, mert a káromkodó hiába veszi fel Isten nevét. A zúgolódás ugyanígy gonosz, mert a zúgolódó hiába veszi Isten ígéreteit. **Zúgolódás**

•

Hat üdvhadsereges zenész új világrekordot állított fel azzal, hogy teljes 25 órán át fújtak a kürtjeikkel. A nagy „fúvás" azért történt, hogy új hangszerekhez pénzalapot hozzanak létre. „Igen jól sikerült – mondta a zenészek vezetője. – Játszottunk indulókat, nyitányokat és énekeket, ami nagyon jó válogatás volt. Az ajkaink azonban nagyon elfáradtak!" A hat rekorddöntő a zenei Marathon ideje alatt kicserélte a hangszereit, hogy az ajkaik frissek maradjanak. A Guinness – Rekordok Könyve szabályaival összhangban minden órában öt percet pihentek.

Ének-zene

•

Ormándy Jenő, a Philadelphiai Zenekar egykori zenei igazgatója, zenedarabok százait raktározta el a memóriájában, ami az ő esetében afféle beépített mikrofilmrendszer volt, amelybe több mint ezer zenedarab fért bele. Ormándy mondta, hogy ezt az emlékezőképességet még Budapesten fejlesztette ki magában, mint kisgyermek.

Édesapja fogász volt, aki elhatározta, hogy fiát hegedűművésznek neveli. Az édesapa fúrta a betegek fogait az első szobában, és félfüllel figyelte, hogy közben a fia a hegedűvonóját koptatja a hátsó szobában. Ormándy így magyarázta meg ezt a gyakorlást: „Az a gondolat ötlött az agyamba, hogy memorizálom a zenedarabokat, és így hegedülés közben is regényeket olvashatok. Nagyon könnyű volt, és azóta is nagyon könnyű."

Ének-zene

•

A júdaizmus és a keresztyénség éneklő vallás. Az ateizmus énektelen. Semmiről sincs mit énekelnie. Robert Ingersoll, a hírhedt agnosztikus meghagyta, hogy a temetésén ne legyen éneklés. Amikor a keresztyén mártírok zsoltárokat énekelve mentek az arénákba, hogy ott elpusztítsák őket, a római birodalom rádöbbent, hogy valami új és forradalmi erő keletkezett. Amikor az élvezethajhászó tömeg látta, hogy a keresztyének énekelnek, amint rettenthetetlen bátorsággal belépnek az amfiteátrumokba az éhes oroszlánok elé, ámulattal teltek el. A mennyország visszhangzik az énekektől: „Énekelték Mózesnek, Isten szolgájának énekét és a Bárány énekét" (Jel 15:3).

Ének-zene

•

Amikor VI. György király és a királynő meglátogatta egy ország fővárosát, állami vacsorát rendeztek a tiszteletükre. Azon az estén a Fehér Toll nevű indiánfőnök kezdte a programot azzal, hogy elénekelte a brit nemzeti himnuszt. Miután elcsöndesült a tapsvihar, az indiánfőnök a jelenlevők legnagyobb örömére ezt az éneket énekelte: „Jézus nekem többet ér aranynál és ezüstnél".

Később az este folyamán a főnök a király és a királynő közelében ült. Tapintatosan megkérdezte a királynőtől: „Hisz ön Jézusban?" A királynő kedvesen válaszolt: „Ő uralkodik a szívemben, és a férjem szívében is!" A király mosolyogva hozzátette: „Jézus nekem többet ér aranynál és ezüstnél!"

Jézus Krisztus

Spurgeon egyszer elmondta, hogy miként memorizálta az énekeket: „Salmbourne-ben egy vakáció idején olyan élményeim voltak, amiket valószínűleg sohasem felejtek el. Drága nagyapám nagyon szerette dr. Watts énekeit, és a nagymamám azt akarta, hogy tanuljam meg az énekeket. Megígérte, hogy ha egy éneket hibátlanul elmondok előtte, akkor egy pennyt ad jutalmul. Nagyon könnyűnek és kényelmesnek találtam a pénzszerzésnek ezt a módját, és olyan gyorsan tanultam, hogy nagymamámnak fél pennyre kellett csökkentenie a jutalmat. Azután ezt is megfelezte, mert nem akarta, hogy tönkretegyem anyagilag. Most nem óhajtom hangoztatni, hogy milyen kis összeg volt a negyed penny egy-egy ének megtanulásáért. A nagyapám azonban azt mondta, hogy mivel nagyon elszaporodtak a patkányok, egy shillinget ajánl fel nekem egy-egy tucat elpusztított patkányért. Hamarosan rájöttem, hogy a patkányfogás jobban fizetett, mint az énekek tanulása, de tudom, hogy melyik foglalkozás szerzett nekem maradandóbb hasznot. Bármiről prédikálok, akár most is, a prédikációm közepén, énekszövegeket idézhetek, amelyek összhangban vannak a tárgyammal. Az énekek velem maradtak, míg azok a patkányok már régen eltűntek, és a patkányfogáson szerzett shillingjeimet is nagyon régen elköltöttem."

Ének-zene

•

A „Krisztus katonái" című éneket egy lelkipásztor szerezte. Abban az időben az volt a szokás a városukban, hogy a gyermekek az egyik városból a másikba meneteltek, zászlókkal a kezükben. A lelkipásztor azt akarta, hogy a gyermekek útközben énekeljenek. Mivel semmit nem talált erre a célra, maga írt egy éneket a fölvonulás előtti éjszakán. Ezenkívül még több mint 60 könyvet írt a British Múzeumban, de leginkább úgy ismerték, mint a „Krisztus katonái, sorakozzatok!" című ének szerzőjét.

Ének-zene

•

Egy mexikói legenda szerint San Isidro szántotta a kertjét, amikor megjelent neki egy angyal: „Az Úr akar veled találkozni Isidro. Jöjj velem." De Isidro nagyon le volt foglalva, ezért nem engedett a parancsnak. Az angyal megint megjelent neki: „Ha csak nem jössz velem azonnal, az Úr viharokat és szárazságot küld, ami tönkreteszi a gabonádat." Isidrót ez sem zavarta. Már harcolt azelőtt is viharokkal, a szárazságot meg ellensúlyozza majd a folyóval. Az angyal még ezután is megjelent kétszer, de Isidro nem hagyta abba a munkát. Negyedszer az angyal egyszerűen ezt mondta: „Ha nem jössz velem, akkor az Úr egy rossz szomszédot küld melléd." Isidro megállt a barázda közepén, odafordult a küldötthöz, és csöndesen ezt mondta: „Most azonnal veled megyek. Mindent kibírok, de egy rossz szomszédot nem."

Barátság

•

Jövőbeli sorsunk és jellemünk alakulása függ a társainktól. Goethe ezt jelentette ki: „Mondd meg nekem, hogy kit kedvelsz, és én is megmondom neked, hogy ki vagy; hadd ismerjem meg választott foglalkozásodat, és eléd tárom jövőd horoszkópját." De Goethe-nél is bölcsebb személy írta a következőket: „Aki bölcsekkel jár, bölccsé lesz, az ostobák barátja pedig romlottá lesz" (Péld 13:20).

Barátság

Vidám esetek

Gyűjtötte: dr. Gerzsenyi László

Odament lelkipásztorához az egyik gyülekezeti tag és így panaszkodott: „Lelkipásztor testvér, mind a hat testvérem alszik lelkileg, és egyedül én maradtam ébren, hogy imádjam Istent."

A lelkipásztor így válaszolt: „Jobb lenne, ha ön is aludna ahelyett, hogy az istentiszteleten vádolja a testvéreit."

•

Agnosztikus: „Ha a keresztyének nem építenének olyan nagy és drága épületeket, és a pénzt odaadnák a szegényeknek, akkor többet lehetne a javukra írni."

Keresztyén: „Ezt a megjegyzést már korábban is hallottam."

Agnosztikus: „Valóban? Megkérdezhetném, hogy ki mondta?"

Keresztyén: „Iskáriótes Júdás."

•

Egy fényképész és kislánya kiment horgászni egy délutánon, amikor hirtelen vihar keletkezett és vakítóan villámlott. A leány felkiáltott: „Az angyalok fényképeket készítenek rólunk."

•

Egy szeretetvendégségen a lelkipásztor éppen befejezte kezdő imádságát, amikor a felszolgáló egy egész tányér forró levest rálöttyintett a ruhájára. A lelkipásztor csendesen felszisszent, majd így próbálta elfojtani felindultságát: „Kérem, hogy egy diakónus legyen szíves megfelelő megjegyzéseket tenni."

•

A bibliai időkben csodának tekintették, ha egy szamár beszélt; most az a csoda, ha csöndben marad.

•

Az ateista így énekli a Himnuszt: „Hmmmm, áldd meg a magyart!"

•

Ateista: Ön őszintén képes elhinni, hogy Jónás három napot és éjszakát töltött a nagy hal gyomrában?

Prédikátor: Nem tudom, uram, de amikor a mennybe jutok, megkérdezem tőle.

Ateista: De tegyük fel, hogy Jónás nem lesz a mennyben.

Prédikátor: Akkor ön kérdezheti meg Jónást.

•

„Nagyon hálás vagyok az Úrnak, hogy prédikálásra nyitotta a számat, pedig sohasem jártam iskolába" – mondta egy írástudatlan és tanulást ellenző lelkipásztor.

Az egyik jelenlevő keresztyén ezt felelte: „Hasonló esemény történt Bálám korában is."

•

Egy idős bácsi Amerikába ment, hogy meglátogassa gyermekeit. Amikor hazajött, többek között így számolt be élményeiről: „Azt mégcsak nagy nehezen el tudtam fogadni, hogy autóban ülve vettünk részt az istentiszteleten a szabadban, de az sose ment a fejembe, hogy a bemerítést autómosóban tartották."

„Lelkipásztor ön?"

„Igen, az vagyok."

„Melyik gyülekezetben."

„Baptistában."

„Ó, önök azok a szűk látókörű emberek, akik azt hiszik, hogy csak a saját csoportjuk tagjai jutnak a mennybe."

„Még ennél is szűkebb látókörű vagyok, mert úgy vélem, hogy a mi csoportunk tagjai közül sem mindenki jut a mennybe."

•

A lelkipásztorok összejövetelét az egyik nagy baptista vezető így nyitotta meg: „Egyesek azt mondják, hogy a baptista felekezet Bemerítő Jánosnál kezdődött, pedig ennél jóval korábbra vissza lehet mennünk. Valójában az ószövetségi korban indult attól az eseménytől, amelyet Mózes első könyvének tizenharmadik fejezetében örökít meg a Biblia a következő szavakkal: »Ha te balra tartasz, én jobbra megyek, ha te jobbra mégy, én balra térek.«„

•

Az ügyeletes diakónus odament egy férfihoz, aki nem vette le a kalapját, amikor bement a gyülekezetbe. A diakónus megkérte, hogy legyen szíves levenni a kalapját. A férfi így kiáltott fel: „Hála Istennek! Tudtam, hogy ez beválik. Már hónapok óta járok ebbe a gyülekezetbe, és ön az első, aki szóba áll velem."

•

Valahol új imaházat akartak építeni. Az építési bizottság hosszadalmas gyűlésezések után a következő négypontos ajánlattal állt a gyülekezet elé:

1. Új imaházat építünk.
2. Az új épület a réginek a helyére kerül.
3. A régi épület anyagát teljes mértékben fölhasználjuk az új épületben.
4. Mindaddig használjuk a régi imaházat, amíg az új föl nem épül.

•

Egy idős puritán ezt mondta: „Ha Isten gyermeke vagy, és az ördög gyermekével kötsz házasságot, akkor egészen bizonyos, hogy bajba keveredsz az apósoddal."

•

Az ördög sohasem túl elfoglalt ahhoz, hogy ne ringassa egy alvó keresztyén bölcsőjét.

•

Miközben egy nagytermetű prédikátor ébredési istentiszteleteket vezetett, két fiatalember állandóan csúfolta őt az összejövetel alkalmával. A prédikátor megállt és megkérdezte tőlük, hogy miért vesznek részt az összejövetelen. Orcátlanul ezt válaszolta az egyikük: „Azért jöttünk, hogy csodákat lássunk." A prédikátor lelépett a szószékről, csöndesen végigment a padsorok között, majd megragadta a csendháborítókat a gallérjuknál fogva, és amikor mindketten kipenderültek az ajtón, megjegyezte: „Mi nem teszünk csodákat, hanem csak ördögöket űzünk."

MELLÉKLET

A Szövetségi Közgyűlés határozataiból

A Szövetségi Közgyűlés határozatai alapján az alábbi leveleket küldte el a szövetségi főtitkár:

Magyarországi Baptista Egyház Budapest, 1996. ápr. 29.
SZÖVETSÉGI KÖZGYŰLÉS

Perjesi István lelekipásztor
Budapest
Sallai u. 132.
1181

Tárgy: A Szövetségi Közgyűlés határozatának közlése

Kedves Lelkipásztor Testvér!

A Szövetségi Közgyűlés 1996. április 19-én helyt adva a Szolnoki Baptista Gyülekezet panaszának, a lehetséges küldöttek 94 %-ának részvételével az alábbi határozatot hozta.

"A Szövetségi Közgyűlés megállapította, hogy a Szolnoki Baptista Gyülekezetből kivált és jelenleg Agapé Gyülekezet néven működő csoport a kiválás előtti időben különféle forrásokból összegyűlt teljes pénzkészletet magával vitte, és a hozzá intézett kéréseket mellőzve megtagadta a pénzkészlet igazságos megosztását.

A Szövetségi Közgyűlés teljes körű felhatalmazást ad a Budapesti Missziókerületi Tanácsnak, hogy Pátkai Béla missziókerületi elnök vezetésével tárgyaljon a szolnoki Agapé Gyülekezet képviselőivel arról, hogy a Szolnoki Baptista Gyülekezet megkapja az őt megillető jogos részét az elvitt pénzből.

A Szövetségi Közgyűlés felhatalmazza a Szövetségi Tanácsot, hogy az elosztás megtörténtéig a Szolnoki Baptista Gyülekezetet a szükség szerint részesítse anyagi támogatásban."

A Szövetségi Közgyűlés megbízásából:

Győri Kornél
szövetségi főtitkár

Magyarországi Baptista Egyház Budapest, 1996. ápr. 29.
SZÖVETSÉGI KÖZGYŰLÉS

Perjesi István lelekipásztor
Budapest
Sallai u. 132.
1181

Tárgy: A Szövetségi Közgyűlés határozatának közlése

Kedves Lelkipásztor Testvér!

A Szövetségi Közgyűlés 1996. április 19-én, a részvételre jogosult képviselők és küldöttek 94 %-os részvételével megtárgyalta az Agapé Gyülekezetnek a Budapest XVIII. Sallai u. 132. sz. alatti gyülekezeti házzal kapcsolatos kérelmét, majd több kérdés és hozzászólás után az alábbi határozatot hozta:

"1. A Magyarországi Baptista Egyház a nevén álló és a mindenkori, baptista hitvallás alapján működő baptista gyülekezet használatára rendelt Budapest, XVIII. Sallai u. 132. sz. alatti gyülekezeti házat nem ajándékozza az Agapé Gyülekezetnek, hanem azt fenntartja az újraszerveződés folyamatában lévő Pestszentlőrinci Baptista Gyülekezet használatára.

2. A Szövetségi Közgyűlés teljes körű felhatalmazást az a Budapesti Baptista Missziókerületi Tanácsnak, hogy Pátkai Béla missziókerületi elnök vezetésével tárgyaljon az Agapé Gyülekezet képviselőivel az 1.-ben megnevezett ingatlan átadásáról, azzal a feltétellel, hogy az legkésőbb egy éven belül az Agapé Gyülekezet használatából az MBE kötelékébe tartózó Pestlőrinci Baptista Gyülekezet teljes használatában kerüljön át.

A Szövetségi Közgyűlés megbízásából:

Győri Kornél
szövetségi főtitkár

JAVASLAT

az egyházi személyek kieső táppénzének pótlására

1996. január 1-jétől az egyházi személyek az állam által befizetett – a minimálbér összegéhez igazodó – tb. járulék alapján más biztosítottakhoz hasonlóan jogosultak a teljes egészségügyi ellátásra, ***a táppénz kivételével***.

A kieső táppénz pótlása csak a 15 napon túli betegség esetén szükséges, mert 15 napig amúgy is a munkáltatót terheli a táppénz, és 15 napon túli betegség esetén is még 1/3 rész fizetésére kötelezett.

Az elmúlt évek átlagát figyelembe véve, a mintegy száz egyházi személy közül 1-3 között mozgott a 15 napon túli táppénzes esetek száma. Ezért nem érdemes – egyenlőre legalább is nem – külső biztosítóhoz fordulni. Ezt a nyugdíjkiegészítő segélyalapnak a várható "táppénz"-igény fedezéséhez szükséges feltöltésével, és a továbbiakban ***nyugdíjkiegészítő- és betegsegély alap***ként való működtetésével megoldhatjuk.

A "táppénz" igénylése a megfelelő orvosi igazolás beküldésével kezdeményezhető, és a tb. által érvényesített követelmények szerint teljesíthető.

A Szövetségi Tanács határozata:

A Szövetségi Tanács 1996. március 12-i ülésén elfogadta a fenti határozati javaslatot. A Nyugdíjkiegészítő segélyalap a következőkben **Nyugdíjkiegészítő- és betegsegélyalap**ként fog működni.

Melbourne, 1996. március 17.

Magyarországi Baptista Egyház
Szövetségi Iroda

Kedves Testvéreink az Úr Jézus Krisztusban!

A Melbourne-i Első Magyar Baptista Gyülekezet ezúton szeretné a Testvérek tudomására hozni, hogy Gyülekezetünk elhatárolja magát a Bihari Endre által létrehozott "Kereszlút" nevű tömörüléstől.

Testvéri szeretettel
a Melbourne-i Első Magyar Baptista Gyülekezet nevében.

Kulcsár Mária
titkár

KÉSŐBB TARTJUK MEG A MABAVITOT

Az erdélyi és a magyarországi baptista vezetők találkozója

Nagyváradon, 1996. május 6-án találkoztak a Romániai Magyar Baptista Gyülekezetek Szövetségének és a Magyarországi Baptista Egyháznak a vezetői, hogy tárgyaljanak a Nagyváradra tervezett MABAVIT II-ről és a Zánkai Jubileumi Napokról. A megbeszélésen a résztvevők elhatározták, hogy az ügyben elsősorban érintett amerikai, magyarországi és romániai magyar szövetség vezetői rövidesen találkoznak és megállapodnak arról, hogy mikor és hol kerüljön sor a Magyar Baptisták – most elmaradt – II. Világtalálkozójára.

Egyetértés alakult ki abban is, hogy a romániai magyar testvéreknek az október 4-6-ig tartó Zánkai Jubileumi Napokon való részvételről a június 12-i nagyváradi lelkipásztorkonferencia határoz.

A két szövetség vezetői a testvéri légkörben lefolyt tanácskozáson megállapodtak, hogy a jövőben rendszeressé teszik a vezetők szintjén a kétoldalú találkozást, és a kölcsönös tájékoztatást, hogy így eredményesebben szolgálhassák elhívó Urukat és a rájuk bízott gyülekezeteket. ***(Békehírnök)***

És végül egy újságcikk, mely a vicc-rovatba való, de onnan kimaradt.

Ádám és Éva is román

Ádám és Éva Romániában élt, tehát román volt, és ősi román nyelvet beszélt – többek között ezt igyekszik bebizonyítani az a tízkötetes munka, amely rövidesen már kapható lesz a romániai üzletekben.

A szerzők, Tudor Diaconu és dr. Ilie Stancin fölfedezéseiket teljesen tudományos alapon, számítógépes matematikai modellezés útján tették. Harmincesztendős kutatómunkájuk során azt is kiderítették, hogy Románia volt az egyetemes civilizáció bölcsője, innen ered az egyiptomi, indiai, babiloni, perzsa, kínai, görög kultúra, művészet, tudomány, filozófia, orvostudomány, csillagászat, teológia, kézművesség, urbanizáció és államiság. Hasonlóképpen az Ádám és Éva által beszélt nyelv, vagyis "az ádámi Románia államnyelve" képezi az alapját a Biblia és az indiai védák nyelvének, amelyet román papok dolgoztak ki. A szerzők magyarázata szerint mindez arra vezethető vissza, hogy Románia földjén évezredek óta titokzatos erőforrások sugároznak ki jótékony energiát. *Bogdán Tibor* /MH./